

EBA/GL/2026/06

26 June 2026

Tarkistetut ohjeet direktiivin
2013/36/EU mukaisista valvojan
arviointiprosessin (SREP) yhteisistä
menettelyistä ja menetelmistä sekä
valvonnallisista stressitesteistä

Noudattamista ja ilmoittamista koskevat velvoitteet

Näiden ohjeiden asema

1. Tämä asiakirja sisältää ohjeita, jotka on annettu asetuksen (EU) N:o 1093/2010¹ 16 artiklan nojalla. Asetuksen (EU) N:o 1093/2010 16 artiklan 3 kohdan mukaan toimivaltaisten viranomaisten ja finanssilaitosten on kaikin tavoin pyrittävä noudattamaan ohjeita.
2. Ohjeissa esitetään Euroopan pankkiviranomaisen (EPV) näkemys asianmukaisista Euroopan finanssivalvojen järjestelmässä toteutettavista valvontakäytännöistä ja siitä, miten unionin lainsäädäntöä olisi sovellettava tietyissä asioissa. Asetuksen (EU) N:o 1093/2010 4 artiklan 2 kohdassa määriteltyjen toimivaltaisten viranomaisten, joihin näitä ohjeita sovelletaan, on noudatettava ohjeita sisällyttämällä ne tarpeen mukaan valvontakäytäntöihinsä (esim. muuttamalla lainsäädäntöään tai valvontamenettelyjään). Tämä koskee myös ohjeita, jotka on suunnattu ensisijaisesti laitoksille.

Ilmoittamista koskevat vaatimukset

3. Asetuksen (EU) N:o 1093/2010 16 artiklan 3 kohdan nojalla toimivaltaisten viranomaisten on ilmoitettava Euroopan pankkiviranomaiselle viimeistään 28/12/2026, noudattavatko ne tai aikovatko ne noudattaa näitä ohjeita, sekä syyt niiden noudattamatta jättämiseen. Jos ilmoitusta ei toimiteta tähän määräaikaan mennessä, Euroopan pankkiviranomainen katsoo, etteivät toimivaltaiset viranomaiset noudata ohjeita. Ilmoitukset tulee tehdä lähettämällä EPV:n verkkosivustolla oleva lomake, ja niissä on mainittava viite ”EBA/GL/2026/06”. Ilmoituksen voi lähettää ainoastaan henkilö, jolla on asianmukaiset valtuudet ilmoittaa ohjeiden noudattamisesta toimivaltaisen viranomaisen puolesta. Myös mahdollisista muutoksista vaatimuksenmukaisuuden noudattamisessa on ilmoitettava Euroopan pankkiviranomaiselle.
4. Ilmoitukset julkaistaan EPV:n verkkosivustolla 16 artiklan 3 kohdan mukaisesti.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1093/2010, annettu 24 päivänä marraskuuta 2010, Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan pankkiviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/78/EY kumoamisesta (EUVL L 331, 15.12.2010, s. 12, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2010/1093/oj>).

Osasto 1. Kohde, soveltamisala ja määritelmät sekä täytäntöönpano

Kohde

1. Näissä ohjeissa täsmennetään direktiivin 2013/36/EU² 48 n ja 97 artiklassa sekä 107 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettua vakavaraisuuden arviointia koskevat yhteiset menettelyt ja menetelmät, muun muassa menettelyt ja menetelmät kyseisen direktiivin 76–87 artiklassa tarkoitettujen riskien, myös rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riskien, luokittelun ja käsittelyn arviointia varten sekä saman direktiivin 48 o, 98, 100, 101, 102, 104, 104 a, 104 b, 104 c ja 105 artiklan sekä 107 artiklan 1 kohdan b alakohdan ja 117 artiklan huomioon ottaen toteutetut prosessit ja toimet. Ohjeiden tarkoituksena on tarjota toimivaltaisille viranomaisille yhteisiä menetelmiä, joita niiden on käytettävä, kun ne tekevät valvonnallisia stressitestejä osana direktiivin 2013/36/EU 100 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua vakavaraisuuden arviointiprosessiaan. Lisäksi ohjeissa täsmennetään direktiivin (EU) 2024/1619 104 a artiklan 7 kohdan mukaisesti, miten vaatimukset pannaan täytäntöön tilanteessa, jossa laitos on sidottu kokonaisriskipainolattiaan.
2. Näissä ohjeissa ei anneta niitä stressitestejä koskevia menetelmiä, jotka EPV toteuttaa yhteistyössä muiden toimivaltaisten viranomaisten kanssa asetuksen (EU) N:o 1093/2010 22 artiklan mukaisesti. Ohjeissa kuitenkin kuvataan erilaisia stressitestejä, ja ne auttavat määrittämään asianmukaisen asiayhteyden, kun harkitaan tulevia EPV:n stressitestejä yhtenä osana valvonnallisten stressitestien jatkumoa.

Soveltamisala

3. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi soveltaa näitä ohjeita direktiivin 2013/36/EU 110 artiklassa määrätyn soveltamistason mukaisesti noudattaen direktiivin 2013/36/EU 108 ja 109 artiklassa säädettyjä vaatimuksia ja poikkeuksia.
4. Konsolidointiin sisällytettyjen emo- ja tytäryhtiöiden osalta toimivaltaisten viranomaisten olisi mukautettava arviointinsa perusteellisuus ja yksityiskohtaisuus vastaamaan soveltamistasoa, joka vahvistetaan asetuksen (EU) N:o 575/2013 ensimmäisen osan II osastossa esitetyissä vaatimuksissa, ja eritoten otettava huomioon asetuksen (EU) N:o 575/2013 7 ja 10 artiklan ja direktiivin 2013/36/EU 21 artiklan mukaisesti sovellettavat poikkeukset.

² Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/36/EU, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2013, oikeudesta harjoittaa luottolaitostoimintaa ja luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonnasta, direktiivin 2002/87/EY muuttamisesta sekä direktiivien 2006/48/EY ja 2006/49/EY kumoamisesta (EUVL L 176, 27.6.2013, s. 338, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2013/36/oj>).

5. Jos laitoksella on tytäryhtiö samassa jäsenvaltiossa mutta sille ei ole myönnetty asetuksen (EU) N:o 575/2013 ensimmäisessä osassa esitettyjä poikkeuksia, pääoman ja likviditeetin riittävyyden arviointiin voidaan soveltaa suhteellista lähestymistapaa keskittymällä sen arvioimiseen, miten pääoma ja likviditeetti jakautuvat yksiköiden kesken, ja mahdollisiin esteisiin pääoman tai likviditeetin siirrettävyydelle ryhmän sisällä.
6. Rajatylittävien konsernien osalta menettelyvaatimuksia olisi sovellettava yhteensovitetusti direktiivin 2013/36/EU 116 tai 51 artiklan mukaisesti perustetussa valvontakollegiossa. Ohjeiden osastossa 11 selitetään yksityiskohtaisesti, miten näitä ohjeita sovelletaan rajatylittäviin konserneihin ja niiden yhteisöihin.
7. Jos laitos on perustanut maksuvalmiusalaryhmän asetuksen (EU) N:o 575/2013 8 artiklan mukaisesti, toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida likviditeettiin ja rahoitukseen kohdistuvia riskejä ja soveltaa valvontatoimenpiteitä tällaiseen alaryhmään kuuluvien yhteisöjen osalta maksuvalmiusalaryhmän tasolla.

Keitä ohjeet koskevat

8. Ohjeet on tarkoitettu asetuksen (EU) N:o 1093/2010 4 artiklan 2 kohdan i ja viii alakohdassa tarkoitetuille toimivaltaisille viranomaisille.

Määritelmät

9. Ellei toisin määrätä, ohjeisiin sisältyvillä termeillä tarkoitetaan samaa kuin asetuksessa (EU) N:o 575/2013³, direktiivissä 2013/36/EU, direktiivissä 2014/59/EU⁴ tai laitosten stressitestejä koskevissa EPV:n ohjeissa⁵ käytetyillä ja määritellyillä termeillä. Lisäksi ohjeissa tarkoitetaan

‘rahanpesun torjunnan ja terrorismin rahoituksen torjunnan valvontaviranomaisella’ asetuksen (EU) 2024/1624 2 artiklan 1 kohdan 45 alakohdassa määriteltyä valvontaviranomaista, joka vastaa siitä, että laitokset noudattavat kyseisen asetuksen säännöksiä

‘pääomapuskurivaatimuksilla’ direktiivin 2013/36/EU VII osaston 4 luvussa täsmennettyjä omien varojen vaatimuksia

‘konsolidoidulla laitoksella’ laitosta, jonka edellytetään täyttävän vakavaraisuusvaatimukset konsolidoidun tilanteen perusteella asetuksen (EU) N:o 575/2013 ensimmäisen osan II osaston 2 luvun nojalla

³ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 575/2013, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2013, luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista ja asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta, EUVL L 176, 27.6.2013, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/575/oj>.

⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/59/EU, annettu 15 päivänä toukokuuta 2014, luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten elvytys- ja kriisinratkaisukehyksestä sekä neuvoston direktiivin 82/891/ETY, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien 2001/24/EY, 2002/47/EY, 2004/25/EY, 2005/56/EY, 2007/36/EY, 2011/35/EU, 2012/30/EU ja 2013/36/EU ja asetusten (EU) N:o 1093/2010 ja (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta (pankkien elvytys- ja kriisinratkaisudirektiivi) (EUVL L 173, 12.6.2014, s. 190, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2014/59/oj>).

⁵ EPV:n ohjeet laitosten stressitestauksesta (EPV/GL/2018/04).

'likviditeetin hankintakapasiteetilla' laitoksen valmiuksia pitää hallussaan tai saada käyttöönsä lisälikviditeettiä lyhyellä aikavälillä, keskipitkällä aikavälillä ja pitkällä aikavälillä stressiskenaarioiden perusteella

'rahoitusriskillä' riskiä, jossa laitoksella ei ole vakaita rahoituslähteitä keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä, mistä seuraa se nykyinen tai tuleva riski, ettei se pysty täyttämään rahoitusvelvoitteitaan, kuten maksuja ja vakuuksia, niiden erääntyessä keskipitkällä tai pitkällä aikavälillä joko lainkaan tai ilman, että rahoituskustannukset nousevat sellaisessa määrin, jota ei voida hyväksyä

'valuuttamääräisellä luotonannolla' luoton antamista luotonottajalle luottojärjestelyn oikeudellisesta muodosta riippumatta (esim. maksun lykkäykset tai muut vastaavat taloudelliset järjestelyt) muussa valuutassa kuin sen valtion laillisessa maksuvälineessä, jossa luotonottajan kotipaikka sijaitsee

'valuuttamääräiseen luotonantoon liittyvällä riskillä' nykyistä tai tulevaa riskiä, jonka valuuttamääräinen luotonanto suojaamattomille lainanottajille aiheuttaa laitoksen voittovaroille ja omille varoille

'sisäisen pääoman riittävyyden arviointimenettelyllä (ICAAP)' sisäisen pääoman tunnistamisen, mittaamisen, hallinnan ja valvonnan menettelyä, jonka laitos toteuttaa direktiivin 2013/36/EU 73 artiklan mukaisesti

'sisäisen likviditeetin riittävyyden arviointimenettelyllä (ILAAP)' likviditeetin tunnistamisen, mittaamisen, hallinnan ja valvonnan menettelyä, jonka laitos toteuttaa direktiivin 2013/36/EU 86 artiklan mukaisesti

'laitoksen luokalla' laitoksen koon ja monimutkaisuuden sekä sen toiminnan laajuuden indikaattoria, joka osoittaa laitoksen merkittävyyden järjestelmän kannalta

'päivänsisäisellä likviditeetillä' varoja, jotka voidaan saada käyttöön pankkipäivän aikana, jotta laitos voisi suorittaa maksuja reaaliaikaisesti

'päivänsisäisellä likviditeettiriskillä' nykyistä tai tulevaa riskiä siitä, ettei rahoituslaitos pysty hoitamaan päivänsisäisiä likviditeettitarpeitaan tehokkaasti

'makrovakaavaatimuksella tai -toimenpiteellä' toimivaltaisen tai nimetyn viranomaisen makrovakaava- tai järjestelmäriskin käsittelemiseksi määräämää vaatimusta tai toimenpidettä

'merkittävällä valuutalla' laitoksen olennaisten tasepositioiden tai taseen ulkopuolisten positioiden valuuttaa

‘rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riskillä’ riskiperusteista valvontaa koskevissa ohjeissa⁶ määriteltyä riskiä

‘operatiivisella häiriönsietokyvyllä’ laitoksen kykyä huolehtia kriittisistä tai tärkeistä toiminnoista häiriötilanteissakin

‘yhteenlasketulla pääomavaatimuksella’ (OCR) SREP:n mukaisen kokonaispääomavaatimuksen (TSCR), pääomapuskurivaatimusten ja makrovakauserävaatimusten yhteismäärää omien varojen vaatimuksina ilmaistuna

‘kokonaisvähimmäisomavaraisuusastetta koskevalla vaatimuksella’ (OLRR) SREP:n mukaisen kokonaisvähimmäisomavaraisuusasteen ja asetuksen (EU) N:o 575/2013 92 artiklan 1 a kohdan mukaisen G-SII-laitosten vähimmäisomavaraisuusastepuskurin yhteismäärää

‘valvojan kokonaisarviointinalla’ SREP-osatekijöiden arviointiin perustuvaa ajantasaista arviota laitoksen yleisestä elinkelpoisuudesta

‘SREP-kokonaispistemäärällä’ laitoksen elinkelpoisuuteen kohdistuvaa kokonaisriskiä kuvaavaa, valvojan kokonaisarviointiin perustuvaa numeerista indikaattoria

‘pilarin 1 mukaisilla omien varojen vaatimuksilla’ tai ‘pilarin 1 mukaisilla vaatimuksilla’ (P1R) vaatimuksia omista varoista, jotka laitoksella on oltava asetuksen (EU) N:o 575/2013 kolmannen, neljännen ja seitsemännen osan ja asetuksen (EU) 2017/2402 2 luvun mukaisesti

‘pilarin 2 mukaisilla ohjeilla’ tai ‘P2G:llä’ niiden omien varojen tasoa ja laatua, jotka laitoksen odotetaan pitävän hallussaan kokonaispääomavaatimuksensa lisäksi ja jotka on määritetty näiden ohjeiden kriteereiden mukaan

‘ylivelkaantumisriskiä koskevalla pilarin 2 mukaisilla ohjeilla’ tai ‘P2G-LR:llä’ niiden omien varojen tasoa ja laatua, jotka laitoksen odotetaan pitävän hallussaan kokonaisvähimmäisomavaraisuusastetta koskevan vaatimuksensa lisäksi ja jotka on määritetty näiden ohjeiden kriteereiden mukaan

‘pilarin 2 mukaisella vaatimuksella’ tai ‘P2R:llä’ direktiivin 2013/36/EU 104 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaisesti määräytyviä täydentävien omien varojen vaatimuksia, joilla torjutaan muita riskejä kuin ylivelkaantumisriskiä

‘ylivelkaantumisriskiä koskevalla pilarin 2 mukaisella vaatimuksella’ tai ‘P2R-LR:llä’ direktiivin 2013/36/EU 104 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaisesti määräytyviä täydentävien omien varojen vaatimuksia, joilla torjutaan ylivelkaantumisriskiä

⁶ EPV:n ohjeet rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisen valvonnassa noudatettavan riskiperusteisen lähestymistavan ominaisuuksista ja riskialttiuden perusteella direktiivin (EU) 2015/849 48 artiklan 10 kohdan mukaisesti harjoitettavan valvonnan yhteydessä toteutettavista toimista (sekä Euroopan valvontaviranomaisten yhteisten ohjeiden 2016/72 muuttamisesta), jäljempänä ‘riskiperusteista valvontaa koskevat ohjeet’ (EBA/GL/2021/16).

'maineriskillä' laitoksen voittovaroihin, omiin varoihin tai likviditeettiin kohdistuvaa nykyistä tai tulevaa riskiä, joka aiheutuu laitoksen maineen vahingoittumisesta

'riskinottohalulla' niiden riskien tyyppejä ja kokonaistasoa, joita laitos on halukas ottamaan riskinkantokykynsä rajoissa liiketoimintamallinsa mukaisesti strategisten tavoitteidensa saavuttamiseksi

'riskin pistemäärällä' yksittäisen pääomaan, likviditeettiin ja rahoitukseen kohdistuvan riskin valvontaperustaisen arvioinnin tiivistävää numeerista ilmausta, joka kuvastaa sitä todennäköisyyttä, joka riskillä on merkittävän vakavaraisuuteen kohdistuvan vaikutuksen tuottamiseen (esim. mahdollinen tappio) riskien hallinnan ja valvonnan tarkastelun jälkeen ja ennen kuin tarkastellaan laitoksen kykyä lieventää riskiä saatavilla olevien pääoma- ja likviditeettiresurssien avulla

'pääomaan kohdistuvilla riskeillä' erillisiä riskejä, joilla toteutuessaan on merkittävä vakavaraisuusvaikutus laitoksen omiin varoihin seuraavien 12 kuukauden aikana; näihin kuuluvat muun muassa direktiivin 2013/36/EU 79–87 artiklassa mainitut riskit

'likviditeettiin ja rahoitukseen kohdistuvilla riskeillä' erillisiä riskejä, joilla toteutuessaan on merkittävä vakavaraisuusvaikutus laitoksen likviditeettiin eri aikahorisonteilla

'SREP-osatekijällä' jotakin seuraavista: liiketoimintamallianalyysi, sisäisen hallinnon ja laitoksen laajuisten riskien valvontajärjestelyjen arviointi, pääomaan kohdistuvien riskien arviointi, SREP:n mukainen pääoman arviointi tai SREP:n mukainen likviditeetin ja rahoituksen arviointi

'valvontatarkoituksiin käytettävillä vertailuarvoilla' riskikohtaisia määrällisiä välineitä tai menetelmiä, jotka toimivaltainen viranomainen on kehittänyt esittääkseen arvion omista varoista, joita vaaditaan sellaisten riskien tai riskitekijöiden kattamiseen, joista ei säädetä asetuksessa (EU) N:o 575/2013.

'selviytymisjaksolla' ajanjaksoa, jonka laitos pystyy jatkamaan toimintaa stressitilanteissa ja silti täyttämään maksuvelvoitteensa

'kokonaisriskin määrällä (TREA)' kokonaisriskin määrää sellaisena kuin se on määritelty asetuksen (EU) N:o 575/2012 92 artiklassa

'SREP:n mukaisella kokonaispääomavaatimuksella (TSCR)' asetuksen (EU) N:o 575/2013 92 artiklan 1 kohdan a–c alakohdassa määritettyjen omien varojen vaatimusten ja näissä ohjeissa vahvistettujen kriteerien mukaisesti määritettyjen omien varojen lisävaatimusten yhteismäärää, jotta voidaan torjua muita riskejä kuin ylivelkaantumisriskiä

'SREP:n mukaisella kokonaisvähimmäisomavaraisuusastetta koskevalla vaatimuksella (TSLRR)' asetuksen N:o 575/2013 92 artiklan 1 kohdan d alakohdassa määritettyjen omien varojen vaatimusten ja näissä ohjeissa vahvistettujen kriteerien mukaisesti määritettyjen omien varojen lisävaatimusten yhteismäärää, jotta voidaan torjua ylivelkaantumisriskiä

'suojaamattomilla lainanottajilla' tavallisia laina-asiakkaita ja pieniä ja keskisuuria yrityksiä, joilla ei ole luonnollista suojausta tai rahoitussuojausta ja jotka siksi altistuvat luottovaluutan ja suojausvaluutan väliselle valuuttaerolle; luonnollisiin suojauksiin kuuluvat erityisesti tapaukset, joissa lainanottajat saavat tuloja vieraassa valuutassa (esim. rahalähetyksiä/vientitodistuksia), kun taas rahoitussuojaukset yleensä edellyttävät laitoksen kanssa tehtyä sopimusta

'elinkelpoisuuden pistemäärällä' SREP-osatekijän valvontaperustaisen arvioinnin tiivistävää numeerista ilmausta, joka kuvastaa arvioidun SREP-osatekijän aiheuttamaa riskiä laitoksen elinkelpoisuudelle.

Soveltamispäivä

10. Ohjeita sovelletaan 1. tammikuuta 2027 alkaen.

Ohjeiden 102, 103, 239, 462, 463 kohtaa ja 470 kohdan f alakohtaa sovelletaan 1. tammikuuta 2027 alkaen, lukuun ottamatta kohdennettujen talouspakotteiden täytäntöönpanon laiminlyönnin ja kiertämisen riskien huomioon ottamista, jota sovelletaan 10. heinäkuuta 2027 alkaen.

Osastoa 12 sovelletaan 11. tammikuuta 2027 alkaen.

Kumoaminen

11. Valvojan arviointiprosessin (SREP) yhteisistä menettelyistä ja menetelmistä sekä valvonnallisista stressitesteistä 18. maaliskuuta 2022 annetut EPV:n ohjeet (EBA/GL/2022/03) ja valvonta- ja arviointiprosessin (SREP) yhteydessä tehtävästä ICT-riskien arvioinnista annetut EPV:n ohjeet (EBA/GL/2017/05) kumotaan 1. tammikuuta 2027 alkaen. Viittaukset kumottuihin ohjeisiin katsotaan viittauksiksi näihin ohjeisiin.

Osasto 2. SREP-kehys

2.1. Katsaus SREP-kehykseen

12. Toimivaltaisten viranomaisten käytössä tulisi olla kattava SREP-kehys, jossa käsitellään seuraavia osatekijöitä. Näitä osatekijöitä tulisi arvioida säännöllisesti ja siinä tulisi ottaa huomioon EPV:n verkkosivustolla erikseen julkaistu säädösluettelo, jonka perusteella laitoksen säännösten noudattamista tulisi arvioida. Jäljempänä 2.4 jaksossa esitetyssä SREP-osallistumismallissa esitetään, miten tätä kehystä voidaan muokata eri laitoksissa suhteellisuusperiaatteen mukaisesti. Osatekijät ovat

- a. 2.1.1 jaksossa täsmennetty laitoksen luokitus
- b. osastossa 3 täsmennetty pääindikaattorien seuranta
- c. osastossa 4 täsmennetty liiketoimintamallianalyysi
- d. osastossa 5 täsmennetty sisäisen hallinnon ja laitoksen laajuisten valvontajärjestelyjen arviointi
- e. osastossa 6 täsmennetty pääomaan kohdistuvien riskien arviointi
- f. osastossa 7 täsmennetty laitoksen omien varojen riittävyyden arviointi
- g. osastossa 8 täsmennetty likviditeettiin ja rahoitukseen kohdistuvien riskien arviointi ja SREP:n mukainen likviditeetin ja rahoituksen arviointi
- h. osastossa 9 täsmennetty SREP-kokonaisarvio (myös valvontatoimenpiteiden soveltaminen ja tarvittaessa varhaisen puuttumisen toimenpiteiden käyttö) ja 2.1.2 jaksossa täsmennetty viestintä.

13. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi pitää valvojan arviointia jatkuvana prosessina, jossa kaikkien valvontatoimien tulokset ja kaikki saatavilla olevat tietolähteet yhdistetään laitoksen kattavaksi valvontakatsaukseksi. Valvojan arviointiprosessissa tulisi ottaa huomioon seuraavat seikat:

- a. aiempien SREP-arviointien, liiketoimintamallianalyysin ja jatkuvan muualla kuin paikalla tehtävän valvonnan tulokset
- b. laitoksen taloudellinen raportointi, strategiset suunnitelmat, lakisääteinen raportointi (yhteinen COREP-raportointijärjestelmä, rahoitustietojen ilmoittaminen (FINREP) ja luottorekisteri, jos saatavissa) ja sisäinen raportointi (esim. johdon raportointi, pääoman ja likviditeetin raportointi sekä sisäiset riskiraportit)
- c. laitoksen ICAAP-/ILAAP-menettelyt ja elvytysuunnitelmat
- d. paikalla tehtävät tarkastukset
- e. sisäisten mallien arvioinnit
- f. kohdennettu syväanalyysimenetelmä
- g. horisontaaliset aihekohtaiset arvioinnit

- h. stressitestin analyysi
- i. kolmansien osapuolten raportit (esim. tarkastusraportit, osake-/luottoanalyytikkojen laatimat raportit)
- j. muut asiaankuuluvat alakohtaiset tai makrotaloudelliset tutkimukset/selvitykset.

2.1.1. Laitosten luokitus

14. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi luokitella kaikki valvontansa alaan kuuluvat laitokset niiden koon, merkityksen järjestelmän kannalta, toiminnan luonteen, laajuuden ja monimutkaisuuden perusteella neljään eri luokkaan ja ottaa siinä huomioon direktiivin 2013/36/EU 97 artiklan 4 kohta. Luokituksen tulisi perustua laitosten rahoitusjärjestelmälle aiheuttaman järjestelmäriskin arviointiin.
15. Jos toimivaltaiset viranomaiset toteavat, että konserniin kuuluvien eri yhteisöjen merkitys vaihtelee 17 kohdassa lueteltujen tekijöiden perusteella, ne voivat tehdä luokituksen yksittäisten yhteisöjen tasolla näiden erojen huomioon ottamiseksi (esim. osoittamalla eri luokkia konsernin eri tytäryrityksille ja/tai konsolidoidulle yhteisölle).
16. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi tarkistaa laitostensa luokitus säännöllisesti sekä sellaisten tapahtumien jälkeen, jotka saattavat vaikuttaa liiketoimintamallien riskitasoon, tai merkittävien yritystoimintojen, kuten suuren luovutuksen, fuusion tai yrityskaupan tai tärkeän strategisen toimenpiteen, jälkeen.
17. Vertailukelpoisuuden vähimmäistason varmistamiseksi toimivaltaisten viranomaisten tulisi käyttää lähtökohtana seuraavia luokkia:
 - Luokka 1 – Kaikki asetuksen (EU) N:o 575/2013 4 artiklan 1 kohdan 146 alakohdan mukaisesti 'suuriksi laitoksiksi' määritellyt laitokset. Toimivaltaiset viranomaiset voivat suhteellisuusperiaatteen mukaisesti luokitella 'suuret laitokset' luokan 2 tai luokan 3 laitoksiksi, edellyttäen että ne eivät ole G-SII-laitoksia. 'Suurten laitosten', jotka eivät ole G-SII-laitoksia, uudelleenluokittelu tulisi tehdä jäljempänä esitettyjen luokkien 2 ja 3 laadullisten kriteerien mukaisesti ottaen huomioon laitoksen koko, merkitys järjestelmän kannalta sekä toiminnan luonne, laajuus ja monimutkaisuus.
 - Luokka 2 – i) muut kuin luokkaan 1 kuuluvat keskisuuret ja suuret laitokset, jotka eivät ole asetuksen (EU) N:o 575/2013 4 artiklan 1 kohdan 145 alakohdassa määriteltyjä 'pieniä tai rakenteeltaan yksinkertaisia laitoksia' ja jotka toimivat useilla liiketoiminta-alueilla, myös muissa kuin pankkitoiminnoissa, tai joilla on huomattavaa rajatylittävää toimintaa ja jotka tarjoavat luotto- ja rahoitustuotteita vähittäis- ja yritysasiakkaille; ii) erikoistuneet laitokset, jotka eivät ole järjestelmän kannalta merkittäviä ja joilla on merkittävä markkinaosuus liiketoiminta-aloillaan tai maksujärjestelmissään tai rahoitusvälineiden kaupankäyntialustat/markkinat; iii) laitokset, joiden katsotaan olevan kokonsa, toimintansa tai liiketoimintamallinsa vuoksi (esim. laitosten suojajärjestelmän keskuslaitokset, keskusvastapuolet, arvopaperikeskukset, keskusosuuspankit tai keskussäästöpankit)

merkittäviä talouden kannalta (esim. niiden kokonaisvarojen osuus bruttokansantuotteesta) tai tietyn jäsenvaltion pankkitoimialan kannalta.

- ▶ Luokka 3 – i) pienet ja keskisuuret laitokset, jotka eivät kuulu luokkiin 1 tai 2, jotka eivät ole asetuksen (EU) N:o 575/2013 4 artiklan 1 kohdan 145 alakohdassa määriteltyjä 'pieniä tai rakenteeltaan yksinkertaisia laitoksia' ja jotka toimivat vain muutamilla liiketoiminta-alueilla tai joilla ei ole merkittävää rajatylittävää toimintaa ja jotka tarjoavat lähinnä luottotuotteita vähittäis- ja yritysasiakkaille sekä institutionaalisille asiakkaille ja joiden rahoitustuotteiden tarjonta on vähäistä; ii) erikoistuneet laitokset, joilla on vähemmän merkittävä markkinaosuus liiketoiminta-aloillaan tai maksujärjestelmissään tai pörssissä.
- ▶ Luokka 4 – kaikki asetuksen (EU) N:o 575/2013 4 artiklan 1 kohdan 145 alakohdan mukaisesti 'pieniksi tai rakenteeltaan yksinkertaisiksi laitoksiksi' määriteltyt laitokset ja kaikki muut pienet ja rakenteeltaan yksinkertaiset kotimaiset laitokset, jotka eivät kuulu luokkiin 1–3 (esim. laitokset, joiden toiminta-ala on suppea ja joilla ei ole merkittävää markkinaosuutta liiketoiminta-aloillaan).

2.1.2. Jatkuva riskinarviointi, eskalointikehys ja valvontatoimenpiteet

18. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi valvonnassaan jatkuvasti arvioida riskejä, joille laitos on tai saattaa olla alttiina 2.4 jaksossa esitetyn SREP-osallistumismallin mukaisesti.
19. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi varmistaa, että niiden arviointien havainnot dokumentoidaan selkeästi, ja keskittyä siinä havaittujen puutteiden perimmäisiin syihin. Havainnot tulisi ottaa huomioon näiden ohjeiden mukaisesti annettavissa SREP-pistemäärissä, ja niistä tulisi saada tietoa myöhempiin valvontatoimenpiteisiin, joita toimivaltaiset viranomaiset voivat soveltaa direktiivin 2013/36/EU 102, 104 ja 105 artiklan ja kansallisen lainsäädännön mukaisesti, ja tarvittaessa direktiivin 2014/59/EU 27 artiklassa tarkoitettuihin varhaisen puuttumisen toimenpiteisiin tai edellä mainittujen yhdistelmiin.
20. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi jatkuvan valvontatoimintansa osana toteuttaa asianmukaisia ja oikea-aikaisia jatkotoimia sen varmistamiseksi, että laitos todella on korjannut havaitut puutteet. Toimivaltaisten viranomaisten tulisiakin laatia valvontatoimenpiteitä varten ylätason eskalointikehys, jolla autetaan valitsemaan asianmukaisimmat (sekä määrälliset että laadulliset) toimenpiteet havaittujen puutteiden korjaamiseksi. Tämä ei rajoita sovellettavassa lainsäädännössä säädettyjä valvontavaltuuksia eikä toimivaltaisten viranomaisten harkintavaltaa sopivimmista toimenpiteistä tilanteen erityispiirteiden ja puutteiden perusteella.
21. Edellisessä kohdassa mainitussa kehyksessä tulisi harkita seuraavia toimia, joiden ei ole tarkoitus olla tiukasti peräkkäisiä ja joiden laajuutta voidaan tarvittaessa laajentaa tai supistaa:
 - a. käydään laitoksen kanssa tehostettua vuoropuhelua valvonnasta, esimerkiksi järjestämällä kokous ylimmän hallintoelimen kanssa tai edellyttämällä laitokselta itsearviointia
 - b. ilmoitetaan laitokselta odotettavat korjaavat toimenpiteet (ei-sitovat toimenpiteet), kuten valvojan odotukset tai suositukset

- c. vaaditaan laitokselta täsmällisiä korjaavia toimia (sitovat toimenpiteet), esimerkiksi asettamalla laadullisia vaatimuksia, joita laitoksen on noudatettava, ja/tai asettamalla tai lisäämällä pilarin 2 mukaista vaatimusta tai likviditeettivaatimusta
- d. pannaan täytäntöön havaittujen puutteiden korjaamiseksi valvontatoimenpiteitä, kuten hallinnollisia seuraamuksia, korjaavia toimenpiteitä tai sakkoja.

22. Valvontatoimenpiteitä valitessaan toimivaltaisten viranomaisten tulisi määrittää koko eskaloitimenettely ja ottaa siinä huomioon käytettävissä olevat tiedot, laitoksen luonne, koko ja monimutkaisuus sekä se, että havaittujen puutteiden korjaamisesta ajoissa on huolehdittava. Valinnassa tulisi soveltuvien osien ottaa huomioon seuraavat näkökohdat:

- a. tulos, joka toimenpiteillä pyritään saavuttamaan, ja mahdollisuuksien mukaan odotetut määräajat, joissa laitoksen on korjattava puutteet
- b. puutteiden vakavuus ja niiden käsittelemättä jättämisen mahdollinen vaikutus vakavaraisuuteen (eli se, onko ongelmaan tarpeen puuttua täsmällisellä toimenpiteellä) ja se, onko puutteisiin jo puututtu tai onko niitä käsitelty muilla toimenpiteillä
- c. laitoksen osoitettu kyky tai aikomus korjata puutteet
- d. se, saavutettaisiinko sama tavoite muilla toimenpiteillä, joilla olisi vähäisempi hallinnollinen ja taloudellinen vaikutus laitokseen
- e. mahdollisuus siihen, että tunnistetut riskit ja heikkoudet voivat olla yhteydessä toisiinsa tai itseään vahvistavia tai molempia, jolloin valvontatoimenpiteitä on syytä tiukentaa
- f. muut toimivaltaisten viranomaisten merkityksellisiksi katsomat tekijät.

23. Kaikkia käytettävissä olevia määrällisiä ja laadullisia toimenpiteitä tulisi käyttää niin, että riskitasoa ja/tai puutteita pystytään hallitsemaan mahdollisimman hyvin, rajoittamatta toimivaltaisten viranomaisten harkintavaltaa sopivimpien toimenpiteiden valinnassa. Tässä yhteydessä tulisi ottaa huomioon riskin luonne (määrällinen ja/tai laadullinen), eskaloitimenettely sekä se, että määrällisiä toimenpiteitä tulisi soveltaa sisäisen hallinnon, muun muassa sisäisen valvonnan järjestelyjen, puutteiden sekä muiden ongelmien korjaamiseksi silloin, kun muut valvontatoimenpiteet eivät ole olleet tehokkaita tai niitä pidetään riittämättöminä havaittujen puutteiden korjaamiseksi kohtuullisen ajan kuluessa⁷.

24. Tämän osaston säännökset eivät vaikuta toimivaltaisten viranomaisten mahdollisuuteen toteuttaa valvontatoimenpiteitä, jotka liittyvät suoraan valvontatoiminnan (esim. paikalla suoritettava tutkinta tai ylimmän hallintoelimen jäsenten soveltuvuuden ja keskeisten toimintojen arvioinnit) tuloksiin, jos tällaisen toiminnan tulokset edellyttävät valvontatoimenpiteiden välitöntä toteuttamista merkittävien puutteiden käsittelemiseksi.

⁷ Oikeudesta harjoittaa luottolaitostoimintaa ja luottolaitosten vakavaraisuusvalvonnasta, direktiivin 2002/87/EY muuttamisesta sekä direktiivien 2006/48/EY ja 2006/49/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2013/36 (EUVL 176, 27.6.2013, s. 338, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2013/36/2026-01-11>) 104a artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaisesti.

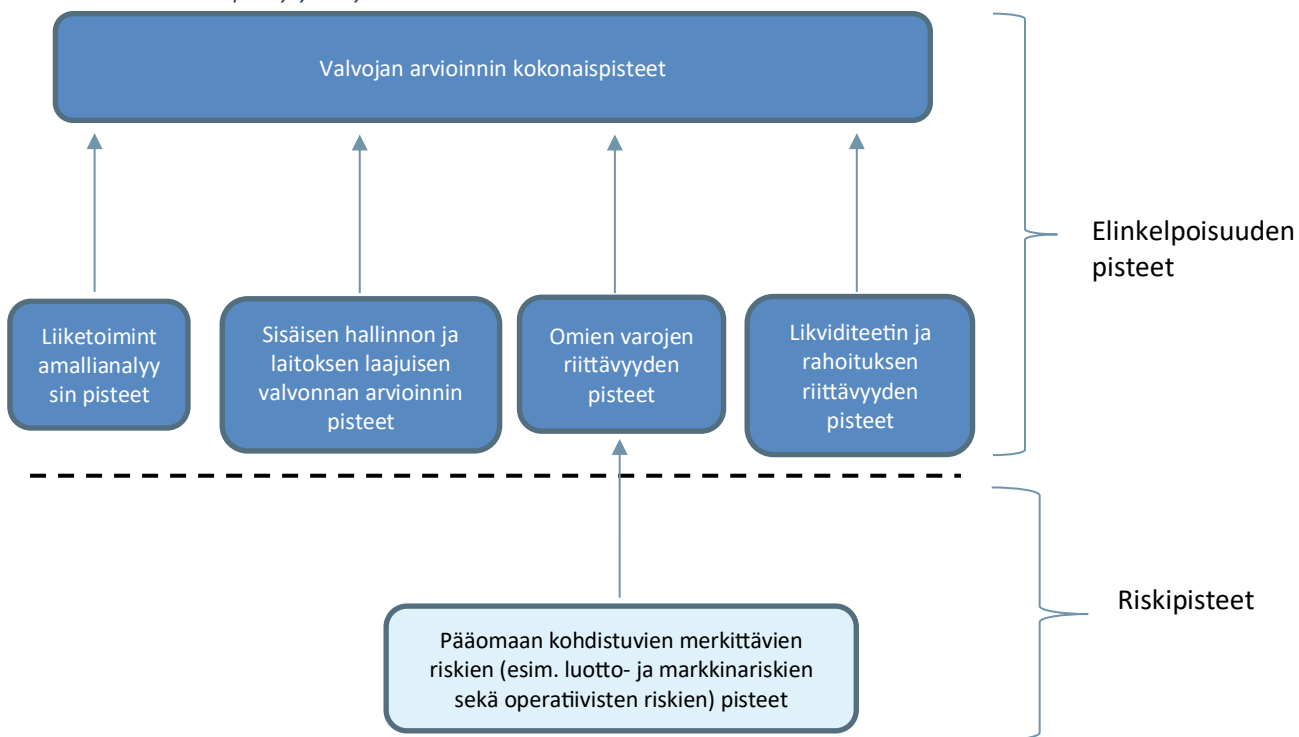
2.1.3. Vuoropuhelu laitosten kanssa

25. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi valvontatehtäviään hoitaessaan käydä vuoropuhelua laitosten kanssa.
26. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi ilmoittaa valvojan arvioinnin tulokset laitokselle osaston 9 mukaisesti ja tiedottaa laitokselle kaikista toimista, joita tarvitaan näiden tulosten perusteella sovellettavien valvontatoimenpiteiden noudattamiseksi.

2.2. Pisteytys valvojan arvioinnissa

27. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi soveltaa yhdenmukaista pisteytysjärjestelmää, jotta voidaan helpottaa toimivaltaisten viranomaisten ja valvontakollegioiden välistä viestintää, parantaa vertailukelpoisuutta ja tasapuolisia toimintaedellytyksiä eri laitosten välillä sekä kohdentaa valvontaresursseja ja -toimenpiteitä SREP-osatekijöiden arvioinnissa. Niiden tulisi esittää yhteenveto arviointiensa tuloksista määrittämällä riskien pistemäärät sekä SREP-osatekijöiden pisteet ja valvojan arvioinnin kokonaispisteet.
28. Määrittäessään riskien pistemääriä sekä SREP-osatekijöiden pisteitä ja valvojan arvioinnin kokonaispisteitä toimivaltaisten viranomaisten tulisi ottaa huomioon näiden ohjeiden kunkin asiaankuuluvan jakson ja osaston lopussa olevissa taulukoissa esitettyt näkökohdat sekä käyttää valvojan harkintaa. Vaikka kyseiset näkökohdat toimivat pisteytyksen lähtökohtana, niitä ei tulisi tulkita mekaaniseksi tarkistuslistaksi, joka on täytettävä jokaisen osatekijän osalta, eikä niiden tulisi myöskään katsoa määrittelevän osatekijöiden välistä tärkeysjärjestystä. Niiden tarkoituksena on sen sijaan ohjata toimivaltaisista viranomaisista pisteyttämisessä ottamalla huomioon eri osatekijöiden keskinäinen vuorovaikutus ja merkitys nimenomaan arvioitavan laitoksen kannalta.
29. Riskipisteiden tarkoituksena on kuvata sitä, miten todennäköisesti pääomaan, likviditeettiin ja rahoitukseen kohdistuvilla riskeillä on merkittävä vaikutus laitokseen. SREP-osatekijöiden pisteet ja valvojan arvioinnin kokonaispisteet osoittavat laitoksen elinkelpoisuuteen kohdistuvien riskien laajuuden. Etenkin kokonaispisteiden tulisi kuvastaa valvonnasta saatavaa näkemystä laitoksen yleisestä elinkelpoisuudesta, kuten osastossa 9 on täsmennetty.

Kaavio 1. Katsaus pisteytyskehikseen

30. Pisteet ovat seuraavat: 1 (alhainen riski), 2 (keskimääräinen tai alhainen riski), 3 (keskimääräinen tai korkea riski) ja 4 (korkea riski – tämä on huonoin mahdollinen arvio). Lisäpisteitä "F" voidaan antaa ainoastaan valvojan arvioinnin kokonaispisteille, kuten 38 kohdassa selitetään. Toimivaltaiset viranomaiset voivat ottaa käyttöön eriytetymmän pisteytyksen sisäisiin tarkoituksiin, kuten resurssisuunnitteluun, edellyttäen, että näissä ohjeissa esitettyä pisteytyksen kokonaisjärjestelmää on noudatettu.

31. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi tarkistaa pisteet valvojan arviointien päätyttyä vähintään niin usein kuin 2.4 jaksossa esitetyssä SREP-osallistumismallissa on määritetty. Pistemääriä tulisi tarkistaa ilman aiheetonta viivytystä myös merkittävien uusien havaintojen tai kehityksen perusteella.

2.2.1. Riskien pistemäärät

32. Riskeille annetaan pisteitä, jotta pääomaan kohdistuvista riskeistä voidaan tehdä yhteenveto (osastossa 6 esitetyllä tavalla). Nämä pistemäärät kuvaavat sen todennäköisyyttä, että riskillä tulee olemaan merkittävää vaikutusta laitoksen vakavaraisuuteen (esim. mahdollinen tappio), kun on otettu huomioon kyseistä vaikutusta lieventävien riskinvalvontajärjestelyjen laatu (eli jäännösriski) mutta ennen kuin otetaan huomioon laitoksen kyky lieventää riskiä saatavilla olevien pääoma- tai likviditeettiresurssien avulla.

33. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi määrittää riskien pistemäärät arvioimalla laitoksen luontaista riskitasoa ja ottamalla samalla asianmukaisesti huomioon laitoksen riskien hallinta- ja valvontakehyksen riittävyyden. Asianmukaisella riskien hallinta- ja valvontakehyksellä voidaan etenkin lieventää tietyn riskin vaikutusta vakavaraisuuteen, kun taas heikko kehys voi vahvistaa

tätä vaikutusta. Luontaisen riskin sekä riskien hallinta- ja valvontajärjestelyjen riittävyyden arvioinnissa tulisi ottaa huomioon näkökohdat, jotka on esitetty luotto- ja vastapuoliriskiä koskevassa taulukossa 6, markkinariskiä koskevassa taulukossa 8, operatiivista riskiä koskevassa taulukossa 10, muun kuin kaupankäyntitoiminnan aiheuttamaa korkoriskiä (IRRBB) ja luottomarginaaliriskiä (CSRBB) koskevassa taulukossa 12 sekä likviditeettiä ja rahoitusta koskevassa taulukossa 17.

34. Pääomaan kohdistuvien riskien arvioinnissa toimivaltaisten viranomaisten tulisi ottaa huomioon myös asiaankuuluvat alaluokat (esim. keskittymäriski tai maariski osana luotto- ja vastapuoliriskin arviointia, kuten osastossa 6 esitetään). Toimivaltaiset viranomaiset voivat päättää arvioida ja pisteyttää näitä alaluokkia erikseen sen mukaan, miten merkittäviä ne ovat jonkin tietyn laitoksen kannalta.

35. Toimivaltaiset viranomaiset voivat soveltaa riskien pistemääriä eri tavoin: ne voivat pisteyttää ”riskin” sekä ”riskien hallinta- ja valvontajärjestelyt” erikseen (mistä saadaan välipisteet ja lopulliset pisteet) tai pisteyttää ne yhdessä. Toimivaltaiset viranomaiset voivat myös koota kaikki pääomaan kohdistuvat riskit yhteen kokonaispistemäärään.

2.2.2. SREP-osatekijöiden pistemäärät ja valvojan arvioinnin kokonaispisteet

36. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi valvojan kokonaisarvioinnin päätteeksi laatia kattava yleiskatsaus laitoksen riskiprofiilista ja elinkelpoisuudesta seuraavien neljän SREP-osatekijän perusteella:

- a. osastossa 4 täsmennetty liiketoimintamallin ja strategian analyysi
- b. osastossa 5 täsmennetty sisäisen hallinnon ja laitoksen laajuisten valvontajärjestelyjen arviointi
- c. osastossa 7 täsmennetty pääoman riittävyys
- d. osastossa 8 täsmennetty likviditeetin ja rahoituksen riittävyys.

37. Pääoman riittävyys sekä likviditeetin ja rahoituksen riittävyys kuvaavat valvojan näkemystä laitoksen pääoma- ja likviditeettiresurssien kyvystä lieventää/kattaa pääomaan, likviditeettiin ja rahoitukseen kohdistuvia riskejä osastoissa 6 ja 8 kuvatulla tavalla ja/tai muista osatekijöistä, joihin on määrätty lisää omia varoja osastossa 7 kuvatulla tavalla.

38. Lopullinen pistemäärä on valvojan arvioinnin kokonaispistemäärä. Siihen sisältyvät edellä mainitut neljä SREP-osatekijöiden pistemäärää sekä valvontaviranomaisten arvio. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi varmistaa, että valvojan arvioinnin kokonaispisteistä saadaan kuva laitoksen yleisestä elinkelpoisuudesta, myös siitä, onko laitos lähellä kaatumista tai kaatuuko se todennäköisesti direktiivin 2014/59/EU 32 artiklan merkityksessä, ottaen huomioon EPV:n ohjeet lähellä kaatumista olemisesta tai todennäköisestä kaatumisesta⁸. Kun valvojan kokonaisarvioinnin tulos viittaa siihen, että laitoksen voidaan katsoa olevan ”lähellä

⁸ EPV:n ohjeet, jotka koskevat erilaisten olosuhteiden tulkitsemista, kun laitoksen katsotaan olevan lähellä kaatumista tai todennäköisesti kaatuvan direktiivin 2014/59/EU 32 artiklan 6 kohdan mukaan (EBA/GL/2015/07).

kaatumista tai todennäköisesti kaatuvan”, toimivaltaisten viranomaisten tulisi antaa pistemääräksi ”F” ja noudattaa prosessia, johon otetaan mukaan direktiivin 2014/59/EU 32 artiklassa tarkoitetut kriisintarkkailuviranomaiset.

39. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi varmistaa, että SREP-osatekijöiden pisteet ja valvojan arvioinnin kokonaispisteet

- a. ilmaisevat, miten todennäköisesti huolenaiheiden ratkaisemiseksi tarvitaan valvontatoimenpiteitä
- b. katsotaan tekijöiksi, joiden perusteella käynnistetään päätöksenteko siitä, sovelletaanko varhaisen puuttumisen toimenpiteitä EPV:n varhaisen puuttumisen toimenpiteiden käytön käynnistäviä tekijöitä koskevien ohjeiden⁹ mukaisesti
- c. myötävaikuttavat valvontaresurssien priorisointiin ja suunnitteluun ja valvontatarkkailuohjelman (SEP) painopisteiden asettamiseen.

2.3. Organisatoriset järjestelyt

40. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi varmistaa, että niiden organisatorisiin järjestelyihin valvojan arviointia varten kuuluvat ainakin seuraavat:

- a. valvontahenkilöstön tehtävien ja velvoitteiden kuvaus valvojan arvioinnin osalta sekä asiaan kuuluvat raportointikäytännöt sekä normaali- että kriisitilanteissa
- b. menettelyt havaintojen ja valvonta-arvioiden dokumentoimiseksi ja tallentamiseksi
- c. järjestelyt havaintojen ja pisteiden hyväksymistä varten samoin kuin laajemmat menettelyt, jos toimivaltaisen viranomaisen sisällä on eriäviä näkemyksiä, sekä normaali- että kriisitilanteissa
- d. järjestelyt vuoropuhelun käymiseksi laitoksen kanssa 2.4 jaksossa määritetyn vähimmäistason osallistumisen mallin mukaisesti yksittäisten SREP-osatekijöiden arvioimiseksi
- e. laitoksen kuulemiseen osallistumiseen ja valvojan arvioinnin tulosten ilmoittamiseen laitokselle liittyvät järjestelyt, jotka kuvastavat valvontakollegioiden sisäistä vuorovaikutusta rajatylittävien konsernien ja niiden yhteisöjen osalta, komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) N:o 710/2014¹⁰ mukaisesti
- f. sisäiset tarkastukset ja arvioinnit, joilla tuetaan tehokasta päätöksentekoa, tulosten johdonmukaisuutta ja vastuuvollisuutta.

41. Määrittäessään järjestelyjä laitosten kanssa käytävää vuoropuhelua varten toimivaltaisten viranomaisten tulisi tarkastella, mitä mahdollisia seurauksia pistemäärien ilmoittamisella

⁹ EPV:n ohjeet varhaisen puuttumisen toimenpiteiden käytön käynnistävästä tekijöistä (EBA/GL/2015/03).

¹⁰ Komission täytäntöönpanoasetus (EU) N:o 710/2014, annettu 23 päivänä kesäkuuta 2014, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2013/36/EU mukaista laitostarkkailusta vakavaraisuusvaatimuksista tehtävää yhteistä päätöstä koskevan menettelyn soveltamisedellytyksistä vahvistettavista teknisistä täytäntöönpanostandardeista (EUVL L 188, 27.6.2014, s. 19, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2014/710/oj).

laitoksille olisi niiden asetuksen (EU) N:o 596/2014¹¹ ja direktiivien 2014/57/EU¹² ja 2004/109/EY¹³ vaatimusten mukaisille julkistamista koskeville velvoitteille.

2.4. Suhteellisuus ja valvonnan taso

42. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi mukauttaa laitoksen valvonnan soveltamisalaa, tiheyttä, tarkkuutta ja perusteellisuutta sen luokituksen mukaisesti ja ottaa siinä huomioon suhteellisuusperiaate. Valvojan arviointitoimia suunnitellessaan toimivaltaisten viranomaisten tulisi käyttää taulukossa 1 esitettyä vähimmäistason SREP-osallistumismallia. Mallissa valvontatoiminnan perusteellisuus riippuu laitoksen luokasta. Mallin ei tulisi tulkita estävän resurssien kohdentamista määriteltyihin valvontaprioriteetteihin. Toimivaltaiset viranomaiset voivat siksi laitoksen luokituksista riippumatta määrittää arviointinsa painopisteet ja tarkkuustason siten, että ne kuvastavat laitoksen riskiprofilia, eri riskien olennaisuutta, suuntauksia ja uusia riskejä, jotka on tunnistettu osastossa 3 kuvatun pääindikaattoreiden seurannan, osastossa 11 kuvatun stressitestauksen tai aiempien valvojan arviointien tulosten perusteella.

43. Tässä mallissa toimivaltaisten viranomaisten tulisi saada käsitys kaikista SREP-osatekijöistä (liiketoimintamallianalyysi, hallinto / sisäiset valvontajärjestelyt, pääomaan kohdistuvat riskit sekä likviditeettiin ja rahoitukseen kohdistuvat riskit) taulukossa 1 esitetyn vähimmäistiheyden mukaisesti ja kyetä edelleen tekemään vuosittain merkityksellinen ja kattava arvio laitoksen elinkelpoisuudesta (yhteenvedo valvojan kokonaisarviointista).

44. Tämän käsityksen tulisi perustua tietoihin, jotka on kerätty kaikkien 13 kohdassa lueteltujen valvontatoimien avulla. Erityisesti edellisten vuosien tietoja voidaan käyttää myös perustana valvojan kokonaisarviointissa ja yhteenvedossa edellyttäen, että toimivaltainen viranomainen on todennut, että laitoksen riskiprofiili ei ole muuttunut olennaisesti, ja ottanut siinä myös huomioon indikaattoreiden neljännesvuosittaisen seurannan.

45. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi olla yhteydessä laitosten ylimpään hallintoelimeen ja toimivaan johtoon¹⁴ taulukossa 1 esitetyn vähimmäistiheyden mukaisesti. Laitoksen luokituksista riippumatta toimivaltaisten viranomaisten tulisi tehostaa toimiaan aiempien valvojan arviointien tuloksia koskevissa jatkotoimissa tai seurata laitoksia, joiden riskiprofiili on

¹¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) N:o 596/2014, annettu 16 päivänä huhtikuuta 2014, markkinoiden väärinkäytöstä (markkinoiden väärinkäyttöasetus) sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/6/EY ja komission direktiivien 2003/124/EY, 2003/125/EY ja 2004/72/EY kumoamisesta (EUVL L 173, 12.6.2014, s. 1).

¹² Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/57/EU, annettu 16 päivänä huhtikuuta 2014, markkinoiden väärinkäytöstä määrättävistä rikosoikeudellisista seuraamuksista (markkinoiden väärinkäyttödirektiivi) (EUVL L 173, 12.6.2014, s. 179, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2014/596/oj>).

¹³ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2004/109/EY, annettu 15 päivänä joulukuuta 2004, säännellyillä markkinoilla kaupankäynnin kohteeksi otettavien arvopaperien liikkeeselaskijoita koskeviin tietoihin liittyvien avoimuusvaatimusten yhdenmukaistamisesta ja direktiivin 2001/34/EY muuttamisesta (EUVL L 390, 31.12.2004, s. 38, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2004/109/oj>).

¹⁴ Kuten oikeudesta harjoittaa luottolaitostoimintaa ja luottolaitosten vakavaraisuusvalvonnasta, direktiivin 2002/87/EY muuttamisesta sekä direktiivien 2006/48/EY ja 2006/49/EY kumoamisesta annetun Euroopan unionin ja neuvoston direktiivin 2013/36 (EUVL 176, 27.6.2013, s. 338, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2013/36/2026-01-11>) 3 artiklan 9 kohdassa määritellään.

korkeampi tai muuttuu nopeasti tai joiden valvojan arvioinnin kokonaispisteet ovat heikot, mikä viittaa vakaviin valvontaongelmiin.

46. Jos laitokset kuuluvat rajatylittäviin konserneihin, toimivaltaisten viranomaisten tulisi käsitellä sitä, miten niiden valvojan arviointi aiotaan tehdä valvontakollegioissa, jotta mahdolliset huolenaiheet voidaan tunnistaa varhaisessa vaiheessa ja viranomaisten välistä toimintatapaa voidaan mukauttaa ja koordinoita osaston 10 mukaisesti.

Taulukko 1 Valvojan arvioinnin soveltaminen eri laitosluokkiin

Luokka	Pääindikaattorien seuranta	Kaikkien SREP-osatekijöiden arviointi (vähintään)*	Yhteenveto valvojan kokonaisarviointista	Vähimmäistason yhteydenpito/vuoropuhelu laitoksen hallintoelimen ja ylimmän johdon kanssa
1	Neljännesvuosittain	Vuosittain	Vuosittain	Jatkuvasti / on meneillään
2	Neljännesvuosittain	Joka toinen vuosi	Vuosittain	Jatkuvasti / on meneillään
3	Neljännesvuosittain	Joka kolmas vuosi	Vuosittain	Riskipohjaisesti vähintään joka kolmas vuosi
4	Neljännesvuosittain	Kolmen vuoden välein, voidaan pidentää viiteen vuoteen**	Vuosittain	Riskipohjaisesti vähintään joka kolmas vuosi

*Arvioinnin painopiste ja tarkkuus on räätälöity siten, että ne kuvastavat laitoksen riskiprofiilia, eri riskien olennaisuutta sekä valvontatoimissa havaittuja suuntauksia ja uusia riskejä. Tämä voidaan laitoksen luokituksesta riippumatta perustaa aiempiin arviointeihin, jos tilanne ei ole saatavilla olevien tietojen (esim. indikaattoreiden seuranta ja raportointi) perusteella muuttunut olennaisesti.

**Kaikkien SREP-osatekijöiden arvioinnin vähimmäisväliä voidaan pidentää luokkaan 4 kuuluvien laitosten osalta kolmesta vuodesta viiteen vuoteen edellyttäen, että: i) niillä on vakaa alhainen riskiprofiili, niiden taloudelliset mittarit ovat vakaita ja marginaalit terveitä; ja ii) keskeisten riski-indikaattoreiden neljännesvuosittainen seuranta ei anna aiheutta huoleen.

47. Jos toimivaltaiset viranomaiset katsovat, että laitoksilla on samankaltainen riskiprofiili tai että ne voivat altistua samanlaisille uusille riskeille, ne voivat tehdä aihekohtaisia valvojan arviointeja useille laitoksille yhtenä arviointina (esim. liiketoimintamallianalyysi voidaan tehdä kaikille pienille asuntoluotonantajille, koska siinä todennäköisesti havaitaan samat liiketoiminnan elinkelpoisuuden ongelmat kaikissa näissä laitoksissa). Toimivaltaiset viranomaiset voivat myös muokata valvojan arvioinnin soveltamismenetelmiä laitoksille, joilla on samankaltainen riskiprofiili, kuten samankaltaiset liiketoimintamallit tai riskikeskittymien maantieteellinen sijainti, direktiivin 2013/36/EU 97 artiklan 4 a kohdan mukaisesti.

48. Sellaisten laitosten osalta, jotka kuuluvan direktiivin 2013/36/EU 99 artiklassa vaaditun valvontatarkkailuohjelman piiriin, toimivaltaisten viranomaisten olisi varmistettava, että yhteydenpidon taso ja valvojan arvioinnin soveltaminen määrätään kyseisessä ohjelmassa.

49. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi valvontatoimia suunnitellessaan koordinoita toimia sisäisesti, jotta voidaan varmistaa johdonmukainen arviointi, sekä muiden arviointiin suoraan tai välillisesti osallistuvien osapuolten kanssa, erityisesti silloin, kun niiltä tarvitaan tietoja.

Osasto 3. Pääindikaattorien seuranta

50. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi seurata säännöllisesti tärkeimpiä rahoitusmarkkinoita kuvaavia indikaattoreita ja muita kuin rahoitusmarkkinoita kuvaavia indikaattoreita, jotta ne voisivat seurata laitosten taloudellisessa tilanteessa ja toiminnassa sekä riskiprofiileissa tapahtuvia muutoksia. Jos seurannassa havaitaan merkittävä muutos laitoksen riskiprofilissa tai poikkeamia indikaattoreissa, toimivaltaisten viranomaisten tulisi tutkia tämän syitä ja tarvittaessa tarkistaa asianomaisen SREP-osatekijän arviointia, tarvittaessa myös riskin pistemäärää, uusien tietojen saamiseksi. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi säännöllisesti arvioida ja tarvittaessa päivittää seuranta-indikaattoreitaan ja -välineitään varmistaakseen, että ne pysyvät merkityksellisinä ja tehokkaina.
51. Jaksossa 2.4 esitetyn SREP-osallistumismallin mukaisesti toimivaltaisten viranomaisten tulisi seurata kaikkien laitosten keskeisiä taloudellisia ja muita kuin taloudellisia indikaattoreita vähintään neljännesvuosittain ja tihentää seurantaa, jotta laitoksen erityispiirteet tai uudet riskit ja suuntaukset voidaan ottaa huomioon, edellyttäen että tietoja (esim. markkinatietoja) on saatavilla.
52. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi ottaa käyttöön seurantajärjestelmiä, joiden avulla voidaan tunnistaa indikaattoreiden (tai indikaattoriyhdistelmien) käyttäytymisessä esiintyviä malleja, olennaisia muutoksia ja poikkeamia. Se voidaan tehdä esimerkiksi asettamalla merkittävyyskynnyksiin perustuvia hälytyksiä. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi ottaa eskalointimenettelyt käyttöön poikkeamien käsittelemiseksi. Jos indikaattoreissa havaitaan merkittäviä muutoksia tai poikkeamia erityisesti tapauksissa, joissa muutokset poikkeavat vertaisryhmän tuloksista, toimivaltaisten viranomaisten tulisi pitää tätä perusteena lisätutkimusten tekemiselle.
53. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi räätälöidä seurantajärjestelmät sekä poikkeustilanteita koskevat eskalointimenettelyt siten, että ne vastaavat laitoksen kokoa, monimutkaisuutta, liiketoimintamallia ja riskiprofilia ja että niissä keskitytään niihin maantieteellisiin alueisiin, toimialoihin ja markkinoihin, joilla laitos toimii.
54. Seurantajärjestelmien tulisi perustua vähintään toimivaltaisille viranomaisille ilmoitettuihin tietoihin, ja niihin voi sisältyä EPV:n seurantataulukoita tai indikaattoreita. Seurantajärjestelmiin tulisi kuulua ainakin seuraavat laitoskohtaiset indikaattorit:
- indikaattorit, jotka liittyvät laitoksen liiketoimintamallianalyysiin (ks. osasto 4), sisäisiin hallinto- ja valvontajärjestelyihin (ks. osasto 5), pääomaan kohdistuviin riskeihin (ks. osasto 6) sekä likviditeettiin ja rahoitukseen kohdistuviin riskeihin (ks. osasto 8), sekä indikaattorit, jotka koskevat ylivelkaantumisriskiä (ks. osasto 7), sekä asetuksen (EU) 2022/2554 soveltamisesta johdetut indikaattorit

- b. kaikki suhdeluvut, jotka saadaan sovellettaessa asetusta (EU) N:o 575/2013 ja direktiivin 2013/36/EU täytäntöön panevaa kansallista lainsäädäntöä vakavaraisuutta koskevien vähimmäisvaatimusten laskemiseksi (esim. ensisijainen pääoma, maksuvalmiusvaatimus, pysyvän varainhankinnan vaatimus ja vähimmäisomavaraisuusaste)
- c. direktiivissä 2014/59/EU määritetyt omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskevat vähimmäisvaatimukset
- d. olennaiset markkinaperusteiset indikaattorit (esim. osakekurssi, luottoriskinvaihtosopimusten hintaero ja joukkovelkakirjalainojen korkoero)
- e. tarvittaessa¹⁵ ja erityisesti laitospaikoista tai systeemisten tapahtumien osalta laitoksen omissa elvytysuunnitelmissä käytetyt elvytysuunnitelmaa koskevat indikaattorit
- f. soveltuvin osin toimivaltaisille viranomaisille annetuista raporteista saatuihin määrällisiin tai laadullisiin tietoihin perustuvat indikaattorit, joista voidaan saada selville rahanpesun tai terrorismin rahoituksen riski.

55. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi liittää laitospaikoisiin indikaattoreihin olennaisia makrotaloudellisia indikaattoreita niillä maantieteellisillä alueilla, aloilla ja markkinoilla, joilla laitos toimii, mikäli niitä on saatavissa. Niiden tulisi myös ottaa vaihtoehtoisten näkökulmien tietolähteinä huomioon asiaankuuluvat riippumattomat markkinatutkimukset ja -analyysit, myös selvitykset uhkaympäristöistä, mikäli niitä on saatavissa.

¹⁵ Jos ei sovelleta vapautusta luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten elvytys- ja kriisinratkaisukehyksestä sekä neuvoston direktiivin 82/891/ETY, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien 2001/24/EY, 2002/47/EY, 2004/25/EY, 2005/56/EY, 2007/36/EY, 2011/35/EU, 2012/30/EU ja 2013/36/EU ja asetusten (EU) N:o 1093/2010 ja (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta 15 päivänä toukokuuta 2014 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/59/EU (EUVL L 173, 12.6.2014, s. 190, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2014/59/oj>) 4 artiklassa määriteltujen yksinkertaistettujen velvoitteiden yhteydessä.

Osasto 4. Liiketoimintamallianalyysi

4.1. Yleistä

56. Tässä osastossa määritetään kriteerit laitoksen liiketoimintamallin ja -strategian arvioimiselle.

Tämän toimivaltaisten viranomaisten tekemän arvioinnin tarkoituksena on saada sekä nykyhetken että tulevaisuuden kannalta kattava käsitys laitoksen toiminnasta, tunnistaa olemassa olevat tai mahdolliset merkittävät haavoittuvuudet, joilla on todennäköisimmin olennainen vaikutus laitokseen, ja arvioida sen liiketoimintamallin ja -strategian yleistä varmuutta. Arvioinnin perusteella toimivaltaisten viranomaisten tulisi määrittää

- a. laitoksen nykyisen liiketoimintamallin elinkelpoisuus mitattuna sen perusteella, miten laitos pystyy tuottamaan riittävää tuottoa seuraavien 12 kuukauden aikana
- b. laitoksen strategian kestävyys sen perusteella, miten laitos pystyy tuottamaan riittävää tuottoa vähintään seuraavan kolmen vuoden ajanjakson aikana strategisten suunnitelmiensa ja talousennusteiden perusteella.

57. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi käyttää liiketoimintamallianalyysin tulosta tukena kaikkien muiden SREP-osatekijöiden arvioinnissa. Toimivaltaiset viranomaiset voivat arvioida liiketoimintamallianalyysin erityisiä näkökohtia, erityisesti liiketoimintamallin määrällistä arviointia, osana muiden SREP-osatekijöiden arviointia (esim. rahoitusrakenteen ymmärtäminen voi sisältyä likviditeettiin kohdistuvien riskien arviointiin).

58. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi liiketoimintamallianalyysia tehdessään ottaa huomioon ympäristöön, yhteiskuntaan ja hyvään hallintotapaan liittyvät riskit, jäljempänä 'ESG-riskit', ja asettaa ympäristöön liittyvät siirtymäriskit ja fyysiset riskit etusijalle, jotta voidaan näiden riskien strategisia ja vakavaraisuuteen liittyviä vaikutuksia laitoksen liiketoimintamalliin lyhyellä, keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä.

59. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi myös käyttää liiketoimintamallianalyysia arvioidessaan laitoksen liiketoimintamalliin liittyvien rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riskien vaikutuksia vakavaraisuuteen. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi tässä yhteydessä käyttää rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaa valvovilta viranomaisilta saatuja tietoja, joiden avulla voidaan täydentää käynnissä olevasta valvonnasta saatuja niiden omia havaintoja ja arvioida, aiheuttavatko rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riskiin liittyviä vakavaraisuutta koskevia huolia. Jos arvioinnista käy ilmi, että laitoksen liiketoimintamalli aiheuttaa rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riskiin liittyviä huolia vakavaraisuuden kannalta, toimivaltaisten viranomaisten tulisi esittää liiketoimintamallin vakavaraisuusarvioinnin tulos rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaa valvoville viranomaisille¹⁶.

¹⁶ Yhteistyötä rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjunnassa koskevien EPV:n ohjeiden mukaisesti (EBA/GL/2021/15).

60. Liiketoimintamallianalyysissa toimivaltaisten viranomaisten tulisi käyttää ainakin seuraavia määrällisen ja laadullisen tiedon lähteitä:

- a. laitoksen strateginen suunnitelma tai suunnitelmat, kuluvaan vuoteen koskevat ja tulevaisuuteen suuntautuvat ennusteet sekä niiden perustana olevat taloudelliset oletukset
- b. tilinpäätösraportointi (esim. tuloslaskelma, tasetta koskevat tiedot)
- c. lakisääteinen raportointi (COREP, FINREP ja luottorekisteri, mikäli ne ovat saatavissa)
- d. sisäinen raportointi (johdon tiedot, muun muassa liiketoiminta-alueiden osuus kannattavuudesta, pääomasuunnittelu, likviditeettiraportointi, operatiivinen häiriönsietokyky sekä sisäiset riskiraportit, mikäli ne ovat saatavissa)
- e. elvytysuunnitelmat
- f. kriisinratkaisusuunnitelmat, myös kriisinratkaisuviranomaisen direktiivin 2014/59/EU 14 artiklan mukaisesti tekemä purkamismahdollisuuksien arviointia koskeva työ ja sen tulokset
- g. laitoksen ESG-riskien hallitsemista koskeva suunnitelma, joka on laadittava direktiivin 2013/36/EU 76 artiklan 2 kohdan mukaisesti
- h. kolmansien osapuolten raportit (esim. tarkastusraportit, osake-/luottoanalyytikkojen laatimat raportit) ja
- i. muut merkittävät makrovakautta tai taloudellista vakautta koskevat tutkimukset/kyselyt (esim. Kansainvälisen valuuttarahaston (IMF), makrovakaustaviranomaisten ja -laitosten tai eurooppalaisten instituutioiden tekemät).

4.2. Painopistealueiden yksilöinti liiketoimintamallianalyysia varten

Arviointialueet

61. Osastossa 2 esitetyn osallistumismallin mukaisesti toimivaltaisten viranomaisten tulisi keskittää analyysinsä niihin arviointialueisiin, jotka ovat merkittävimpiä kyseisen laitoksen liiketoimintamallin kannalta. Liiketoimintamallianalyysin soveltamisalaa ja perusteellisuutta voidaan mukauttaa sen mukaan, kuinka monta valvontatarkastusta kyseiselle laitokselle on jo tehty ja millaisia ne ovat olleet. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi joka tapauksessa pystyä tämän arvioinnin perusteella saamaan käsitys laitoksen liiketoimintamallin yleisestä elinkelpoisuudesta ja kestävydestä.

62. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi muodostaa käsitys laitoksen liiketoimintamallin muutosten olennaisuudesta verrattuna aiempaan valvontatarkastukseen, jotta voitaisiin päättää niiden arvioinnin kohdentamisesta ja perusteellisuudesta sekä siitä, missä määrin aiempaa valvontaraportointia voidaan käyttää uuden lähtökohtana. Tällaista näkemystä muodostettaessa toimivaltaisten viranomaisten tulisi erityisesti tarkastella, onko laitoksen seuraavilla toiminta-alueilla tapahtunut merkittäviä muutoksia:

- a. aiemmin esitetty ja arvioitu strateginen suunnitelma

- b. taseen rakenne ja koostumus, myös muutokset tulonlähteissä ja niiden keskittymisessä, varojen kasvu, velkarakenteen muutokset tai olennaisten rahoitus- ja riski-indikaattoreiden muutokset niin, että otetaan huomioon osastossa 3 kuvatun indikaattorien seurannan tulokset
- c. hallinto ja toiminnot, myös muiden liiketoimintojen ostot, sulautumiset tai luovutukset, liiketoiminta-alueiden tai maantieteellisten markkinoiden avaaminen tai lakkauttaminen sekä muutokset IT-infrastruktuurissa.

Tärkeimpien liiketoiminta-alueiden tunnistaminen

63. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi tehdä laitoksen liiketoiminta-alueiden olennaisuusarviointi, jotta voidaan määrittää ne avainalueet, joihin liiketoimintamallianalyysissä tulisi keskittyä. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioinnissa ottaa huomioon

- a. liiketoiminta-alueiden merkitys voittojen/tappioiden kertymisen kannalta, myös maantieteellinen jakauma, tytäryhtiöt/sivuliikkeet ja tuoteryhmät, jotka ovat kaikkein merkittävimpiä sen perusteella, millainen osuus niillä on tuloista/kustannuksista tuloslaskelmassa, riski (esim. TREA:n tai muiden riskimittausten perusteella) ja/tai organisatoriset/lakisääteiset painopistealueet (esim. julkisen sektorin pankkien erityisvelvoitteet tarjota tiettyjä tuotteita)
- b. aiemmat valvontatulokset, myös paikan päällä tehtyjen tarkastusten tulokset – silloin kun nämä tulokset voivat antaa viitteitä liiketoiminta-alueista, joita on syytä tutkia tarkemmin –, sekä sisäisten tai ulkoisten tarkastuskertomusten tulokset ja havainnot – se, onko sisäisen tarkastuksen toiminto havainnut ongelmia, jotka liittyvät tiettyjen liiketoiminta-alueiden kestävyys- tai elinkelpoisuuteen
- c. aihekohtaisten valvonta-arviointien tulokset – se, onko koko alan käsittävässä analyysissä paljastunut yleisiä seikkoja, jotka antavat aiheutta myös laitoskohtaiseen analyysiin
- d. merkitys strategiasuunnitelmien kannalta – onko laitoksella liiketoiminta-alueita, joita laitos haluaa kasvattaa tai pienentää merkittävästi
- e. vertailu alan muihin toimijoihin – se, onko liiketoiminta-alueen tulos poikennut tavanomaisesta (ollut poikkeava) verrattuna alan muihin toimijoihin, sikäli kuin tällaiset tiedot ovat toimivaltaisten viranomaisten saatavissa. Liiketoimintamallianalyysin kannalta merkityksellisten vertailukohteiden tunnistamiseksi toimivaltaisten viranomaisten tulisi ottaa huomioon kilpailevat tuotteet/liiketoiminta-alueet, jotka kohdistuvat samaan tulonlähteeseen tai asiakaskuntaan, toiminta-alueen sääntelyjärjestelmät ja geopoliittiset riskit sekä muut tekijät, jotka ovat merkityksellisiä laitoksen toimialan kannalta.

4.3. Liiketoimintamallianalyysin luotettavuuden arviointi ja haavoittuvuuksien tunnistaminen

64. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi analysoida laitoksen nykyisen liiketoimintamallin määrällisiä piirteitä, jotta voidaan arvioida sen kykyä tuottaa riittävää voittoa lyhyellä, keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä, ottaen huomioon laitoksen riskinottohalu ja rahoitus- ja

pääomarakenteet. Seikkoja, joita toimivaltaisten viranomaisten olisi analysoitava, ovat muun muassa seuraavat:

- a. kannattavuuden tekijät, trendit mukaan lukien, arvioimalla laitoksen tuloksentekokyvyn taustalla olevia tekijöitä ja poikkeukselliset sekä kertaluonteiset erät huomioiden, tulonlähteiden erittely, kustannusten erittely ja kohdentuminen, arvonalentumisvaraukset sekä keskeiset tunnusluvut (esim. korkokate, kulu-tuotto-suhde, luottojen arvonalentumiset ja riskin hinta). Tätä arviointia voidaan täydentää analysoimalla olennaisia riskikorjattuja kannattavuusmittareita (esim. sijoitetun pääoman tuotto ROAC tai riskikorjattu pääoman tuotto RAROC), mikäli niitä on saatavilla ja ne katsotaan luotettaviksi
- b. tase, trendit mukaan lukien, arvioimalla varojen ja velkojen suhdetta, rahoitusrakennetta, muutosta kokonaisriskin määrässä ja omissa varoissa ja keskeisiä suhdelukuja (esim. oman pääoman tuotto, varat, ydinpääoma, rahoitusvaje) sekä asiakkaisiin, toimialoihin ja maantieteellisiin sijaintipaikkoihin liittyviä tuloslaskelman ja taseen keskittymiä
- c. riskinottohalu ja riskinsietokyky arvioimalla laitoksen käyttöön ottamia muodollisia limiittejä riskityypeittäin ja sitä, miten laitos noudattaa niitä, jotta voitaisiin ymmärtää riskejä, joita laitos on valmis ottamaan parantaakseen taloudellista tulostaan ja varmistaakseen operatiivisen häiriönsietokyvyn. Tämän tulisi koskea myös TVT-häiriöiden vaikutusten sietokykyä.

65. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi analysoida laitoksen nykyisen liiketoimintamallin laadullisia piirteitä, jotta voitaisiin ymmärtää sen menestyksen taustalla olevat tekijät ja keskeiset riippuvuudet. Seikkoja, joita toimivaltaisten viranomaisten tulisi analysoida, ovat muun muassa seuraavat:

- a. liiketoimintaympäristö arvioimalla laitoksen tulevaisuuden toimintaympäristöä sen pääasiallisten tai merkittävien maantieteellisten ja liiketoimintaan liittyvien riskien perusteella. Tämän arvioinnin osana toimivaltaisten viranomaisten tulisi muodostaa käsitys keskeisistä makrotaloudellisista muuttujista, markkinatrendeistä, kilpailuympäristöstä ja muista merkityksellisistä kehityskuluista (kuten sääntelymuutoksista ja oikeudellisista muutoksista)
- b. keskeiset sisäiset ja ulkoiset riippuvuudet arvioimalla tärkeimpiä ulko- ja sisäsyntyisiä tekijöitä, jotka voivat vaikuttaa liiketoimintamallin menestymiseen, ja ottamalla huomioon niihin liittyvät hallintoa ja sisäistä valvontaa koskevat järjestelyt
- c. franchising-toiminta ja alat, joilla on kilpailuetua, arvioimalla laitoksen mainetta ja asiakas-, toimittaja- ja yhteistyökumppanisuhteiden vahvuutta sekä sitä, onko olemassa aloja, joilla laitoksella on kilpailuetu suhteessa vastaaviin laitoksiin
- d. tieto- ja viestintätekniikan tuki arvioimalla, miten hyvin tieto- ja viestintätekniikka ja liiketoiminta on mukautettu yhteen strategian, tavoitteiden, toimintojen, resurssien ja tehtävien osalta, sekä pohtimalla, voisivatko tieto- ja viestintätekniikkaan liittyvät huolenaiheet vaikuttaa laitoksen liiketoimintastrategiaan ja tavoitteisiin.

66. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi täydentää analyysia tekemällä (sekä määrällinen että laadullinen) ennakoiva analyysi laitoksen taloudellisista ennusteista ja strategisesta

suunnitelmasta, jotta voitaisiin ymmärtää liiketoimintastrategian taustalla olevat oletukset ja riippuvuussuhteet, uskottavuus ja riskialttius. Seikkoja, joita toimivaltaisten viranomaisten tulisi analysoida, ovat muun muassa seuraavat:

- a. kokonaisstrategia ja sen onnistumista edistävät tekijät arvioimalla tärkeimpiä määrällisiä ja laadullisia johdon tavoitteita sekä suunnitellun liiketoimintamallin (toteutuksen jälkeen) ja nykyisen mallin välistä eroa
- b. suunniteltu taloudellinen tulos arvioimalla laitoksen strategian ja ennusteiden perustana olevien oletusten uskottavuutta ja johdonmukaisuutta
- c. toteutuskyky arvioimalla johdon aiempia saavutuksia edeltävien strategioiden ja ennusteiden toteuttamisessa sekä laitoksen yleistä kykyä hyödyntää kilpailuetuja ja menestystekijöitä liiketoiminnassaan ja tuottaa tuottoa tehokkaasti. Arvioinnin osana toimivaltaisten viranomaisten tulisi lisäksi tutkia
 - i. kustannusten kohdentamisjärjestelmän asianmukaisuutta sen suhteen, miten hyvin se kuvastaa liiketoiminta-alueiden tai -yksiköiden kannattavuutta
 - ii. varojen siirtohinnoittelukehystä kunkin liiketoiminta-alueen/yksikön, tuotteen ja asiakkaan nettotuloksen osuuden asianmukaisen määrittämisen osalta
 - iii. lainojen hinnoittelukehystä lainan hinnoitteluprosessin asianmukaisen hallinnoinnin, hinnoittelumenetelmien, kaikkien lainan hinnoittelun osatekijöiden asianmukaisen huomioon ottamisen sekä tuotteiden hinnoittelua koskevien päätösten jälkikäteisen kannattavuuden seurannan ja raportoinnin osalta
 - iv. tulojenjakamiskehystä sellaisten unioniin sijoittautuneiden laitosten, jotka ovat osa kolmansien maiden konserneja, ja kyseisen konsernin muiden yhteisöjen, jotka ovat sijoittautuneet unionin ulkopuolelle ja jotka eivät kuulu EU:ssa emoyrityksenä toimivan yrityksen konsolidoinnin piiriin, välillä liiketoimien elinkaareen osallistuvien yhteisöjen tai liiketoiminta-alueiden välisen voittojen ja tappioiden tasapuolisen jakamisen sekä riittävän hallinnon osalta.

67. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi ottaa analyysissa huomioon kaikki viitteet siihen, että liiketoimintamalli ja toiminta lisäävät rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riskejä, muun muassa kryptovaroihin liittyvä toiminta tai talletukset tai oikeushenkilöiden sijoittautuminen direktiivin (EU) 2015/849 9 artiklassa määriteltyihin suuririskisiin kolmansiiin maihin tai käyttö niissä. Jos tällaisia viitteitä on, niitä olisi täydennettävä tarpeen mukaan määrällisellä analyysillä, jossa keskitytään erityisesti kyseisissä suuririskisissä kolmansissa maissa toteutetuista operaatioista peräisin olevien tulojen ja tuottojen olennaisuuteen ja vastuiden keskittymiseen asiakkaille, joiden osalta laitos soveltaa direktiivin (EU) 2015/849 II luvun 3 jaksossa esitettyä tehostettua asiakkaan tuntemisvelvollisuutta. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi vaihtaa näistä viitteistä tietoja rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaa valvovan viranomaisen kanssa 5963 kohdan mukaisesti.

4.4. Liiketoimintamalli (elinkelpoisuus ja kestävyys)

68. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida, miten hyvin laitoksen liiketoimintamalli kestää ulkoisia häiriöitä ja miten hyvin se sopeutuu rakenteellisiin muutoksiin, eli miten hyvin se pystyy vaimentamaan näitä häiriöitä ja sopeutumaan ulkoisiin tekijöihin, jotka saattavat uhata liiketoiminnan ja strategisia tavoitteita. Seikkoja, joita toimivaltaisten viranomaisten olisi analysoitava, ovat muun muassa seuraavat:

- a. ilmastoon liittyvät riskit ja muut ympäristöriskit arvioimalla niiden vaikutusta laitoksen nykyiseen ja tulevaan liiketoimintaympäristöön ja liiketoimintastrategiaan, laitoksen altistumista olennaisille siirtymäriskeille ja fyysisille riskeille sekä sellaisen suunnitelman laatimista ja täytäntöönpanoa, jolla seurataan ESG-tekijöistä johtuvia taloudellisia riskejä, muun muassa riskejä, jotka johtuvat etenemisestä kohti sääntelytavoitteita, erityisesti niillä lainkäyttöalueilla sovellettavia ilmastoon liittyviä tavoitteita, joilla laitos toimii, ja puututaan kyseisiin riskeihin
- b. digitalisaatio arvioimalla uusien teknologioiden käytön ja omaksumisen tasoa sekä vaikutusta laitoksen liiketoimintastrategiaan ja liiketoimintasuunnitelmaan, toteutusvalmiuksiin ja kustannusvalvontaan sekä tulojen muodostumiseen
- c. operatiivinen häiriönsietokyky tarkistamalla laitoksen operatiivista häiriönsietokykyä koskevaa toimintamallia ja sitä, miten ylin hallintoelin on ottanut sen huomioon liiketoimintastrategiassa
- d. geopoliittiset riskit arvioimalla geopoliittisten epävarmuustekijöiden lähteitä ja niiden huomioon ottamista liiketoimintastrategiassa sekä niiden taloudellisia vaikutuksia laitoksen nykyiseen ja tulevaan kannattavuuteen ja ottamalla samalla huomioon myös laitoksen kyky kestää tällaisia epävarmuustekijöitä, esimerkiksi sen maantieteellisen ja liiketoimintaa koskevan profiilin monipuolistamisen avulla
- e. kryptovaroihin liittyvät toiminnot, mikäli sellaisia on, arvioimalla, miten laitos tarjoaa kryptovarapalveluja ja harjoittaa muuta kryptovaroihin liittyvää toimintaa.

69. Tehdyn analyysin perusteella toimivaltaisten viranomaisten tulisi muodostaa tai päivittää käsityksensä seuraavista seikoista:

- a. keskeiset haavoittuvuudet, joita laitokseen kohdistuu tai saattaa kohdistua sen liiketoimintamallin ja strategian vuoksi, kuten liialliset keskittymät tai riskinotto, kannattavuuden ja toteutusvalmiuksien heikko strateginen ohjaus
- b. 56 kohdassa määritellyn laitoksen nykyisen liiketoimintamallin elinkelpoisuus, ottaen huomioon sen määrällinen suorituskyky, riskinottohalu, rahoitusrakenne, keskeiset menestystekijät ja riippuvuudet sekä liiketoimintaympäristö
- c. 56 kohdassa määritellyn laitoksen strategian kestävyys sen strategisen suunnitelman ja taloudellisten ennusteiden uskottavuuden perusteella huomioiden valvontaviranomaisten arvio ennustetusta taloudellisesta tuloksesta, kokonaisstrategiasta, toiminnan kestävyyydestä ja toteutusvalmiuksista. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi myös arvioida laitoksen kykyä varmistaa keskipitkän ja pitkän aikavälin kestävyytensä ympäristöriskejä vastaan ottamalla

huomioon vähintään kymmenen vuoden pituiset aikajänteet, muun muassa tarkastelemalla laitoksen tekemiä ympäristöön liittyvien liiketoimintamallien kestävyysanalyysseja, jotka on tehty EPV:n ympäristöskenaarioanalyysiä koskevien ohjeiden¹⁷ mukaisesti.

4.5. Yhteenveto havainnoista, pisteytyksestä ja valvontatoimenpiteistä

70.Toimivaltaisten viranomaisten tulisi muodostaa käsitys laitoksen liiketoimintamallista elinkelpoisuuden ja kestävyiden sekä laitokseen mahdollisesti kohdistuvien riskien ja haavoittuvuuksien arvioinnin perusteella. Tämän käsityksen olisi käytävä ilmi havainnoista tehtävästä yhteenvedosta, johon liitetään taulukossa 2 esitettyjen näkökohtien perusteella annettava elinkelpoisuuden pistemäärä.

Taulukko 2. Valvontaan perustuvia näkökohtia liiketoimintamallin pisteyttämistä varten

Pistemäärä	Valvontaan perustuva arvio	Näkökohtia
1	Liiketoimintamallin ja strategian riski laitoksen elinkelpoisuudelle on matala.	<ul style="list-style-type: none"> Laitoksella on vahva kilpailuasema valitsemillaan markkinoilla ja strategia, joka todennäköisesti vahvistaa tätä kilpailuasemaa. Laitos tuottaa vankkoja ja vakaita tuottoja, jotka ovat oikeassa suhteessa sen ottamaan riskiin, huomioiden sen riskinottohalu ja rahoitusrakenne, ja jotka eivät perustu liialliseen riskinottoon tai epärealistiseen strategiaan. Olenaisia varojen keskittymiä tai kestäättömiä tulonlähteiden keskittymiä ei ole. Laitoksen taloudelliset ennusteet on laadittu uskottavien tulevaa liiketoimintaympäristöä koskevien oletusten perusteella. Laitos käsittelee olennaisten ESG-riskien, erityisesti ympäristöön liittyvien siirtymäriskien ja fyysisten riskien, strategisia vaikutuksia liiketoimintamalliinsa lyhyellä, keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä vankan siirtymäsuunnitteluprosessin avulla. Strategiset suunnitelmat ovat tarkoituksenmukaisia ottaen huomioon nykyinen liiketoimintamalli ja johdon toteutusvalmiudet.
2	Liiketoimintamallin ja strategian riski laitoksen elinkelpoisuudelle on matala tai keskimääräinen.	<ul style="list-style-type: none"> Laitoksen tuotteisiin/palveluihin kohdistuu kilpailupaineita yksillä tai useilla keskeisillä markkinoilla. Strategia tilanteen käsittelemiseksi herättää joitain epäilyjä. Laitos tuottaa vastaaviin laitoksiin ja/tai aiempaan tulokseen verrattuna keskimääräisiä tuottoja, jotka ovat suureksi osaksi oikeassa suhteessa sen ottamiin riskeihin huomioiden laitoksen riskinottohalu ja rahoitusrakenne. Varoissa tai tulonlähteissä on joitain keskittymiä. Laitoksen taloudelliset ennusteet on laadittu optimististen tulevaa liiketoimintaympäristöä koskevien oletusten perusteella. Laitos käsittelee pääsääntöisesti olennaisten ESG-riskien, erityisesti ympäristöön liittyvien siirtymäriskien ja fyysisten riskien, strategisia vaikutuksia liiketoimintamalliinsa yleisesti

¹⁷ EBA/GL/2025/04

Pistemäärä	Valvontaan perustuva arvio	Näkökohtia
		<p>ottaen järkevän mutta ei täysin vankan siirtymäsuunnitteluprosessin avulla.</p> <ul style="list-style-type: none"> Strategiset suunnitelmat ovat järkeviä ottaen huomioon nykyinen liiketoimintamalli ja johdon toteutusvalmiudet, mutta eivät riskittömiä.
3	Liiketoimintamallin ja strategian riski laitoksen elinkelpoisuudelle on keskimääräinen tai korkea.	<ul style="list-style-type: none"> Laitoksen tuotteiden/palvelujen kilpailuasema sen valitsemilla markkinoilla on heikko, ja sillä saattaa olla vain vähän liiketoiminta-alueita, joilla näkymät ovat hyvät. Laitoksen markkinaosuus voi olla pienenemässä merkittävästi. Strategia tilanteen käsittelemiseksi herättää epäilyjä. Laitos tuottaa tuottoja, jotka ovat usein heikkoja tai epävakaita tai jotka eivät ole oikeassa suhteessa sen ottamaan riskiin, huomioiden laitoksen riskinottohalu tai rahoitusrakenne, ja joihin liittyy valvontaa koskevia huolenaiheita. Varoissa tai tulonlähteissä on merkittäviä keskittymiä. Laitoksen taloudelliset ennusteet on laadittu liian optimististen tulevaa liiketoimintaympäristöä koskevien oletusten perusteella. Laitos käsittelee olennaisten ESG-riskien, erityisesti ympäristöön liittyvien siirtymäriskien ja fyysisten riskien, strategiaa vaikutuksia liiketoimintamalliinsa vain osittain. Sen siirtymäsuunnitteluprosessissa on joitakin heikkouksia ja/tai puutteita. Strategiset suunnitelmat eivät välttämättä ole uskottavia ottaen huomioon nykyinen liiketoimintamalli ja johdon toteutusvalmiudet.
4	Liiketoimintamallin ja strategian riski laitoksen elinkelpoisuudelle on suuri.	<ul style="list-style-type: none"> Laitoksen tuotteiden/palvelujen kilpailuasema sen valitsemilla markkinoilla on erittäin heikko, ja se toimii sellaisilla liiketoiminta-alueilla, joilla näkymät ovat erittäin huonot. Strategisilla suunnitelmissa ei todennäköisesti pystytä vastaamaan tilanteeseen. Laitos tuottaa hyvin heikkoja ja erittäin epävakaita tuottoja tai tukeutuu riittäviä tuottoja saadakseen sellaiseen riskinottohaluun tai rahoitusrakenteeseen, joita ei voida hyväksyä. Laitoksella on erittäin merkittäviä varojen keskittymiä tai kestäättömiä tulonlähteiden keskittymiä. Laitoksen taloudelliset ennusteet on laadittu erittäin epärealististen tulevaa liiketoimintaympäristöä koskevien oletusten perusteella. Laitos on alttiina olennaisille ESG-riskille, erityisesti ympäristöön liittyville siirtymäriskeille ja fyysisille riskeille, eikä se ota huomioon strategiaa vaikutuksia liiketoimintamalliinsa. Sen siirtymäsuunnitteluprosessi ei ole yhdenmukainen laajemman liiketoimintastrategian kanssa. Sen siirtymäsuunnitteluprosessissa on vakavia heikkouksia ja/tai puutteita. Strategiset suunnitelmat eivät ole uskottavia ottaen huomioon nykyisen liiketoimintamallin ja johdon toteutusvalmiudet.

71. Seuraavassa taulukossa esitetään ei-tyhjentävä luettelo valvontatoimenpiteistä, joihin toimivaltaiset viranomaiset voivat ryhtyä, jos laitoksen liiketoimintamallissa havaitaan puutteita. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi päättää valvontatoimenpiteen tyypistä sen perusteella, millä tavalla se vaikuttaa tiettyyn havaittuun puutteeseen. Toimivaltaiset viranomaiset voivat soveltaa muita valvontatoimenpiteitä (myös direktiivin 2013/36/EU 104 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaisia määrällisiä toimenpiteitä) tai niiden yhdistelmää, jos ne katsotaan asianmukaisemmiksi havaittujen puutteiden korjaamiseksi.

Taulukko 3. Luettelo liiketoimintamallianalyysistä johtuvista valvontatoimenpiteistä (luettelo on suuntaa-antava eikä se ole tyhjentävä)

Direktiivin 2013/36/EU 104 artiklan 1 kohdan b, d, e, f, m ja n alakohdassa tarkoitetut toimivaltaisten viranomaisten mahdolliset valvontatoimenpiteet – Toimivaltaiset viranomaiset voivat vaatia laitosta
A. mukauttamaan strategiassa oletuksena olevia taloudellisia ennusteita, jos sisäinen pääomasuunnittelu tai uskottavat oletukset eivät tue sitä
B. tekemään muutoksia organisaatorakenteisiin ja tehostamaan riskienhallinta- ja valvontatoimintoja ja -järjestelyjä liiketoimintamallin tai strategian toteuttamisen tukemiseksi
C. tekemään muutoksia IT-järjestelmiin ja tehostamaan niitä liiketoimintamallin tai strategian toteuttamisen tukemiseksi
D. tekemään muutoksia liiketoimintamalliin tai strategiaan
E. vähentämään laitoksen liikkeeseen laskemiin / jakelemiin tuotteisiin sisältyvää luontaista riskiä muun muassa vaatimalla muutoksia tiettyihin tuotetarjoomiin sisältyviin luontaisiin riskeihin ja/tai vaatimalla parannuksia tuotteiden kehittämistä ja ylläpitoa koskeviin hallinto- ja valvontajärjestelyihin
F. vähentämään sen järjestelmiin sisältyvää luontaista riskiä muun muassa vaatimalla parannuksia järjestelmiin tai lisäämällä investointeja uusiin järjestelmiin tai nopeuttamalla uusien järjestelmien käyttöönottoa ja/tai vaatimalla parannuksia järjestelmien kehittämistä ja ylläpitoa koskeviin hallinto- ja valvontajärjestelyihin
G. vähentämään sen toimintaan, myös ulkoistettuihin toimintoihin, liittyvää luontaista riskiä ja vaatia tiettyjen toimien muuttamista tai vähentämistä niihin liittyvän luontaisen riskin pienentämiseksi ja/tai vaatia parannuksia ulkoistettujen toimien hallinto- ja valvontajärjestelyihin ja seurantaan
H. vähentämään ESG-riskejä, erityisesti ympäristöriskejä, tekemällä muutoksia sen liiketoimintastrategiaan; tätä varten voitaisiin vaatia vahvistamaan tavoitteita, toimenpiteitä ja toimia, jotka sisältyvät direktiivin 2013/36/EU 76 artiklan 2 kohdan mukaisesti laadittavaan laitoksen suunnitelmaan.

Osasto 5. Sisäisen hallinnon ja laitoksen laajuisten valvontajärjestelyjen arviointi

5.1. Yleistä

73. Arvioidessaan sisäistä hallintoa ja laitoksen laajuisia valvontajärjestelyjä toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida muun muassa sitä, noudattaako laitos 12 kohdassa mainittuja, EPV:n verkkosivustolla erikseen julkaistuja säädöksiä.
74. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida, ovatko laitoksen sisäiset hallintojärjestelyt riittäviä, ja ottaa siinä huomioon liiketoimintamalliin ja laitoksen toimintaan liittyvien luontaisten riskien luonne, laajuus ja monimutkaisuus. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi määrittää, missä määrin laitos noudattaa luotettavia sisäisiä hallintojärjestelyjä koskevia sovellettavia lainsäädäntö- ja sääntelyvaatimuksia, mukaan lukien kohdassa lueteltuja, ja tunnistaa mahdolliset puutteet. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida, aiheuttavatko huonot sisäiset hallintojärjestelyt merkittäviä riskejä ja mitkä ovat niiden mahdolliset vaikutukset laitoksen riskiprofiiliin, operatiiviseen häiriönsietokykyyn ja toiminnan kestävyYTEEN. Tätä varten olisi arvioitava seuraavia alueita suhteellisuusperiaatteen ja osastossa 2 kuvatus valvontatoiminnan mukaisesti:
- a. organisaatorakenne, ylin hallintoelin ja sen komiteat
 - b. riskikulttuuri ja liiketoiminnan menettelytavat
 - c. palkitsemisjärjestelmät ja -käytännöt
 - d. riippumattomat valvontatoiminnot;
 - e. riskinhallintakehys
 - f. TVT-järjestelmät, riskitietojen kokoaminen ja riskiraportointi
 - g. rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riskit ja vakavaraisuusnäkökohdat
 - h. elvytysuunnittelun järjestelyt.
75. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi ottaa huomioon ESG-riskit ja asettaa ympäristöön liittyvät siirtymäriskit ja fyysiset riskit etusijalle arvioidessaan edellisen kohdan a–f alakohtien piiriin kuuluvia seikkoja.
76. Sisäisen hallinnon arvioinnista saatavia tietoja tulisi hyödyntää riskien hallinta- ja valvontajärjestelyjen erityisarvioinnissa osastojen 6 ja 8 mukaisesti samoin kuin SREP:n mukaiseen pääoman arviointiin sisältyvässä ICAAP:n ja ILAAP:n arvioinnissa (osasto 7) ja SREP:n mukaisen likviditeetin ja rahoituksen arvioinnissa (osasto 8). Samoin ICAAP-laskelmien/pääoma-

arvioiden riskikohtaisesta analyysistä, jota tarkastellaan osastossa 7, ja analyysissä mahdollisesti havaituista puutteista pitäisi saada tietoa tässä osastossa käsiteltävää ICAAP-kokonaiskehityksen arviointia varten.

77. Sisäisen hallinnon ja laitoksen laajuisten valvontajärjestelyjen kokonaisarvioinnin osana toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida laitoksen kykyä korjata tehokkaasti ja oikea-aikaisesti havaitut puutteet ja/tai toimivaltaisten viranomaisten ilmaisemat valvontaan liittyvät huolenaiheet. Tätä arviointia tehdessään toimivaltaisten viranomaisten tulisi tarkastella, osoittavatko laitoksen aiemmat toimet sen kyvyn ja pyrkimyksen puuttua valvontaviranomaisten esille ottamiin huolenaiheisiin ja/tai havaittuihin puutteisiin tehokkaalla ja oikea-aikaisella tavalla, sekä sitä, onko tämä jo otettu huomioon muiden SREP-alueiden arvioinnissa. Tätä varten toimivaltaisten viranomaisten tulisi hyödyntää seuraavien seikkojen arviointia:

- a. ylimmän hallintoelimen rooli i) laitoksen hallintojärjestelmien tehokkuuden arvioinnissa, erityisesti korjaavien toimien osalta, ja ii) asianmukaisten toimenpiteiden toteuttamisessa valvonnassa havaittujen huolenaiheiden ja/tai puutteiden käsittelyä (tehokas reagointi valvonnassa havaittuihin huolenaiheisiin);
- b. riskikulttuuri laitoksessa;
- c. toimivaltaiselle viranomaiselle toimitettujen ja sen kanssa vaihdettujen tietojen riittävyys ja oikea-aikaisuus;
- d. ylimmälle hallintoelimelle, toimivalle johdolle ja sisäisen valvonnan toiminnoille korjaavista toimista tehdyn sisäisen raportoinnin laatu;
- e. sisäisten valvontatoimintojen rooli toteutettujen korjaavien toimien riittävyyden ja tehokkuuden arvioinnissa.

78. Arvioidessaan sisäistä hallintoa ja laitoksen laajuisia valvontajärjestelyjä tytäryhtiöiden tasolla toimivaltaisten viranomaisten tulisi tässä osastossa lueteltujen osatekijöiden lisäksi arvioida sitä, ovatko konsernin laajuiset toimintaperiaatteet ja menettelytavat toimeenpantu tytäryhtiöiden tasolla johdonmukaisesti ja ovatko konsernin yhteisöt toteuttaneet asianmukaisia toimenpiteitä sen varmistamiseksi, että niiden toiminnassa noudatetaan kaikkea sovellettavaa lainsäädäntöä ja viranomaismääräyksiä.

5.2. Organisaatorakenne, ylin hallintoelin ja sen komiteat

79. Arvioidessaan laitoksen organisaatorakennetta, ylintä hallintoelintä ja komiteoita toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida, noudattaako laitos direktiivin 2013/36/EU 74, 88 ja 91 artiklaa, hallintoa ja ohjausta koskevia EPV:n ohjeita¹⁸ ja ylimmän hallintoelinten jäsenten ja keskeisistä toiminnoista vastaavien henkilöiden sopivuuden arviointia koskevia ESMAn ja EPV:n yhteisiä ohjeita¹⁹. Arvioidessaan laitoksen sekä tarvittaessa konsernin organisaatio- ja toimintarakennetta toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida muun muassa

¹⁸ EBA/GL/2021/05

¹⁹ EBA/GL/2021/06

- a. sitä, onko rakenne laadittu asianmukaisesti ja selkeästi ja onko siinä hyvin määritetyt, avoimet ja johdonmukaiset vastuualueet, mukaan lukien ylimmän hallintoelimen ja sen komiteoiden osalta
- b. sitä, onko rakenne sopiva liiketoiminnan ja toimintojen kokoon ja monimutkaisuuteen nähden
- c. sitä, onko rakenne avoin sidosryhmien, mukaan lukien henkilöstön ja osakkeenomistajien, kannalta.

80. Arvioidessaan laitoksen ylintä hallintoelintä toimivaltaisten viranomaisten tulisi ottaa huomioon arvioinnissaan muun muassa

- a. sitä, tunteeko ja ymmärtääkö ylin hallintoelin laitoksen oikeudellisen, organisatorisen ja operatiivisen rakenteen (rakenteen tuntemisen periaate) ja sen riskit, myös asianmukaisen valvonnan
- b. tarvittaessa sitä, ymmärtääkö konsolidoivan laitoksen ylin hallintoelin sekä konsernin organisaation että sen eri yhteisöjen roolit sekä niiden väliset yhteydet ja suhteet
- c. sitä, onko ylimmällä hallintoelimellä kollektiivisesti asianmukainen käsitys laitoksen liiketoimintamallista ja toiminnasta, ja pidetäänkö sen riittävää tietämystä ja osaamista merkittävistä riskeistä, muun muassa TVT-riskeistä, ESG-riskeistä ja muista uusista riskeistä, ajan tasalla säännöllisen koulutuksen avulla
- d. sitä, onko laitoksella toimintaperiaatteet, joilla edistetään monimuotoisuutta ja osallisuutta ylimmässä hallintoelimessä, arvioiko se säännöllisesti kyseisiä seikkoja, mukaan lukien sukupuolten tasapuolista edustusta, ja tukevatko ylimmän hallintoelimen kokoonpano, toiminta ja seuraajasuunnittelu tehokasta päätöksentekoa ja kuvastavatko ne laitoksen monimuotoisuus- ja osallisuustavoitteita
- e. sitä, ovatko ylimmän hallintoelimen jäsenet tehokkaassa vuorovaikutuksessa keskenään, mukaan lukien sen johto- ja valvontatoimintojen välillä
- f. sitä, toimiiko ylimmän hallintoelimen jokainen jäsen riippumattomasti, käyttävätkö he tehtävänsä riittävästi aikaa ja ovatko he asianmukaisesti perillä laitoksen riskitilanteesta
- g. sitä, onko valvontatehtäväänsä hoitava ylin hallintoelin perustanut tarvittaessa riski-, tarkastus-, nimitys- ja palkitsemisvaliokuntia ja täyttävätkö nämä valiokunnat tehtävänsä sovellettavan lainsäädäntö- ja sääntelykehyksen mukaisesti.

81. Tarkastellessaan laitoksen ylimmän hallintoelimen ja sen valiokuntien kokoonpanoa ja toimintaa toimivaltaisten viranomaisten tulisi ottaa huomioon myös kaikki asiaankuuluvat havainnot, jotka on saatu laitoksen ylimmän hallintoelimen jäseniä ja avainhenkilöitä koskevista sopivuusarvioinneista, joita laitos tai tarvittaessa toimivaltaiset viranomaiset ovat tehneet. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi tarkastella laitoksen avainhenkilöiden määrittämisprosessin tuloksia ja arvioida henkilökohtaisen vastuuvastuun tasoa ottamalla huomioon yksilölliset tehtäväkuvaukset, jotka koskevat kaikkien johtamistehtäväänsä hoitavan ylimmän hallintoelimen jäsenten, toimivan johdon ja avainhenkilöiden tehtäviä ja velvollisuuksia sekä kartoittaa velvollisuudet, muun muassa yksityiskohtaiset tiedot raportointisuhteista ja vastuualueista sekä laitoksen hallintojärjestelyihin kuuluvista henkilöistä ja heidän tehtävistään.

5.3. Riskikulttuuri ja liiketoiminnan menettelytavat

82. Arvioidessaan laitoksen riskikulttuuria ja liiketoiminnan menettelytapoja toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida, noudattaako laitos hallintoa ja ohjausta koskevia EPV:n ohjeita. Tässä yhteydessä toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida muun muassa sitä,

- a. onko laitoksella johdonmukaiset sen toimintaa koskevat arvot ja terve riskikulttuuri, joita i) tuetaan tehokkailla ja luotettavilla toimintaperiaatteilla ja menettelyillä, viestinnällä ja koulutuksella koko henkilöstölle, myös käytännössä ja asianmukaisella kehityksellä eturistiriitojen hallintaa ja raportointimekanismeja varten, jotta voidaan edistää vastuullista ja eettistä käyttäytymistä ja seurata ja hallita lähipiiriliiketoimiin liittyviä riskejä, ja ii) joilla kannustetaan avoimen viestinnän ja kriittisen keskustelun mahdollistavaa ympäristöä
- b. ovatko ylin hallintoelin, toimiva johto ja avainhenkilöt sitoutuneita edistämään vahvaa riski- ja yrityskulttuuria sekä vastuullisia liiketoiminnan menettelytapoja
- c. osoitetaanko koko laitoksessa korkean tason riskitietoisuutta
- d. sisällyttääkö laitos riskitietoisuuden päätöksentekoprosesseihinsa, mukaan lukien riskinoton asianmukaisen vastuutahon määrittäminen.

83. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida, onko laitoksella käytössä asianmukaiset järjestelyt lähipiiriliiketoimien tunnistamiseksi, dokumentoimiseksi ja hallitsemiseksi, muun muassa hyväksymisprosessi, riskirajat, tavanomaiset markkinaehdot sekä seuranta- ja raportointimekanismit. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi myös arvioida ylimmän hallintoelimen suorittaman valvonnan tasoa.

5.4. Palkitsemisjärjestelmät ja -käytännöt

84. Arvioidessaan laitoksen palkitsemisjärjestelmiä ja -käytäntöjä toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida, noudattaako laitos direktiivin 2013/36/EU 74, 92 ja 94 artiklaa, delegoitua asetusta (EU) 2021/923 ja EPV:n ohjeita moitteettomista palkitsemisjärjestelmistä²⁰. Tässä yhteydessä toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida muun muassa sitä,

- a. onko laitoksessa otettu käyttöön koko henkilöstöä koskevat asianmukaiset ja sukupuolineutraalit palkitsemisjärjestelmät ja -käytännöt, jotka ylin hallintoelin on hyväksynyt, jotka se tarkistaa säännöllisesti ja joita se valvoo, ja noudatetaanko näissä järjestelmissä sovellettavia lainsäädäntö- ja sääntelyvaatimuksia
- b. osallistuvatko sisäiset valvontatoiminnot palkitsemisjärjestelmien suunnitteluun ja todentavatko ne niiden asianmukaisen tarkistamisen, seurannan ja päivityksen
- c. edistävätkö palkitsemisjärjestelmät ja -käytännöt vakaata ja tehokasta riskienhallintaa, muun muassa ottamalla huomioon laitoksen riskinottohalun ESG-riskien osalta, ja ovatko ne yhdenmukaisia laitoksen liiketoiminta- ja riskistrategioiden, riskikulttuurin ja organisaation toimintaa ohjaavien arvojen, laitoksen pitkän aikavälin etujen ja eturistiriitoja koskevien toimenpiteiden kanssa eivätkä kannusta liialliseen riskinottoon

²⁰ EBA/GL/2021/04

- d. onko laitos yksilöinyt oikein kaikki työntekijänsä, joiden toiminnalla on olennainen vaikutus sen riskiprofiiliin sovellettavien lainsäädäntö- ja sääntelyvaatimusten mukaisesti
- e. onko muuttuvan ja kiinteän palkkion suhde asianmukainen niin, että muuttuvan palkkion osuus ei ylitä sataa prosenttia kiinteän palkkion osuudesta (tai 200 prosenttia osakkeenomistajien suostumuksella) merkittäviksi riskinottajiksi tunnistetun henkilöstön osalta
- f. onko laitos jakanut kiinteät ja muuttuvat palkkionosat asianmukaisesti, eikä palkitsemisvaatimusten kiertämiseen ei ole käytetty mitään välineitä tai käytäntöjä
- g. perustuuko muuttuva palkkio suoriutumiseen (jossa otetaan huomioon sekä taloudellisia että ei-taloudellisia kriteerejä) ja noudattaako laitos asiaa koskevia lainsäädäntö- ja sääntelyvaatimuksia, jotka liittyvät lykkäys- ja pidätysaikoihin, palkkion maksamiseen rahoitusvälineinä sekä palkkion takaisinperintää ja riskiperusteista alennusta koskeviin sopimusehtoihin.

5.5. Sisäisen valvonnan toiminnot

85. Arvioidessaan luottolaitoksen sisäisen valvonnan toimintoja toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida, noudattaako luottolaitos hallintoa ja ohjausta koskevia EPV:n ohjeita sekä asetuksen (EU) 2022/2554 (DORA-asetus) asiaankuuluvia säännöksiä²¹. Tässä yhteydessä toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida muun muassa sitä,

- a. onko laitoksella asianmukainen, kaikki toiminta-alueet kattava sisäisen valvonnan kehys, jossa noudatetaan ”kolmen puolustuslinjan” mallia ja johon kuuluvat hyvin toimivat, tehokkaat ja riippumattomat riskienhallinnan, sääntöjen noudattamisen valvonnan ja sisäisen tarkastuksen toiminnot
- b. onko sisäisten valvontatoimintojen johtajat i) sijoitettu riittävän korkealle hierarkiatasolle, joka tarjoaa heille velvollisuuksien täyttämiseen tarvittavan asianmukaisen toimivallan ja painoarvon, ii) onko heillä suora yhteys valvontatehtäväänsä hoitavaan ylimpään hallintoelimeen ja voivatko he raportoida suoraan sille ja iii) onko heillä kaikki tehtäviensä suorittamiseen tarvittavat resurssit
- c. onko laitoksella käytössä asianmukaiset kirjalliset sisäisen valvonnan toimintaperiaatteet, jotka on toimeenpantu tehokkaasti, sekä selkeä vastuunjako sisäisen valvonnan puitteiden toteuttamisessa, tehtävien eriyttäminen, luotettavat hallinto- ja kirjanpito menettelyt sekä vankat raportointijärjestelyt.

86. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida, kattaako riskienhallintatoiminto koko laitoksen toiminnot, onko sillä kokonaisvaltainen näkemys kaikista riskeistä, osallistuuko se aktiivisesti jo varhaisessa vaiheessa laitoksen riskistrategian laatimiseen ja valvooko se sen tehokasta täytäntöönpanoa. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi myös selvittää, tarjoaako

²¹ DORA-asetus – Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2022/2554, annettu 14 päivänä joulukuuta 2022, finanssialan digitaalisesta häiriönsietokyvystä ja asetusten (EY) N:o 1060/2009, (EU) N:o 648/2012, (EU) N:o 600/2014, (EU) N:o 909/2014 ja (EU) 2016/1011 muuttamisesta (EUVL L 333, 27.12.2022, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2554/oj>).

riskienhallintatoiminto ylimmälle hallintoelimelle riskeistä kattavaa, ajantasaista ja olennaista tietoa, jonka perusteella voidaan määrittää laitoksen riskinottohalun taso ja siihen liittyvät riskirajat. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi myös ottaa huomioon riskienhallintatoiminnon arvio riskistrategian ja riskinottohalun vakaudesta ja kestävydestä sekä sen osallistuminen arviointiin siitä, miten merkittävät muutokset tai poikkeukselliset liiketoimet vaikuttavat laitoksen ja (soveltuvien osin) konsernin kokonaisriskiin.

87. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida, arvioiko ja vähentääkö säännösten noudattamista valvova toiminto tehokkaasti säännösten noudattamiseen liittyviä riskejä, jotka johtuvat sovellettavien lainsäädäntö- ja sääntelyvaatimusten, sopimusvelvoitteiden tai sisäisten sääntöjen ja käytännesääntöjen, myös eettisten käytännesääntöjen, noudattamatta jättämisestä, ja varmistaako se, että kyseiset riskit otetaan asianmukaisesti huomioon kaikissa olennaisissa riskienhallintapäätöksissä.
88. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida, tarkasteleeko ja varmentaako sisäisen tarkastuksen toiminto objektiivisesti sille vahvistetun tarkastussuunnitelman ja yksityiskohtaisemman työsuunnitelman mukaisella tavalla ja riippumattomasti sitä, ovatko laitoksen toimintaperiaatteet, menettelytavat ja sisäiset valvontamenetelmät asianmukaisia ja tehokkaita, sekä sitä, ovatko kaikki laitoksen toiminnot – myös palveluntarjoajina olevien kolmansien osapuolten suorittamat toiminnot – lakien ja säännösten mukaisia. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi soveltuvien osin arvioida, onko konsernin laajuinen sisäisen tarkastuksen toiminto riippumaton, onko laadittu konsernin laajuinen riskiperusteinen tarkastussuunnitelma, ovatko sen resurssit ja organisatorinen painoarvo riittäviä ja onko konsolidoidun laitoksen ylimpään hallintoelimeen olemassa suora raportointiyhteys.

5.6. Riskienhallintajärjestelmä

89. Arvioidessaan laitoksen riskienhallintajärjestelmää toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida, noudattaako laitos hallinnosta ja ohjauksesta annettuja EPV:n ohjeita, DORA-asetusta ja muita direktiivin 2013/36/EU 74 artiklan 3 kohdan nojalla sisäisen hallinnon järjestelyistä, prosesseista ja mekanismeista annettuja EPV:n ohjeita. Tässä yhteydessä toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida muun muassa sitä,
- a. onko laitos ottanut käyttöön asianmukaisen riskienhallintajärjestelmän ja riskienhallintaprosessit, joihin kuuluvat asianmukainen ja toimeenpantu riskistrategia, riskinottohalu, mukaan lukien kolmansista osapuolista aiheutuvien riskien hallintakäytäntö, ICAAP- ja ILAAP-kehikset sekä stressitestauksen valmiudet ja tulokset
 - b. (soveltuvien osin) kattaako konsernin laajuinen riskienhallintajärjestelmä kaikki olennaiset riskit riippumatta siitä, aiheutuuko riski yhteisöistä, jotka eivät kuulu konsolidoinnin piiriin, ja saadaanko sillä kattava käsitys kaikista riskeistä, joille laitos altistuu tai saattaa altistua
 - c. onko ylimmällä hallintoelimellä viimekätinen vastuu riskistrategiasta, riskinottohalusta ja riskienhallintajärjestelmästä ja huolehtiiko se asianmukaisesta ohjauksesta ja valvonnasta

- d. onko laitos ja tarvittaessa konsolidoiva laitos dokumentoinut ja toimeenpannut asianmukaisen riskistrategian ja riskinottohalun, jotka kattavat kaikki laitoksen olennaiset riskit, sisältävät riskirajoja ja sietorajoja sekä kuvaavat laitoksen taloudellisia resursseja
- e. luodaanko riskienhallintajärjestelmässä riittävät menettelyt riskien tunnistamista, mittaamista, vähentämistä ja seurantaa varten ja missä määrin se on sisällytetty laitoksen kokonaisstrategiaan ja miten se vaikuttaa siihen
- f. ovatko päätöksentekomenettelyt selkeitä, avoimia ja riittävästi dokumentoituja ja otetaanko niissä huomioon asianmukaiset riskinäkökohdat ja tiedotetaanko toimintaperiaatteista ja niiden muutoksista asianmukaisesti ja ajoissa
- g. onko liiketoimintastrategian, riskistrategian, digitaalista häiriönsietokykyä koskevan strategian, riskinottohalun ja riskienhallintakehityksen, pääoman ja likviditeetin hallintakehysten sekä ESG-riskien käsittelyä direktiivin 2013/36/EU 76 artiklan 2 kohdan mukaisesti koskevan laitoksen suunnitelman välillä asianmukaiset ja johdonmukaiset yhteydet.

90. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida, onko laitoksella hyvin dokumentoidut ja ylimmän hallintoelimen hyväksymät uusien tuotteiden hyväksymistä koskevat periaatteet, joissa käsitellään uusien markkinoiden, tuotteiden ja palvelujen kehittämistä ja olemassa oleviin tuotteisiin tehtäviä merkittäviä muutoksia sekä poikkeuksellisia liiketoimia. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi myös tarkastella, osallistuvatko riskienhallinnan ja sääntöjen noudattamisen valvonnan toiminnot asianmukaisesti uusien tuotteiden tai olemassa oleviin tuotteisiin tehtävien merkittävien muutosten arviointiin ja hyväksymiseen niin, että hyväksynnät ovat yhteydessä kyseisten valvontamenettelyjen riittävyyteen.

ICAAP- ja ILAAP-kehikset

91. Arvioidessaan laitoksen ICAAP- ja ILAAP-kehiksiä toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida, noudattaako laitos ICAAP- ja ILAAP-tietoja koskevia EPV:n ohjeita²². Laitoksen ICAAP- ja ILAAP-kehysten arvioinnin tulisi sisältää ICAAP- ja ILAAP-menettelyjen säännöllisen tarkastelun sekä niiden vakauden, tehokkuuden ja kattavuuden arvioinnin. Tässä yhteydessä toimivaltaisten viranomaisten tulisi

- a. arvioida, miten ICAAP- ja ILAAP-menettelyt on yhdistetty laitoksen yleisiin riskienhallinnan ja strategisen johtamisen käytäntöihin, pääoma- ja likviditeettisuunnittelu mukaan lukien, sekä sitä, miten niissä otetaan tulevaisuus huomioon
- b. arvioida, ovatko ICAAP- ja ILAAP-menettelyt asianmukaisia riittävän sisäisen pääoman ja likviditeetin tason arvioimiseksi ja ylläpitämiseksi, jotta laitoksen riskit voidaan kattaa ja tehdä järkeviä liiketoimintapäätöksiä (esim. liiketoimintasuunnitelman mukaisen pääoman kohdentamisen yhteydessä), myös stressitilanteissa
- c. arvioida, sisältyvätkö ICAAP- ja ILAAP-menettelyt päätöksenteko- ja hallintaprosesseihin laitoksen kaikilla tasoilla (esim. limiittien määrittäminen ja tuloksen mittaaminen)

²² EPV:n ohjeet valvojan arviointiprosessia varten kerättävistä ICAAP- ja ILAAP-tiedoista (EBA/GL/2016/10).

- d. varmistaa, ovatko ICAAP- ja ILAAP-kehukset ylimmän hallintoelimen säännöllisessä valvonnassa, mukaan lukien näiden kehysten ja niiden tulosten hyväksyminen
- e. arvioida, pannaanko ICAAP- ja ILAAP-menettelyt johdonmukaisesti ja oikeasuhteisesti täytäntöön kaikilla laitoksen liiketoiminta-alueilla ja oikeushenkilöissä ja koskevatko ne kaikkia olennaisia riskejä, joille laitos altistuu tai saattaa altistua
- f. arvioida asiaankuuluvien lainsäädäntö- ja sääntelyvaatimusten noudattamista sekä pohtia, tunnistetaanko laitoksen ICAAP-menettelyssä uusia riskejä ja/tai todennäköisyydeltään vähäisiä mutta vaikutuksiltaan merkittäviä riskejä, muun muassa TVT-riskejä, ympäristöriskejä ja geopolittisia epävarmuustekijöitä
- g. arvioida, ovatko laitoksen yhden tai useamman oikeushenkilön tai liiketoiminta-alueen poikkeamat laitoksen vakiintuneesta ICAAP- tai ILAAP-menettelystä perusteltuja.

92. Nämä arvioinnit tulisi ottaa huomioon laskettaessa pilarin 2 mukaista vaatimusta ja arvioitaessa pääoman riittävyyttä osastossa 7 esitetyllä tavalla sekä arvioitaessa likviditeetin ja rahoituksen riittävyyttä osastossa 8 kuvatulla tavalla.

Laitoksen stressitestauksen arviointi

93. Arvioidessaan laitoksen stressitestausta toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida, noudattaako luottolaitos EPV:n ohjeita stressitestauksesta²³ sekä EPV:n ohjeita ympäristöskenaarioanalyysistä ympäristöriskien huomioon ottamiseksi. Tämä arviointi sisältää laitoksen stressitestausohjelman arvioinnin, jossa otetaan huomioon laitoksen koko ja sisäinen organisaatio sekä sen toiminnan luonne, laajuus ja monimutkaisuus.

94. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi tehdä sekä laadullinen arviointi laitoksen stressitestausohjelmasta että määrällinen arviointi stressitestien tuloksista. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi tarkastella laadullisten ja määrällisten arviointien tuloksia yhdessä valvonnallisten stressitestien tulosten kanssa (katso osasto 11) pääoman ja likviditeetin riittävyyden arviointia varten ja määrittää asianmukainen valvontatoimenpide havaittujen puutteiden korjaamiseksi. Jos stressitestin arvioinnissa havaitaan puutteita laitoksen hallinnossa ja laitoksen laajuisissa valvontajärjestelyissä, toimivaltaisten viranomaisten tulisi ottaa ne huomioon näitä osa-alueita arvioidessaan. Lisäksi laitoksen stressitestien tuloksia voidaan käyttää laitoksen pääomasuunnittelun arvioinnissa sekä likviditeettivaatimusten määrittämisessä likviditeetin riittävyyden arviointia varten.

95. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida, missä määrin stressitestaus on sisällytetty laitoksen riskienhallintajärjestelmään, ja myös sitä, miten stressitestaus otetaan huomioon laitoksen riskinottohalun ja riskirajojen määrittämisprosesseissa. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi myös arvioida, miten laitoksen toimiva johto ja ylin hallintoelin osallistuvat stressitestausohjelmaan, myös siihen liittyvään sisäiseen raportointiin, sekä sitä, missä määrin stressitestaus ja sen tulokset on sisällytetty päätöksentekoprosesseihin.

²³ EPV:n ohjeet laitosten stressitestauksesta (EPV/GL/2018/04)

96. Arvioidessaan stressitestausohjelmia, stressitestien tuloksia ja johdon ehdottamia toimenpiteitä toimivaltaisten viranomaisten tulisi ottaa huomioon sekä laitospohjaiset että järjestelmän laajuiset näkökulmat. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida hallintatoimenpiteiden toteutettavuutta kriisitilanteissa, muun muassa sitä, ovatko toimenpiteiden toteuttamisaikataulut realistisia, sekä ottaa huomioon kyseisen laitoksen erityispiirteet. Tarkastellessaan rajatylittävien ryhmittymien stressitestausohjelmia toimivaltaisten viranomaisten tulisi ottaa huomioon mahdolliset esteet, jotka voivat vaikeuttaa pääoman ja likviditeetin siirrettävyyttä konsernin sisällä sekä konsernin sisäisten taloudellisten tukijärjestelyjen toimintaa ja joita saattaa ilmetä stressitilanteissa.
97. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida stressitestien tuloksia²⁴ ja sitä, kykeneekö laitos ylläpitämään sovellettavaa SREP:n mukaista kokonaispääomavaatimusta (TSCR) kaikkina aikoina epäsuotuisassa skenaariossa ja onko se määrittänyt johdon toimenpiteet TSCR:ää koskeviin rikkomuksiin puuttumiseksi. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi tarkastella myös stressitestien vaikutusta laitoksen vähimmäisomavaraisuusasteeseen sekä sen direktiivin 2014/59/EU mukaisiin hyväksyttäviä velkoja koskevia vähimmäisvaatimuksia (MREL) varten varattuihin velkoihin.
98. Stressitestien tulosten arvioinnissa toimivaltaisten viranomaisten tulisi ottaa huomioon kaikki tiedossa olevat laitokseen vaikuttavat lainsäädännölliset muutokset, jotka koskevat stressitestin soveltamisalaa ja aikahorisonttia.

5.7. TVT-järjestelmät, riskitietojen kokoaminen ja riskiraportointi

99. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida, ovatko laitoksen tieto- ja viestintätekniikan järjestelmät luotettavia, häiriönsietokykyisiä ja riittäviä mittaamaan, arvioimaan ja ilmoittamaan riskipositoiden koon, koostumuksen ja laadun kaikissa laitoksen riskityypeissä, tuotteissa ja vastapuolissa, sekä tukevatko ne täysin valmiuksia riskitietojen yhdistämiseen sekä normaaliolosuhteissa että stressitilanteissa.
100. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi varmistaa, kehittääkö ja ylläpitääkö laitos asianmukaisia riskitietojen yhdistämisen ja riskiraportoinnin valmiuksia, jotka vastaavat sen riskiprofilia ja systeemistä merkittävyyttä. Arvioidessaan laitoksen riskitietojen yhdistämisen ja riskiraportoinnin valmiuksia toimivaltaisten viranomaisten tulisi ottaa huomioon Baselin pankkivalvontakomitean periaatteet (BCBS 239), jotka koskevat kyseisten periaatteiden soveltamisalaan kuuluvien valvottavien laitosten riskitietojen tehokasta yhdistämistä ja riskiraportointia²⁵. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi erityisesti arvioida, pystyykö laitos tuottamaan tarkkoja, johdonmukaisia, kattavia ja luotettavia riskitietoja ja -raportteja koko laitoksesta siten, että niissä saadaan esille kaikki olennaiset riskit ja kuvataan asianmukaisesti laitoksen riskiprofilia sekä pääoma- ja likviditeettitarpeita. Niiden tulisi myös arvioida sitä, voidaanko nämä tiedot koota yhteen ja saattaa ylimmän hallintoelimen ja toimivan johdon saataville oikea-aikaisesti ja joustavasti. Tarvittaessa toimivaltaisten viranomaisten tulisi

²⁴ Tämän kohdan soveltamisessa stressitestit eivät koske käänteisiä stressitestejä.

²⁵ Baselin pankkivalvontakomitea, Principles for effective risk data aggregation and risk reporting (BCBS 239).

arvioida, onko laitos ottanut käyttöön tehokkaan, ryhmittymän laajuisen johdon tieto- ja raportointijärjestelmän, jota sovelletaan kaikkiin liiketoimintayksiköihin ja oikeushenkilöihin, ja onko se laitoksen emoyhtiön ylimmän hallintoelimen käytettävissä riittävän varhaisessa vaiheessa

101. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi selvittää, hyväksyykö laitoksen ylin hallintoelin laitoksen riskitietojen yhdistämisen ja riskiraportoinnin kehityksen ja valvoo se sen tehokasta täytäntöönpanoa, myös riittävien resurssien käyttöönottoa näiden toimien tukemiseksi. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi myös arvioida, onko laitoksen riskitietojen yhdistämisvalmiudet ja riskiraportointikäytännöt validoitu riippumattomasti laitoksen sisäisen valvonnan kehityksen mukaisesti.

5.8. Rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riskejä koskeva vakavaraisuusnäkökohdat

102. Analysoidessaan sisäisen hallinnon yleistä järjestelmää ja laitoksen laajuisia valvontajärjestelyjä toimivaltaisten viranomaisten tulisi myös ottaa huomioon rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaa valvovilta viranomaisilta saadut arvioinnit ja arvioida, herättävätkö ne vakavaraisuusnäkökulmasta erityistä huomiota. Puolestaan kun toimivaltaisen viranomaisen arvioinnista käy ilmi, että laitoksen sisäisten tarkastusten ja hallintokehityksen ja laitoksen laajuisen tarkastusten puutteet antavat aiheita rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riskiin sekä kohdennettujen talouspakotteiden täytäntöönpanon laiminlyönnin ja kiertämisen riskeihin liittyviin vakavaraisuutta koskeviin erityisiin huomioihin, toimivaltaisten viranomaisten tulisi ilmoittaa arvioinnin tuloksesta rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaa valvoville viranomaisille.
103. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida, sisältyykö laitoksen koko sisäisen hallinnon ja riskienhallinnan kehitykseen myös rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riskien hallinta sekä kohdennettujen talouspakotteiden täytäntöönpanon laiminlyönnin ja kiertämisen riskien hallinta.
104. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida vakavaraisuuden näkökulmasta, noudatetaanko rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjunnan kehitykseen liittyviä ylimmän hallintoelimen tehtäviä ja vastuita. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi ottaa huomioon kaikki lisätiedot, jotka saadaan rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaa valvovilta viranomaisilta, kun ne ovat tehneet arvioinnin vaatimustenmukaisuuden hallintaan liittyviä toimintaperiaatteita ja menettelyjä ja rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämistä koskevien vaatimusten noudattamisesta vastaavan toimihenkilön tehtävää ja vastuita koskevien ohjeiden²⁶ mukaisesti.

²⁶ EBA/GL/2022/05

5.9. Elvytysuunnittelun järjestelyt

105. Arvioidessaan sisäistä hallintoa ja laitoksen laajuisia valvontajärjestelyjä toimivaltaisten viranomaisten tulisi tarkastella direktiivin 2014/59/EU 6 ja 8 artiklan mukaisesti tehdyn elvytysuunnittelun järjestelyjä koskevan kehyksen arvioinnin yhteydessä tehtyjä havaintoja ja havaittuja puutteita.
106. Samoin SREP-osatekijöiden, myös sisäisen hallinnon ja laitoksen laajuisten valvontajärjestelyjen, arvioinnissa tehtyjä havaintoja olisi käytettävä laitoksen elvytysuunnitelmien arvioinnin pohjana.

5.10. Yhteenveto havainnoista, pisteytyksestä ja valvontatoimenpiteistä

107. Edellä kuvatun arvioinnin jälkeen toimivaltaisten viranomaisten tulisi muodostaa käsitys laitoksen sisäisen hallinnon järjestelyjen ja laitoksen laajuisten valvontajärjestelyjen riittävyydestä. Tämän käsityksen tulisi käydä ilmi havainnoista tehtävästä yhteenvedosta, johon liitetään taulukossa 4 esitettyjen näkökohtien perusteella annettava toimintaedellytyksiä kuvaava pisteytys.

Taulukko 4. Valvontanäkökohtia sisäisen hallinnon ja laitoksen laajuisten valvontajärjestelyjen pisteyttämistä varten

Pistemäärä	Valvontaan perustuva arvio	Näkökohtia
1	Puutteista sisäisessä hallinnossa ja laitoksen laajuisissa valvontajärjestelyissä aiheutuu matala riski laitoksen toimintaedellytyksille.	<ul style="list-style-type: none"> Laitoksella on vankka ja läpinäkyvä organisaatorakenne, jossa vastuualueet on määritelty selkeästi ja riskinotto erotettu riskinhallinta- ja valvontatoiminnoista. Ylimmän hallintoelimen kokoonpano ja toiminta ovat asianmukaisia. Ylimmän hallintoelimen jäsenten ajankäyttö on tarkoituksenmukaista ja jäsenet noudattavat mahdollisia johtotehtävien enimmäismäärää koskevia rajoituksia. On olemassa terve riskikulttuuri ja liiketoiminnan menettelytavat, mukaan lukien eturistiriitojen hallintamenetelmät ja väärinkäytösten ilmoittamista koskeva järjestelmä. Laitos on hyväksynyt monimuotoisuutta koskevat toimintaperiaatteet, joilla edistetään ylimmän hallintoelimen monimuotoista kokoonpanoa ja on asetettujen tavoitteiden mukainen. Palkitsemisjärjestelmä on yhdenmukainen riskistrategian ja pitkän aikavälin etujen kanssa. Riskinhallintajärjestelmä ja -prosessit, mukaan lukien ICAAP, ILAAP, NPAP, stressitestaushakke ja pääoma- ja likviditeettisuunnittelu, ovat asianmukaisia.

Pistemäärä	Valvontaan perustuva arvio	Näkökohtia
		<ul style="list-style-type: none"> Sisäisen valvonnan järjestelmä ja sisäiset valvontatoimet ovat asianmukaisia. Riskienhallinnan, säännösten noudattamisen valvonnan ja sisäisen tarkastuksen toiminnot ovat riippumattomia, toimivat tehokkaasti ja niillä on riittävät resurssit, ja sisäisen tarkastuksen toiminto toimii vakiintuneiden kansainvälisten standardien ja vaatimusten mukaisesti. TVT-järjestelmät, riskitietojen yhdistäminen ja riskiraportointi ovat asianmukaisia. ESG-riskit on sisällytetty asianmukaisesti sisäiseen hallintoon ja riskienhallintajärjestelmään. Elvytysuunnittelun hallintokehys on asianmukainen. Laitos puuttuu nopeasti toimivaltaisten viranomaisten havaitsemiin puutteisiin ja/tai esittämiin huolenaiheisiin ja korjaa ne tehokkaasti lyhyessä ajassa ja saa tyydyttäviä tuloksia. Lisäksi laitos raportoi ja tiedottaa asiasta ennakoivasti toimivaltaisille viranomaisille koko prosessin ajan.
2	Puutteet sisäisessä hallinnossa ja laitoksen laajuisissa valvontajärjestelyissä aiheuttavat keskimääräisen tai matalan riskin laitoksen toimintaedellytyksille.	<ul style="list-style-type: none"> Laitoksella on pääosin vankka ja läpinäkyvä organisaatorakenne, jossa vastuualueet on määritelty selkeästi ja riskinotto on erotettu riskinhallinta- ja valvontatoiminnoista. Ylimmän hallintoelimen kokoonpano ja toiminta ovat pääosin asianmukaisia. Ylimmän hallintoelimen jäsenten ajankäyttö on pääosin tarkoituksenmukaista, ja jäsenet noudattavat tarvittaessa johtotehtävien enimmäismäärää koskevia rajoituksia. On olemassa pääosin vahva riskikulttuuri ja liiketoiminnan menettelytavat, mukaan lukien eturistiriitojen hallintamenetelmät ja väärinkäytösten ilmoittamista koskeva järjestelmä. Laitos on hyväksynyt monimuotoisuutta koskevat toimintaperiaatteet, joilla edistetään ylimmän hallintoelimen kokoonpanon monimuotoisuutta ja joissa pääosin noudatetaan asetettuja tavoitteita, tai on otettu käyttöön asianmukaiset toimet toimintaperiaatteiden mukaisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Palkitsemisjärjestelmä on pääosin yhdenmukainen laitoksen riskistrategian ja pitkän aikavälin etujen kanssa. Riskinhallintajärjestelmä ja -prosessit, mukaan lukien ICAAP, ILAAP, NPAP, stressitestaushenkilö ja pääoma- ja

Pistemäärä	Valvontaan perustuva arvio	Näkökohtia
		<p>likviditeettisuunnittelu, ovat pääosin asianmukaisia.</p> <ul style="list-style-type: none"> Sisäisen valvonnan järjestelmä ja sisäiset valvontatoimet ovat pääosin asianmukaisia. Riskienhallinnan, säännösten noudattamisen valvonnan ja sisäisen tarkastuksen toiminnot ovat riippumattomia, ja niiden toiminta on pääosin tehokasta. TVT-järjestelmät, riskitietojen yhdistäminen ja riskiraportointi ovat pääosin asianmukaisia. ESG-riskit on sisällytetty pääosin asianmukaisesti sisäiseen hallintoon ja riskienhallintajärjestelmään. Elvytysuunnittelun hallintokehys on pääosin asianmukainen. Laitos pystyy käsittelemään asianmukaisesti suurimman osan toimivaltaisten viranomaisten havaitsemista puutteista ja/tai esittämistä huolenaiheista kohtuullisessa ajassa ja noudattaa tarvittaessa toimivaltaisten viranomaisten asettamia kyseisiin puutteisiin liittyviä raportointivaatimuksia.
3	Puutteista sisäisessä hallinnossa ja laitoksen laajuisissa valvontajärjestelyissä aiheutuu keskimääräinen tai korkea riski laitoksen toimintaedellytyksille.	<ul style="list-style-type: none"> Laitoksen organisaatorakenne ja vastuualueet eivät ole täysin läpinäkyviä, eikä riskinottoa ole erotettu täysin riskienhallinta- ja valvontatoiminnoista. Ylimmän hallintoelimen kokoonpano ja toiminnan asianmukaisuus ovat kyseenalaisia. Ylimmän hallintoelimen jäsenten ajankäytön tarkoituksenmukaisuus on kyseenalainen, eivätkä jäsenet noudata mahdollisia johtotehtävien enimmäismäärää koskevia rajoituksia. Riskikulttuurin ja liiketoiminnan menettelytapojen, myös eturistiriitojen hallintamenetelmien ja/tai väärinkäytösten ilmoittamista koskevan järjestelmän asianmukaisuudesta on epäilyjä. Laitos ei ole hyväksynyt monimuotoisuutta koskevia toimintaperiaatteita eikä ole toteuttanut toimenpiteitä monimuotoisuuden riittävän tason saavuttamiseksi ylimmässä hallintoelimestä. Huolta aiheuttaa se, että palkitsemisjärjestelmä ei ehkä ole yhdenmukainen laitoksen riskistrategian ja pitkän aikavälin etujen kanssa. Riskienhallintajärjestelmän ja -prosessien, ICAAP, ILAAP, NPAP, stressitestauskehikko ja

Pistemäärä	Valvontaan perustuva arvio	Näkökohtia
		<p>pääoma- ja/tai likviditeettisuunnittelu mukaan lukien, asianmukaisuuteen liittyy epäilyjä.</p> <ul style="list-style-type: none"> Sisäisen valvonnan järjestelmän ja sisäisten valvontatoimien asianmukaisuuteen liittyy epäilyjä. Riskinhallinnan, säännösten noudattamisen valvonnan ja sisäisen tarkastuksen toiminnon riippumattomuuteen ja tehokkaaseen toimintaan liittyy epäilyjä. TVT-järjestelmien, riskitietojen kokoamisen ja riskiraportoinnin asianmukaisuudesta on epäilyjä. Epäilyjä on siitä, onko ESG-riskit sisällytetty asianmukaisesti sisäiseen hallintoon ja riskinhallintakehykseen. Elvytysuunnittelujärjestelyjen kehyksessä on arvioitu olevan mahdollisesti merkittäviä puutteita ja/tai merkittäviä esteitä sen tehokkaalle toteuttamiselle ja valvonnassa esiin nousseita näkökohtia ei ole täysin otettu huomioon. Laitoksella on merkittäviä haasteita tai se osoittaa vähäistä halukkuutta puuttua asianmukaisesti toimivaltaisten viranomaisten havaitsemiin puutteisiin ja/tai esittämiin huolenaiheisiin, kun kyse on korjaavien toimenpiteiden laadusta ja/tai niiden toteuttamisaikataulusta, mikä saattaa viitata tarpeeseen asian eskaloimiseksi. Laitoksella on myös haasteita korjaavien toimenpiteiden etenemisestä raportoinnissa toimivaltaisille viranomaisille.
4	Puutteista sisäisessä hallinnossa ja laitoksen laajuisissa valvontajärjestelyissä aiheutuu suuri riski laitoksen toimintaedellytyksille.	<ul style="list-style-type: none"> Laitoksen organisaatorakenne ja vastuualueet eivät ole läpinäkyviä, eikä riskinottoa ole erotettu riskinhallinta- ja valvontatoiminnoista. Ylimmän hallintoelimen kokoonpano ja toiminta eivät ole asianmukaisia. Ylimmän hallintoelimen jäsenten ajankäyttö on riittämätöntä, ja jäsenet eivät tarvittaessa noudata johtotehtävien enimmäismäärää koskevia rajoituksia. Riskikulttuuri ja liiketoiminnan menettelytavat, mukaan lukien eturistiriitojen hallintamenetelmät ja/tai väärinkäytösten ilmoittamista koskeva järjestelmä eivät ole asianmukaisia. Laitos ei ole hyväksynyt monimuotoisuutta koskevia toimintaperiaatteita, ylin hallintoelin ei ole monimuotoinen eikä laitos ole toteuttanut toimenpiteitä riittävän monimuotoisuuden tason saavuttamiseksi.

Pistemäärä	Valvontaan perustuva arvio	Näkökohtia
		<ul style="list-style-type: none"> • Palkitsemisjärjestelmä ei ole yhdenmukainen riskistrategian ja pitkän aikavälin etujen kanssa. • Riskienhallintajärjestelmä ja -prosessit, mukaan lukien ICAAP, ILAAP, NPAP, stressitestauskehikko ja pääoma- ja/tai likviditeettisuunnittelu, eivät ole asianmukaisia. • Riskienhallinnan, säännösten noudattamisen valvonnan ja/tai sisäisen tarkastuksen toiminnot eivät ole riippumattomia, eivät toimi tehokkaasti ja/tai sisäinen tarkastuksen toiminnot eivät toimi vakiintuneiden kansainvälisten standardien ja vaatimusten mukaisesti. • Sisäinen valvonnan järjestelmä ja sisäiset valvontatoimet eivät ole asianmukaisia. • TVT-järjestelmät, riskitietojen yhdistäminen ja riskiraportointi eivät ole asianmukaisia. • ESG-riskejä ei ole sisällytetty asianmukaisesti sisäiseen hallintoon ja riskienhallintajärjestelmään. • Elvytysuunnittelujärjestelyjen kehityksessä arvioitiin olevan merkittäviä puutteita ja/tai merkittäviä esteitä sen tehokkaalle toteuttamiselle ja valvontaan liittyviä huolenaiheita ei ole täysin otettu huomioon. • Laitos ei kykene tai ei aio puuttua asianmukaisesti toimivaltaisten viranomaisten havaitsemiin puutteisiin ja/tai esittämiin huolenaiheisiin, eikä sillä ole valmiuksia korjata niitä hyväksyttävässä aikataulussa sen jälkeen, kun toimivaltaiset viranomaiset ovat eskaloineet asian. Laitoksella on myös suuria haasteita korjaavien toimenpiteiden etenemisestä raportoinnissa toimivaltaisille viranomaisille.

108. Seuraavassa taulukossa esitetään ei-tyhjentävä luettelo valvontatoimenpiteistä, joihin toimivaltaiset viranomaiset voivat ryhtyä, jos laitoksen sisäisessä hallinnossa ja laitoksen laajuisissa valvontajärjestelyissä havaitaan puutteita. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi päättää valvontatoimenpiteen tyypistä sen perusteella, millä tavalla se vaikuttaa tiettyyn havaittuun puutteeseen. Toimivaltaiset viranomaiset voivat soveltaa lisävalvontatoimenpiteitä tai yhdistää niitä seuraavassa taulukossa lueteltuihin toimenpiteisiin, jos niitä pidetään tarkoituksenmukaisempina havaittujen puutteiden korjaamiseksi. DORA-asetuksen rikkomista koskeissa tapauksissa toimivaltaisten viranomaisten tulisi harkita DORA-asetuksen 50 artiklassa säädettyjä sovellettavia oikaisevia ja korjaavia toimenpiteitä.

Taulukko 5. Luettelo valvontatoimenpiteistä, jotka perustuvat laitoksen sisäisen hallinnon ja koko laitoksen laajuisten valvontajärjestelyjen arviointiin (luettelo on suuntaa-antava eikä se ole tyhjentävä)

Direktiivin 2013/36/EU 104 artiklan 1 kohdan b, d, e, f, g, j, l, m ja n alakohdan ja asetuksen (EU) 2022/2554 50 artiklan mukaiset toimivaltaisten viranomaisten mahdolliset valvontatoimenpiteet – Toimivaltaiset viranomaiset voivat vaatia laitosta	
A.	tehostamaan ja aktivoimaan ylimmän hallintoelimen tai sen valiokuntien toimintaa
B.	laatimaan ja toteuttamaan korjaavia toimintasuunnitelmia puutteiden korjaamiseksi
C.	vahvistamaan sisäisiä valvontatoimia
D.	parantamaan sisäistä hallintokehystä
E.	parantamaan raportointimekanismeja ja valvontaa
F.	rajoittamaan muuttuvaa palkkiota
G.	ottamaan käyttöön vaatimusten noudattamisen hallintajärjestelmiä
H.	noudattamaan lisäraportointia tai tiheämpää raportointia koskevia vaatimuksia
I.	vahvistamaan erityisiä järjestelyjä, prosesseja, mekanismeja ja strategioita
J.	tekemään stressitestit uudelleen käyttäen muutettuja oletuksia
K.	parantamaan ESG-riskeihin, erityisesti ympäristöriskeihin, sovellettavia hallinto- ja riskienhallintakäytäntöjä.

Osasto 6. Pääomaan kohdistuvien riskien arviointi

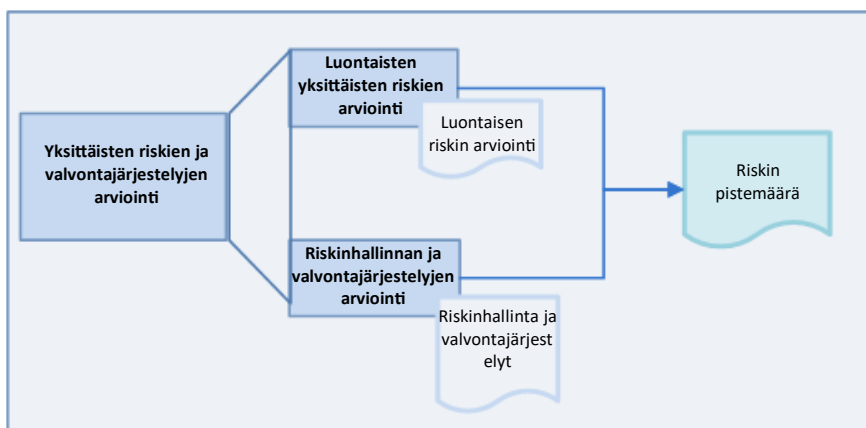
6.1. Yleistä

109. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida ja pisteyttää pääomaan kohdistuvat riskit, jotka on katsottu laitoksen kannalta merkittäviksi.
110. Tämän osaston tarkoituksena on esitellä yleisiä menetelmiä, joita voidaan käyttää arvioitaessa yksittäisiä riskejä sekä riskinhallintaa ja valvontajärjestelyjä. Sitä ei ole tarkoitettu tyhjentäväksi, ja siinä annetaan toimivaltaisille viranomaisille liikkumavaraa ottaa huomioon muita lisäkritereitä, joita ne saattavat pitää tärkeinä kokemuksensa ja laitoksen erityispiirteiden perusteella.
111. Tässä osastossa annetaan toimivaltaisille viranomaisille ohjeet seuraavien pääomaan kohdistuvien riskien arviointiin ja pisteytykseen:
- a. luotto- ja vastapuoliriski
 - b. markkinariski
 - c. operatiivinen riski
 - d. muun kuin kaupankäyntitoiminnan aiheuttama korkoriski.
112. Tässä osastossa myös yksilöidään kunkin edellä mainitun riskiluokan sisällä joukko alaluokkia, jotka on otettava huomioon arvioitaessa pääomaan kohdistuvia riskejä. Niitä voidaan arvioida ja pisteyttää erikseen sen mukaan, miten merkittäviä nämä alaluokat ovat jonkin tietyn laitoksen kannalta. Liitteissä I–IV esitetään luottoriskin, markkinariskin, operatiivisen riskin ja muun kuin kaupankäyntitoiminnan aiheuttaman korkoriskin (IRRBB) alaluokkien luettelot, jotka eivät ole tyhjentäviä ja jotka toimivaltaisten viranomaisten tulisi ottaa huomioon tarvittaessa.
113. Päätös merkittävydestä määräytyy valvontaan perustuvan arvion mukaan. Huomioiden Euroopan järjestelmäriskikomitean suositus valuuttamääräisestä luotonannosta²⁷, valuuttamääräiseen luotonantoon liittyvän riskin osalta merkittävyyden määrittämisessä tulisi kuitenkin ottaa huomioon seuraava raja-arvo: valuuttamääräiset lainat suojaamattomille lainanottajille ovat vähintään 10 prosenttia laitoksen kokonaislainakannasta (finanssialan ulkopuolisille yrityksille ja kotitalouksille myönnettyjen lainojen kokonaismäärä), jos tällaisen kokonaislainakannan osuus laitoksen kokonaisvaroista on vähintään 25 prosenttia.

²⁷ Euroopan järjestelmäriskikomitean suositus, annettu 21 päivänä syyskuuta 2011, valuuttamääräisestä luotonannosta (EJRK/2011/1) (EUVL C 342, 22.11.2011, s. 1).

114. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi myös arvioida muita riskejä, jotka on katsottu tietyn laitoksen kannalta merkittäviksi, mutta joita ei ole lueteltu edellä (esim. eläkeriski, strateginen ja liiketoimintariski, step-in-riski, riskien sisäinen ja välinen riskikeskittymä). Tässä prosessissa voidaan käyttää apuna seuraavia tekijöitä:
- a. kokonaisriskin määrän taustalla olevat tekijät
 - b. laitoksen ICAAP-menettelyssä tunnistetut riskit
 - c. laitoksen liiketoimintamallista aiheutuvat riskit (mukaan lukien riskit, joita muut samankaltaista liiketoimintamallia käyttävät laitokset ovat tunnistaneet)
 - d. pääindikaattorien seurantaan perustuvat tiedot
 - e. sisäisten tai ulkoisten tarkastusraporttien havainnot ja huomiot
 - f. EPV:n antamat suositukset ja ohjeet samoin kuin makrovakausriskien tai Euroopan järjestelmäriskikomitean esittämät varoitukset ja suositukset.
115. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi ottaa edellä kuvatut tekijät huomioon myös suunnitellessaan tietyn riskin arviointiin liittyvän valvontatoimintansa perusteellisuutta.
116. Arvioidessaan luotto- ja markkinariskiä sekä operatiivista riskiä toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida muun muassa sitä, noudattaako laitos 12 kohdassa mainittuja, EPV:n verkkosivustolla erikseen julkaistuja säädöksiä. Näissä ohjeissa arviointi ulotetaan kuitenkin näitä vähimmäisvaatimuksia laajemmalle, jotta toimivaltaiset viranomaiset voisivat muodostaa kattavan käsityksen pääomaan kohdistuvista riskeistä.
117. Arvioidessaan pääomaan kohdistuvia riskejä toimivaltaisten viranomaisten tulisi myös tarkastella rahoituskustannuksiin liittyvän riskin mahdollista vaikutusta osastossa 8 esitettyjen menetelmien mukaisesti, ja ne voivat päättää tämän riskin vähentämiseksi toteutettavien toimien tarpeellisuudesta.
118. Käyttäessään tässä osastossa esitettyjä menetelmiä toimivaltaisten viranomaisten tulisi yksilöidä olennaisia määrällisiä indikaattoreita ja muita mittareita, joita voitaisiin myös käyttää osastossa 3 käsitellyssä pääindikaattorien seurannassa. Sen tulisi myös ottaa tarvittaessa huomioon laitosten sisäiset riskitoimenpiteet.
119. Kunkin merkittävän riskin osalta toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida ja kuvata riskille annettavassa pistemäärässä
- a. luontaista riskiä (riskialtistusta),
 - b. riskien hallinta- ja valvontajärjestelyjen laatua ja tehokkuutta
120. Tämän arvioinnin kulku on esitetty seuraavassa kaaviossa 2.

Kaavio 2. Pääomaan kohdistuvia riskejä koskevan arvioinnin kulku

121. Arviointeja tehdessään toimivaltaisten viranomaisten tulisi hyödyntää käytettävissä olevia tietolähteitä, kuten lakisäateistä raportointia, laitoksen sisäisiä mittareita ja raportteja (esim. sisäisen tarkastuksen raportti, riskienhallintaraportit, ICAAP-menettelystä saadut tiedot), paikalla tehdyistä tarkastuksista laadittuja raportteja ja ulkoisia raportteja (esim. laitoksen tiedotteet sijoittajille ja luokituslaitoksille). Toimivaltaisten viranomaisten tulisi vakavaraisuusdirektiivin 104 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan mukaisesti käyttää tapauskohtaista raportointia, kun se on ehdottoman välttämätöntä ja oikeasuhteista niiden valvontatehtävien suorittamiseksi ja kun tiedot eivät ole päällekkäisiä tai muutoin saatavilla. Vaikka arviointi on tarkoitettu laitospohjaiseksi, olisi harkittava vertailua samanlaisiin laitoksiin, jotta voitaisiin havaita mahdollinen altistuminen pääomaan kohdistuville riskeille. Tällaisiin tarkoituksiin samanlaiset laitokset olisi määriteltävä riskikohtaisesti, ja ne saattavat erota liiketoimintamallianalyysia tai muita analyyseja varten yksilöidyistä laitoksista.
122. Pääomaan kohdistuvien riskien arvioinnin yhteydessä toimivaltaisten viranomaisten tulisi myös arvioida omien varojen vähimmäisvaatimusten laskennan tarkkuutta ja varovaisuutta sellaisten tilanteiden tunnistamiseksi, joissa omien varojen vähimmäismäärää koskevissa laskelmissa saatetaan aliarvioida riskin todellinen taso. Tästä arvioinnista on määrä saada tietoa 7.2.3 jaksossa käsiteltävää pilarien 2 mukaisten vaatimusten määrittämistä varten.
123. Kunkin merkittävän riskin arvioinnin tuloksen pitäisi käydä ilmi havainnoista tehtävästä yhteenvedosta, jossa esitetään tärkeimpiä riskitekijöitä, sekä annettavasta riskipistemäärästä seuraavien jaksojen mukaisesti.

6.2. Luotto- ja vastapuoliriskien arviointi

6.2.1. Yleistä

124. Arvioidessaan luottoriskien hallintakehystä toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida, noudattaako laitos 12 kohdassa mainittuja, EPV:n verkkosivustolla erikseen julkaistuja säädöksiä.
125. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida koko muusta rahoitustoiminnasta aiheutuvaa luottoriskiä (taseen ulkopuoliset erät mukaan lukien). Niiden tulisi myös arvioida

vastapuoliriskiä ja toimitusriskiä, jotka voisivat kuulua sekä rahoitustoimintaan että kaupankäyntivarastoon. Tämän arvioinnin tekemiseksi toimivaltaisten viranomaisten tulisi tarkastella kaikkia osatekijöitä, jotka määrittävät mahdolliset luottotappiot, ja erityisesti seuraavia:

- a. luottotapahtuman (ts. maksukyvyttömyys) tai muiden sellaisten toisiinsa liittyvien luottotapahtumien todennäköisyyttä, jotka koskevat lähinnä lainansaaajia ja heidän kykyään maksaa takaisin asianomaiset sitoumukset
- b. luottoriskille alttiiden vastuiden kokoa
- c. luottoriskien palautusastetta siinä tapauksessa, että lainansaaajat laiminlyövät maksunsa.

126. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi ottaa huomioon mahdollisuus siihen, että nämä osatekijät voivat heikentyä ajan myötä ja huonontua odotettuihin tuloksiin verrattuna.

127. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida ESG-riskien vaikutusta luontaiseen luottoriskiin sekä ESG-riskeihin liittyvien luottoriskien valvontajärjestelyjen riittävyyttä ja antaa siinä etusija ympäristöriskeille. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi erityisesti ottaa huomioon ympäristöön liittyvät siirtymäriskit ja fyysiset riskit, kun ne arvioivat luottokeskittymäriskiä ja kiinteistöriskiä sekä luottoriskiä tietyissä salkuissa tai vastuuryhmissä, joiden katsotaan olevan olennaisesti alttiita ympäristöriskeille.

128. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi myös kiinnittää huomiota rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riskien huomioon ottamiseen luotonmyöntämisprosessin yhteydessä, myös siihen, onko laitoksella käytössä järjestelmiä ja valvontatoimenpiteitä sen varmistamiseksi, että lainojen takaisinmaksuun käytettävät varat ovat peräisin laillisista lähteistä.

6.2.2. Luontaisen luottoriskin arviointi

Merkittävien luottoriskin lähteiden tunnistaminen

129. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida luottoriskiä sekä nykyhetken että tulevaisuuden kannalta ja yhdistää nykyisen salkun luottoriskin analyysi laitoksen luottoriskistrategian, luottoriskinottohalun ja luottoriskirajojen arviointiin (mahdollisesti osana laajempaa strategian arviointia, joka tehdään liiketoimintamallianalyysin osana). Toimivaltaisten viranomaisten tulisi myös pohtia, miten sekä odotetut että stressitilanteessa tapahtuvat makrotaloudelliset kehityssuuntaukset voisivat vaikuttaa näihin tekijöihin.

130. Laitoksen luontaisen luottoriskin arvioimiseksi toimivaltaisten viranomaisten tulisi ensin selvittää sen altistuminen luottoriskille. Tätä varten ja sen varmistamiseksi, että sellaisten luottoriskien lähteet, jolle laitos on tai saattaa olla alttiina, tunnistetaan johdonmukaisesti, toimivaltaisten viranomaisten tulisi ottaa huomioon seuraavat tietolähteet:

- a. lakisääteiset raportointilomakkeet, kuten COREP ja FINREP, ottaen huomioon asiaankuuluvat sääntelyn piiriin kuuluvat vastuuryhmät, jotka perustuvat laitoksen omien varojen vaatimuksia koskevaan menetelmään (ts. standardimenetelmä tai IRB-menetelmä)

- b. muiden SREP-osatekijöiden (kuten liiketoimintamallianalyysin) arvioinnista sekä aiemmista valvontatoimista saadut havainnot
 - c. laitoksen aseman vertailut muihin vastaaviin laitoksiin nähden, mikäli niitä on saatavilla. Erityisesti niiden laitosten osalta, jotka käyttävät sisäisten luottoluokitusten menetelmää, toimivaltaisten viranomaisten tulisi ottaa huomioon direktiivin 2013/36/EU 78 artiklan mukaisesti valvontaa varten toteutetun vertailun tulokset.
131. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi keskittää arviointinsa ensisijaisesti merkittävimpiin tunnistettuihin luottoriskin lähteisiin ja arvioida niiden olennaisuutta laitokselle vakavaraisuuden kannalta. Tätä arviointia tehdessään niiden tulisi ottaa huomioon seuraavat seikat:
- a. luottoriskiä koskeva strategia ja riskinottohalu sekä asiaankuuluvat rajat
 - b. kyseisen salkun vastuuarvon määrä verrattuna luottovastuiden kokonaisvastuuarvoon, mukaan lukien sen kasvu ajan mittaan
 - c. kyseisen salkun luottoriskiä koskevan omien varojen vaatimuksen määrä verrattuna omien varojen kokonaisvaatimukseen, mukaan lukien sen kasvu ajan mittaan
 - d. tarvittaessa luottoriskille varattu sisäinen pääoma, jonka luottolaitos on osoittanut kyseiselle salkulle, suhteessa sisäisen pääoman kokonaismäärään
 - e. laitoksen taseeseen sisältyvien ja taseen ulkopuolisten luottoerien koostumus ja laatu niin terveiden (mukaan lukien lainanhoitojoustosaamiset) kuin järjestämättömien vastuiden salkussa, mukaan lukien arvonalentumisten ja luottotappioiden taso sekä niiden muutokset ajan mittaan ja luottosalkun maksukyvyttömyysasteet.
132. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida riskin olennaisuutta suhteessa nykyiseen salkkuun sekä aiemmasta että tulevaisuuteen suuntautuvasta näkökulmasta (näiden lukujen ja ennusteiden aiemmat muutokset, mikäli saatavilla).
133. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi olennaisuuden arvioinnin lisätietolähteenä ottaa huomioon laitoksen käyttämät sisäiset luottoriskiparametrit, jos niitä on saatavilla ja ne ovat asianmukaisia. Tässä arvioidaan myös niiden riittävyyttä luottoriskipositivien tarkassa kvantifioinnissa eri salkuissa ja kiinnitetään siinä erityistä huomiota laitoksen validointitoiminnon laatiman vuosikertomuksen sisältämiin tietoihin ja erityisesti toteutumatestien tuloksiin – toisin sanoen laitoksen tekemään arvioitujen parametrien ja havaittujen tulosten vertailuun. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi kiinnittää huomiota niihin salkkuihin, joissa arvioiduissa parametreissa havaittuja tuloksia on aliarvioitu.
134. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi myös ottaa huomioon niiden stressitestien tulokset, jotka laitos on tehnyt tunnistaakseen aiemmin tunnistamatta jääneet luottoriskin lähteet, kuten ne, joita aiheutuu muutoksista luottolaadussa, luottokeskittymissä, vakuusarvossa ja luottovastuusta stressitilanteessa.

135. Edellisissä kohdissa tehdyn olennaisuuden arvioinnin sekä laitoksen luottoriskien ja luottosalkun koon ja monimutkaisuuden perusteella toimivaltaisten viranomaisten tulisi valita arviointia varten sopiva tarkkuustaso.

Laitoksen luotonantoon liittyvien taseeseen sisältyvien erien ja taseen ulkopuolisten erien luonne, koko ja koostumus

136. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida luottoriskin luonnetta (ts. lainansaajien ja vastuiden tyyppejä) ja analysoida laitoksen luottosalkun koostumusta. Tätä arviointia tehdessään toimivaltaisten viranomaisten tulisi myös tarkastella, miten luottoriskin luonne voi vaikuttaa vastuun laajuuteen (esim. luottolimiitit / lainansaajien käytettävissä olevien sitoumusten nostamattomat määrät ja valuutan nimellisarvo), kun otetaan huomioon laitoksen laillinen mahdollisuus yksipuolisesti peruuttaa tehtyjen luottojärjestelyjen nostamattomia määriä.

137. Arvioidessaan luottoriskin luonnetta toimivaltaisten viranomaisten tulisi tarkastella ainakin seuraavia luottoriskin alaluokkia ja tehdä yksityiskohtaisempi arviointi niistä alaluokista, joiden katsotaan olevan laitoksen kannalta merkityksellisimpiä²⁸:

- a. luottokeskittymäriski
- b. vastapuoliriski ja selvitys- ja toimitusriski
- c. maariski
- d. arvopaperistamisesta aiheutuva luottoriski
- e. valuuttamääräiseen luotonantoon liittyvä riski
- f. kiinteistöriski
- g. kaupankäyntivaraston ulkopuolinen osakeriski
- h. laimentumisriski
- i. sääntelyn mukaan hyväksytyjen mallien malliriski.

138. Jos erityisrahoitusvastuut katsotaan olennaisiksi, toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida kyseisten vastuiden rahoitusta erillään muusta luotonantotoiminnasta, koska erityisrahoitusvastuiden riski piilee rahoitettavan varallisuuden tai hankkeen kannattavuudessa (esim. liikekiinteistö, voimalaitos, laivasto tai hyödykkeet) eikä niinkään lainanottajassa (joka on yleensä erillisyhtiö). Tätä arviointia tehdessään toimivaltaisten viranomaisten tulisi pohtia

- a. hankkeiden kannattavuutta ja liiketoimintasuunnitelmien perustana olevien oletusten maltillisuutta (tärkeimpien asiakkaiden luottoriski mukaan lukien)
- b. sääntelymuutosten vaikutusta tuleviin kassavirtoihin erityisesti koskien tuettuja aloja
- c. tarvittaessa muuttuvan markkinakysynnän vaikutusta ja sitä, onko rahoitetun kohteen mahdolliselle tulevalle myynnille olemassa markkinat

²⁸ Liitteessä I on esimerkinomainen erittely luottoriskin alaluokista ja lisätietoja niiden arvioinnista.

- d. syndikaatin tai muiden luottoriskin jakavien luotonantajien olemassaoloa
- e. järjestäjien pantiksi antamaa vakuutta
- f. näiden toimintojen mahdollisesti sisältämän keskittymäriskin mahdollista suurenemista.

Salkun luottolaatu

139. Arvioidessaan salkun luottolaatua toimivaltaisten viranomaisten tulisi kiinnittää erityistä huomiota luottovastuiden luokituksen asianmukaisuuteen ja arvioida sellaisten mahdollisen väärinluokituksen vaikutusta, mikä aiheuttaisi viivästystä tappioihin varautumisessa ja tappioiden kirjaamisessa laitoksessa.
140. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi tehdä analyysi, jossa erotetaan toisistaan terveiden ja järjestämättömien saamisten ja lainanhoitajien luokat, ja ottaa siinä huomioon sekä velallisten lukumäärä että kyseessä olevat määrät. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida luottojen kokonaislaatua salkkutasolla ja eri laatuluokkia kussakin edellä mainitussa luokassa, jotta voitaisiin määrittää laitoksen kokonaisluottoriski. Tämän arvioinnin osana toimivaltaisten viranomaisten tulisi analysoida maksukyvyttömyys- ja siirtymäriskisiä vastuuluokittain ja ottaa huomioon luottolaadun ajalliset trendit. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi myös tarkastella, onko tosiasiallinen salkun luottolaatu yhdenmukainen todetun riskinottohalun kanssa, ja selvitettävä mahdollisten poikkeamien syyt.
141. Tämän tulisi johtaa laitoksen luottokierron kokonaisarviointiin alusta loppuun, myöntöhetkestä kunkin vastuuluokan seurantaan ja hallintaan saakka. Näitä analyysejä tehdessään toimivaltaisten viranomaisten tulisi hyödyntää vertaisarviointia ja käyttää tarvittaessa ja mahdollisuuksien mukaan vertailusalkkuja (ts. laitosryhmille yhteisten lainanottajien salkkuja). Analyysissa tulisi ottaa huomioon
- a. varojen laadun indikaattorit, aiemmat trendit ja kasvuvauhdit lainanottajatyypeittäin, toimialoittain ja tuotteittain, lainanottajien luottoluokkien jakauma, aiemmat siirtymisasteet luottoluokkien välillä sekä maksuviivästys- ja maksukyvyttömyysasteet eri aikaväleillä
 - b. järjestämättömien vastuiden tasot ja kattavuus salkkukohtaisesti, alakohtaisesti, maantieteellisesti ja niissä ajan myötä tapahtuneiden muutosten mukaan, ottaen huomioon myös kustakin asiaankuuluvasta salkusta peräisin olevat merkitykselliset sisään- ja ulosvirtaukset, vastuiden jakautuminen järjestämättömien vastuiden luokissa (ts. erääntyneet, epävarmat), arvonalentumisten ja luottotappioiden taso ja ajan myötä tapahtuneet muutokset kunkin merkityksellisen tekijän osalta, aiemmat palautusasteet ja palautusprosessin kesto, haltuun otetut omaisuuserät ja muutokset ajan mittaan sekä aika siitä, kun vastuut luokiteltiin järjestämättömiksi.
142. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida, ovatko luottotappiovaraukset ja vastuun arvonolokausut asianmukaisia suhteessa vastuiden laatuun ja, tarvittaessa, vakuuksien tasoon. Niiden tulisi erityisesti arvioida, ovatko luottotappiovaraukset yhdenmukaisia eri salkkujen riskitason kanssa ajan mittaan ja verrattuna laitoksen asiaankuuluviin vertaistoimijoihin sekä

asiaankuuluviin makrotaloudellisiin kehityssuuntauksiin, ja kuvastavatko johdannaisten markkina-arvoihin tehdyt vastuun arvonoidut asianomaisten vastapuolten luottokelpoisuutta. Tarpeelliseksi katsomissaan tapauksissa toimivaltaisten viranomaisten tulisi tehdä tarkastuksia paikan päällä tai toteuttaa muita asianmukaisia valvontatoimenpiteitä sen arvioimiseksi, onko luottotappiovarausten taso ja riskin kattavuus riittävä, esimerkiksi analysoimalla otantaa luotoista. Tällaista arviointia tehdessään toimivaltaisten viranomaisten tulisi ottaa huomioon myös sisäisten ja ulkoisten tilintarkastajien esiin tuomat havainnot, mikäli niitä on saatavissa.

143. Arvioidessaan laitoksen luontaista luottoriskiä toimivaltaisten viranomaisten tulisi myös ottaa huomioon niiden stressitestien tulokset, jotka laitos on tehnyt tunnistaakseen aiemmin tunnistamatta jääneet luottoriskin lähteet, kuten ne, joita aiheutuu muutoksista luottolaadussa, luottokeskittymissä, vakuusarvossa ja luottovastuusta stressitilanteessa.

Luottoriskin vähentämiskehityksen taso ja laatu

144. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi tarkastella takausten (luottojohdannaiset mukaan lukien) tasoa ja laatua ja sellaisten käytettävissä olevien vakuuksien tasoa ja laatua, jotka vähentäisivät luottotappioita, jos luottovastuutapahtumia toteutuu, mukaan lukien ne, joita ei hyväksytä luottoriskin vähentämistekniikoiksi omien varojen laskelmia varten. Tätä arviointia tehdessään toimivaltaisten viranomaisten tulisi pohtia

- a. vakuuden ja takuiden kattavuutta salkku-, lainanottajatyypin-, luokitus- ja alakohtaisesti sekä muita asiaankuuluvia näkökohtia
- b. terveiden ja järjestämättömien vastuiden vakuusarvoja
- c. aiempia palautusasteita vakuuden ja takauksien tyyppin ja määrän mukaan.

145. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi myös arvioida (direktiivin 2013/36/EU 80 artiklassa tarkoitetun) jäännösriskin olennaisuutta ja erityisesti vakuussopimusten ja takuiden riittävyyttä ja täytäntöönpanokelpoisuutta, vakuuksien realisoinnin ja takuiden täytäntöönpanon ajoitusta ja mahdollisuuksia kansallisen lainsäädännön nojalla, vakuutena olevien omaisuusarvojen likviditeettiä ja arvovaihtelua sekä vakuuksien takaisinperittävää arvoa mahdollisten luoton takaisinperintätoimenpiteiden yhteydessä. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi myös arvioida takaajien ja vakuuksien keskittymistä sekä niiden korrelointia lainanottajien luottokelpoisuuden kanssa (ts. wrong-way-riski) ja mahdollista vaikutusta suojan tehokkuuteen.

ESG-tekijät

146. Arvioidessaan ESG-riskien ja erityisesti ympäristöriskien vaikutusta luontaiseen luottorisktiin toimivaltaisten viranomaisten tulisi pyrkiä ottamaan huomioon näiden riskien erityispiirteet, kuten niiden tulevaisuuteen suuntautuvan luonteen ja erilaiset vaikutukset eri aikajäniteillä, tunnustaa pitkän aikavälin ennusteisiin liittyvät epävarmuustekijät ja kehittää samalla kykyään huomioida nämä piirteet arvioinnissaan.

6.2.3. Luottoriskin hallinta- ja valvontakehyksen arviointi

147. Jotta laitoksen luottoriskiprofilista saataisiin kattava käsitys, toimivaltaisten viranomaisten tulisi tarkastella laitoksen luottoriskien hallinta- ja valvontakehystä sekä sen riittävyttä suhteessa luontaiseen luottoriskiiin. Tätä arviointia varten toimivaltaisten viranomaisten tulisi myös ottaa huomioon muiden SREP-osatekijöiden (kuten liiketoimintamallianalyysin ja hallinnon osa-alueiden) arvioinnista saadut tulokset. Niiden laitosten osalta, joissa käytetään järjestämättömien vastuiden (vähentämistä koskevia) strategioita ja asiaankuuluvia hallintoon ja operatiivisiin toimintoihin liittyviä ohjeita, toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida, täyttävätkö laitokset kyseisissä ohjeissa tällaisia strategioita ja niiden käyttöönottoa varten asetetut erityisvaatimukset, muun muassa kuluttajansuojavelvoitteiden täyttämisen osalta.

Luottoriskistrategia ja riskinottohalu

148. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida, onko laitoksella luotettava, selkeästi muotoiltu ja dokumentoitu luottoriskinottohalu, strategia ja limiitit, jotka sen ylin hallintoelin on hyväksynyt. Tässä arvioinnissa toimivaltaisten viranomaisten tulisi muiden tekijöiden ohella ottaa huomioon ylimmän hallintoelimen rooli luottoriskistrategian ja riskinottohalun määrittelyssä, hyväksymisessä ja arvioinnissa, toimivan johdon toteuttama tämän strategian asianmukainen täytäntöönpano sekä sen asianmukaisuus laitoksen kannalta. Tässä tulisi ottaa huomioon laitoksen liiketoimintamalli, yleinen riskinottohalu, nykyinen ja tuleva markkinaympäristö ja taloudellinen tila.

Organisaation laajuuden ja sisäisen valvonnan kehys

149. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida, onko laitoksella asianmukainen organisaatiokehys ja hallintojärjestelyt, jotka mahdollistavat tehokkaan luottoriskien hallinnan, mittaamisen ja valvonnan, ja onko sillä (sekä laadullisesti että määrällisesti) riittävät henkilöresurssit ja tekniset resurssit vaadittujen tehtävien hoitamiseksi. Niiden tulisi erityisesti arvioida, ymmärtävätkö laitoksen ylin hallintoelin ja toimiva johto luotonmittausjärjestelmän perustana olevat oletukset. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioinnissa ottaa huomioon vastuualueiden riittävyys sekä henkilöstön osaaminen ja kokemus luottoriskin ottamiseen, mittaamiseen, seurantaan ja raportointiin liittyvien tehtävien suorittamisessa, mukaan lukien järjestämättömien saamisten hallinta ja erityisesti järjestämättömien saamisten käsittely, sekä se, onko riskinottajat ja riskien hallinnasta vastaavat henkilöt erotettu selkeästi toisistaan.

150. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida, onko laitoksella asianmukaiset toimintaperiaatteet ja menettelyt luoton myöntämisestä sekä luottoriskin tunnistamista, mittaamista, raportointia ja valvontaa varten, ja ovatko ne yhdenmukaisia laitoksen luottoriskistrategian kanssa sekä kattavatko ne kaikki keskeiset liiketoiminnat ja prosessit. Tässä myös arvioidaan, onko nämä toimintaperiaatteet laadittu selkeästi, onko niistä tiedotettu ja sovelletaanko niitä johdonmukaisesti laitoksessa ja pankkikonsernissa, johon se kuuluu. Arviointia varten toimivaltaisten viranomaisten tulisi ottaa huomioon, hyväksyykö ylin hallintoelin nämä toimintaperiaatteet ja käsittelee ja arvioiko se niitä säännöllisesti riskistrategioiden mukaisesti. Lisäksi tulisi ottaa huomioon, onko toimiva johto vastuussa

ylimmän hallintoelimen määrittelemien toimintaperiaatteiden ja menettelytapojen laatimisesta ja täytäntöönpanosta.

151. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi laitoksen koon ja monimutkaisuuden mukaisesti arvioida, onko laitoksella asianmukainen järjestelmä luottoriskin tunnistamista, ymmärtämistä, mittaamista, seuranta ja raportointia varten. Tältä osin toimivaltaisten viranomaisten tulisi tarkastella, onko laitoksella riittävä datainfrastruktuuri ja ovatko analyysitekniikat tarkoituksenmukaisia, jotta laitos pystyy hallitsemaan luottoriskejään asianmukaisesti ja täyttämään valvontaan liittyvät raportointivaatimukset sekä havaitsemaan, mittaamaan ja seuraamaan säännöllisesti kaikkiin taseeseen sisältyviin ja taseen ulkopuolisiin toimintoihin sisältyvää luontaista luottoriskiä (tarvittaessa konsernin tasolla).
152. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida, ymmärtävätkö laitoksen ylin hallintoelin ja toimiva johto luotonmittausjärjestelmän perustana olevat oletukset ja ovatko ne tietoisia asiaan liittyvän malliriskin tasosta. Niiden tulisi arvioida, onko laitos tehnyt stressitestejä selvittääkseen epäsuotuisten tapahtumien vaikutuksia luottoriskipositioihinsa ja luottoriskivarausten riittävyyteen. Arvioinnissa on otettava huomioon stressitestien suorittamistiheys, tunnistetut merkittävät riskitekijät, stressiskenaariota tukevat oletukset sekä stressitestien tulosten sisäinen käyttö pääomasuunnittelussa ja luottoriskistrategioissa.
153. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida, onko laitos määrittänyt jatkuvan ja tehokkaan luottoriskivastuiden seurannan (luottokeskittymä mukaan lukien) ja pannut sitä täytäntöön koko laitoksessa muun muassa käyttämällä erityisiä indikaattoreita ja asiaankuuluvia käynnistäviä tekijöitä tehokkaiden ennakkovaroitusten antamiseksi. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida, onko laitos raportoinut säännöllisesti luottoriskivastuista ja myös stressitestien tuloksista ylimmälle hallintoelimelle, toimivalle johdolle ja asiaankuuluville luottoriskipäälliköille.
154. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida, onko laitoksella vankka ja kattava valvontajärjestelmä ja luotettavat takeet luottoriskin vähentämiseksi sen luottoriskistrategian ja riskinottohalun mukaisesti. Arvioinnissa toimivaltaisten viranomaisten tulisi kiinnittää erityistä huomiota siihen, että laitoksen valvontatoimintojen soveltamisala on riittävän laaja (niin, että se sisältää kaikki konsolidoidut yksiköt, maantieteelliset sijainnit ja luottotoiminnot), sekä siihen, että käytössä on toimintaliimittajia ja muita käytäntöjä, joiden tarkoituksena on pitää luottoriskipositiot laitoksen riskinottohalun ja limiittien mukaisilla, sille hyväksyttävillä tasoilla. Tätä varten toimivaltaisten viranomaisten tulisi kiinnittää erityistä huomiota siihen, onko laitoksella asianmukaiset sisäiset valvontamenettelyt ja käytännöt, joilla varmistetaan, että toimintaperiaatteiden, menettelytapojen ja limiittien rikkomiset (tai niihin tehtävät poikkeukset) ilmoitetaan viipymättä asianmukaiselle hallinnon tasolle toimenpiteiden toteuttamista varten. Tähän kuuluvat tarkastukset, joilla tunnistetaan, arvioidaan ja hallitaan rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riskejä, joille laitos altistuu luotonantotoiminnan seurauksena.

155. Tätä arviointia tehdessään toimivaltaisten viranomaisten tulisi tarkastella, onko limiittijärjestelmä riittävä suhteessa laitoksen monimutkaisuuteen sekä sen kykyyn mitata ja hallita luottoriskiä. Tässä yhteydessä on arvioitava, ovatko asetetut limiitit absoluuttisia vai onko niiden ylittäminen mahdollista. Jälkimmäisessä tapauksessa laitoksen toimintaperiaatteissa olisi selkeästi kuvattava ajanjakso ja ne erityistilanteet, jona ja joissa tällaiset limiittien ylitykset ovat mahdollisia. Lisäksi toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida, riittävätkö käytössä olevat menettelyt pitämään luottopäälliköt ajan tasalla heille asetetuista limiiteistä, sekä sitä, tarkistetaanko ja päivitetäänkö näitä limiittejä säännöllisesti (esim. jotta ne pysyvät strategian muutosten mukaisina).
156. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi myös arvioida sisäisen tarkastuksen toiminnon toimivuutta luottoriskien hallintajärjestelmää koskevien sisäisten tarkastusten riittävyyden, soveltamisalan ja tiheyden kannalta. Näissä tarkastuksissa tulisi arvioida luottoriskien hallinta-, mitta- ja valvontakehyksen keskeisiä osatekijöitä koko laitoksessa sekä sitä, noudatetaanko sisäisissä toimintaperiaatteissa ja menettelytavoissa asiaankuuluvia ulkoisia säännöksiä, ja havaita mahdolliset poikkeamat niistä.
157. Sellaisten laitosten osalta, joilla on käytössä sisäiseen luottoluokitukseen perustuva menettely luottoriskiä koskevien omien varojen vähimmäisvaatimusten määrittämiseen, toimivaltaisten viranomaisten tulisi myös arvioida, onko sisäinen validointiprosessi luotettava ja tehokas niin, että siinä kyseenalaistetaan mallioletukset ja tunnistetaan mahdolliset puutteet, jotka liittyvät luottoriskien hallintajärjestelmään. Tämän arvioinnin tulisi perustua sisäisiä malleja koskevista jo toteutetuista valvontatoimista (kuten paikan päällä suoritettavista tarkastuksista) saatuihin tietoihin, mikäli niitä on saatavissa, ja siinä tulisi ottaa huomioon sisäisiin luokituksiin perustuvien järjestelmien validointia koskevassa EPV:n valvontakäsikirjassa²⁹ kuvatut valvontakäytännöt.

6.2.4. Yhteenveto havainnoista, pisteytyksestä ja valvontatoimenpiteistä

158. Edellä kuvatun arvioinnin jälkeen toimivaltaisten viranomaisten pitäisi muodostaa käsitys laitoksen luotto- ja vastapuoliriskistä. Tämän käsityksen tulisi käydä ilmi havainnoista tehtävästä yhteenvedosta, johon liitetään taulukossa 6 esitettyjen näkökohtien perusteella annettava riskipistemäärä. Jos toimivaltainen viranomainen päättää tiettyjen riskien alaryhmien merkittävyyden perusteella arvioida ja pisteyttää ne yksilöllisesti, olisi tässä taulukossa esitettyjä ohjeita sovellettava analogisesti mahdollisuuksien mukaan.

Taulukko 6 Valvontaan perustuvia näkökohtia luotto- ja vastapuoliriskin pisteyttämistä varten

Riskin pistemäärä	Valvontaan perustuva arvio	Luontaista riskiä koskevia näkökohtia	Riittäviä hallinta- ja valvontajärjestelyjä koskevia näkökohtia
1	Laitokseen kohdistuvan merkittävän vakavaraisuusvaiku- tuksen riski on	<ul style="list-style-type: none"> Luottoriskivastuun luonne ja koostumus viittaavat siihen, että riski ei ole merkittävä / on erittäin alhainen. 	<ul style="list-style-type: none"> Riskien hallinta- ja valvontajärjestelyt ovat asianmukaisia suhteessa asiaankuuluvissa EPV:n

²⁹ EBA/REP/2023/29.

Riskin pistemäärä	Valvontaan perustuva arvio	Luontaista riskiä koskevia näkökohtia	Riittäviä hallinta- ja valvontajärjestelyjä koskevia näkökohtia
	vähäinen, kun otetaan huomioon luontainen riski sekä hallinta- ja valvontajärjestelyt.	<ul style="list-style-type: none"> • Monimutkaisiin tuotteisiin ja liiketoimiin liittyvä riskialtistus ei ole olennainen tai se on erittäin alhainen. • Luottokeskittymäriskin taso ei ole merkittävä / on erittäin alhainen. • Lainanhoitojoustollisten ja järjestämättömien vastuiden taso ei ole merkittävä / on erittäin alhainen. • Terveisiin vastuisiin liittyvä luottoriski ei ole merkittävä / on erittäin alhainen. • ESG-riskien, erityisesti ympäristöön liittyvien siirtymäriskien ja fyysisten riskien, vaikutus luottorisktiin ei ole olennainen tai se on erittäin alhainen. • Varausten ja vastuun arvonokaisujen kattavuustaso on riittävä ja luotettava erittäin korkealla varmuustasolla. • Takausten ja vakuuksien kattavuustaso ja laatu ovat hyvin korkeita. 	<p>ohjeissa asetettuihin vaatimuksiin.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Laitoksen luottoriskikäytäntö ja -strategia ovat yhdenmukaisia sen kokonaisstrategian ja riskinottohalun kanssa. • Luottoriskiä koskeva organisaatio on vahva, siinä on selkeät vastuut, ja riskinottajien ja hallinta- ja valvontatoimintojen tehtävät on erotettu. • Luottoriskin mittaamisen, seurannan ja raportoinnin järjestelmät ovat asianmukaisia. • Luottoriskiä koskevat sisäiset limiitit ja valvontajärjestelmä ovat toimivat. • Luottoriskin vähentämisen tai rajoittamisen mahdollistavat limiitit ovat yhdenmukaisia laitoksen luottoriskiä koskevan hallintastrategian ja riskinottohalun kanssa. • ESG-riskit, erityisesti ympäristöön liittyvät siirtymäriskit ja fyysiset riskit, sisällytetään asianmukaisesti luottoriskin hallinta- ja valvontajärjestelyihin.
2	Laitokseen kohdistuvan merkittävän vakavaraisuusvaikutuksen riski on keskimääräinen tai alhainen, kun otetaan huomioon luontainen riski sekä hallinta- ja valvontajärjestelyt.	<ul style="list-style-type: none"> • Luottoriskivastuun luonne ja koostumus viittaavat siihen, että riski on alhainen tai keskimääräinen. • Monimutkaisiin tuotteisiin ja liiketoimiin liittyvä riskialtistus on alhainen tai keskimääräinen. • Luottokeskittymäriskin taso on alhainen tai keskimääräinen. • Lainanhoitojoustollisten ja järjestämättömien vastuiden taso on alhainen tai keskimääräinen. • Terveisiin vastuisiin liittyvä luottoriski on alhainen tai keskimääräinen. • ESG-riskien, erityisesti ympäristöön liittyvien siirtymäriskien ja fyysisten riskien, vaikutus luottorisktiin 	

Riskin pistemäärä	Valvontaan perustuva arvio	Luontaista riskiä koskevia näkökohtia	Riittäviä hallinta- ja valvontajärjestelyjä koskevia näkökohtia
		<p>on vähäinen tai keskimääräinen.</p> <ul style="list-style-type: none"> Varausten ja vastuun arvonoikaisujen kattavuus on riittävä ja luotettava korkealla varmuustasolla. Takausten ja vakuuksien kattavuustaso ja laatu ovat korkeita. 	
3	Laitokseen kohdistuvan merkittävän vakavaraisuusvaikutuksen riski on keskimääräinen tai suuri, kun otetaan huomioon luontainen riski sekä hallinta- ja valvontajärjestelyt.	<ul style="list-style-type: none"> Luottoriskivastuun luonne ja koostumus viittaavat siihen, että riski on keskimääräinen tai korkea. Monimutkaisiin tuotteisiin ja liiketoimiin liittyvä riskialtistus on keskimääräinen tai korkea. Luottokeskittymäriskin taso on keskimääräinen tai korkea. Lainanhoitajavastuun ja järjestämättömien vastuun taso on keskimääräinen tai korkea. Terveisiin vastuisiin liittyvä luottoriski on keskimääräinen tai korkea, ja se voi heiketä edelleen stressitilanteissa. ESG-riskien, erityisesti ympäristöön liittyvien siirtymäriskien ja fyysisten riskien, vaikutus luottoriskiin on keskimääräinen tai korkea. Varausten ja vastuun arvonoikaisujen kattavuustaso on keskimääräinen. Takausten ja vakuuksien kattavuustaso ja laatu ovat keskimääräisiä. 	<ul style="list-style-type: none"> Riskien hallinta- ja valvontajärjestelyt eivät ole asiaankuuluvissa EPV:n ohjeissa asetettujen vaatimusten mukaisia. Laitoksen luottoriskikäytäntö ja -strategia eivät ole yhdenmukaisia sen kokonaistrategian ja riskinottohalun kanssa. Luottoriskiä koskeva organisaatio ei ole riittävän vahva, ja riskinottajien ja hallinta- ja valvontatoimintojen tehtäviä ei ole erotettu selkeästi. Luottoriskin mittaamisen, seurannan ja raportoinnin järjestelmät eivät ole asianmukaisia. Luottoriskiä koskevat sisäiset limiitit ja valvontajärjestelmä eivät ole riittävän toimivat. Luottoriskin vähentämisen tai rajoittamisen mahdollistavat limiitit eivät ole yhdenmukaisia laitoksen luottoriskiä koskevan hallintastrategian ja riskinottohalun kanssa. ESG-riskejä, erityisesti ympäristöön liittyviä siirtymäriskkejä ja fyysisiä riskejä, ei ole sisällytetty riittävästi luottoriskin hallinta- ja valvontajärjestelyihin.
4	Laitokseen kohdistuvan merkittävän vakavaraisuusvaikutuksen riski on suuri, kun otetaan huomioon luontainen riski	<ul style="list-style-type: none"> Luottoriskivastuun luonne ja koostumus viittaavat suureen riskiin. Monimutkaisiin tuotteisiin ja liiketoimiin liittyvä riskialtistus on korkea. Luottokeskittymäriskin taso on korkea. 	

Riskin pistemäärä	Valvontaan perustuva arvio	Luontaista riskiä koskevia näkökohtia	Riittäviä hallinta- ja valvontajärjestelyjä koskevia näkökohtia
	sekä hallinta- ja valvontajärjestelyt.	<ul style="list-style-type: none"> Lainanhoitojoustollisten ja järjestämättömien vastuiden taso on korkea. Terveisiin vastuisiin liittyvä luottoriski on korkea. ESG-riskien, erityisesti ympäristöön liittyvien siirtymäriskien ja fyysisten riskien, vaikutus luottoriskiin on korkea. Varausten ja vastuun arvonoinnituksen kattavuustaso on alhainen. Takausten ja vakuuksien kattavuustaso ja laatu ovat alhaisia. 	

159. Seuraavassa taulukossa esitetään ei-tyhjentävä luettelo valvontatoimenpiteistä, joihin toimivaltaiset viranomaiset voivat ryhtyä, jos laitoksen luotto- ja vastapuoliriskien hallintakehyksessä havaitaan puutteita. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi päättää toimenpiteen tyypistä sen perusteella, millä tavalla se vaikuttaa tiettyyn havaittuun puutteeseen. Toimivaltaiset viranomaiset voivat soveltaa muita valvontatoimenpiteitä (myös direktiivin 2013/36/EU 104 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaisia määrällisiä toimenpiteitä) tai niiden yhdistelmää, jos ne katsotaan asianmukaisemmiksi havaittujen puutteiden korjaamiseksi.

Taulukko 7. Luotto- ja vastapuoliriskiä koskevat mahdolliset valvontatoimenpiteet (luettelo ei ole tyhjentävä)

Direktiivin 2013/36/EU 104 artiklan 1 kohdan b, d, e, f, j, l, m ja n alakohdassa tarkoitetut toimivaltaisten viranomaisten mahdolliset valvontatoimenpiteet – Toimivaltaiset viranomaiset voivat vaatia laitosta
A. ottamaan ylin hallintoelin tai sen komiteat aktiivisemmin mukaan olennaisiin luottopäätöksiin
B. parantamaan luottoriskin mittaamisjärjestelmiä
C. parantamaan luottoprosesseja, muun muassa luoton myöntämistä, seurantaa ja takaisinperintää, koskevia valvontajärjestelyjä
D. parantamaan vakuuksien hallintaa, arviointia ja seurantaa
E. parantamaan ylimmälle hallintoelimelle ja toimivalle johdolle luottoriskistä tehtävän raportoinnin laatua ja tiheyttä
F. soveltamaan erityisiä menettelytapoja riskeiltä suojautumiseksi ja – jos kirjanpitosäännöt ja -säännökset sen sallivat – vaatia lisäämään varauksia
G. mukauttamaan sisäisiä riskiparametreja ja/tai riskipainoja, joita käytetään riskin laskemiseen tiettyjen tuotteiden, alojen tai velallistyyppien osalta
H. soveltamaan suurempia arvonleikkauksia vakuuksien arvoon
I. vähentämään suuria asiakasriskejä tai muita luottokeskittymäriskejä lähteitä
J. tiukentamaan luotonantokriteereitä kaikkien tai joidenkin tuote- tai velallisryhmien osalta
K. vähentämään altistumistaan tiettyntyyppisille järjestelyille (esim. kiinnitykset, vientirahoitus, liikekiinteistöt ja arvopaperistaminen), velallisryhmille, aloille, maille jne. tai suojautumaan niiltä
L. toteuttamaan asianmukaisen strategian, jolla vähennetään järjestämättömien vastuiden määrää tai osuutta
M. tehostamaan ESG-riskeihin, erityisesti ympäristöriskeihin, liittyvää luottoriskien hallintaa, mahdollisesti yhden tai useamman edellä luetellun toimenpiteen pohjalta.

6.3. Markkinariskin arviointi

6.3.1. Yleistä

160. Arvioidessaan markkinariskin hallintakehystä toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida muun muassa, noudattaako laitos 12 kohdassa mainittuja, EPV:n verkkosivustolla erikseen julkaistuja säädöksiä.
161. Näissä ohjeissa viittaukset 'markkinariskiin' koskevat kaikkia seuraavia riskejä, jotka toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida:
- a. markkinariski, joka aiheutuu kaikista taseeseen sisältyvistä ja sen ulkopuolisista positioidista, joissa markkinahintojen vaihtelut voivat aiheuttaa tappioita, eli kaupankäyntivaraston positioiden riskit sekä kaupankäyntivaraston ulkopuoliset valuuttakurssi- ja hyödykeriskit
 - b. tappioriski, joka johtuu vastuun arvonokaisujen määrien muutoksista vastapuolen luottomarginaalien ja/tai markkinahintojen muutosten seurauksena, mikä vaikuttaa johdannaiskauppojen ja, soveltuvin osin, arvopapereilla toteutettavien rahoitustoimien käypään arvoon
 - c. riski, joka liittyy asetuksen (EU) N:o 575/2013 105 artiklassa tarkoitettuun käypään arvoon arvostettujen instrumenttien arvostamiseen.
162. Toimivaltaiset viranomaiset voivat tehdä vähemmän yksityiskohtaisen analyysin laitoksista, jotka täyttävät asetuksen (EU) 575/2013 94 artiklassa esitetyt pientä kaupankäyntivarastoa koskevat ehdot. Niiden laitosten osalta, joilla on ei-olennaisia vastuita, arvioinnissa tulisi keskittyä riskienhallinta- ja hallintorakenteen riittävyyteen sekä järjestelmien ja valvontajärjestelyjen laatuun ja tehokkuuteen.
163. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi ottaa huomioon ESG-riskien vaikutus luontaiseen markkinariskiin sekä ESG-riskeihin liittyvien markkinariskien valvontajärjestelyjen riittävyys ja antaa siinä etusija ympäristöriskeille.

6.3.2. Luontaisen markkinariskin arviointi

164. Luontaisen markkinariskin arvioinnissa toimivaltaisten viranomaisten tulisi määrittää laitoksen markkinariskien päätekijät ja arvioida laitokseen kohdistuvan merkittävän vakavaraisuusvaikutuksen riskiä. Tällaisen ymmärryksen kehittämiseksi toimivaltaisten viranomaisten tulisi ensin tunnistaa ne markkinariskit, joille laitos on tai voi olla alttiina, ja keskittää huomionsa niihin alaluokkiin ja riskitekijöihin, joita pidetään laitoksen kannalta merkittävimpinä.
165. Tämän analyysin tueksi toimivaltaisten viranomaisten tulisi ottaa huomioon vähintään kyseisen laitoksen tuotteet, toiminnot ja liiketoiminta-alueet. Niiden tulisi verrata markkinariskiin ja vastuun arvonokaisua koskevaan riskiin liittyviä omien varojen vaatimuksia ja laitoksen omista varoista vähennettyjä lisäarvonokaisuja omien varojen kokonaisvaatimukseen. Niiden tulisi tarvittaessa verrata laitoksen kyseisiin riskeihin

kohdentamaa sisäistä pääomaa sisäisen pääoman kokonaismäärään. Ne voivat myös ottaa huomioon markkinariskipositioden suhteellisen painoarvon suhteessa kokonaisvaroihin, markkinariskipositioden nettovoittojen suhteellisen painoarvon suhteessa liiketoiminnan kokonaistuloihin sekä näiden lukujen aiemmat muutokset ja ennusteet. Lisäksi olisi otettava huomioon laitoksen markkinatoimintaa koskeva strategia ja siihen liittyvä riskinottohalu. Markkinatoimintaa tarkastellessaan toimivaltaisten viranomaisten tulisi ottaa huomioon 161 kohdassa mainitut riskit, jotka voivat koskea sekä kaupankäyntivarastoa että kaupankäyntivaraston ulkopuolisia eriä.

Laitoksen riskitoiminnan luonne ja koostumus

166. Ensimmäinen vaihe laitoksen luontaisen markkinariskin luonteen arvioinnissa on markkinariskille altistumisten johdonmukainen ja kattava tunnistaminen. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi hyödyntää käytettävissä olevia sääntelyraportointimalleja, kuten COREP- ja FINREP-malleja, sisäistä raportointia, muiden SREP-osatekijöiden arvioinnista (kuten liiketoimintamallianalyyseistä) tai aiemmista valvontatoimista saatuja havaintoja sekä vertailuja saman alan muihin laitoksiin, mikäli tällaisia on saatavissa.

167. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi perustaa arviointinsa ensisijaisesti merkittävimpiin tunnistettuihin riskilähteisiin ja arvioida niiden olennaisuutta laitokselle vakavaraisuuden kannalta. Arvioidakseen markkinariskin luonnetta toimivaltaisten viranomaisten tulisi tarkastella ainakin seuraavia alaluokkia³⁰:

- a. korkoriski (kaupankäyntivarasto)
- b. muun kuin arvopaperistamisen luottomarginaali, arvopaperistamisen luottomarginaali (kaupankäyntivarasto)
- c. osakeriski (kaupankäyntivarasto)
- d. siirtymäriski (liiketoiminnasta, johon sovelletaan maksukyvyttömyysriskin kasvun kattamiseksi vaadittavaa pääomaa)³¹
- e. maksukyvyttömyysriski (liiketoiminnasta, johon sovelletaan maksukyvyttömyysriskin kasvun kattamiseksi vaadittavaa pääomaa)
- f. valuuttakurssiriski, mukaan lukien muuntoriski (sekä kaupankäyntivarastossa että muussa rahoitustoiminnassa)
- g. hyödykeriski (kaupankäyntivarasto ja muu rahoitustoiminta)
- h. vastuun arvonolaisuuden riski (kaupankäyntivarasto ja muu rahoitustoiminta)
- i. arvostusriski (käypään arvoon arvostetut kaupankäyntivarastoon kuuluvat ja sen ulkopuoliset instrumentit).

168. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi lisäksi ottaa huomioon

³⁰ Liitteessä II on esimerkinomainen erittely markkinariskin alaluokista.

³¹ Siirtymäriskiä käsitellään osana luottomarginaaliriskiä kaupankäyntivaraston perusteellisessa arvioinnissa.

- a. rahoitustuotteiden monimutkaisuus (esim. tuotteet, joiden arvostamisessa käytetään malliin perustuvan arvostamisen menetelmiä, tuotteet, joihin liittyy muita kuin delta-riskejä, ja korkoperusteriskit). Toimivaltainen viranomainen voi arvioida tämän käyttämällä indikaattorina asetuksen (EU) N:o 575/2013 325 u artiklan mukaisia jäännösriskeistä johtuvia lisävaatimuksia
 - b. laitoksen riskiposition likviditeetti. Toimivaltainen viranomainen voi tehdä tämän arvioimalla, altistuuko laitos alaluokille, joilla on suuret likviditeettihorisontit, asetuksen 575/2013/EU 325 bd artiklassa olevan taulukon 2 mukaisesti
 - c. markkinariskin keskittyminen tiettyihin vastapuoliin, toimialoihin, talouksiin ja riskiluokkiin
 - d. tiettyjen sellaisten markkinaoperaatioiden käyttö, joiden riskiä ei välttämättä oteta täysin huomioon markkinariskiä koskevissa omien varojen vaatimuksissa (esim. huippunopea algoritmikauppa).
169. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi tarvittaessa myös tarkastella laitosten sisäisiä riskimittauksia. Näihin voisi kuulua sisäinen VaR tai Expected Shortfall (ES) -riskimittari, jota ei käytetä omien varojen vaatimusten laskelmissa tai arvioitaessa markkinariskin herkkyyttä erilaisille riskitekijöille ja mahdollisia tappioita.
170. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi myös arvioida laitoksen kykyä muodostaa kattava käsitys sen markkinakeskittymäriskin tasosta, joka laitokseen kohdistuu, joko yksittäiseen riskitekijään liittyvien vastuiden tai useisiin, toisiinsa yhteydessä oleviin riskitekijöihin liittyvien vastuiden perusteella, ja kiinnittää siinä erityistä huomiota keskittymiin monimutkaisissa ja epälikvideissä tuotteissa. Niiden tulisi tarkastella yrityksen omaa arviota keskittymisistä ja epälikvideistä positioista. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi vaatia laitoksia vähentämään tiettyyn keskusvastapuoleen kohdistuvia vastuita, jos keskittymäriski on liian suuri, tai muuttamaan vastuita selvitystileillään asetuksen (EU) N:o 648/2012 7 artiklan a kohdan mukaisesti.
171. Päättäessään, pitäisikö markkinariskille, jolle laitos on altistunut, määrätä pilarin 2 mukainen vaatimus 300 kohdan mukaisesti, toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida, kuvastaako pilarin 1 mukainen menetelmä riskiä asianmukaisesti, ja ottaa siinä huomioon seuraavat seikat:
- a. pilarissa 1 edellytetään, että vaihtoehtoista standardimenetelmää käyttävät laitokset laskevat korotuksen (jäännösriskiä koskevan korotuksen) monimutkaisiin rahoitustuotteisiin sisältyville luontaisille riskeille, joita ei ole otettu riittävästi huomioon herkkyyssperusteisessa menetelmässä, ja maksukyvyttömyysriskin kasvun kattamiseksi vaadittavan pääoman
 - b. laitosten, jotka käyttävät sisäisen mallin menetelmää tai vaihtoehtoista sisäisen mallin menetelmää, on otettava huomioon kaikki olennaiset riskit kyseisissä sisäisissä malleissa
 - c. vaihtoehtoisessa standardimenetelmässä esitetyt riskipainot, asetuksen 575/2013/EU 325 bb artiklassa tarkoitetut odotettua tappiota kuvaavat mittarit ja asetuksen 575/2013/EU 325 bk artiklassa tarkoitetut stressiskenaariota koskevat riskimittarit vaihtoehtoisen sisäisen mallin menetelmässä on suunniteltu kattamaan positioiden likviditeetti asetuksen 575/2013/EU 325 bd artiklan taulukossa 2 tarkoitetun likviditeettihorisontin mukaisesti.

172. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi tunnistaa ja analysoida markkinariskipositioiden ja niihin liittyvien hallintojärjestelyjen osalta kaikki siirtohinnoittelujärjestelyt, joita sovelletaan unioniin sijoittautuneiden, kolmannen maan konserniin kuuluvien laitosten ja kyseisen konsernin muiden, unionin ulkopuolelle sijoittautuneiden ja EU:n emoyhtiön konsolidointiin kuulumattomien yhteisöjen välillä. Analyysissa tulisi olla
- a. määrällinen osatekijä, jonka avulla arvioidaan siirtohinnoittelujärjestelyjen olennaisuus suhteessa kaupankäyntivaraston kokonaistuloslaskelmaan ja laitoksen vakavaraisuuspääomaan
 - b. laadullinen osatekijä, jonka avulla arvioidaan, onko näiden järjestelyjen vaikutus läpinäkyvä laitoksen hallitukselle ja näkyvä se asianmukaisesti riskienhallinnan ohjauksessa
 - c. laadullinen osatekijä, jonka avulla arvioidaan, miten siirtohinnoittelujärjestely vaikuttaa laitoksen liiketoimintapäätöksiin, muun muassa sitä, miten siirtohinnoittelujärjestelyn dynamiikka saattaa vaikuttaa kaupankäyntiysiköiden päätöksiin, ja mahdollisia eturistiriitoja, joita järjestely voi aiheuttaa.
173. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida siirtohinnoittelun olennaisuus kaupankäyntivaraston erien yhteydessä keskittymällä niihin siirtohinnoittelujärjestelyihin, jotka täyttävät seuraavat ehdot:
- a. niihin osallistuu vähintään yksi konserniin kuuluva yhteisö, joka on sijoittautunut unionin ulkopuolelle ja jonka ylin konsolidointitaso on unionin ulkopuolella
 - b. ne perustuvat tulosperusteiseen menetelmään (TPM) – tai mihin tahansa vastaavaan käytäntöön, joka olisi taloudellisesti vastaava – jonka mukaisesti useiden yhteisöjen omistamiin positiioihin liittyvät voitot ja tappiot jaetaan uudelleen näiden yhteisöjen kesken kunkin yhteisön hinnoittelujärjestelyssä määriteltäviin avainmittareihin antaman marginaalisen panoksen ”m” perusteella.
174. Kun kyseessä ovat 173 kohdan a alakohdassa tarkoitetut laitokset, joissa tulosperusteisiin menetelmiin perustuvien siirtohinnoittelujärjestelyjen seurauksena uudelleenjaetut voitot ja tappiot ovat merkittäviä (esim. muodostavat yli viisi prosenttia laitoksen tuloslaskelmassa näkyvästä tuloksesta) eikä pilarin 1 mukainen vaatimus kata tätä riskiä lainkaan tai ei kata sitä kokonaan, toimivaltaisten viranomaisten tulisi
- a. ottaa tämä riski huomioon pilarin 2 mukaisen vaatimuksen määrittämisessä
 - b. ottaa huomioon 172 kohdassa lueteltujen osatekijöiden tulokset, kuten siirtohinnoittelujärjestelyjen olennaisuus, suhteessa sen salkun markkinariskin pääomavaatimukseen, jonka voittoa ja tappioita käytetään määrittäessä laitokselle siirrettävää summaa, sekä niihin liittyvien hallintojärjestelyjen mahdolliset heikkoudet
 - c. määrittää pilarin 2 mukainen vaatimus, joka kattaa riittävällä tavalla ne markkinariskit, joita pilarin 1 mukaisessa vaatimuksessa ei oteta huomioon ja jotka syntyvät siirtohinnoittelujärjestelyn yhteydessä. Tätä varten toimivaltaiset viranomaiset voivat käyttää liitteessä V esitettyä laskentamenetelmää tai vaihtoehtoisia menetelmiä, jolla voidaan mitata tarkasti riski, jota pilarin mukainen 1 vaatimus ei kata, ja määrittää siitä

johtuva pilarin 2 mukainen vaatimus niin, että vertailukohtana on liitteessä V esitetty menetelmä.

Kannattavuusanalyysi ja stressitestaus

175. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi analysoida markkinatoimintojen aiempaa kannattavuutta, myös voittojen volatilitettä, saadakseen paremman käsityksen laitoksen markkinariskiprofiilista. Tämä analyysi voitaisiin tehdä salkkutasolla samoin kuin liiketoimintalueisiin, varallisuusluokkiin tai tehtäviin jaoteltuna sen mukaan, miten olennaisia ja monimutkaisia laitoksen riskit ovat (mikä käy ilmi liiketoimintamallianalyysistä tai muusta valvontaa koskevasta näkemyksestä).
176. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi erottaa yhtäältä kaupankäynnin tuotot ja kaupankäynnin ulkopuoliset tuotot (kuten palkkiot, asiakkaiden maksut jne.) ja toisaalta toteutuneet ja toteutumattomat voitot/tappiot.
177. Niiden varallisuusluokkien ja/tai vastuiden osalta, jotka tuottavat huomattavia voittoja tai tappioita, toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida kannattavuutta vertaamalla sitä laitoksen ottaman riskin tasoon (esim. VaR/nettotuotot kaupankäyntiin varatuista rahoitusvaroista ja -vastuista), jotta voitaisiin tunnistaa ja analysoida mahdollisia ristiriitaisuuksia. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi mahdollisuuksien mukaan verrata laitoksen lukuja sen aiempaan tulokseen ja samanlaisiin laitoksiin.
178. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida, onko laitos tehnyt riittäviä stressitestejä, jotka täydentävät sen riskienmittausjärjestelmää. Tässä niiden tulisi ottaa huomioon seuraavat tekijät:
 - a. stressitestien tiheys
 - b. se, onko merkittävät riskitekijät tunnistettu (esim. epälikviditeetti/hintaerot, keskittyneet positiot, yhdensuuntaiset markkinat)
 - c. stressiskenaarion perustana olevat oletukset
 - d. stressitestien tulosten sisäinen käyttö pääomasuunnittelussa ja markkinariskistrategioissa.

6.3.3. Markkinariskin hallinta- ja valvontakehyksen arviointi

179. Jotta markkinariskin hallinnasta saataisiin riittävä käsitys, joka on oikeassa suhteessa laitoksen riskiprofiiliin, toimivaltaisten viranomaisten tulisi tarkastella laitoksen riskien hallinta- ja valvontakehystä sekä sen riittävyyttä suhteessa luontaiselle riskille altistumisiin. Arvioinnissa toimivaltaisen viranomaisen tulisi noudattaa tässä jaksossa esitettyjä kohtia ja samalla hyödyntää seuraavia seikkoja:
 - a. muiden SREP-osatekijöiden (kuten liiketoimintamallianalyysin ja hallinnon alojen) arvioinnin tulokset
 - b. vaihtoehtoista standardimenetelmää käyttävien laitosten osalta asetuksen (EU) N:o 575/2013/EU 325 c artiklassa tarkoitetun arvioinnin tulos ja delegoidun asetuksen (EU)

2024/1085 mukaisesti tehdyn arvioinnin tulos erityisesti asetuksen (EU) N:o 575/2013/EU 104 b, 325 bi ja 325 bj artiklassa tarkoitettujen vaatimusten osalta.

180. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi myös arvioida laitosten toimintaperiaatteita ja menettelytapoja, joiden mukaisesti positiot kohdennetaan kaupankäyntivarastoon, ja muuhun rahoitustoimintaan, kuten asetuksen (EU) N:o 575/2013 3 luvun 1 osastossa kuvataan.

Markkinariskiä koskeva strategia ja riskinottohalu

181. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida, onko laitoksilla luotettava, selkeästi muotoiltu ja dokumentoitu riskinottohalu, strategia ja limiitit, jotka niiden ylin hallintoelin on hyväksynyt. Tässä arvioinnissa toimivaltaisten viranomaisten tulisi muiden tekijöiden ohella ottaa huomioon ylimmän hallintoelimen rooli riskistrategian ja riskinottohalun määrittelyssä, hyväksymisessä ja arvioinnissa, ylimmän hallintoelimen toteuttama tämän strategian asianmukainen täytäntöönpano sekä sen asianmukaisuus laitoksen kannalta ottaen huomioon sen liiketoimintamalli, yleinen riskinottohalu, nykyinen ja tuleva markkinaympäristö ja taloudellinen tila.

Organisaation laajuisen ja sisäisen valvonnan järjestelmä

182. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida, onko laitoksella asianmukainen organisaatiokehys, jonka avulla markkinariski voidaan tunnistaa ja sitä voidaan ymmärtää, mitata, seurata ja valvoa, ja onko sillä (sekä laadullisesti että määrällisesti) riittävät henkilöresurssit ja tekniset resurssit vaadittujen tehtävien hoitamiseksi. Tässä arvioinnissa toimivaltaisten viranomaisten tulisi ottaa huomioon markkinariskin ottamista, seuranta, raportointia ja valvontaa koskevien vastuualueiden riittävyys, niiden kattavuus koko laitoksessa, kaupankäyntiä hoitavien toimintojen ja tukitoimintojen sekä riskinotto- ja valvontatoimintojen selkeä erottaminen toisistaan sekä osallistuvan henkilöstön osaaminen ja asiantuntemus.
183. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida, onko laitoksella selkeästi määritellyt toimintaperiaatteet ja menettelytavat markkinariskin tunnistamista, hallintaa, mittaamista ja valvontaa varten ja ovatko ne vakaita ja yhdenmukaisia laitoksen riskistrategian kanssa sekä kattavatko ne kaikki keskeiset liiketoiminnot ja prosessit. Tässä myös arvioidaan, onko nämä toimintaperiaatteet ja menettelytavat laadittu selkeästi, onko niistä tiedotettu ja sovelletaanko niitä johdonmukaisesti koko laitoksessa.
184. Arvioinnin tulisi erityisesti kattaa positiot, jotka kuuluvat kaupankäyntivarastoon tai jätetään sen ulkopuolelle sääntelytarkoituksia varten, sisäisiä suojauksia koskevat toimintaperiaatteet ja uusiin markkinatoimintoihin ja/tai -tuotteisiin sovellettavat menettelyt.
185. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida, onko laitoksella asianmukainen kehys markkinariskin tunnistamista, ymmärtämistä ja mittaamista varten laitoksen koon ja monimutkaisuuden mukaisesti ja täyttääkö tämä kehys asiaa koskevat vähimmäisvaatimukset sovellettavan lainsäädäntö- ja sääntelykehysten mukaisesti.

186. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida, onko laitoksilla käytössä markkinariskejä varten riittävä valvonta- ja raportointijärjestelmä, jolla varmistetaan, että laitoksen toimivan johdon tai ylimmän hallintoelimen asianmukaisella tasolla ryhdytään rikkomistapauksessa pikaisesti toimiin. Valvontajärjestelmään tulisi sisältyä erityisiä indikaattoreita ja käynnistäviä tekijöitä tehokkaiden varhaisvaroitusten antamiseksi, ja ylimmän hallintoelimen ja toimivan johdon tulisi saada siitä tietoa nykyisistä riskeistä ja toimenpiteistä suhteessa toimintaperiaatteissa määriteltuihin rajoihin.
187. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida, onko laitoksella vankat ja kattavat rajoitusjärjestelmät ja valvontakehys sekä luotettavat takeet riskien vähentämiseksi sen riskistrategian ja riskinottohalun mukaisesti. Arvioinnissa toimivaltaisten viranomaisten tulisi kiinnittää erityistä huomiota siihen, että laitoksen valvontatoimintojen soveltamisala on riittävän laaja (niin, että se sisältää kaikki konsolidoidut yksiköt, maantieteelliset sijainnit ja markkinatoiminnot), sekä siihen, että käytössä on toimintaliimittejä (myös kaupankäynti- tai liiketoimintayksikön tason yksilöllisiä limiittejä, joita tulisi seurata päivittäin) ja muita käytäntöjä, joiden tarkoituksena on pitää markkinariskipositiot laitoksen riskinottohalun ja limiittien mukaisilla, sille hyväksyttävillä tasoilla.
188. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi myös arvioida, onko sisäinen validointiprosessi luotettava ja tehokas mallioletusten kyseenalaistamisessa ja markkinariskien hallintajärjestelmään liittyvien mahdollisten puutteiden tunnistamisessa. Niiden laitosten osalta, jotka soveltavat sisäistä menettelyä markkinariskien vähimmäispääomavaatimusten määrittämisessä, tämän arvioinnin tulisi perustua sisäisiä malleja koskevista, jo toteutetuista valvontatoimista (kuten paikan päällä tehtävistä tarkastuksista) saatuihin tietoihin, jos niitä on saatavissa.
189. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi myös arvioida sisäisen tarkastuksen toiminnon toimivuutta markkinariskien hallintajärjestelmää koskevien sisäisten tarkastusten riittävyyden, soveltamisalan ja tiheyden kannalta. Siinä tulisi arvioida riskien hallinta-, mittaus- ja valvontakehysten keskeisiä osatekijöitä koko laitoksessa sekä sitä, noudatetaanko sisäisissä toimintaperiaatteissa ja menettelytavoissa asiaankuuluvia ulkoisia säännöksiä, ja havaita mahdolliset poikkeamat niistä.

6.3.4. Yhteenvedo havainnoista, pisteytyksestä ja valvontatoimenpiteistä

190. Edellä kuvatun arvioinnin jälkeen toimivaltaisten viranomaisten tulisi muodostaa käsitys laitoksen markkinariskistä. Tämän käsityksen tulisi käydä ilmi havainnoista tehtävästä yhteenvedosta, johon liitetään taulukossa 8 esitettyjen näkökohtien perusteella annettava riskipistemäärä. Jos toimivaltainen viranomainen päättää tiettyjen riskien alaryhmien merkittävyyden perusteella arvioida ja pisteyttää ne erikseen, olisi tässä taulukossa esitettyjä ohjeita sovellettava analogisesti mahdollisuuksien mukaan.

Taulukko 8. Valvontaan perustuvia näkökohtia markkinariskin pisteyttämistä varten

Riskin pistemäärä	Valvontaan perustuva arvio	Luontaista riskiä koskevia näkökohtia	Riittäviä hallinta- ja valvontajärjestelyjä koskevia näkökohtia
1	Laitokseen kohdistuvasta merkittävästä vakavaraisuusvaikutuksesta ei ole havaittavissa olevaa riskiä, kun otetaan huomioon luontainen riski sekä hallinta- ja valvontajärjestelyt.	<ul style="list-style-type: none"> Markkinariskialtistuksen luonne ja koostumus viittaavat siihen, että riski ei ole olennainen tai se on hyvin alhainen. Laitoksen markkinarisktiin liittyvät vastuut eivät ole monimutkaisia. Markkinariskikeskittymän taso ei ole merkittävä / on hyvin alhainen. Laitoksen markkinariskivastuut tuottavat vakaita tuottoja. 	<ul style="list-style-type: none"> Laitoksen markkinariskipolitiikka ja -strategia ovat yhdenmukaisia sen kokonaistrategian ja -riskinottohalun kanssa. Markkinariskiä koskeva organisaatiokehys on vankka, siinä on selkeät vastuualueet, ja riskinottajien ja hallinta- ja valvontatoimintojen tehtävät on erotettu selkeästi.
2	Laitokseen kohdistuvan merkittävän vakavaraisuusvaikutuksen riski on keskimääräinen tai alhainen, kun otetaan huomioon luontainen riski sekä hallinta- ja valvontajärjestelyt.	<ul style="list-style-type: none"> Markkinariskivastuiden luonne ja koostumus viittaavat siihen, että riski on alhainen tai keskimääräinen. Laitoksen markkinarisktiin liittyvien vastuiden monimutkaisuus on vähäistä tai keskimääräistä. Markkinariskikeskittymän taso on alhainen tai keskimääräinen. Laitoksen markkinariskivastuut tuottavat tuottoja, joiden volatiliteetti on alhainen tai keskimääräinen. 	<ul style="list-style-type: none"> Markkinariskin mittaamis-, seuranta- ja raportointijärjestelmät ovat asianmukaisia. Markkinariskiä koskevat sisäiset limiitit ja valvontajärjestelmä ovat luotettavia ja yhdenmukaisia laitoksen riskinhallintastrategian ja riskinottohalun kanssa.
3	Laitokseen kohdistuvan merkittävän vakavaraisuusvaikutuksen riski on keskimääräinen tai suuri, kun otetaan huomioon luontainen riski sekä hallinta- ja valvontajärjestelyt.	<ul style="list-style-type: none"> Markkinariskivastuiden luonne ja koostumus viittaavat siihen, että riski on keskimääräinen tai korkea. Laitoksen markkinarisktiin liittyvien vastuiden monimutkaisuus on keskimääräinen tai korkea. Markkinariskikeskittymän taso on keskimääräinen tai korkea. Laitoksen markkinariskivastuut tuottavat tuottoja, joiden volatiliteetti on 	<ul style="list-style-type: none"> Laitoksen markkinariskipolitiikka ja -strategia eivät ole täysin yhdenmukaisia sen kokonaistrategian ja riskiprofiilin kanssa. Markkinariskiä koskevassa organisaatiokehyksessä ei eritellä riittävästi riskinottajien ja hallinta- ja valvontatoimintojen vastuualueita ja tehtäviä. Markkinariskin mittaamis-, seuranta- ja raportointijärjestelmiä

Riskin pistemäärä	Valvontaan perustuva arvio	Luontaista riskiä koskevia näkökohtia	Riittäviä hallinta- ja valvontajärjestelyjä koskevia näkökohtia
		keskimääräinen tai korkea.	ei käytetä riittävän tarkasti ja usein.
4	Laitokseen kohdistuvan merkittävän vakavaraisuusvaikutuksen riski on suuri, kun otetaan huomioon luontainen riski sekä hallinta- ja valvontajärjestelyt.	<ul style="list-style-type: none"> Markkinariskivastuiden luonne ja koostumus viittaavat siihen, että riski on suuri. Laitoksen markkinariskivastuiden monimutkaisuus on korkea. Markkinariskikeskittymän taso on korkea. Laitoksen markkinariskivastuut tuottavat tuottoja, joiden volatiliteetti on korkea. 	<ul style="list-style-type: none"> Markkinariskiä koskevat sisäiset limiitit ja valvontajärjestelmä eivät ole yhdenmukaisia laitoksen riskinhallintastrategian ja riskinottohalun kanssa.

191. Seuraavassa taulukossa esitetään ei-tyhjentävä luettelo valvontatoimenpiteistä, joihin toimivaltaiset viranomaiset voivat ryhtyä, jos laitoksen markkinariskien hallintakehyksessä havaitaan puutteita. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi päättää toimenpiteen tyypistä sen perusteella, millä tavalla se vaikuttaa tiettyyn havaittuun puutteeseen. Toimivaltaiset viranomaiset voivat soveltaa muita valvontatoimenpiteitä (myös direktiivin 2013/36/EU 104 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaisia määrällisiä toimenpiteitä) tai niiden yhdistelmää, jos ne katsotaan asianmukaisemmiksi havaittujen puutteiden korjaamiseksi.

Taulukko 9. Markkinariskiä koskevat mahdolliset valvontatoimenpiteet (luettelo ei ole tyhjentävä)

Direktiivin 2013/36/EU 104 artiklan 1 kohdan b, d, e, f, j, l, m ja n alakohdassa tarkoitetut toimivaltaisten viranomaisten mahdolliset valvontatoimenpiteet – Toimivaltaiset viranomaiset voivat vaatia laitosta
A. parantamaan laitoksen ylimmälle hallintoelimelle ja toimivalle johdolle markkinariskistä tehtävän raportoinnin laatua ja tiheyttä
B. parantamaan laitoksen sisäisten menetelmien tai sen toteutumatestaus- tai stressitestausvalmiuksien toimintaa
C. tekemään useammin perusteellisempia markkinatoiminnan sisäisiä tarkastuksia
D. rajoittamaan investointia tiettyihin tuotteisiin, kun laitoksen toimintaperiaatteet ja menettelyt eivät takaa, että näistä tuotteista aiheutuva riski katetaan ja sitä valvotaan asianmukaisesti
E. divestomaan rahoitustuotteita, kun laitoksen arvostamisprosessit eivät tuota konservatiivisia arvostuksia, jotka täyttävät asetuksen (EU) N:o 575/2013 vaatimukset
F. vähentämään luontaisen markkinariskin tasoa (esim. suojaamalla tai myymällä omaisuuseriä tai lisäämällä keskusvastapuolten selvittämiä johdannaisia), kun laitoksen mittaamis- tai valvontajärjestelmissä on havaittu merkittäviä puutteita
G. esittämään suunnitelma ongelmallisille saataville ja/tai epälikvideille positiioille altistumisen vähentämiseksi asteittain.

6.4. Operatiivisen riskin arviointi

6.4.1. Yleistä

192. Arvioidessaan operatiivisen riskin hallintakehystä toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida muun muassa, noudattaako laitos 12 kohdassa mainittuja, EPV:n verkkosivustolla erikseen julkaistuja säädöksiä.
193. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida operatiivista riskiä laitoksen kaikilla liiketoiminta-alueilla ja toiminnoissa ja ottaa tässä yhteydessä huomioon havainnot, jotka on tehty arvioitaessa sisäisen hallinnon järjestelyjä ja laitoksen laajuisia valvontajärjestelyjä osastossa 5 esitetyllä tavalla. Tätä arviointia tehdessään toimivaltaisten viranomaisten tulisi selvittää, miten operatiivinen riski voi toteutua, ja ottaa siinä huomioon myös luottolaitoksen tappiotiedot sekä muiden asiaan liittyvien riskien (kuten luottorajan ylittymiseen liittyvän ja markkinaperusteisen operatiivisen riskin) mahdolliset vaikutukset.
194. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida palveluntarjoajina olevista kolmansista osapuolista johtuvan operatiivisen riskin olennaisuutta, muun muassa keskittymistä (yhteisön ja tarvittaessa konsernin tasolla) yhteen tai useampaan palveluun, joita tarjoaa yksittäinen palveluntarjoajana oleva kolmas osapuoli (suoraan tai välillisesti alihankintaketjujen kautta), tai rajoitettu määrä palveluntarjoajana olevia kolmansia osapuolia ja jotka tukevat laitoksen kriittisiä tai tärkeitä toimintoja, sekä sitä, voisivatko nämä vaikuttaa laitoksen operatiiviseen häiriönsietokykyyn, suorituskkyyn ja riskienhallintaan. Tätä arviointia tehdessään toimivaltaisten viranomaisten tulisi ottaa huomioon, missä määrin muut laitokset tukeutuvat samoihin palveluntarjoajana oleviin kolmansiin osapuoliin, jos tällaisia tietoja on niiden saatavissa.
195. Operatiivista riskiä arvioidessaan toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida DORA-asetuksen mukaisesti tieto- ja viestintätekniikkaan liittyvää riskiä ja sen mahdollisia vaikutuksia laitoksen kriittisiin tai tärkeisiin toimintoihin, mukaan lukien mahdolliset taloudelliset, maineeseen liittyvät, sääntelyyn liittyvät ja strategiset vaikutukset laitokseen.
196. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida, onko laitoksella riittävä operatiivisen häiriönsietokyvyn malli, jonka avulla se pystyy selviytymään häiriöistä, sopeutumaan niihin ja toipumaan niistä, kun niitä ilmenee, ja onko tämä malli sovitettu asianmukaisesti ja johdonmukaisesti yhteen olemassa olevan riskienhallintajärjestelmän, liiketoiminnan jatkuvuussuunnitelmien ja kolmansien osapuolten hallinnan kanssa.
197. Operatiivista riskiä arvioidessaan toimivaltaisten viranomaisten tulisi tarvittaessa arvioida, tunnistetaanko laitoksen toimintaperiaatteissa ja menettelyissä kryptovaroihin liittyvistä toiminnoista ja niitä tukevasta teknologiasta johtuvat operatiiviset riskit, arvioidaanko ja hallitaanko niitä asianmukaisesti.
198. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida maineriskiä yhdessä operatiivisen riskin kanssa, koska se liittyy luontaisesti operatiivisen riskin aiheuttaviin tapahtumiin. Maineriskin arvioinnin

tuloksen ei kuitenkaan pitäisi näkyä operatiivisen riskin pistemäärässä, vaan sitä olisi tarvittaessa tarkasteltava osana liiketoimintamallianalyysia ja/tai likviditeettiriskin arviointia, koska sen tärkeimmät vaikutukset voivat heikentää sijoittajien, tallettajien tai pankkienvälisten markkinoiden toimijoiden luottamusta laitokseen.

199. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida ESG-riskien vaikutusta luontaiseen operatiiviseen riskiin ja maineriskiin sekä ESG-riskeihin liittyvien operatiivisen riskin ja maineriskin valvontajärjestelyjen riittävyyttä ja antaa siinä etusija ympäristöriskeille. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi oikeudellisen riskin ja maineriskin arvioinnissa ottaa erityisesti huomioon ympäristöön ja viherpesuun liittyvät riskit.

6.4.2. Luontaisen operatiivisen riskin arviointi

200. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi hankkia perusteellinen käsitys laitoksen luontaisen operatiivisen riskin altistuksista ja arvioida tämän riskin merkitystä laitoksen vakavaraisuudelle sekä sen vaikutusta laitoksen kykyyn hoitaa kriittisiä tai tärkeitä toimintoja häiriötilanteissa.
201. Tämän arvioinnin tueksi toimivaltaisten viranomaisten tulisi tarkastella operatiivista riskiä koskevaa omien varojen vaatimusta suhteessa omien varojen kokonaisvaatimukseen sekä tarvittaessa laitoksen operatiiviseen riskiin kohdistamaa sisäistä pääomaa suhteessa sisäisen pääoman kokonaismäärään. Lisäksi toimivaltaisten viranomaisten tulisi hyödyntää tietoa, joka on saatu muiden SREP-osatekijöiden arvioinnista (erityisesti osastoista 4 ja 5), vertailusta vastaaviin toimijoihin, muista valvontatoimista – kuten rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjunnasta vastaavien valvojien sekä markkinavalvontaviranomaisten antamista tiedoista – sekä muista asiaankuuluvista tietolähteistä.
202. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi tarkastella vähintään keskeisiä operatiivisen riskin tekijöitä ja mahdollisia häiriöitä aiheuttavia skenaarioita ja tarvittaessa analysoida niitä liiketoiminta-alueen, oikeushenkilön, maantieteellisen sijainnin ja tapahtumatyyppien luokan mukaan (jos tietoja on saatavissa) sekä verrata laitoksen asemaa samanlaisiin laitoksiin. Näiden tekijöiden tulisi kattaa ainakin laitoksen operatiivista riskiä koskeva päästrategia ja operatiivista riskiä koskeva riskinottohalu, liiketoimintaympäristö (muun muassa toiminta sijainnin mukaan, TVT-toiminnot ja jakelukanavat), viimeaikaiset merkittävät yritystapahtumat (kuten fuusiot, yritysostot, myynnit ja uudelleenjärjestelyt), TVT-järjestelmät ja muut 6.4.2.3 jaksossa mainitut TVT:hen liittyvät näkökohdat, prosessimuutokset, kolmansien osapuolten kanssa tehtyt järjestelyt, sääntelyn noudattamiseen liittyvät kysymykset, liiketoimintatavoitteet ja kannustinjärjestelmät sekä muut keskeiset operatiivisen riskin vaikuttavat tekijät.

Operatiivisille riskeille altistumisten luonne ja merkitys

203. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi määrittää operatiivisten riskien luonne analysoimalla altistumista operatiivisen riskin päälähteille ja -tekijöille, jotta saataisiin ennakoiva käsitys mahdollisesta operatiivisesta riskistä. Tässä analyysissa

- a. toimivaltaiset viranomaiset voivat ottaa huomioon laitoksen kannalta merkityksellisen toimintamallin, liiketoiminta-alueet, tuotteet, prosessit ja maantieteelliset sijaintipaikat, ensisijaisia riskitekijöitä (esim. prosesseja, ihmisiä, järjestelmiä ja ulkoisia tekijöitä) koskevien riippuvuuksien ja operatiivisille riskeille altistumisen sekä riskitekijöiden vuorovaikutuksen arvioinnin hyödyntäen laitoksen omaa riskinarviointia, vertaisanalyysia, tietoja ja julkisia ja/tai konsortion tietokantoja, jos niitä on saatavissa ja ne ovat merkityksellisiä
 - b. toimivaltaisten viranomaisten tulisi tarkastella laitokseen kohdistuvien tapahtumien tiheyttä ja vakavuutta ja erottaa ne, jotka aiheuttavat erittäin vakavia tappioita, ja ne, joita ilmenee usein. Tämän erottelun perusteella toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida operatiivista riskiä koskevien tappioiden suuntauksia ja niiden keskittymistä ja
 - c. toimivaltaisten viranomaisten tulisi hyödyntää skenaarioanalyysia ja ottaa huomioon laitoksen suunnittelemat liiketoiminnot sekä sen tekemät tulevaisuuteen suuntautuvat operatiivisten riskien analyysit, mikäli niitä on saatavissa, ja ottaa siinä huomioon jo toteutetut ja voimaan tulleet korjaavat toimenpiteet ja riskienvähentämistoimenpiteet.
204. Kun operatiivisen riskin tärkeimmät lähteet ja tekijät on tunnistettu ja analysoitu, toimivaltaisten viranomaisten tulisi keskittyä niihin, jotka voivat vaikuttaa kyseiseen laitokseen eniten.
205. Yksi tärkeimmistä tietolähteistä, joka toimivaltaisten viranomaisten tulisi ottaa huomioon, on laitoksen tappio- ja tapahtumatietokanta, sillä siitä voi saada arvokasta tietoa laitoksen operatiivisen riskiprofiilin kehityksestä. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida säännöllisesti tappiotietojen kattavuutta, paikkansapitävyyttä ja laatua. Toisena tietolähteenä tulisi olla laitoksen rekisterit kaikista tieto- ja viestintätekniikkaan liittyvistä poikkeamista ja merkittävistä kyberuhkista (DORA-asetuksen 17 artiklan 2 kohdan mukaisesti) ja tunnistetuista tieto- ja viestintätekniikkaan liittyvien riskien lähteistä (DORA-asetuksen 8 artiklan 2 kohdan mukaisesti).

Operatiivisen riskin alaluokkien arviointi

206. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi keskittyä arvioimaan niitä operatiivisen riskin alaluokkia, joita pidetään kyseisen laitoksen kannalta merkittävänä. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi käyttää asiantuntija-arviotaan merkittävien alaluokkien määrittämiseksi kaikkien käytettävissä olevien sisäisten ja ulkoisten tietolähteiden perusteella. Arviointia tehdessään toimivaltaisten viranomaisten tulisi aina kiinnittää huomiota seuraaviin operatiivisen riskin osa-alueisiin³²:
- a. oikeudellinen riski
 - b. malliriski
 - c. tieto- ja viestintätekniikkaan liittyvä riski.

³² Operatiivisen riskien alaluokkien erittely on esitetty liitteessä III. Se ei ole tyhjentävä.

6.4.2.1. Oikeudellinen riski

207. Arvioidessaan, onko laitoksen altistuminen oikeudelliselle riskille merkityksellistä ja huomattavaa, toimivaltaisten viranomaisten tulisi tarkastella seuraavia:

- a. tuotteiden tai palvelujen myynti väärin perustein
- b. eturistiriidat liiketoiminnassa
- c. vertailukorkotasojen, valuuttakurssien tai muiden rahoitusvälineiden tai indeksien manipulointi
- d. esteet rahoitustuotteiden vaihtamiselle niiden elinkaaren aikana ja/tai rahoituspalvelujen tarjoajien vaihtamiselle
- e. tuotteiden automaattinen uusiminen tai irtisanomisen seuraamukset ja/tai
- f. asiakkaiden tekemien valitusten käsittely
- g. kansallisten ja kansainvälisten sääntöjen ja määräysten (verosäännöt, sisäinen petos tai sisäinen varkaus, rahanpesun torjuntaa koskevat säännöt, terrorismin torjuntaa koskevat säännöt ja talouspakotteet) rikkominen
- h. ympäristöön, yhteiskuntaan ja hyvään hallintotapaan, erityisesti ympäristöön ja viherpesuun liittyvien oikeudenkäyntien riskit.

208. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida sitä, voiko laitokselle aiheutua oikeudenkäynneistä kuluja, sakkoja, seuraamuksia tai rangaistusluonteisia vahingonkorvauksia, sekä valitusten lukumäärää ja sisältöä. Myös osaston 4 mukaisen arvioinnin tuloksia tulisi hyödyntää kannustinjärjestelmien tarkastelun ohella, jotta saadaan laadukasta tietoa mahdollisten väärinkäytösten syistä. Tässä yhteydessä toimivaltaisten viranomaisten tulisi myös pohtia, onko laitoksella käytössä asianmukaiset ja tehokkaat järjestelmät ja menettelyt rajoittavien toimenpiteiden (esim. pakotteiden) täytäntöönpanemiseksi ja noudattamiseksi, sekä arvioida, noudattaako laitos EPV:n sisäisiä toimintaperiaatteita, menettelytapoja ja valvontatoimenpiteitä koskevia ohjeita³³.

209. Toimivaltaisen viranomaisen tulisi kuitenkin soveltaa ennakoivaa lähestymistapaa ja tarkastella myös sääntelykehityksen mahdollista vaikutusta ja asianomaisten viranomaisten toimintaa kuluttajansuojan ja yleisesti rahoituspalvelujen tarjoamisen osalta.

6.4.2.2. Malliriski

210. Operatiivisten riskien yhteydessä toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida malliriskiä ja kiinnittää siinä erityistä huomiota sisäisiin, sääntelyn ulkopuolisiin malleihin (esim. tekoälymallit, tuotteiden hinnoittelu, riskilimiittien asettaminen ja seuranta, ICAAP-/ILAAP-mallit, palautusvaihtoehdot).

211. Malliriskin arvioimisessa toimivaltaisten viranomaisten tulisi tarkastella

³³ EPV:n ohjeet sisäisille toimintaperiaatteille, menettelytavoille ja valvontatoimenpiteille unionin ja kansallisten rajoittavien toimenpiteiden täytäntöönpanon varmistamiseksi

- a. sitä, miten laajasti ja mihin tarkoituksiin laitos käyttää malleja päätöksenteossa, ja tällaisten päätösten merkittävyyttä liiketoiminnan kannalta. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi määrittää liiketoiminta/toiminta, jossa laitos käyttää malleja huomattavasti, ja arvioida malliriskin mahdollista vaikutusta muun muassa herkkyys- ja skenaarioanalyysien tai stressitestien avulla, ja
- b. valvontamekanismien luotettavuutta (menetelmien, suoritustiheyden, seurannan jne. osalta), muun muassa mallin hyväksymisprosessia, säännöllisiä tarkastuksia ja sitä, missä määrin laitos on tietoinen mallin puutteista tai markkinoiden ja liiketoiminnan kehityksestä.

212. Kun malleja käytetään päätöksenteossa (esim. tuotteiden hinnoittelu, tekoälymallit, rahoitusinstrumenttien arviointi, asiakasprofiilien laatiminen), toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida, onko käytössä asianmukainen sisäinen validointiprosessi ja/tai mallien tarkastusprosessi malliriskien tunnistamiseksi ja vähentämiseksi (lukuun ottamatta sääntelyn piiriin kuuluvia malleja).

213. Malliriskiä arvioidessaan toimivaltaisten viranomaisten tulisi ottaa huomioon muiden pääomaan kohdistuvien riskien sekä likviditeettiin ja rahoitukseen kohdistuvien riskien arviointi erityisesti riskin mittaamiseen käytettyjen menetelmien riittävyyden, hinnoittelun ja varojen ja/tai vastuiden arvioinnin osalta. Tällaisen arvioinnin tuloksista pitäisi saada tietoa operatiivista riskiä koskevia havaintoja varten.

6.4.2.3. Tieto- ja viestintätekniikkaan liittyvä riski – Tieto- ja viestintätekniikkaan liittyvän luontaisen riskin arviointi

Olennaisten tieto- ja viestintätekniikkaan liittyvien riskien tunnistaminen

214. DORA-asetuksen mukaisesti toimivaltaisten viranomaisten tulisi tarkistaa, miten laitos on tunnistanut, luokitellut ja dokumentoinut kaikki tieto- ja viestintätekniikan (TVT) tukemat liiketoiminnan toiminnot, roolit ja vastuut, näitä toimintoja tukevan tieto-omaisuuden³⁴ ja TVT-omaisuuden³⁵ sekä niiden roolit ja riippuvuussuhteet TVT-riskien kannalta. Arvioinnin tarkoituksena on auttaa toimivaltaisia viranomaisia saamaan kattava käsitys laitoksen TVT-riskien tasosta (TVT-riskiprofiili), tunnistamaan sen olennainen luontainen TVT-riski ja muodostamaan käsitys niiden vaikutuksista vakavaraisuuteen. Tätä varten toimivaltaisten viranomaisten tulisi ottaa huomioon ainakin seuraavat seikat, sikäli kuin ne ovat merkityksellisiä ja sovellettavissa:

- a. raportti TVT-riskinhallintajärjestelmän tarkastelusta (DORA-asetuksen 6 artiklan 5 kohdan mukaisesti)
- b. TVT-riskien lähteet, erityisesti laitoksen DORA-asetuksen 8 artiklan 2 kohdan mukaisesti yksilöimät muihin finanssiyhteisöihin kohdistuvat ja niistä aiheutuvat riskit
- c. ilmoitetut merkittävät TVT:hen liittyvät poikkeamat (DORA-asetuksen 19 artiklan 1 kohdan mukaisesti), muun muassa laajavaikutteisten TVT:hen liittyvien poikkeamien aiheuttamien

³⁴ Asetuksen 2022/2554 3 artiklan 6 kohta.

³⁵ Asetuksen 2022/2554 3 artiklan 7 kohta.

- vuotuisten kokonaiskustannusten ja -tappioiden kehityssuuntaus (DORA-asetuksen 11 artiklan 10 kohdan mukaisesti)
- d. digitaalisen häiriönsietokyvyn testausohjelmassa (DORA-asetuksen 24 artiklan mukaisesti) suunniteltujen testien tulokset, muun muassa yhteenveto uhkaperusteisen tunkeutumistestauksen tuloksista ja niihin liittyvistä korjaussuunnitelmista (DORA-asetuksen 26 artiklan 6 kohdan mukaisesti)
 - e. tietorekisteri (DORA-asetuksen 28 artiklan 3 kohdan mukaisesti), muun muassa TVT-palveluntarjoajana olevien kolmansien osapuolten, myös konsernin sisäisten TVT-palveluntarjoajien keskittymisaste TVT-palvelujen ja/tai -järjestelmien tyyppin mukaan jaoteltuna
 - f. päävalvojien suositukset ja lausunnot (DORA-asetuksen 40 artiklan 3 kohdan ja 42 artiklan 7 kohdan mukaisesti) ja niihin liittyvät vastaukset, raportit ja tiedot kriittisiltä TVT-palveluntarjoajana olevilta kolmansilta osapuolilta (DORA-asetuksen 35 artiklan 1 kohdan c alakohdan, 42 artiklan 1 kohdan ja 48 artiklan 2 kohdan mukaisesti)
 - g. TVT-järjestelmien monimutkaisuuden taso ja aiemman sukupolven TVT-järjestelmien TVT-riskien arvioinnin tulokset (DORA-asetuksen 8 artiklan 7 kohdan mukaisesti)
 - h. merkittävien muutosten riskinarviointi (DORA-asetuksen 8 artiklan 3 kohdan mukaisesti)
 - i. innovatiivisten TVT-ratkaisujen käyttöönoton ja integroinnin taso
 - j. tietokeskusten ja nimettyjen herkkien alueiden sijaintipaikat eli alueet tai maat, myös silloin, kun TVT-palveluntarjoajana ovat kolmannet osapuolet tarjoavat sopimusperusteisia TVT-palveluja, mukaan lukien tietojen käsittely- ja tallennuspaikat
 - k. kaikki asiaan liittyvät osastossa 5 havaitut olennaiset puutteet tai heikkoudet
 - l. TVT-riskin ja sen valvontajärjestelyjen itsearviointit (jos tällainen tieto sisältyy ICAAP-tietoihin)
 - m. TVT-riskeihin liittyvät hallintatiedot, jotka toimitetaan laitoksen ylimmälle hallintoelimelle
 - n. TVT:hen liittyvät sisäisen ja ulkoisen tarkastuksen havainnot
 - o. ulkoinen uhkaympäristö, myös uhkia ja haavoittuvuutta koskevat tiedustelutiedot.

Tieto- ja viestintätekniikan järjestelmien ja palveluiden arviointi

215. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi tarkastella laitoksen asiaankuuluvia asiakirjoja, menetelmiä ja prosesseja ja muodostaa kanta siihen, onko laitos tunnistanut asianmukaisesti ne TVT-järjestelmät ja -palvelut, jotka tukevat kriittisiä tai tärkeitä toimintoja. Tätä varten toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida
- a. kriittisiä tai tärkeitä toimintoja tukevia TVT-järjestelmiä sekä laitoksen määrittämää kriittistä tieto-omaisuutta ja TVT-omaisuutta (DORA-asetuksen 8 artiklan mukaisesti)
 - b. keskeisiä prosesseja, jotka ovat riippuvaisia TVT-palveluntarjoajana olevista kolmansista osapuolista, muun muassa yhteydet TVT-palveluntarjoajana oleviin kolmansiin osapuoliin, jotka tukevat laitoksen määrittelemiä kriittisiä tai tärkeitä toimintoja (DORA-asetuksen 8 artiklan 5 kohdan mukaisesti).

Kriittisiä tai tärkeitä toimintoja tukeviin tieto- ja viestintätekniikan järjestelmiin ja palveluihin kohdistuvien merkittävien TVT-riskien tunnistaminen ja kartoittaminen

216. Arvioituaan laitoksen riippuvuutta tieto-omaisuudesta ja TVT-omaisuudesta, TVT-riskiprofilia, TVT-järjestelmiä ja TVT-palveluja toimivaltaisten viranomaisten tulisi muodostaa kanta olennaisista TVT-riskeistä, joilla voi olla merkittävä vakavaraisuusvaikutus laitoksen kriittisiä tai tärkeitä toimintoja tukeviin TVT-järjestelmiin ja -palveluihin, sekä merkittävä vaikutus laitoksen kykyyn toimia häiriötilanteissa. Tätä varten toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida

- a. taloudellisia tappioita, myös mahdollisia asiakkaille maksettavia korvauksia, oikeudellisia kustannuksia ja korjauskustannuksia, sopimuksista johtuvia vahingonkorvauksia, kustannuksia ja menetettyjä tuloja
- b. liiketoiminnan häiriöiden mahdollisuutta ottaen huomioon (muun muassa) vaikutuksen kohteena olevien palvelujen kriittisyyden, mukaan lukien laitoksen liiketoimet ja toiminta (myös riippuvuus kolmansista osapuolista), sekä niiden asiakkaiden ja/tai rahoitusalan vastapuolten ja/tai toimipisteiden ja työntekijöiden lukumäärää, joihin vaikutukset saattavat kohdistua
- c. mahdollisia tietojen menetyksiä
- d. mahdollisia maineeseen kohdistuvia vaikutuksia
- e. mahdollista sääntelyvaikutusta, kuten mahdollista julkista arvostelua, sakkoja tai jopa toimilupiin tehtäviä muutoksia
- f. mahdollista strategista vaikutusta laitokseen
- g. mahdollista maantieteellistä jakautumista.

217. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi tämän jälkeen luokitella tunnistetut olennaiset TVT-riskit liitteessä III määriteltyihin TVT-riskien luokkiin. Laitosten odotetaan käyttävän omaa luokitustaan liitteessä esitetyn luokituksen sijaan.

6.4.3. Operatiivisen riskin hallinta- ja valvontakehyksen arviointi

218. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida luottolaitoksen operatiivisen riskin hallintaa ja valvontaa varten käytössä olevia kehystä ja järjestelyjä ja ottaa siinä huomioon osastossa 5 käsitellyn yleisen riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan kehyksen analyysin tulokset, sillä ne vaikuttavat laitoksen altistumiseen operatiiviselle riskille. Rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riskin osalta toimivaltaisen viranomaisen tulisi ottaa huomioon rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaa valvovan viranomaisen tekemä arviointi.

Operatiivista riskiä koskeva strategia ja riskinottohalu

219. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida, onko laitoksella luotettava, selkeästi muotoiltu ja dokumentoitu operatiivista riskiä koskeva strategia ja riskinottohalun taso, jotka sen ylin hallintoelin on hyväksynyt ja joissa esitetään sen operatiivisen riskin luonne, tyypit ja tasot, jonka laitos on valmis ottamaan. Tässä arvioinnissa toimivaltaisten viranomaisten tulisi ottaa huomioon muun muassa ylimmän hallintoelimen rooli operatiivista riskiä koskevan strategian

ja riskinottohalun (myös TVT-riskejä koskevan riskinottohalun ja digitaalisen häiriönsietokyvyn strategian) asettamisessa, hyväksymisessä, täytäntöönpanossa ja arvioinnissa sekä strategian riittävä kattavuus ja asianmukaisuus laitoksen operatiivisen riskiprofiilin luonteeseen ja merkittävyyteen nähden.

Organisaation laajuinen ja sisäisen valvonnan järjestelmä

220. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida, noudattaako laitos asetuksen (EU) N:o 575/2013 323 artiklaa. Tässä arvioinnissa toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida, ovatko laitoksen organisaatiokehys ja hallintojärjestelyt luotettavia ja tehokkaita, jotta operatiivista riskiä voidaan hallita, mitata ja valvoa tehokkaasti, ja onko sillä riittävät henkilöresurssit ja tekniset resurssit vaadittujen tehtävien hoitamiseksi. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi ottaa huomioon, onko operatiivisen riskin tunnistamiselle, arvioinnille, vähentämiselle, seurannalle ja raportoinnille määritelty selkeät vastualueet ja noudatetaanko kolmen puolustuslinjan mallia.
221. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida, onko laitoksella vahva valvontakehys ja vankat suojaustoimenpiteet operatiivisen riskin vähentämiseksi, muun muassa asianmukaiset toimintaperiaatteet ja menettelytavat, jotka kattavat myös jäännösriskin, sekä sitä, ovatko ne yhdenmukaisia laitoksen operatiivisen riskinhallinnan riskinottohalun ja strategian kanssa ja kattavatko ne kaikki keskeiset toiminnot ja prosessit. Tässä arvioidaan myös muun muassa, onko nämä toimintaperiaatteet ja menettelytavat laadittu selkeästi, onko niistä tiedotettu ja sovelletaanko niitä johdonmukaisesti koko laitoksessa.
222. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi myös arvioida sisäisen tarkastuksen toiminnon toimivuutta operatiivisten riskien hallintakehystä koskevien sisäisten tarkastusten riittävyyden, soveltamisalan ja tiheyden kannalta.

Toiminnan jatkuvuus, reagointi ja palautuminen

223. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida, noudattaako laitos i) hallinnosta ja ohjauksesta annettuja EPV:n ohjeita liiketoiminnan jatkuvuuden kokonaisvaltaisen hallinnan osalta sekä ii) DORA-asetusta TVT-liiketoiminnan jatkuvuutta koskevien toimintaperiaatteiden sekä TVT-reagointi- ja palautumissuunnitelmien osalta. Tässä yhteydessä toimivaltaisten viranomaisten tulisi selvittää, ovatko TVT-liiketoiminnan jatkuvuutta koskevat toimintaperiaatteet sekä TVT-reagointi- ja palautumissuunnitelmat olennainen osa laitoksen yleistä liiketoiminnan jatkuvuutta koskevia toimintaperiaatteita sekä reagointi- ja palautumissuunnitelmaa.
224. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida, onko laitos ottanut käyttöön tehokkaan liiketoiminnan jatkuvuuden hallinnan, johon sisältyvät testatut liiketoiminnan jatkuvuus-, reagointi- ja palautumissuunnitelmat, jotka kattavat ainakin sen kriittiset tai tärkeät toiminnot, myös kolmansille osapuolille ulkoistetut, sekä sitä, otetaanko näissä suunnitelmissa huomioon erilaisia vakavia mutta todennäköisiä skenaarioita, joille laitos saattaa olla altis. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi myös arvioida, mahdollistavatko laitoksen liiketoiminnan

jatkuvuussuunnitelmat asianmukaiset reagointi- ja palautumistoimenpiteet kaikenlaisissa häiriötilanteissa.

225. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi määrittää, sisältyykö laitoksen liiketoiminnan jatkuvuuden hallintaan

- a. liiketoimintamallianalyysi
- b. asianmukaiset palautumisstrategiat, joihin sisältyvät keskeiset sisäiset ja ulkoiset riippuvuudet ja joissa palautumisen ja häiriönsietokyvyn painopisteet on määritelty selkeästi
- c. mahdollisten häiriöskenaarioiden käsittelemistä koskevat kattavat ja joustavat suunnitelmat, jotka laaditaan liiketoimintamallianalyysin perusteella ja koordinoitusti sisäisten ja ulkoisten sidosryhmien kanssa
- d. suunnitelmat, joissa määritetään varautumisstrategiat sekä reagointi- ja palautumismenettelyt
- e. suunnittelun ja suunnitelmien operatiivisen tehokkuuden tehokas testaus
- f. liiketoiminnan jatkuvuuden hallintaan liittyvät tiedotus- ja koulutusohjelmat
- g. viestintäsuunnitelmat johdon ja kaikkien asianomaisten sidosryhmien tiedottamiseksi sekä kriisinhallintaa koskevat asiakirjat, toimenpiteet ja tarvittaessa kriisinhallintatoiminto (DORA-asetuksen 11 artiklan 7 kohdan mukaisesti).

226. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida laitoksen liiketoiminnan jatkuvuus-, reagointi- ja palautumissuunnitelmista,

- a. määritetäänkö niissä tehtävät ja vastuut, myös selkeät ohjeet mahdollisista seuraajista, ja esitetäänkö niissä sisäinen päätöksentekoprosessi sekä määritelläänkö aktivoinnin käynnistävät tekijät
- b. tarkistetaan ko niitä sen varmistamiseksi, että varautumisstrategiat ovat yhdenmukaisia nykyisten toimintojen, riskien ja uhkien, häiriönsietokyvyn tasojen sekä palautumistavoitteiden ja -prioriteettien kanssa
- c. priorisoidaanko niissä liiketoiminnan jatkuvuutta koskevat toimet riskiperusteisen toimintamallin mukaisesti
- d. testataan ko niitä säännöllisesti sen varmistamiseksi, että palautumistavoitteet ja aikataulut pystytään saavuttamaan, ja
- e. sisältävätkö ne tarvittaessa kolmansien osapuolten tarjoamien palvelujen testaamisen.

227. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi myös arvioida, dokumentoidaanko testitulokset ja ilmoitetaan ko niistä ylimmälle hallintoelimelle.

TVT-riskien hallintajärjestelmän arviointi

228. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida, noudattaako laitos DORA-asetusta ja EPV:n hallintoa ja ohjausta koskevia ohjeita TVT-riskien hallinnan sisäisen hallinnon ja organisoiminnin osalta. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi muodostaa näkemys siitä, pidetään ko laitoksen

ylintä hallintoelintä yleisesti vastuullisena TVT-riskien hallinnasta ja määritteleekö ja hyväksyykö se asianmukaisesti kaikkien TVT:hen liittyvien järjestelyjen täytäntöönpanon ja valvoo se sitä. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida, onko ylimmän hallintoelimen jäsenillä riittävät tiedot ja taidot ymmärtää ja arvioida TVT-riskejä ja niiden vaikutuksia laitoksen toimintaan.

229. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida, miten kaikkien TVT:hen liittyvien toimintojen tehtävät ja vastuut sekä käytössä olevat hallinto- ja ohjausjärjestelmät on nivottu ja integroitu laitoksen sisäiseen valvonta- ja hallintojärjestelmään TVT-riskin hallintaa varten. Tätä varten toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida, onko laitos osoittanut TVT-riskin hallintaa ja valvontaa koskevan vastuun tosiasiallisesti riippumattomalle valvontatoiminnolle, jolla on suora yhteys valvontatehtäväänsä hoitavaan ylimpään hallintoelimeen ja joka voi raportoida sille suoraan. Niiden tulisi myös arvioida,

- a. viestiikö laitos selkeästi kaikista TVT:hen liittyvien toimintojen tehtävistä ja vastuista ja osoittaako ja yhdistääkö se ne selkeästi, mukaan lukien TVT:n tukemat liiketoiminnan toiminnot ja prosessit
- b. onko laitoksella riittävät ja asianmukaiset määrärahat digitaalisen häiriönsietokyvyn toteuttamiseen kaikkien resurssityyppien osalta, mukaan lukien asianmukaiset valistusohjelmat, koulutus ja koko henkilöstön TVT-osaaminen (DORA-asetuksen 5 artiklan 2 kohdan g alakohdan mukaisesti)
- c. onko ylimmällä hallintoelimellä riittävät jatkotoimet ja reagoinnit kriittisiin TVT-tarkastushavaintoihin sekä DORA-asetuksen 13 artiklan 5 kohdan nojalla ilmoitettuihin havaintoihin.

230. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi hankkia perusteellinen käsitys laitoksen TVT-riskienhallintajärjestelmästä ja arvioida, onko laitoksella käytössä riittävät ja asianmukaiset strategiat, toimintaperiaatteet, menettelytavat, TVT-protokollat ja -työkalut, myös riskinsietorajat, jotta se voi puuttua olennaisiin TVT-riskeihin tehokkaasti, tuloksellisesti ja kattavasti DORA-asetuksen mukaisesti. Tätä varten toimivaltaisten viranomaisten tulisi tarvittaessa arvioida

- a. laitoksen TVT-riskienhallinnan periaatteiden³⁶, prosessien ja menettelytapojen asianmukaisuutta ja tehokkuutta, muun muassa kolmansien osapuolten TVT-palveluiden hallintaa, TVT:hen liittyvien poikkeamien havaitsemista ja niihin reagoimista, TVT-arviointien hallintaa, salausta ja kryptografiaa, TVT-toiminnan turvallisuutta, verkkoturvallisuutta sekä pääsynvalvontaa, sekä sitä, onko ylin hallintoelin hyväksynyt nämä ja onko niistä tiedotettu kaikille asiaankuuluville sidosryhmille (DORA-asetuksen 14 artiklan mukaisesti);

³⁶ DORA-asetuksen mukaisesti näihin tulisi kuulua vähintään tietoturvakäytäntö, varmuuskopiointikäytännöt, TVT-omaisuuden hallintakäytäntö, salaus- ja kryptografisten suojausmenetelmien käytäntö, salausavainten hallintakäytäntö, TVT-projektinhallintakäytäntö, TVT-järjestelmien hankinta-, kehitys- ja ylläpitokäytäntö, henkilöstökäytäntö, fyysisen ja ympäristöturvallisuuden käytäntö ja TVT:hen liittyvien poikkeamien hallintakäytäntö sekä käytäntö, joka koskee kolmansien osapuolten tarjoamien, kriittisiä tai tärkeitä toimintoja tukevien TVT-palveluiden käyttöä.

- b. laitoksen TVT-riskin riskitason ja TVT-keskeytymisten vaikutusten sietokyvyn asianmukaisuutta (DORA-asetuksen 6 artiklan 8 kohdan b alakohdan mukaisesti)
- c. laitoksen digitaalisen häiriönsietokyvyn strategian asianmukaisuutta ja täytäntöönpanoa, myös sen mukauttamista liiketoimintastrategiaan
- d. kolmannen osapuolen TVT-riskejä koskevan strategian, myös usean toimittajan tarjoamien TVT-toimitusten strategian, jos sellainen on olemassa, yhdenmukaisuutta yleisen liiketoimintastrategian ja TVT-riskienhallintakehyksen kanssa
- e. jäänösriskiä, joka liittyy laitoksen tunnistamiin riskeihin ja koskee kriittisiä tai tärkeitä toimintoja tukevien TVT-palvelujen käyttöä koskevia sopimusjärjestelyjä
- f. jäänösriskiä, joka johtuu laitoksen tunnistamista, ylimmälle hallintoelimelle raportoiduista, kriittisiin tai tärkeisiin toimintoihin vaikuttavista TVT-hankkeista sekä TVT-järjestelmien hankinnoista, kehittämisestä ja ylläpidosta sekä TVT-muutoksista
- g. digitaalisen häiriönsietokyvyn testausohjelman luotettavuutta ja kattavuutta
- h. ylimmälle hallintoelimelle DORA-asetuksen 17 artiklan 3 kohdan e alakohdan ja 13 artiklan 5 kohdan mukaisesti ilmoitettujen laajavaikutteisten TVT:hen liittyvien poikkeamien ja havaintojen suuntausta ja kokoa
- i. tunnistettua olennaista TVT-riskiä koskevia TVT-riskin erityisiä valvontajärjestelyjä
- j. TVT-riskien hallintaa koskevien näkökohtien oikea-aikaista raportointia ylimmälle hallintoelimelle ja toimivalle johdolle
- k. sisäisen tarkastuksen kattavuutta ja havaintoja.

231. Arvioidessaan TVT-riskienhallintaa toimivaltaisten viranomaisten tulisi kiinnittää erityistä huomiota kolmansien osapuolten TVT-riskienhallintaan, muun muassa laitoksen riippuvuuteen TVT-palveluntarjoajana olevista kolmansista osapuolista. Tätä varten toimivaltaisten viranomaisten tulisi huolehtia tiiviistä yhteistyöstä kriittisten TVT-palveluntarjoajana olevien kolmansien osapuolten päävalvojien kanssa EPV:n yhteisten ohjeiden³⁷ mukaisesti, jos arvioinnin kohteena oleva laitos saa TVT-palveluja kriittiseltä TVT-palveluntarjoajana olevalta kolmannelta osapuolelta. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi myös arvioida laitoksen TVT-palveluntarjoajana olevia kolmansia osapuolia koskevien järjestelyjen valvonnalle perustaman erityisen tehtävän tai sitä varten nimetyn ylimmän johdon jäsenen tehokkuutta.

232. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi tarkastella sitä, onko sisäisen tarkastuksen toiminto tehokas ja onko sillä riittävät tiedot, taidot ja asiantuntemus laitoksen TVT-riskien hallintajärjestelmän tarkastamiseksi, arvioimalla,

- a. ovatko TVT-riskienhallintakehyksen tarkastukset riittävän laadukkaita ja keskittyneitä, tehdäänkö niitä riittävän usein ja ovatko ne oikeassa suhteessa laitoksen TVT-riskiprofiiliin nähden

³⁷ Euroopan valvontaviranomaisten ohjeet valvontayhteistyöstä ja tietojenvaihdosta Euroopan valvontaviranomaisten ja toimivaltaisten viranomaisten välillä asetuksen (EU) 2022/2554 mukaisesti (JC/2024/36).

- b. sisältyykö tarkastussuunnitelmaan tarkastuksia, jotka koskevat laitoksen tunnistamia olennaisia TVT-riskejä, muun muassa TVT-reagointi- ja palautumissuunnitelmien riippumattomia arviointeja
- c. tarkistetaanko ja korjataanko kriittiset TVT-tarkastushavainnot viipymättä, mukaan lukien raportointi johtokunnalle
- d. seurataanko sovittuja toimia ja muita TVT-tarkastushavaintoja ja arvioiko toimiva johto ja/tai tarkastuskomitea säännöllisesti väliraportit.

6.4.4. Maineriskin arviointi

233. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida maineriskiä, jolle laitos altistuu, hyödyntämällä osastoista 4–6.2 saatua ymmärrystä. Tällaisessa arvioinnissa tulisi keskittyä myös yleiseen maineriskiä koskevaan kehykseen ja varmistaa, että laitos kykenee hallitsemaan kaikkia maineeseen liittyviä tapahtumia. Arvioinnissa toimivaltaisten viranomaisten tulisi välttää sellaisten seikkojen kaksinkertaista huomioimista, jotka on jo otettu huomioon oikeudellisen riskin arvioinnissa (6.4.2.1 jakso).
234. Arvioidessaan maineriskin merkitystä toimivaltaisten viranomaisten tulisi ottaa huomioon laitoksen koko sekä sen palvelujen, toiminnan ja toimintojen luonne, laajuus ja monimutkaisuus (esimerkiksi pörssinoteeratut osakkeet tai velkakirjat tai osallistuminen pankkien välisiin markkinoihin).
235. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi tarkastella sekä sisäisiä että ulkoisia tekijöitä tai tapahtumia, jotka saattavat herättää laitoksen maineeseen liittyviä huolenaiheita, lukuun ottamatta oikeudenkäynteihin johtavia tapahtumia. Luokan 1 ja 2 laitosten osalta toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioinnissaan ottaa huomioon kaikki seuraavat indikaattorit:
- a. kielteinen näkyvyys tiedotusvälineissä / sosiaalisessa mediassa sekä kuluttajajärjestöjen aloitteet, jotka voivat heikentää yleistä käsitystä laitoksesta ja sen mainetta
 - b. asiakkaiden tekemien valitusten määrä ja muutokset tai asiakkaiden tai sijoittajien äkillinen menettäminen
 - c. laitoksen vertaislaitoksiin liittyvät kielteiset tapahtumat, jotka yleisö saattaisi yhdistää koko rahoitusalaan tai tiettyyn laitosten ryhmään
 - d. niiden henkilöiden maine, jotka osallistuvat laitoksen johtamiseen tai joilla on määräosuuksia
 - e. toiminta aloilla tai lainkäyttöalueilla, jotka ovat erityisen alttiita rahanpesulle ja terrorismin rahoitukselle, tai sellaisten henkilöiden kanssa, joihin liittyy suuri riski rahanpesun ja terrorismin rahoituksen kannalta
 - f. toiminta aloilla tai lainkäyttöalueilla ja/tai sellaisten vastapuolten kanssa, jotka ovat erittäin alttiita ESG-tekijöihin liittyville olennaisille ongelmille tai julkisille ristiriidoille, muun muassa ympäristötekijöille

- g. TVT:hen liittyvien poikkeamien vaikutus maineeseen, sellaisena kuin laitos on ne kirjannut komission delegoidun asetuksen (EU) 2024/1772³⁸ mukaisesti
- h. muut ”markkinaindikaattorit”, jos saatavilla (esim. luottoluokituksen aleneminen tai muutokset osakehinnassa vuoden aikana).

236. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida laitoksen maineriskin merkittävyyttä ja sen yhteyksiä muihin riskeihin hyödyntämällä asiaankuuluvia riskiarvioiteja (muun muassa muilta valvontaviranomaisilta saatavia), jotta voidaan tunnistaa mahdolliset toissijaiset vaikutukset kumpaankin suuntaan.
237. Operatiivista riskiä koskevan analyysin yhteydessä toimivaltaisten viranomaisten tulisi ottaa huomioon, miten asiaankuuluvaa ja merkittävää on laitoksen altistuminen rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riskille operatiivisen riskin soveltamisalaan kuuluvan vakavaraisuuden näkökulmasta. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi tässä yhteydessä käyttää rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaa valvovilta viranomaisilta saatuja asiaankuuluvia tietoja, joiden avulla voidaan täydentää käynnissä olevasta valvonnasta saatuja niiden omia havaintoja ja arvioida, aiheuttavatko rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riskiin liittyviä vakavaraisuutta koskevia huolia.
238. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi pitää mielessä, että mikä tahansa laitos voi altistua rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riskille riippumatta laitoksen koosta tai talouden vakaudesta. Siksi olisi kiinnitettävä riittävästi huomiota myös laitoksiin, joiden talouden katsotaan olevan vakaata ja joilla voi olla hyvä maine, koska nämä laitokset voivat nimenomaisesti olla rahanpesun ja terrorismin rahoituksen kohteena. Lisäksi olisi kiinnitettävä huomiota laitoksiin, jotka onnistuvat houkuttelemaan uusia asiakkaita / lisäämään markkinaosuuttaan – erityisesti käyttämällä muita kuin perinteisiä jakelukanavia –, koska tämä voi liittyä heikkoihin asiakkaan tuntemisvelvollisuutta koskeviin tarkastuksiin selvitysvaiheessa.
239. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi jakaa rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaa valvoville viranomaisille asiaankuuluvaa tietoa tunnistetuista operatiivista riskiä koskevista ongelmista, jotka voivat aiheuttaa rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riskejä, riskejä kohdennettujen talouspakotteiden täytäntöönpanon laiminlyönnistä ja kiertämisestä sekä huolia, muun muassa puutteista laitosten TVT-järjestelmässä tai sisäisen valvonnan järjestelmässä.
240. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida, onko laitos ottanut käyttöön asianmukaiset järjestelyt, strategiat, prosessit ja mekanismit maineriskin hallintaa varten. Niiden tulisi erityisesti ottaa huomioon se,

³⁸ Komission delegoitu asetukset (EU) 2024/1772, annettu 13 päivänä maaliskuuta 2024, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2022/2554 täydentämisestä teknisillä sääntelystandardeilla, joissa täsmennetään TVT:hen liittyvien poikkeamien ja kyberuhkien luokittelukriteerit, vahvistetaan olennaisuusrajat ja täsmennetään laajavaikutteisia poikkeamia koskevien raporttien yksityiskohdat, C/2024/1519 (EUVL L, 2024/1772, 25.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2024/1772/oj).

- a. onko laitos laatinut toimintaperiaatteet ja prosessit maineriskin tunnistamista, hallintaa ja seurantaan varten, myös vankat käytännönsäannot, ja ovatko nämä toimintaperiaatteet ja prosessit oikeassa suhteessa sen kokoon ja merkittävyyteen järjestelmässä
- b. käsittelee laitos tätä riskiä varovaisuusperiaatteen mukaisesti muun muassa ottamalla käyttöön asianmukaiset mittarit ja seurantavälineet, käsittelemällä mahdollisia maineeseen liittyviä ongelmia varautumissuunnitelmissa, järjestämällä asiaankuuluvia koulutus- ja tiedotustilaisuuksia ja hyödyntämällä saatuja kokemuksia
- c. tekee laitos stressitestausta tai skenaarioanalyysia arvioidessaan maineriskin toissijaisia vaikutuksia (esim. likviditeetti- ja rahoituskustannukset, arvopaperistamista koskevat liiketoimet, asiaankuuluvan pankkipalvelun saatavuus)
- d. suojeleeko laitos tuotemerkkiään välineillä, joilla seurataan tiedotusvälineitä / sosiaalista mediaa, käytännöillä, joilla puututaan väärin tietoihin ja haitalliseen mainontaan, ja ripeillä tiedotuskampanjoilla
- e. tarkasteleeko laitos strategiansa ja liiketoimintasuunnitelmiansa ja yleisemmin käyttäytymisensä mahdollista vaikutusta sen maineeseen.

6.4.5. Operatiivinen häiriönsietokyky

241. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi muodostaa kokonaisvaltainen käsitys siitä, miten hyvin laitos pystyy hoitamaan kriittisiä tai tärkeitä toimintojaan häiriötilanteissa (operatiivisen häiriönsietokyvyn taso). Tämä tulos saavutetaan operatiivisen riskin tehokkaalla hallinnalla, jossa otetaan huomioon laitoksen koko, liiketoimintamalli ja yleinen riskiprofiili. Tätä varten toimivaltaisten viranomaisten tulisi hyödyntää olemassa olevia arvioitaan operatiivisen riskienhallinnan järjestelyistä, liiketoiminnan jatkuvuudesta, muutoksenhallintakyvystä, kolmansien osapuolten palveluista sekä tieto- ja viestintätekniikasta, jotta laitos voi kokonaisvaltaisesti arvioida, tukevatko nämä tekijät yhdessä laitoksen operatiivista häiriönsietokykyä. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi myös tarkastella, paneeko laitos riskienhallintajärjestelmäänsä, liiketoiminnan jatkuvuussuunnitelmiaan, kolmansien osapuolten hallintaa (jota on jo arvioitu DORA-asetuksen sekä direktiivin 2013/36/EU 74 artiklan 3 kohdan nojalla sisäisistä hallintojärjestelyistä, prosesseista ja mekanismeista annettujen EPV:n ohjeiden yhteydessä) sekä palautumis- ja kriisinhallintajärjestelmiään täytäntöön johdonmukaisesti ja koordinoitusti. Lisäksi toimivaltaisten viranomaisten tulisi tarkastella, onko laitos kartoittanut riittävästi sisäisiä ja ulkoisia keskinäisiä yhteyksiä ja keskinäisiä riippuvuuksia, joita tarvitaan sen kriittisten tai tärkeiden toimintojen toteuttamiseen.
242. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi tarkastella sitä, miten paljon ylin hallintoelin ja toimiva johto kiinnittävät huomiota laitoksen kykyyn reagoida häiriöihin ja toipua niistä, olettaen, että häiriöitä tulee tapahtumaan. Tätä varten toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida,
 - a. onko ylimmällä hallintoelimestä aktiivinen rooli operatiivisen häiriönsietokyvyn menetelmää koskevan laajan ymmärryksen luomisessa koko laitoksessa ja laitoksen operatiivisen häiriönsietokyvyn menetelmän tehokkuuden seuraamisessa

- b. raportoidaanko laitoksen jatkuvasta operatiivisesta häiriönsietokyvystä ajoissa ylimmän hallintoelimen valvonnan tueksi erityisesti silloin, kun vakavat havaitut puutteet voivat vaikuttaa laitoksen kriittisten tai tärkeiden toimintojen toteuttamiseen.

6.4.6. Yhteenveto havainnoista, pisteytyksestä ja valvontatoimenpiteistä

243. Edellä kuvatun arvioinnin jälkeen toimivaltaisten viranomaisten tulisi muodostaa käsitys laitoksen operatiivisesta riskistä. Tämän käsityksen tulisi käydä ilmi havainnoista tehtävästä yhteenvedosta, johon liitetään taulukossa 10 esitettyjen näkökohtien perusteella annettava riskipistemäärä. Jos toimivaltainen viranomainen päättää tiettyjen riskien alaryhmien merkittävyyden perusteella arvioida ja pisteyttää ne erikseen, olisi tässä taulukossa esitettyjä ohjeita sovellettava analogisesti mahdollisuuksien mukaan.

Taulukko 10. Valvontaan perustuvia näkökohtia operatiivisen riskin pisteyttämistä varten

Riskin pistemäärä	Valvontaan perustuva arvio	Luontaista riskiä koskevia näkökohtia	Riittäviä hallinta- ja valvontajärjestelyjä koskevia näkökohtia
1	Laitokseen kohdistuvasta merkittävästä vakavaraisuusvaikutuksesta ei ole havaittavissa olevaa riskiä, kun otetaan huomioon luontainen riski sekä hallinta- ja valvontajärjestelyt.	<ul style="list-style-type: none"> Operatiivisille riskille altistuminen rajoittuu joihinkin ”usein toistuvat / vaikutukseltaan vähäiset” - luokkiin. Operatiiviselle riskille altistuminen ei ole merkittävää / on hyvin alhaista, kuten skenaarioanalyysi ja vertailut samanlaisten laitosten tappioihin osoittavat. Laitokselle viime vuosina aiheutuneiden bruttotappioiden taso (ennen takaisinperintöjä ja operatiivisen riskin luottosalkulle aiheuttamat tappiot mukaan lukien) ei ole ollut merkittävä tai niiden aiemmin korkeampi taso on laskenut. Ei merkittävää TVT-riskille altistumista, yksinkertainen, joustava ja ketterä TVT-arkkitehtuuri, ja TVT-riskejä ei ole tai ne ovat erittäin alhaisia. Palveluntarjoajana oleviin kolmansiin osapuoliin kohdistuva keskittymäriski on alhainen, ja alihankintaketjut ovat yksinkertaisia. 	<ul style="list-style-type: none"> Laitoksen operatiivista riskiä koskevat toimintaperiaatteet ja strategia ovat yhdenmukaisia sen kokonaisstrategian ja riskinottohalun kanssa. Operatiivista riskiä koskeva organisaatiokehys on vahva, siinä on selkeät vastualueet, ja riskinottajien ja hallinta- ja valvontatoimintojen tehtävät on erotettu selkeästi. Operatiivista riskiä koskeva kehys sisältää kaikki asiaankuuluvat riskit. Operatiivisen riskin mittaamis-, seuranta- ja raportointijärjestelmät ovat asianmukaisia. Operatiivista riskiä koskeva valvontajärjestelmä on luotettava. TVT-riskien hallinta- ja -valvontajärjestelyt ovat asianmukaisia suhteessa DORA-asetuksen vaatimuksiin. Kolmannen osapuolen riskienhallintajärjestelmä on vakaa ja tehokas, ja siinä on asianmukaiset sopimusjärjestelyt.

Riskin pistemäärä	Valvontaan perustuva arvio	Luontaista riskiä koskevia näkökohtia	Riittäviä hallinta- ja valvontajärjestelyjä koskevia näkökohtia
		<ul style="list-style-type: none"> Kriittisten tai tärkeiden toimintojen merkittävään häiriöön mahdollisesti johtavan uhkan (mukaan lukien TVT:hen liittyvät poikkeamat) vakavuus on alhainen. 	<ul style="list-style-type: none"> Tehokas ja moitteeton liiketoiminnan jatkuvuuden hallinta, muun muassa testatut liiketoiminnan jatkuvuus-, reagointi- ja palautumissuunnitelmat.
2	Laitokseen kohdistuvan merkittävän vakavaraisuusvaikutuksen riski on keskimääräinen tai alhainen, kun otetaan huomioon luontainen riski sekä hallinta- ja valvontajärjestelyt.	<ul style="list-style-type: none"> Operatiiviselle riskille altistumiseen kuuluu lähinnä ”usein toistuvat / vaikutukseltaan vähäiset” -luokkia. Operatiiviselle riskille altistuminen on alhaista tai keskimääräistä, kuten skenaarioanalyysi ja vertailut samanlaisten laitosten tappioihin osoittavat. Laitokselle viime vuosina aiheutuneiden bruttotappioiden taso on ollut alhainen tai keskimääräinen, tai niiden odotetaan nousevan aiemmin alhaisemmalta tasolta tai laskevan aiemmin korkeammalta tasolta. Vähäinen TVT-riskille altistuminen, kohtalaisen monimutkainen tai osittain rajoittunut TVT-arkkitehtuuri sekä alhaiset tai keski-suuret TVT-riskit. Palveluntarjoajana oleviin kolmansiin osapuoliin kohdistuva keskittymäriski on keskimääräinen, ja alihankintaketjut ovat kohtuullisia. Kriittisten tai tärkeiden toimintojen merkittävään häiriöön mahdollisesti johtavan uhkan (mukaan lukien TVT:hen liittyvät poikkeamat) vakavuus on keskimääräinen. 	
3	Laitokseen kohdistuvan merkittävän vakavaraisuusvaikutuksen riski	<ul style="list-style-type: none"> Operatiiviselle riskille altistumiseen kuuluu joitakin ”harvoin toistuvat / vaikutukseltaan merkittävät” -luokkia. 	<ul style="list-style-type: none"> Laitoksen operatiivista riskiä koskevat toimintaperiaatteet ja strategia sekä sen kokonaisstrategia ja riskinottohalu eivät ole

Riskin pistemäärä	Valvontaan perustuva arvio	Luontaista riskiä koskevia näkökohtia	Riittäviä hallinta- ja valvontajärjestelyjä koskevia näkökohtia
	on keskimääräinen tai suuri, kun otetaan huomioon luontainen riski sekä hallinta ja -valvontajärjestelyt.	<ul style="list-style-type: none"> Operatiiviselle riskille altistuminen on keskimääräistä tai korkeaa, kuten skenaarioanalyysi ja vertailut samanlaisten laitosten tappioihin osoittavat. Laitokselle viime vuosina aiheutuneiden bruttotappioiden taso on ollut keskimääräinen tai korkea, tai niiden odotetaan nousevan aiemmin alhaisemmalta tasolta tai laskevan aiemmin korkeammalta tasolta. Merkkejä mahdollisista merkittävistä TVT-riskeille altistumisista, monimutkaisesta, joustamattomasta tai hajanaisesta TVT-arkkitehtuurista sekä keskisuurista tai suurista TVT-riskeistä. Palveluntarjoajana oleviin kolmansiin osapuoliin kohdistuva keskittymäriski on korkea, ja alihankintaketjut ovat pitkiä ja monimutkaisia. Kriittisten tai tärkeiden toimintojen merkittävään häiriöön mahdollisesti johtavan uhkan (mukaan lukien TVT:hen liittyvät poikkeamat) vakavuus on korkea. 	<p>riittävän kehittyneitä tai ne ovat jopa riittämättömiä.</p> <ul style="list-style-type: none"> Operatiivista riskiä koskeva organisaatiokehys ei ole riittävän vahva. Operatiivista riskiä koskeva kehys ei sisällä kaikkia asiaankuuluvia riskejä. Operatiivisen riskin mittaamis-, seuranta- ja raportointijärjestelmät eivät ole asianmukaisia. Operatiivista riskiä koskeva valvontajärjestelmä on puutteellinen. TVT-riskien hallinta- ja -valvontajärjestelyt eivät ole DORA-asetuksen vaatimusten mukaisia. Kolmannen osapuolen riskienhallintajärjestelmä on puutteellinen ja heikko, ja sen sopimusjärjestelyt ovat riittämättömiä. Puutteellinen liiketoiminnan jatkuvuuden hallinta, muun muassa epäluotettavat/tehottomat/epätäydelliset liiketoiminnan jatkuvuus-, reagointi- ja palautumissuunnitelmat.
4	Laitokseen kohdistuvan merkittävän vakavaraisuusvaikutuksen riski on suuri, kun otetaan huomioon luontainen riski sekä hallinta- ja valvontajärjestelyt.	<ul style="list-style-type: none"> Operatiiviselle riskille altistumiseen kuuluu kaikki tärkeimmät luokat. Operatiiviselle riskille altistuminen on tasoltaan korkeaa ja kasvussa, kuten skenaarioanalyysi ja vertailut samanlaisten laitosten tappioihin osoittavat. Laitokselle muutamien viime vuosien aikana aiheutuneiden bruttotappioiden taso on 	

Riskin pistemäärä	Valvontaan perustuva arvio	Luontaista riskiä koskevia näkökohtia	Riittäviä hallinta- ja valvontajärjestelyjä koskevia näkökohtia
		<p>ollut korkea tai riski on kasvanut merkittävästi.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Useita merkkejä merkittävistä TVT-riskeille altistumisista, erittäin monimutkaisesta ja hajanaisesta TVT-arkkitehtuurista sekä suurista TVT-riskeistä. • Palveluntarjoajana oleviin kolmansiin osapuoliin kohdistuva keskittymäriski on erittäin korkea tai vakava, ja alihankintaketjut ovat pitkiä ja monimutkaisia. • Kriittisten tai tärkeiden toimintojen merkittävään häiriöön mahdollisesti johtavan uhkan (mukaan lukien TVT:hen liittyvät poikkeamat) vakavuus on erittäin korkea tai vakava. 	

244. Seuraavassa taulukossa esitetään ei-tyhjentävä luettelo valvontatoimenpiteistä, joita toimivaltaiset viranomaiset voivat toteuttaa, jos laitoksen operatiivisen riskin hallintakehyksessä ja operatiivisessa häiriönsietokyvyssä havaitaan puutteita (kun otetaan huomioon operatiivisen häiriönsietokyvyn ja operatiivisen riskin hallinnan läheinen yhteys). Toimivaltaisten viranomaisten tulisi päättää toimenpiteen tyypistä sen perusteella, millä tavalla se vaikuttaa tiettyyn havaittuun puutteeseen. Toimivaltaiset viranomaiset voivat soveltaa muita valvontatoimenpiteitä (myös direktiivin 2013/36/EU 104 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaisia määrällisiä toimenpiteitä) tai niiden yhdistelmää seuraavassa taulukossa lueteltujen kanssa, jos ne katsotaan asianmukaisemmiksi havaittujen puutteiden korjaamiseksi. DORA-asetuksen rikkomista koskevissa tapauksissa toimivaltaisten viranomaisten tulisi harkita DORA-asetuksen 50 artiklassa säädettyjä sovellettavia oikaisuvia ja korjaavia toimenpiteitä.

Taulukko 11. Luettelo valvontatoimenpiteistä, jotka perustuvat operatiivisen riskin ja operatiivisen häiriönsietokyvyn valvontamenettelyjen arviointiin (luettelo on suuntaa-antava eikä se ole tyhjentävä)

Direktiivin 2013/36/EU 104 artiklan 1 kohdan b, d, e, f, j, l, m ja n alakohdan ja asetuksen (EU) 2022/2554 50 artiklan mukaiset toimivaltaisten viranomaisten mahdolliset valvontatoimenpiteet – Toimivaltaiset viranomaiset voivat vaatia laitosta
A. ottamaan ylin hallintoelin tai sen komiteat aktiivisemmin mukaan operatiivisen riskin hallintaa koskeviin päätöksiin
B. parantamaan operatiivisen riskin mittaamisjärjestelmiä
C. vahvistamaan operatiivisten prosessien valvontaa, muun muassa tunnistamista, seurantaa, reagointia ja palautumista
D. parantamaan operatiivista hallintokehystä
E. tehostamaan operatiivisten riskien raportointia ylimmälle hallintoelimelle ja toimivalle johdolle

Direktiivin 2013/36/EU 104 artiklan 1 kohdan b, d, e, f, j, l, m ja n alakohdan ja asetuksen (EU) 2022/2554 50 artiklan mukaiset toimivaltaisten viranomaisten mahdolliset valvontatoimenpiteet – Toimivaltaiset viranomaiset voivat vaatia laitosta

F. laatimaan ja toteuttamaan korjaavia toimintasuunnitelmia puutteiden korjaamiseksi
G. rajoittamaan tiettyjä kolmansien osapuolten kanssa tehtyjä järjestelyjä, erityisesti kriittisten tai tärkeiden toimintojen osalta
H. parantamaan operatiivisen riskin stressitestausta ja skenaarioanalyysia
I. toteuttamaan tehokkaampia operatiivisia toimenpiteitä
J. parantamaan liiketoiminnan jatkuvuus-, reagointi- ja palautumissuunnitelmia
K. tehostamaan ESG-riskeihin, erityisesti ympäristöriskeihin, liittyvää operatiivisten riskien hallintaa, mahdollisesti yhden tai useamman edellä luetellun toimenpiteen pohjalta.

6.5. Muun kuin kaupankäyntitoiminnan aiheuttaman korkoriskin ja luottomarginaaliriskin arviointi

6.5.1. Yleistä

245. Arvioitaessa muun kuin kaupankäyntitoiminnan taseen sisäisiin ja taseen ulkopuolisiin toimintoihin liittyvistä korkoherkistä positioista johtuvaa luontaista korkoriskiä (jota kutsutaan yleisesti muun kuin kaupankäyntitoiminnan aiheuttamaksi korkoriskiksi eli IRRBB:ksi) sekä muun kuin kaupankäyntitoiminnan positioista johtuvaa luottomarginaaliriskiä (jota kutsutaan yleisesti muun kuin kaupankäyntitoiminnan aiheuttamaksi luottomarginaaliriskiksi eli CSRBB:ksi) ja sisäisen valvonnan järjestelmän riittävyyttä toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida muun muassa, noudattaako luottolaitos EPV:n verkkosivustolla erikseen julkaistuja säädöksiä, joihin viitataan 12 kohdassa.
246. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida muun kuin kaupankäyntitoiminnan aiheuttamaa korkoriskiä, myös näiden positioden suojauksia, niiden kirjaamisesta ja arvostamisesta riippumatta ja riippumatta tappioiden ja voittojen kirjaamisesta ja arvostamisesta kirjanpitoa varten.
247. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi muun kuin kaupankäyntitoiminnan aiheuttamaa korkoriskiä arvioidessaan tarkastella vähintään seuraavien alaluokkien³⁹ merkitystä ja olennaisuutta: gap-riski, korkoperusteriski ja optioriski.
248. Muun kuin kaupankäyntitoiminnan aiheuttaman korkoriskin arviointi tulisi erottaa muun kuin kaupankäyntitoiminnan aiheuttaman luottomarginaaliriskin arvioinnista, joka toimivaltaisten viranomaisten tulisi myös tehdä 6.5.3 jakson mukaisesti. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi erityisesti ottaa huomioon, arvioidaanko ja seurataanko laitoksen sisäisillä järjestelmillä asianmukaisesti muun kuin kaupankäyntitoiminnan aiheuttaman luottomarginaaliriskin aiheuttamaa riskiä taloudellisen arvon ja nettokorkotulojen (sisältäen markkina-arvon muutokset) kannalta ja määritetäänkö muun kuin kaupankäyntitoiminnan aiheuttama luottomarginaaliriski ja sen soveltamisala asianmukaisesti⁴⁰.

³⁹ IRRBB-alaluokkien esimerkinomainen erittely on liitteessä IV.

⁴⁰ Ottaen huomioon myös asiakirjassa EBA/GL/2022/14 annetut ohjeet.

249. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi muodostaa muun kuin kaupankäyntitoiminnan aiheuttaman luontaisen korkoriskin ja kyseisen korkoriskin ja muun kuin kaupankäyntitoiminnan aiheuttaman luottomarginaaliriskin riskinhallinnan ja valvontajärjestelyjen kokonaisarvioinnin perusteella näkemys muun kuin kaupankäyntitoiminnan aiheuttamasta korkoriskistä ja luottomarginaaliriskistä, minkä on määrä johtaa yhdistettyyn pisteytykseen taulukossa 12 esitettyjen kriteerien mukaisesti. Kunkin yksittäisen riskin arvioinnin tuloksen pitäisi käydä ilmi havainnoista laadittavasta yhteenvedosta ja tärkeimpiä riskitekijöitä koskevasta selityksestä.

6.5.2. Korkoriski

6.5.2.1. Muun kuin kaupankäyntitoiminnan aiheuttaman luontaisen korkoriskin arviointi

250. Muun kuin kaupankäyntitoiminnan aiheuttaman korkoriskin luontaisen tason arvioinnissa toimivaltaisten viranomaisten tulisi määrittää laitoksen kyseiselle riskille altistumisen pääasialliset tekijät ja arvioida tämän riskin mahdollista vakavaraisuusvaikutusta laitokseen.

Alustava arviointi

251. Muun kuin kaupankäyntitoiminnan aiheuttaman korkoriskin arvioinnin soveltamisalan määrittämiseksi toimivaltaisten viranomaisten tulisi ensin tunnistaa sen muun kuin kaupankäyntitoiminnan aiheuttaman korkoriskin lähteet, jota laitokseen kohdistuu tai saattaa kohdistua ja mahdolliset merkittävät muutokset. Tätä varten toimivaltaisten viranomaisten tulisi hyödyntää SREP-tarkoituksiin kerätyistä ICAAP- ja ILAAP-tiedoista, muun kuin kaupankäyntitoiminnan aiheuttaman korkoriskin raportoinnista ja muiden SREP-osatekijöiden arvioinnista, laitoksen aseman vertailusta samanlaisiin laitoksiin ja muista valvontatoimenpiteistä saatua tietoa. Tämän osana toimivaltaisten viranomaisten tulisi tarkastella laitoksen muun kuin kaupankäyntitoiminnan aiheuttaman korkoriskin hallintoa, myös sen keskeistä IRRBB-strategiaa ja sen IRRBB:tä koskevaa riskinottohalua suhteessa muun kuin kaupankäyntitoiminnan aiheuttamaan korkoriskiin, sekä sen sisäisen pääoman tasoa, jonka laitos on osoittanut muun kuin kaupankäyntitoiminnan aiheuttamalle korkoriskille.

Laitoksen korkoriskiprofiilin luonne ja koostumus

252. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi muodostaa selkeä käsitys siitä, miten korkomuutoksilla voi olla vahingollinen vaikutus laitoksen nettokorkotuloihin (ja tarvittaessa sen voittovaroihin) ja taloudelliseen arvoon (kassavirtojen nykyarvo), jotta saadaan sekä lyhyen aikavälin että pitemmän aikavälin käsitys pääoman riittävyyteen kohdistuvasta mahdollisesta uhasta.

253. Tätä varten toimivaltaisten viranomaisten tulisi analysoida laitoksen varojen, velkojen ja taseen ulkopuolisten vastuiden rakennetta ja ominaisuuksia, muun muassa niiden herkkyyttä korkotason muutoksille, maturiteetteja ja uudelleenhinnoittelupäiviä, sekä niiden tuotteiden ja positiodien osuutta, joiden maturiteetti on epävarma (esim. sisäänrakennetuilla optioilla tai

ennenaikaisen takaisinmaksun mahdollisuuksilla), ja kaikkia niihin liittyviä käyttäytymisolettamuksia ja muodostaa selkeä käsitys niistä.

254. Lisäksi toimivaltaisten viranomaisten tulisi tarkastella laitoksen suojausstrategiaa ja sitä, missä määrin luonnollista suojausta voidaan soveltaa (ottaen huomioon sellaisten erien uudelleenhinnoitteluajankohtien mallinnuksen luotettavuus, joiden erääntymisajankohtaa ei ole määritetty), suojaustarkoituksiin käytettyjen johdannaisten määrää ja sitä, vähentävätkö johdannaiset herkkyyttä oman pääoman taloudellisessa arvossa, nettokorkotulossa tai muissa laitoksen sisäisesti käyttämissä mittareissa.
255. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi myös kiinnittää huomiota mahdollisiin keskittyymiin (esim. laina- tai joukkolainasalkuissa) uudelleenhinnoittelun maturiteetin osalta tai tuotteissa, joihin liittyy automaattista tai käyttäytymisperusteista valinnaisuutta, järjestämättömiin vastuisiin ja käypään arvoon arvostettaviin instrumentteihin liittyvän muun kuin kaupankäyntitoiminnan aiheuttaman korkoriskin luonteeseen, myös vähemmän likvideihin instrumentteihin, kuten tason 3 varoihin ja velkoihin.
256. Analysoidessaan vaikutusta laitoksen tulokseen toimivaltaisten viranomaisten tulisi tiedostaa, miten suuri osa laitoksen tuloksesta riippuu koron muutoksille herkistä positioista, ja määrittää, miten erilaiset korkomuutokset vaikuttavat laitoksen nettokorkotuloihin, sekä määrittää instrumenttien markkina-arvon muutosten vaikutukset – sen mukaan, miten niitä käsitellään kirjanpidossa – joko tuloslaskelmaan tai suoraan omaan pääomaan (esim. muiden laajan tuloksen erien kautta).
257. Analysoidessaan vaikutusta laitoksen taloudelliseen arvoon ja tulokseen toimivaltaisten viranomaisten tulisi ensin tarkastella direktiivin 2013/36/EU 98 artiklan 5 kohdassa säädettyjen ja sittemmin delegoidussa asetuksessa (EU) 2024/856 valvonnan poikkeavien arvojen testientuloksia, jotta saataisiin alustava vertailukohta, johon voidaan verrata sitä, miten korkomuutokset vaikuttavat laitokseen. Tämän arvioinnin yhteydessä toimivaltaisten viranomaisten tulisi kiinnittää erityistä huomiota kassavirtojen herkkyyteen uudelleenhinnoittelulle, sekä niiden ajoituksen että määrien osalta, ja sekä muutoksiin keskeisissä taustaoletuksissa (erityisesti sellaisten asiakastilien osalta, joille ei ole määritetty tiettyä uudelleenhinnoitteluajankohtaa sekä sellaisten asiakastilien osalta, joihin sisältyy asiakkaan käyttäytymisoptioita ja/tai oman pääoman osalta).
258. Jos laitos tunnistetaan poikkeavaksi nettokorkotuloja koskevassa valvonnan poikkeavien arvojen testeissä toimivaltaisten viranomaisten tulisi tarvittaessa harkita muiden ulottuvuuksien analysointia arvioinnin täydentämiseksi (esim. laitoksen liiketoimintamalli huomioon ottaen). Muita huomioon otettavia ulottuvuuksia voivat olla käypään arvoon arvostettavien instrumenttien markkina-arvon muutokset, epäedullisempien nettokorkotuloennusteiden arviointi verrattuna nykyiseen toteutuneeseen nettokorkotuloon sekä hallinnollisiin kuluihin /yleiskustannuksiin ja nettopalkkiot/-maksut, jotka liittyvät korkotasossa ja markkinaolosuhteissa havaituista muutoksista johtuvien kytkettyjen tappioiden/voittojen huomioon ottamiseen.

259. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi kiinnittää huomiota kassavirtojen herkkyyteen muun kuin kaupankäyntitoiminnan käypään arvoon arvostettavien instrumenttien arvon muutoksille, mukaan lukien muun kuin kaupankäyntitoiminnan välineiden suojaukseen käytettävät korkojohdannaiset (esim. käypään arvoon arvostettavien instrumenttien markkina-arvon - muutosten vaikutus tuloslaskelmaan, suojauslaskennan tehokkuus).
260. Direktiivin 2013/36/EU 98 artiklan 5 kohdassa säädetyn ja sittemmin delegoidussa asetuksessa (EU) 2024/856 tarkennetun valvonnan poikkeavien arvojen testien käyttämisen lisäksi toimivaltaiset viranomaiset voivat vaatia laitoksia ottamaan huomioon muita korkotasoa koskevia sokkiskenaarioita.
261. Määrällisessä arvioinnissaan toimivaltaisten viranomaisten tulisi myös tarkastella laitoksen korkoriskin mittaamiseen käyttämien sisäisten tai vakiomenetelmien tuloksia. Niiden yhteydessä toimivaltaisten viranomaisten tulisi myös arvioida eri valuutoilla toimivien laitosten osalta eri valuutoista aiheutuvia vaikutuksia taloudellisen arvon ja tuottojen mittareihin ja, jos sovelletaan sisäistä menetelmää, menetelmiä, joita laitokset käyttävät näiden valuuttojen yhdistämiseen. Näitä menetelmiä analysoimalla toimivaltaisten viranomaisten tulisi oppia ymmärtämään paremmin laitoksen muun kuin kaupankäyntitoiminnan aiheuttaman korkoriskin profiilin taustalla olevia tärkeimpiä riskitekijöitä.
262. Analysoidessaan sekä valvonnan poikkeavien arvojen testien vaikutuksen että laitoksen sisäisten tai vakiomenetelmien tuloksia toimivaltaisten viranomaisten tulisi tarkastella sekä tiettyä ajankohtaa kuvaavia) lukuja että historiallisia kehityssuuntia. Näitä arvoja olisi verrattava vertailuryhmään ja arvioitava maailmanlaajuisen markkinatilanteen valossa.

Sokkiskenaariot ja stressitestaus

263. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida ja ottaa jatkuvan hallinnan kannalta huomioon korkoa koskevien sokkiskenaarioiden sekä muun kuin kaupankäyntitoiminnan aiheuttaman korkoriskin stressitestien tulokset, jotka laitos on tehnyt osana jatkuvaa sisäisen hallinnan menettelyään. Tässä yhteydessä toimivaltaisten viranomaisten tulisi olla tietoisia muun kuin kaupankäyntitoiminnan aiheuttaman korkoriskin tärkeimmistä lähteistä ja erityisesti muutosten vaikutuksesta käyttäytymisperusteisissa oletuksissa, esimerkiksi eräpäivättömiin talletuksiin.
264. Jos laitoksen sokkiskenaarioiden ja stressitestien tulosta tarkasteltaessa ilmenee tai epäillään uudelleenhinnoittelun/maturiteetin erityistä kertymistä käyrän eri kohdissa, toimivaltaiset viranomaiset voivat vaatia lisäanalyysia.
- 6.5.2.2 Muun kuin kaupankäyntitoiminnan aiheuttaman korkoriskin hallinta- ja valvontakehyksen arviointi

265. Saadakseen kattavan käsityksen laitoksen muun kuin kaupankäyntitoiminnan aiheuttaman korkoriskin profiilista toimivaltaisten viranomaisten tulisi tarkastella laitoksen korkoriskien hallintaa ja niiden perustana olevaa järjestelmää.

Muun kuin kaupankäyntitoiminnan aiheuttamaa korkoriskiä koskeva strategia ja riskinottohalu

266. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida, onko laitoksella luotettava, selkeästi muotoiltu ja dokumentoitu muun kuin kaupankäyntitoiminnan aiheuttamaa korkoriskiä koskeva strategia ja riskinottohalu, jotka sen ylin hallintoelin on hyväksynyt. Tässä arvioinnissa toimivaltaisten viranomaisten tulisi muiden tekijöiden ohella ottaa huomioon ylimmän hallintoelimen rooli muun kuin kaupankäyntitoiminnan aiheuttamaa korkoriskiä koskevan strategian ja riskinottohalun määrittelyssä, hyväksymisessä ja arvioinnissa, toimivan johdon toteuttama tämän strategian asianmukainen täytäntöönpano sekä sen asianmukaisuus laitoksen kannalta ottaen huomioon sen liiketoimintamalli, sen markkinaympäristö ja rooli rahoitusjärjestelmässä sekä pääoman riittävyys.

Organisaation laajuuden ja sisäisen valvonnan järjestelmä

267. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida, onko laitoksella asianmukainen organisaatio muun kuin kaupankäyntitoiminnan aiheuttaman korkoriskin hallinta-, mittaamis-, seuranta- ja valvontatoimintoja varten sekä riittävät henkilöresurssit ja tekniset resurssit. Tässä arvioinnissa toimivaltaisten viranomaisten tulisi ottaa huomioon muun kuin kaupankäyntitoiminnan aiheuttaman korkoriskin yleistä hallintaa sekä muun kuin kaupankäyntitoiminnan aiheuttaman korkoriskin tunnistamista, seuranta, valvontaa ja raportointia koskevien vastualueiden riittävyys, myös muun kuin kaupankäyntitoiminnan aiheuttaman korkoriskin valvonta-alueen riippumattomuus.

268. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida, onko laitoksella muun kuin kaupankäyntitoiminnan aiheuttaman korkoriskin hallintaa varten selkeästi määritellyt toimintaperiaatteet ja menettelyt, jotka ovat yhdenmukaisia sen ylimmän hallintoelimen hyväksymän ja määrääjän tarkistaman muun kuin kaupankäyntitoiminnan aiheuttamaa korkoriskiä koskevan strategian ja riskinottohalun kanssa. Toimintaperiaatteet tulisi muotoilla selkeästi, niistä tulisi tiedottaa ja niitä tulisi soveltaa johdonmukaisesti koko laitoksessa sekä pankkikonserneissa. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi varmistaa, että toimintaperiaateissa määritellään menettelytavat uusien tuotteiden kehittämiselle sekä merkittäville suojaus- tai riskienhallintatoimenpiteille, ja huolehtia siitä, että niihin sovelletaan asianmukaisia menettelyjä ja valvontatoimia ennen niiden toteuttamista ja että laitos on analysoinut niiden mahdolliset vaikutukset kokonaisriskiprofiiliinsa.

269. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida, onko laitoksella asianmukainen järjestelmä muun kuin kaupankäyntitoiminnan aiheuttaman korkoriskin tunnistamista, arviointia, hallintaa ja vähentämistä varten ja onko järjestelmä yhdenmukainen muun kuin kaupankäyntitoiminnan positioiden tason, monimutkaisuuden ja riskialttiuden sekä laitoksen koon ja monimutkaisuuden kanssa. Arvioinnin olisi katettava sisäisiä malleja, esimerkiksi

asiakkaan käyttäytymiseen liittyvät sisäiset mallit (esim. talletuksen vakauden ja ennenaikaisen takaisinmaksun mallit). Tässä arvioinnissa toimivaltaisten viranomaisten tulisi selvittää, ymmärtävätkö riskienhallinnasta vastaavat henkilöt ja laitoksen toimiva johto mittaajärjestelmien taustalla olevat oletukset ja ovatko he tietoisia siitä, kuinka suuri malliriski laitoksen riskinmittausmenetelmiin liittyy.

270. Niiden tulisi lisäksi arvioida sitä, ovatko tietojärjestelmät ja mittaamismenetelmät sellaisia, että johto voi mitata muun kuin kaupankäyntitoiminnan aiheuttamaa luontaista korkoriskiä kaikissa laitoksen merkittävissä taseeseen sisältyviin eriin tai taseen ulkopuolisiin eriin liittyvissä vastuissa (tarvittaessa konsernin tasolla), sisäiset suojaukset mukaan lukien, sekä keskittymissä maturiteetteihin ja vastapuoliin muun kuin kaupankäyntitoiminnan salkussa. Muun kuin kaupankäyntitoiminnan aiheuttamaa korkoriskiä koskevan kehysten tehokkuutta tulisi tarkastella ja arvioida säännöllisesti. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi verrata sisäisiä tarkastuksia ja arviointeja COREP-raportointimalleista saataviin tietoihin.
271. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida laitoksen toimintatapaa eräpäivättömien talletusten käyttäytymisen mallintamisessa, muun muassa sitä, otetaanko siinä huomioon asiaankuuluvat riskitekijät, jotka vaikuttavat eräpäivättömien talletusten uudelleenhinnoittelukäyttäytymiseen. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi käyttää tässä arvioinnissa asianmukaisia analyysivälineitä ja ottaa huomioon laitoksen liiketoimintamalli. Merkityksellisiä toimintatapoja voivat olla esimerkiksi sen arviointi, miten laitos luokittelee eräpäivättömät talletukset asiakkaaseen, laitokseen tai markkinaprofiiliin liittyvien riskitekijöiden perusteella, sekä vertailu alan toimijoihin, joilla on vastaava riskiprofiili. Lisäksi toimivaltaisten viranomaisten tulisi pohtia, miten laitos tasapainottaa aiempia tietoja tulevaisuuteen suuntautuvien toimintamallien ja asiantuntija-arvioiden kanssa, sekä tarkastella, miten käyttäytymisoletusten muuttaminen vaikuttaisi nettokorkotuloon ja oman pääoman taloudelliseen arvoon.
272. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi tarkastella sitä, otetaanko laitoksen sisäisissä mittaajärjestelmissä huomioon kaikki sen korkoriskin merkittävät muodot, jota laitokseen kohdistuu (esim. gap-riski, korkoperusteriski ja optioriski). Sisäisen mittaajärjestelmän on oltava asianmukaisesti kalibroitu, riippumattomasti validoitu, toteutumatostettu, ja se on tarkistettava sopivin väliajoin. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi ottaa huomioon, tuetaanko sisäistä mittaajärjestelmää asiakirjoilla, joissa otetaan huomioon liiketoimintamallille ja laitoksen toiminnalle olennaisen muun kuin kaupankäyntitoiminnan aiheuttaman luontaisen korkoriskin luonne, laajuus ja monimutkaisuus.
273. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida, onko laitoksella korkoriskiä koskeva asianmukainen seurannan ja sisäisen raportoinnin järjestelmä, jolla varmistetaan, että laitoksen toimivan johdon tai ylimmän hallintoelimen asianmukaisella tasolla ryhdytään tarvittaessa nopeasti toimiin. Valvontajärjestelmään pitäisi sisältyä erityisiä indikaattoreita ja käynnistäviä tekijöitä tehokkaiden varhaisvaroitusten antamiseksi (esim. korkoriskin limiittien rikkomisesta). Toimivaltaisten viranomaisten tulisi ottaa huomioon, raportoiko hallinta- ja

valvontayksikkö seurannan tulokset säännöllisesti ylimmälle hallintoelimelle ja toimivalle johdolle riittävän usein sen mukaan, mikä on korkoriskin laajuus, monimutkaisuus ja taso.

274. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida, onko laitoksella vahva ja kattava valvontajärjestelmä ja luotettavat varotoimet, joilla vähennetään sen altistumista muun kuin kaupankäyntitoiminnan aiheuttamalle korkoriskille sen riskinhallintastrategian ja riskinottohalun mukaisesti, esimerkiksi molempia muun kuin kaupankäyntitoiminnan aiheuttaman korkoriskin mittauksia koskeva asianmukainen limiittijärjestelmä. Sisäisen valvonnan toiminnon tulisi sisältää kaikki konsolidoidut yhteisöt, kaikki maantieteelliset sijainnit ja kaikki rahoitustoiminnot. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida sisäisen tarkastuksen toiminnon toimivuutta, muun muassa sitä, tehdäänkö sen arvioinnit riittävän usein ja kattavatko ne korkoriskikehyksen keskeiset osat.

6.5.3. Muun kuin kaupankäyntitoiminnan aiheuttama luottomarginaaliriski

6.5.3.1. Muun kuin kaupankäyntitoiminnan aiheuttaman luontaisen luottomarginaaliriskin arviointi

275. Muun kuin kaupankäyntitoiminnan aiheuttaman luontaisen luottomarginaaliriskin arvioinnissa toimivaltaisten viranomaisten tulisi ymmärtää laitoksen kyseiselle riskille altistumisen pääasialliset tekijät ja arvioida tämän riskin mahdollista vakavaraisuusvaikutusta laitokseen.
276. Muun kuin kaupankäyntitoiminnan aiheuttaman luottomarginaaliriskin arvioinnin soveltamisalan määrittämiseksi toimivaltaisten viranomaisten tulisi ensin tunnistaa sen riskin lähteet, joka laitokseen kohdistuu tai saattaa kohdistua ja mahdolliset merkittävät muutokset. Tämän osana toimivaltaisten viranomaisten tulisi tarkastella laitoksen muun kuin kaupankäyntitoiminnan aiheuttaman luottomarginaaliriskin hallintaa, myös sen muun kuin kaupankäyntitoiminnan aiheuttamaa luottomarginaaliriskiä koskevaa strategiaa ja sen riskinottohalua suhteessa muun kuin kaupankäyntitoiminnan aiheuttamaan luottomarginaaliriskiin, sekä muun kuin kaupankäyntitoiminnan aiheuttaman luottomarginaaliriskin käsittelyä ICAAP-menettelyssä.
277. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi muodostaa selkeä käsitys siitä, miten luottomarginaalien muutoksilla voi olla vahingollinen vaikutus laitoksen nettokorkotuloihin (ja tarvittaessa sen voittovaroihin) ja taloudelliseen arvoon, jotta saadaan sekä lyhyen aikavälin että pitemmän aikavälin käsitys pääoman riittävyyteen kohdistuvasta mahdollisesta uhasta. Tätä varten toimivaltaisten viranomaisten tulisi tarkastella toimintamallia, jota laitos soveltaa muodostaakseen tämän selkeän näkemyksen laitoksen varojen, velkojen ja taseen ulkopuolisten vastuiden rakenteesta ja ominaisuuksista sekä sitä, miten ne ohjaavat muun kuin kaupankäyntitoiminnan aiheuttaman luottomarginaaliriskin tasoa ja suuntaa.
278. Analysoidessaan vaikutusta laitoksen tulokseen toimivaltaisten viranomaisten tulisi ottaa huomioon luottomarginaaliherkkien positioiden vaikutus laitoksen tuottoon, luottomarginaalien muutosten vaikutus laitoksen nettokorkotuloihin sekä instrumenttien markkina-arvon muutosten vaikutukset – sen mukaan, miten niitä käsitellään kirjanpidossa –

joko tuloslaskelmaan tai suoraan omaan pääomaan (esim. muiden laajan tuloksen erien kautta).

279. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi tarvittaessa tarkastella laitoksen muun kuin kaupankäyntitoiminnan aiheuttaman luottomarginaaliriskin mittaamiseen käyttämien menetelmien tuloksia. Näitä menetelmiä analysoimalla toimivaltaisten viranomaisten tulisi oppia ymmärtämään paremmin laitoksen muun kuin kaupankäyntitoiminnan aiheuttaman luottomarginaaliriskin profiilin taustalla olevia tärkeimpiä riskitekijöitä.

6.5.3.2. Muun kuin kaupankäyntitoiminnan aiheuttaman luottomarginaaliriskin hallinta- ja valvontakehyksen arviointi

280. Saadakseen kattavan käsityksen laitoksen muun kuin kaupankäyntitoiminnan aiheuttaman luottomarginaaliriskin profiilista toimivaltaisten viranomaisten tulisi tarkastella laitoksen korkoriskipositioden taustalla olevia hallinto- ja riskienhallintajärjestelyjä.

281. Laitoksen muun kuin kaupankäyntitoiminnan aiheuttaman luottomarginaaliriskin hallintaa koskevan arvioinnin tulisi sisältää seuraavat osatekijät:

- a. muun kuin kaupankäyntitoiminnan aiheuttamaa luottomarginaaliriskiä koskeva strategia ja riskinottohalu
- b. laitoksen organisaatiokehys ja vastuunjako muun kuin kaupankäyntitoiminnan aiheuttaman luottomarginaaliriskin hallinta-, mittausta-, seuranta- ja valvontatoimintojen osalta
- c. laitoksen muun kuin kaupankäyntitoiminnan aiheuttaman luottomarginaaliriskin hallintaa koskevat toimintaperiaatteet ja menettelytavat.

282. Näiden osa-alueiden arvioinnissa toimivaltaisten viranomaisten tulisi viitata muun kuin kaupankäyntitoiminnan aiheuttaman korkoriskin hallinta- ja valvontakehyksen arviointia koskevaan 6.5.2.2 jaksoon, jossa esitetyt periaatteet koskevat myös muun kuin kaupankäyntitoiminnan aiheuttaman luottomarginaaliriskin hallinnan arviointia.

283. Kun toimivaltaiset viranomaiset analysoivat muun kuin kaupankäyntitoiminnan aiheuttaman luottomarginaaliriskin arviointiin kuuluvien varojen ja velkojen soveltamisalaa sellaisena kuin se on määritelty myös laitoksen menetelmissä, niiden tulisi arvioida, jätetäänkö instrumentteja soveltamisalan ulkopuolelle ainoastaan silloin, kun ne eivät ole herkkiä muun kuin kaupankäyntitoiminnan aiheuttamalle luottomarginaaliriskille ja onko se asianmukaisesti dokumentoitu ja perusteltu, kuten EPV:n IRRBB- ja CSRRBB-ohjeiden kohdassa 124 vaaditaan⁴¹. Huomioon otettavia tekijöitä ovat muun muassa

- a. se, sisällyttääkö laitos kaikki käypään arvoon arvostetut varat ja velat

⁴¹Direktiivin 2013/36/EU 84 artiklan 6 kohdan nojalla annetut ohjeet korkojen potentiaalisista muutoksista johtuvien riskien havaitsemista, arviointia, hallintaa ja vähentämistä koskevista perusteista ja luottomarginaaliriskin arvioinnista ja seurannasta — laitosten kaupankäyntivarastoon kuulumattomat toimet (EBA/GL/2022/14).

- b. se, sisällyttääkö laitos kaikki varat ja velat, joiden luottomarginaaliriski voidaan päätellä suorasta tai epäsuorasta tai jopa mallinnetusta markkinahinnasta, riippumatta niiden kirjanpidollisesta käsittelystä
 - c. luottomarginaalien mahdollinen merkitys laitoksen hinnoittelukäytännössä eri varoille/veloille (esimerkiksi nimenomaiset viittaukset havaittuihin markkinahintoihin tai epäsuorempi merkitys)
 - d. mahdolliset erot, joita laitos soveltaa oman pääoman taloudellisen arvon ja nettokorkotulon soveltamisalan välillä muun kuin kaupankäyntitoiminnan aiheuttaman luottomarginaaliriskin mittaamisessa (esim. nettokorkotulon aikajänteen tai muiden syiden vuoksi).
284. Analysoidessaan laitoksen muun kuin kaupankäyntitoiminnan aiheuttaman luottomarginaaliriskin mittausta toimivaltaisten viranomaisten tulisi tarvittaessa tarkastella, mitä sokkiskenaarioita laitos ottaa huomioon sekä miten ja miksi sokit voivat vaihdella taseerien välillä.
285. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi tarkistaa, onko laitoksen muun kuin kaupankäyntitoiminnan aiheuttaman luottomarginaaliriskin mittauksessa jätetty huomioimatta laitospesäkkeiden luottomarginaali vai onko se otettu huomioon ainoastaan suhteellisuuden vuoksi ja riippumatta laitoksen SREP-luokituksesta, kunhan varmistetaan, että mittauksista saadaan maltillisempia tuloksia.
286. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida, onko laitoksella asianmukainen järjestelmä muun kuin kaupankäyntitoiminnan aiheuttaman luottomarginaaliriskin tunnistamista, arviointia, hallintaa ja vähentämistä varten ja onko järjestelmä yhdenmukainen muun kuin kaupankäyntitoiminnan positioiden tason, monimutkaisuuden ja riskialttiuden sekä laitoksen koon ja monimutkaisuuden kanssa. Niiden tulisi tarkastella sitä, ovatko tietojärjestelmät ja mittaamisen menetelmät sellaisia, että johto voi mitata sisäistä muun kuin kaupankäyntitoiminnan aiheuttamaa luontaisista luottomarginaaliriskistä kaikissa laitoksen merkittävissä taseeseen sisältyviin eriin tai taseen ulkopuolisiin eriin liittyvissä vastuissa (tarvittaessa konsernin tasolla), muun kuin kaupankäyntitoiminnan salkussa. Muun kuin kaupankäyntitoiminnan aiheuttamaa luottomarginaaliriskistä koskevan kehityksen tehokkuutta tulisi tarkastella ja arvioida säännöllisesti. Tässä yhteydessä toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida, tarkistetaanko merkittävät mittausoletukset vähintään vuosittain ja nopeasti muuttuvissa markkinaolosuhteissa useammin.
287. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi tarkastella sitä, otetaanko laitoksen sisäisissä mittausjärjestelmissä huomioon kaikki muun kuin kaupankäyntitoiminnan aiheuttaman luottomarginaaliriskin lähteet, jotka ovat merkityksellisiä laitoksen liiketoimintamallin kannalta. Sisäisen mittausjärjestelmän on oltava asianmukaisesti kalibroitu, riippumattomasti validoitu, toteutumattestatu, ja se on tarkistettava sopivin väliajoin. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi ottaa huomioon, tuetaanko sisäistä mittausjärjestelmää asiakirjoilla, joissa otetaan huomioon liiketoimintamallille ja laitoksen toiminnalle luontaisen muun kuin

kaupankäyntitoiminnan aiheuttaman luottomarginaaliriskin luonne, laajuus ja monimutkaisuus.

288. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida, onko laitoksella muun kuin kaupankäyntitoiminnan aiheuttamaa luottomarginaaliriskiä koskeva asianmukainen seurannan ja sisäisen raportoinnin järjestelmä, jolla varmistetaan, että laitoksen toimivan johdon tai ylimmän hallintoelimen asianmukaisella tasolla ryhdytään tarvittaessa nopeasti toimiin. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi ottaa huomioon, raportoiko hallinto- ja valvontayksikkö seurannan tulokset säännöllisesti ylimmälle hallintoelimelle ja toimivalle johdolle riittävän usein sen mukaan, mikä on luottomarginaaliriskin laajuus, monimutkaisuus ja taso.

289. Toimivaltaisten viranomaisten olisi arvioitava, onko laitoksella vahva ja kattava valvontajärjestelmä ja luotettavat varotoimet, joilla vähennetään sen altistumista muun kuin kaupankäyntitoiminnan aiheuttamalle luottomarginaaliriskille sen riskinhallintastrategian ja riskinottohalun mukaisesti. Sisäisen valvonnan toiminnon tulisi sisältää kaikki konsolidoidut yhteisöt, kaikki maantieteelliset sijainnit ja kaikki rahoitustoiminnot. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida sisäisen tarkastuksen toiminnon toimivuutta, muun muassa sitä, tehdäänkö sen arvioinnit riittävän usein ja kattavatko ne muun kuin kaupankäyntitoiminnan aiheuttamaa luottomarginaaliriskiä koskevan kehyksen keskeiset osat.

6.5.4. Yhteenveto havainnoista, pisteytyksestä ja valvontatoimenpiteistä

290. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi muodostaa edellä esitettyjen arviointien perusteella näkemys laitoksen muun kuin kaupankäyntitoiminnan aiheuttamasta korko- ja luottomarginaaliriskistä. Tämän käsityksen olisi käytävä ilmi havainnoista laadittavasta yhteenvedosta, johon liitetään taulukossa 12 esitettyjen näkökohtien perusteella annettava pistemäärä. Jos toimivaltainen viranomainen päättää tiettyjen riskien alaryhmien merkittävyyden perusteella arvioida ja pisteyttää ne erikseen, olisi tässä taulukossa esitettyjä ohjeita sovellettava analogisesti mahdollisuuksien mukaan.

Taulukko 12. Valvontaan perustuvia näkökohtia muun kuin kaupankäyntitoiminnan aiheuttaman korkoriskin ja luottomarginaaliriskin pisteyttämistä varten

Riskin pistemäärä	Valvontaan perustuva arvio	Luontaista riskiä koskevia näkökohtia	Riittäviä hallinta- ja valvontajärjestelyjä koskevia näkökohtia
1	Laitokseen kohdistuvan merkittävän vakavaraisuusvaikutuksen riski on matala, kun otetaan huomioon luontainen riski sekä hallinta ja valvontajärjestelyt.	Korkoriski: <ul style="list-style-type: none"> Taloudellisen arvon herkkyys korkomuutoksille ei ole merkittävä / on hyvin alhainen. Voittovarojen herkkyys korkomuutoksille ei ole merkittävä / on hyvin alhainen. Taloudellisen arvon ja voittovarojen herkkyys 	Korkoriski ja luottomarginaaliriski: <ul style="list-style-type: none"> Laitoksen korko- ja luottomarginaaliriskiä koskevat riskikäytännöt ja -strategia ovat yhdenmukaisia sen kokonaistrategian ja riskinottohalun kanssa. Korko- ja luottomarginaaliriskiä koskeva organisaatiokehys on vankka, siinä on selkeät vastualueet ja riskinottajien ja

Riskin pistemäärä	Valvontaan perustuva arvio	Luontaista riskiä koskevia näkökohtia	Riittäviä hallinta- ja valvontajärjestelyjä koskevia näkökohtia
		perustana olevien oletusten muutoksille (esim. tuotteet, joissa on sisäänrakennettu asiakkaan valinnanmahdollisuus) ei ole merkittävä / on hyvin alhainen.	hallinta- ja valvontatoimintojen tehtävät on erotettu selkeästi. <ul style="list-style-type: none"> Korko- ja luottomarginaaliriskin mittaamis-, seuranta- ja raportointijärjestelmät ovat asianmukaisia. Laitoksella on selkeästi määritellyt sisäiset toimintarajat ja niihin liittyvät riskienhallintatoimenpiteet sekä korko- ja luottomarginaaliriskien (jos ne ovat merkittäviä) valvontakehys, joka on vakaa ja sopusoinnussa laitoksen riskistrategian ja riskinottohalun kanssa.
2	Laitokseen kohdistuvan merkittävän vakavaraisuusvaikutuksen riski on keskimääräinen tai alhainen, kun otetaan huomioon luontainen riski sekä hallinta- ja valvontajärjestelyt.	Korkorisiki: <ul style="list-style-type: none"> Taloudellisen arvon herkkyys korkomuutoksille on keskimääräinen tai alhainen. Voittovarojen herkkyys korkomuutoksille on keskimääräinen tai alhainen. Taloudellisen arvon ja voittovarojen herkkyys perustana olevien oletusten muutoksille (esim. tuotteet, joissa on sisäänrakennettu asiakkaan valinnanmahdollisuus) on keskimääräinen tai alhainen. 	
3	Laitokseen kohdistuvan merkittävän vakavaraisuusvaikutuksen riski on keskimääräinen tai suuri, kun otetaan huomioon luontainen riski sekä hallinta- ja valvontajärjestelyt.	Korkorisiki: <ul style="list-style-type: none"> Taloudellisen arvon herkkyys korkomuutoksille on keskimääräinen tai korkea. Voittovarojen herkkyys korkomuutoksille on keskimääräinen tai korkea. Taloudellisen arvon ja voittovarojen herkkyys perustana olevien oletusten muutoksille (esim. tuotteet, joissa on sisäänrakennettu asiakkaan valinnanmahdollisuus) on keskimääräinen tai korkea. 	<ul style="list-style-type: none"> Laitoksen korko- ja luottomarginaaliriskiä koskevat riskikäytännöt ja -strategia eivät ole yhdenmukaisia sen kokonaisstrategian ja riskinottohalun kanssa. Korko- ja luottomarginaaliriskiä koskevassa organisaatiokehityksessä ei eritellä riittävästi riskinottajien ja hallinta- ja valvontatoimintojen vastuualueita ja tehtäviä. Korko- ja luottomarginaaliriskin mittaamis-, seuranta- ja raportointijärjestelmiä ei käytetä riittävän tarkasti ja usein. Sisäiset toimintarajat, riskienhallintatoimenpiteet ja/tai korko- ja luottomarginaaliriskien (jos ne ovat merkittäviä) valvontakehys eivät ole keskenään yhtenäisiä eivätkä sopusoinnussa laitoksen
4	Laitokseen kohdistuvan merkittävän	Korkorisiki: <ul style="list-style-type: none"> Taloudellisen arvon herkkyys 	

Riskin pistemäärä	Valvontaan perustuva arvio	Luontaista riskiä koskevia näkökohtia	Riittäviä hallinta- ja valvontajärjestelyjä koskevia näkökohtia
	vakavaraisuusvaikutuksen riski on suuri, kun otetaan huomioon luontainen riski sekä hallinta- ja valvontajärjestelyt.	<p>korkomuutoksille on suuri.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Voittovarojen herkkyys korkomuutoksille on suuri. • Taloudellisen arvon ja voittovarojen herkkyys perustana olevien oletusten muutoksille (esim. tuotteet, joissa on sisäänrakennettu asiakkaan valinnanmahdollisuus) on korkea. 	riskistrategian ja riskinottohalun kanssa.

291. Seuraavassa taulukossa esitetään ei-tyhjentävä luettelo valvontatoimenpiteistä, joihin toimivaltaiset viranomaiset voivat ryhtyä, jos laitoksen muun kuin kaupankäyntitoiminnan aiheuttaman korkoriskin ja luottomarginaaliriskin hallintakehyksessä havaitaan puutteita. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi päättää toimenpiteen tyypistä sen perusteella, millä tavalla se vaikuttaa tiettyyn havaittuun puutteeseen. Toimivaltaiset viranomaiset voivat soveltaa muita valvontatoimenpiteitä (myös direktiivin 2013/36/EU 104 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaisia määrällisiä toimenpiteitä) tai niiden yhdistelmää, jos ne katsotaan asianmukaisemmiksi havaittujen puutteiden korjaamiseksi.

Taulukko 13. Muun kuin kaupankäyntitoiminnan aiheuttamaa korkoriskiä ja luottomarginaaliriskiä koskevat mahdolliset valvontatoimenpiteet (luettelo ei ole tyhjentävä)

Direktiivin 2013/36/EU 104 artiklan 1 kohdan b, d, e, f, j ja l alakohdassa ja 84 artiklan 3 kohdassa tarkoitetut toimivaltaisten viranomaisten mahdolliset valvontatoimenpiteet – Toimivaltaiset viranomaiset voivat vaatia laitosta
A. parantamaan stressitestausvalmiuksiaan
B. parantamaan korkoriskin hallintatietojen raportointia ylimmälle hallintoelimelle ja toimivalle johdolle
C. soveltamaan sisäisiin rajoihin poikkeamia toimintoihin, tuotteisiin ja järjestelmiin liittyvän luontaisen riskin vähentämiseksi
D. laajentamaan tai tihentämään laitosten korkoriskiä koskevien positioiden raportointia
E. käyttämään korkoriskiä koskevaa vakiomenetelmää
F. määrittämään muita kuin EPV:n teknisissä sääntelystandardeissa laatimia mallinnuksen ja parametrien perusoletuksia (direktiivin 2013/36/EU 98 artiklan 5 kohdan viimeisen alakohdan mukaisesti).

Osasto 7. SREP:n mukainen pääoman arviointi

7.1. Yleistä

292. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi määrittää SREP:n mukaisella pääoman arvioinnilla, kattavatko laitoksen omat varat luotettavasti pääomaan kohdistuvat riskit, joita laitokseen kohdistuu tai saattaa kohdistua, jos tällaiset riskit arvioidaan merkittäviksi laitoksen kannalta.
293. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi tehdä tämä määrittämällä ja asettamalla niiden omien lisävarojen määrä (summa) ja laatu (koostumus), joita laitoksen on pidettävä hallussaan kattamaan laitoksen omat riskit ja riskin osatekijät, joita pilarin 1 mukainen vaatimus ei kata tai joita se ei kata riittävästi, ja tarvittaessa asettamalla omien varojen vaatimukset, joilla korjataan malleissa, valvontamenettelyissä, hallintotavassa tai muissa seikoissa esiintyviä puutteita sekä luottolaitoksen liiketoimintamallista johtuvia riskejä (pilarin 2 mukainen vaatimus muille riskeille kuin ylivelkaantumisen riskille ja ylivelkaantumisriskiä koskeva pilarin 2 mukainen vaatimus ylivelkaantumisen riskille).
294. Kun pilarin 1 mukaisen vaatimuksen määrittämistä koskevassa sääntelykehyksessä tapahtuvien merkittävien muutosten (esim. TREA:n nousu tai lasku) tai sen tietyssä laitoksessa tehtävän täytäntöönpanon (kuten kokonaisriskipainolattian) odotetaan tai voidaan odottaa vaikuttavan merkittävästi laitoksen pääomaprofiiliin, toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida kyseistä vaikutusta sen kannalta, mikä on sen vuorovaikutus pilarin 2 mukaisen vaatimuksen kanssa. Tällainen arviointi voi johtaa pilarin 2 mukaisen vaatimuksen tason tai koostumuksen uudelleenmäärittämiseen (joko ylös- tai alaspäin) sen varmistamiseksi, että laitoksen omien varojen kokonaisvaatimukset ovat direktiivin 2013/36/EU 104 a artiklan 1 kohdan mukaisia ja erityisesti että pilarin 2 mukainen vaatimus kattaa riskit tai riskitekijät, joita pilarin 1 vaatimus ei kata tai ei kata riittävästi. Tehdessään tällaisen arvioinnin toimivaltaiset viranomaiset voivat lisätä valvojan arvioinnin tai sen tiettyjen osatekijöiden arviointitiheyttä 2.4 jaksossa esitetyn SREP-osallistumismallin mukaisesti.
295. Jotta toimivaltaiset viranomaiset voisivat puuttua mahdollisiin pääoman puutteisiin, myös stressiolosuhteissa, niiden tulisi toteuttaa asianmukaisia valvontatoimenpiteitä, mukaan lukien tarvittaessa ottamalla käyttöön ja antamalla tiedoksi pilarin 2 mukaiset ohjeet ja ylivelkaantumisriskiä koskevat pilarin 2 mukaiset ohjeet, jotka koskevat niiden omien varojen määrää (summa) ja laatua (koostumus), jotka laitoksella odotetaan olevan yhteenlasketun pääomavaatimuksensa (OCR) tai sen kokonaisvähimmäisomavaraisuusastetta koskevan vaatimuksen (OLRR) lisäksi.

296. Määrittäessään pilarin 2 mukaista vaatimusta ja tarvittaessa pilarin 2 mukaisia ohjeita toimivaltaisten viranomaisten tulisi
- a. ottaa huomioon kaikki valvontatoimenpiteet, joita ne ovat soveltaneet tai aikovat soveltaa laitokseen
 - b. perustella selkeästi kaikki omien varojen lisävaatimuksia koskevat tekijät pilarin 2 mukaisia vaatimuksia ja ylivelkaantumisriskiä koskevia pilarin 2 mukaisia vaatimuksia sekä P2G:tä ja P2G-LR:ää varten
 - c. soveltaa pilarin 2 mukaisia vaatimuksia ja ylivelkaantumisriskiä koskevia pilarin 2 mukaisia vaatimuksia sekä P2G:tä ja P2G-LR:ää johdonmukaisesti, jotta voidaan varmistaa vakavaraisuusvaateiden kattava johdonmukaisuus kaikissa laitoksissa.
297. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida laitoksen omien varojen riittävyyttä ja niihin kohdistuvan taloudellisen paineen vaikutusta sekä ylivelkaantumisen aiheuttamia riskejä yhtenä keskeisenä laitoksen elinkelpoisuutta määrittävänä tekijänä. Tämä arviointi tulisi tiivistää pisteytykseksi, jossa otetaan huomioon tämän osaston lopussa mainitut seikat.

7.2. Pilarin 2 mukaisen vaatimuksen määrittäminen muiden riskien kuin ylivelkaantumisriskin osalta (P2R)

298. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi määrittää muiden riskien kuin ylivelkaantumisriskin osalta pilarin 2 mukaiset vaatimukset, joissa määritetään laitoksen osalta kaikki direktiivin 2013/36/EU 104 a artiklan 1 kohdassa luetellut tilanteet, muun muassa erityisesti
- a. riski, joka aiheutuu odottamattomista tappioista sekä odotetuista tappioista, joita ei kateta riittävästi varauksilla, 12 kuukauden ajanjaksona (jollei asetuksessa (EU) N:o 575/2013 säädetä omien varojen vaatimuksesta muulle ajanjaksolle), ja joita laitoksille aiheutuu niiden toiminnan vuoksi, mukaan lukien ne, jotka johtuvat tiettyjen talouden ja markkinoiden kehityksen vaikutuksesta
 - b. direktiivin 2013/36/EU 101 artiklan mukaisesti arvioitavien omien varojen vaatimusten laskemiseen käytettävien sisäisten menetelmien puutteet, jäljempänä 'sääntelymallin puutteet', lukuun ottamatta niitä, jotka on jo katettu sillä, että laitos on sidottu kokonaisriskipainolattiaan asetuksen (EU) N:o 575/2013 92 artiklan mukaisesti
 - c. puutteet sisäisessä hallinnossa, myös sisäisen valvonnan järjestelyjen puutteet sekä muut puutteet ja osastoissa 4–6 esitetyn riskinarvioinnin mukaisesti tunnistettu laitoksen liiketoimintamallista johtuva riski, jos muut valvontatoimenpiteet eivät ole tehonneet tai niitä pidetään riittämättöminä havaittujen puutteiden korjaamiseksi.

7.2.1. Täydentävien omien varojen määrittäminen odottamattomien tappioiden kattamiseksi

299. Määritellessään pilarin 2 mukaista vaatimusta odottamattomien tappioiden riskille seuraavan kohdan a alakohdan mukaisesti toimivaltaisten viranomaisten tulisi ottaa huomioon kaikki riskityypit, jotka saattavat vaarantaa laitoksen pääomaposition. Toimivaltaisten viranomaisten

tulisi määrittää odottamattomien tappioiden riskin kattava pilarin 2 mukainen vaatimus määrittämällä kyseisen riskityypin kattamiseksi riittävänä pidettävä pääoma ja vähentämällä siitä pilarin 1 mukaisen vaatimuksen asianmukainen osuus.

300. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi määrittää riskikohtaisesti riittäväksi katsotut pääoman määrät tunnistamalla, arvioimalla ja määrittämällä riskit, joille laitos altistuu, ja ottaa siinä huomioon laitoksen koko riskiprofiili. Riittäväksi katsottavien pääoman määrien määrittämiseen pitäisi sisältyä
 - a. laitoskohtaiset riskit tai riskien osatekijät, joita pilarin 1 mukainen vaatimus ei kata
 - b. laitoskohtaiset riskit tai tällaisten riskien osatekijät, joita pilarin 1 mukainen vaatimus ei riittävästi kata.
301. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi varmistaa, että pääoman määrä, jonka katsotaan riittävän kunkin direktiivin 2013/36/EU 79–85 artiklan ja 87 a artiklan mukaisesti tunnistetun riskin kattamiseen, ei ole pienempi kuin kyseistä riskiä koskevan sovellettavan pilarin 1 mukaisen vaatimuksen asiaankuuluva osa. Poikkeustapauksissa, joissa riittävänä pidetyn pääoman määrän erittelemineen riskikohtaisesti on liian raskaasta erityisesti pienille laitoksille, toimivaltaisten viranomaisten tulisi noudattaa tämän kohdan ensimmäistä virkettä parhaansa mukaan ja hyödyntää ICAAP-laskelmia, valvontaviranomaisten harkintaa ja muita tietolähteitä.
302. Tunnistettaessa, arvioitaessa ja kvantifioitaessa riskejä, joille laitos altistuu, toimivaltaisten viranomaisten tulisi käyttää seuraavia tietolähteitä:
 - a. sisäiset pääoman riittävyyden arviointimenettelyt (ICAAP) ja toimivaltaisen viranomaisen niistä tekemän arvioinnin tulokset, myös ICAAP-laskelmat, jos niitä pidetään luotettavina tai osittain luotettavina 306–308 kohdan mukaisesti
 - b. valvontaan liittyvä raportointi
 - c. valvontaan liittyvän arvioinnin tulokset, myös mahdolliset aiemmat asiaankuuluvat valvontatoimet ja vertailuanalyysi, sekä muut merkitykselliset tiedot, muun muassa laitoksen kanssa käytävästä vuorovaikutuksesta ja vuoropuhelusta saatavat tiedot.
303. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi ottaa ICAAP ja sen arvioinnin tulokset huomioon yhtenä keskeisenä syöttötietona laitoksen kannalta merkittävien riskien tunnistamisessa ja arvioinnissa. Riittäväksi katsotun pääoman määrän ja pilarin 2 mukaisen vaatimuksen määrittämisessä riskikohtaisesti olisi otettava huomioon ICAAP-laskelmat, jos niitä pidetään luotettavina tai osittain luotettavina, sekä valvontatarkoituksiin käytettävän vertailevan analyysin tulokset ja soveltuvin osin muut asiaankuuluvat syöttötiedot, myös valvontaan perustuva arvio.
304. Direktiivin 2013/36/EU 98 artiklan 1 kohdan f alakohtaa sovellettaessa ja pilarin 2 mukaisen vaatimuksen määrittämiseksi toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida ja tarkastella maantieteellisistä, alakohtaisista tai muista olennaisista tekijöistä johtuvia hajautusvaikutuksia kunkin olennaisen riskiluokan sisällä (riskin sisäinen hajauttaminen). Kunkin asetuksessa (EU) N:o 575/2013 säädetyn pääomaan kohdistuvan riskin osalta tällaisten hajautusvaikutusten ei

pitäisi alentaa asetuksen 92 artiklan mukaisesti laskettavia omien varojen vähimmäisvaatimuksia.

305. Eri luokkiin kuuluvien riskien, myös asetuksessa (EU) N:o 575/2013 säädettyjen, hajauttamista (riskien välinen hajauttaminen) ei kuitenkaan tulisi pitää osana pilarin 2 mukaisen vaatimuksen määrittämistä.

ICAAP-laskelmat

306. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida ICAAP-laskelmien luotettavuutta arvioimalla, ovatko laskelmat

- a. yksityiskohtaisia: laskelmien/menetelmien olisi mahdollistettava laskelmien jaottelu riskityypeittäin sen sijaan, että esitettäisiin vain yksi (taloudellisen pääoman) laskelma, joka kattaa kaikki riskit
- b. uskottavia: käytettyjen laskelmien/menetelmien pitäisi todistettavasti kattaa riski, jota niillä pyritään tarkastelemaan (esim. luottokeskittymäriskiä koskevassa laskelmassa olisi käytettävä asianmukaisia alakohtaisia jaotteluja, jotka kuvastavat todellisia korrelaatioita ja salkkujen koostumusta), ja niiden olisi oltava riittävän vankkoja, vakaita, riskit huomioon ottavia ja varovaisia, jotta niissä voidaan määrittää asianmukaisesti riskeihin liittyvät tappiot. Tällaisten laskelmien/menetelmien pitäisi olla johdonmukaisia laitosten strategisten prosessien, myös laitoksen riskinottohalun, kanssa
- c. ymmärrettäviä: laskelmien/menetelmien perustana olevat tekijät olisi määritettävä selkeästi. Automaattisia laskelmia ei pitäisi hyväksyä. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi varmistaa, että laitos selittää käytetyt keskeiset oletukset, muun muassa vähintään aikahorisontin, luottamustasot, korrelaatio-oletukset, keskeiset muuttujat, käytettyjen mallien kaikkein virhealttiimmat osa-alueet ja sen, miten ne otetaan huomioon ja korjataan lopullisessa ICAAP-laskelmassa
- d. vertailukelpoisia: laskelmissa/menetelmissä olisi mainittava selkeästi keskeiset oletukset, jotka koskevat yleistä varovaisuustasoa, hallussapitojaksoja/riskihorisontteja ja luottamustasoja (tai vastaavaa mittausta), jotta voidaan tehdä oikaisu, jota toimivaltaiset viranomaiset voivat pyytää tai jonka ne voivat toteuttaa samanlaisiin laitoksiin tehtävän tai valvontatarkoituksiin käytettävän vertailun helpottamiseksi.

307. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi lisäksi arvioida ICAAP-laskelmien luotettavuutta vertaamalla niitä samoja riskejä koskevien valvontatarkoituksiin käytettävien vertailuarvojen tulokseen ja muihin asiaankuuluviin tietoihin.

308. ICAAP-laskelmaa olisi pidettävä osittain luotettavana, jos laskelma vaikuttaa erittäin uskottavalta, vaikka se ei täyttäisikään kaikkia 306 kohdan kriteereitä. Näin olisi kuitenkin toimittava vain poikkeustapauksissa, ja lisäksi olisi ryhdyttävä toimiin ICAAP-laskelmassa havaittujen puutteiden korjaamiseksi.

Valvontatarkoituksiin käytettävät vertailuarvot ja muut asiaankuuluvat tiedot

309. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi kehittää ja soveltaa riskikohtaisia valvontatarkoituksiin käytettäviä vertailuarvoja, joilla voidaan kyseenalaistaa ICAAP-laskelmat niiden merkittävien riskien tai tällaisten riskien osatekijöiden osalta, joista ei säädetä asetuksessa (EU) N:o 575/2013 tai ei säädetä riittävästi, tai tukea riskikohtaisen pilarin 2 mukaisen vaatimuksen määrittämistä erityisesti, jos kyseisiä merkittäviä riskejä tai tällaisten riskien tekijöitä koskevia ICAAP-laskelmia pidetään epäluotettavina tai niitä ei ole saatavilla.
310. Valvontatarkoituksiin käytettäviä vertailuarvoja olisi kehitettävä, jotta saataisiin varovainen, johdonmukainen (eli soveltuvien osien kalibroitu vastaavien hallussapitoaikojen/riskihorisonttien ja luottamustasojen mukaisesti, kuten asetuksessa (EU) N:o 575/2013 edellytetään), läpinäkyvä ja vertailukelpoinen mittari, jonka avulla voidaan kaikissa laitoksissa laskea ja vertailla tietyn riskin osalta riittäväksi katsottua pääomaa.
311. Valvontatarkoituksiin käytettäviä vertailuarvoja soveltaessaan toimivaltaisten viranomaisten tulisi tarkastella laitosten liiketoimintamallia ja tarvittaessa täydentää sitä soveltamalla valvojan harkintaa liiketoimintamallikohtaisten ja laitospkohtaisten näkökohtien ottamiseksi huomioon.
312. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi käyttää muita asiaankuuluvia tietoja riskikohtaisen pilarin 2 mukaisen vaatimuksen määrittämisen tukena. Muita olennaisia tietoja voivat olla (osastossa 6 määritettyjen kriteerien mukaisten) riskinarviointien tulokset, vertaisryhmävertailut, myös EPV:n julkaisemat raportit ja vertailuarvot.
313. Muiden olennaisten tietojen perusteella toimivaltaisen viranomaisen tulisi arvioida uudelleen ICAAP-vertailuarvojen / valvontatarkoituksiin käytettävien vertailuarvojen asianmukaisuus/luotettavuus tietyn riskin osalta ja/tai mukauttaa tulosta, jos se antaa aiheutta epäillä sen oikeellisuutta.
314. Jotta varmistettaisiin riskikohtaisen pilarin 2 mukaisen vaatimuksen määrittämisen johdonmukaisuus, toimivaltaisten viranomaisten tulisi käyttää samoja vertaisryhmiä, joita on käytetty pääomaan kohdistuvien riskien analysoimiseen osastossa 6 esitetyllä tavalla.
315. Kun toimivaltaiset viranomaiset ottavat valvontatarkoituksiin käytettävät vertailuarvot ja muut asiaankuuluvat tiedot huomioon pilarin 2 mukaisen vaatimuksen määrittämiseksi, niiden tulisi laitoksen kanssa käymänsä vuoropuhelun yhteydessä selittää käytettyjen tietojen tarkoitus ja niiden perustana olevat yleiset periaatteet.

7.2.2. Omien varojen määrittäminen tai muut toimenpiteet, joilla katetaan sääntelymallin puutteet, joita ei kateta sillä, että laitos on sidottu kokonaisriskipainolattiaan

316. Jos toimivaltaiset viranomaiset havaitsevat omien varojen vaatimusten laskemiseen käytettävien sisäisten menetelmien käynnissä olevan tarkastelun yhteydessä mallissa

puutteita, jotka saattaisivat johtaa pilarin 1 mukaisen vaatimuksen aliarviointiin, niiden tulisi asettaa pilarin 2 mukainen vaatimus vain silloin, kun tämän katsotaan olevan tarkoituksenmukaisempaa kuin muiden valvontatoimenpiteiden. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi asettaa pilarin 2 mukainen vaatimus näiden puutteiden kattamiseksi vain

- a. kun niitä ei ole mahdollista käsitellä pilarin 1 mukaisen vaatimuksen nojalla muilla valvontatoimenpiteillä, kuten vaatimalla laitoksia mukauttamaan mallejaan tai soveltamaan asianmukaista varovaisuusmarginaalia arvioihinsa
- b. ottamalla huomioon, onko laitos sidottu kokonaisriskipainolattiaan asetuksen (EU) N:o 575/2013 92 artiklan mukaisesti, ja jos näin on, edetä seuraavassa kohdassa selitetyllä tavalla.

Tällaisia pilarin 2 mukaisia vaatimuksia pitäisi asettaa vain tilapäisenä toimenpiteenä siksi ajaksi, kun puutteita korjataan.

317. Kun laitos sidotaan kokonaisriskipainolattiaan asetuksen (EU) N:o 575/2013 92 artiklan 3 kohdan mukaisesti, toimivaltaisten viranomaisten tulisi

- a. varmistaa, että pilarin 2 mukaisen vaatimuksen nimellismäärä ei kasva automaattisesti sen seurauksena, että laitos tulee sidotuksi kokonaisriskipainolattiaan ("väliaikaiseen ylärajaan") direktiivin 2013/36/EU 104 a artiklan 6 kohdan a alakohdan mukaisesti. Tätä varten pilarin 2 mukaisen vaatimuksen sovellettavaa prosenttiosuutta, jonka toimivaltainen viranomainen on aiemmin ilmoittanut laitokselle viimeisimmän SREP-kierroksen jälkeen, sovelletaan laitoksen lattiattomaan kokonaisriskin määrään (U-TREA) asetuksen (EU) N:o 575/2013 92 artiklan 4 kohdan mukaisesti. Tätä menettelytapaa noudatetaan, kunnes b alakohdassa kuvattu tarkastus on suoritettu
- b. tarkastella viipymättä ja viimeistään seuraavan SREP-arvioinnin päättymispäivään mennessä kyseiselle laitokselle asetettua pilarin 2 mukaista vaatimusta direktiivin 2013/36/EU 104 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaisesti. Osana arviointia toimivaltaisten viranomaisten tulisi
 - i. poistaa sellaiset pilarin 2 mukaisen vaatimuksen osat, jotka voivat kattaa omien varojen vaatimusten laskemiseen käytettävän sääntelymallin puutteet, jotka jo katetaan kokonaisriskipainolatialla, mahdollisten kaksinkertaiseen laskentaan liittyvien vaikutusten poistamiseksi
 - ii. tarkastella, onko pilarin 2 mukaisen vaatimuksen nimellismäärään laskennallisia vaikutuksia (eli tilanteita, joissa pilarin 2 mukaisen vaatimuksen nimellismäärän kasvu ei johdu riskin kasvusta vaan siitä, että vaatimukset ilmaistaan prosenttiosuutena kokonaisriskin määrästä) sen seurauksena, että kokonaisriskin määrä kasvaa automaattisesti, kun laitos on tullut sidotuksi kokonaisriskipainolattiaan, ja poistaa ne tarvittaessa
- c. ilmoittaa laitoksille b alakohdassa tarkoitettun uudelleentarkastelun jälkeen sovellettavista omien varojen vaatimuksista ja korostaa erityisesti mahdollisia havaintoja, jotka liittyvät kaksinkertaiseen laskentaan. Toimivaltaiset viranomaiset voivat myös vaatia laitoksia ilmoittamaan osana pilarin 3 mukaista raportointia sen, miten joko väliaikainen yläraja tai

kaksoislaskennan tarkistaminen – sen mukaan, kumpi on voimassa viitepäivänä – vaikuttaa raportoitaviin pilarin 2 mukaisiin vaatimuksiin.

318. Edellisen kohdan soveltamiseksi toimivaltaisten viranomaisten tulisi kannustaa laitoksia ilmoittamaan niille varhaisessa vaiheessa, milloin ne ennakoivat (estimaattien perusteella), että ne saattavat tulla sidotuksi kokonaisriskipainolattiaan. Tämän tarkoituksena on helpottaa mahdollisuuksien mukaan edellisessä kohdassa kuvattujen kaksinkertaisen laskennan osatekijöiden tarkastelua.
319. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi tehdä 317 kohdassa kuvattu tarkastelu silloin, kun kokonaisriskipainolattia alkaa ensimmäisen kerran sitoa laitosta. Tämän tarkastelun päätyttyä pilarin 2 mukaisen vaatimuksen väliaikaista ylärajaa ei sovelleta, ja toimivaltaisten viranomaisten ilmoittamaa pilarin 2 mukaista vaatimusta sovelletaan lattiattomaan kokonaisriskin määrään. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi ottaa huomioon, että niin kauan kuin luottolaitos on sidottu kokonaisriskipainolattiaan, sille ei saa asettaa omien varojen lisävaatimuksia, jotka johtaisivat niiden riskien kaksinkertaiseen laskemiseen, jotka ovat jo täysin katettuja siksi, että luottolaitos on sidottu kokonaisriskipainolattiaan direktiivin 2013/36/EU 104 a artiklan 8 kohdan mukaisesti ja 294 kohdan mukaisesti.

7.2.3. Omien varojen määrittäminen tai muut toimenpiteet muiden puutteiden kattamiseksi

320. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi asettaa pilarin 2 mukainen vaatimus kattamaan ne puutteet, jotka on havaittu osastoissa 4–6 kuvatun riskinarvioinnin perusteella, jos muut valvontatoimenpiteet eivät ole olleet tehokkaita tai niitä pidetään riittämättöminä havaittujen puutteiden korjaamiseksi. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi asettaa tällainen pilarin 2 mukainen vaatimus vain tilapäisenä toimenpiteenä siksi ajaksi, kun puutteita korjataan.
321. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi asettaa pilarin 2 mukainen vaatimus ainoastaan rahoitusriskin – joka on tunnistettu osastossa 8 pääpiirteittäin esitetyn riskinarvioinnin mukaisesti – kattamiseksi, jos tätä pidetään tarkoituksenmukaisempana kuin muita valvontatoimenpiteitä.
322. Jos laitos jättää toistuvasti vahvistamatta tai pitämästä yllä omien varojen riittävää tasoa P2G:n mukaisesti, toimivaltaisten viranomaisten olisi asetettava pilarin 2 mukainen vaatimus kyseisen lisäriskin kattamiseksi viimeistään kahden vuoden kuluttua ohjeiden noudattamatta jättämisestä. Toimivaltaiset viranomaiset voivat lykätä tätä päätöstä, jos ne antavat laitosten toimia ohjeiden tason alapuolella talous- tai markkinaolosuhteiden tai laitospöytäkirjojen olosuhteiden vuoksi 452 ja 453 kohdan mukaisesti.

7.2.4. Pilarin 2 mukaisen vaatimuksen koostumuksen määrittäminen

323. Tarvittaessa ja ottaen huomioon laitoksen erityisolosuhteet toimivaltaiset viranomaiset voivat päättää vaatia laitosta kattamaan pilarin 2 mukaisen vaatimuksen laadukkaammalla pääomalla

kuin mitä direktiivin 2013/36/EU⁴² 104 a artiklan 4 kohdassa tarkoitetaan. Tämä päätös olisi perusteltava selkeästi, ja siinä olisi tuotava esiin päätökseen johtaneet erityisolosuhteet. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi perusteluissaan viitata muun muassa seuraaviin tekijöihin:

- a. laitoksen erityispiirteet, sen omistusrakenne ja tarvittaessa konsernirakenne, jotka saattavat vaikuttaa pääoman hankkimismahdollisuuksiin
- b. laitokseen kohdistuvan riskin erityisluonne, joka mahdollisesti johtaa ydinpääoman nopeaan ehtymiseen.

7.3. Ylivelkaantumisriskiä koskevat pilarin 2 mukaiset vaatimukset (P2R-LR)

324. Jos toimivaltaiset viranomaiset määrittävät ylivelkaantumisriskin perusteella direktiivin 2013/36/EU 104 a artiklan 3 ja 4 kohdan mukaisesti ylivelkaantumisriskiä koskevan pilarin 2 mukaisen vaatimuksen tämän riskin torjumiseksi, niiden tulisi lisätä tämä vaatimus asetuksen (EU) N:o 575/2013 92 artiklan 1 kohdan d alakohdassa määriteltyyn vähimmäisomavaraisuusasteeseen perustuvaan omien varojen vaatimukseen eikä 92 artiklan 1 kohdan a–c alakohdissa määriteltyyn kokonaisriskin määrään perustuvaan pilarin 1 mukaiseen vaatimukseen. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi ottaa vähimmäisomavaraisuusastetta koskeva vaatimus ja ylivelkaantumisriskiä koskeva pilarin 2 mukainen vaatimus huomioon erillään kokonaisriskin määrään perustuvista vaatimuksista ja pilarin 2 mukaisesta vaatimuksesta kaikkien riskityyppien osalta (eli käytettävissä olevia varoja voidaan käyttää vaatimusten täyttämiseen samanaikaisesti kokonaisriskin määrään perustuvassa osatekijässä ja omien varojen vaatimusten vähimmäisomavaraisuusasteeseen perustuvassa osatekijässä).

7.3.1. Ylivelkaantumisriskin arviointi

325. Vähimmäisomavaraisuusaste (ja sen vaatimuksia koskeva osatekijä) on kokonaisriskin määrään perustuvien omien varojen vaatimuksia koskeva varautumisjärjestely. Sen mukaisesti ylivelkaantumisriskin arvioinnissa toimivaltaisten viranomaisten tulisi keskittyä mahdollisiin olennaisiin haavoittuvuuksiin, joita ei kateta tai ei kateta riittävästi asetuksen (EU) N:o 575/2013 92 artiklan 1 kohdan d alakohdassa asetetuilla omien varojen vaatimuksilla ja jotka voivat edellyttää laitoksen liiketoimiin korjaavia toimenpiteitä, joita ei ole ennakoitu laitoksen liiketoimintasuunnitelmassa.

326. Arvioidessaan ylivelkaantumisriskiä toimivaltaisten viranomaisten tulisi ottaa huomioon kaikki seuraavat näkökohdat ja mukauttaa kunkin näkökohdan arvioinnin perusteellisuutta sen mukaan, miten merkittävä se on laitokselle:

- a. ylivelkaantumisriskin osatekijät, joita asetuksen (EU) N:o 575/2013 92 artiklan 1 kohdan d alakohdassa asetetun vähimmäisomavaraisuusastetta koskevan omien varojen vaatimuksen ei katsota kattavan tai kattavan riittävästi erityisesti siksi, että

⁴² Vähintään 56,25 prosenttia ydinpääomasta (CET1) ja vähintään 75 prosenttia ensisijaisesta pääomasta (T1).

- i. sääntelyeroja käytetään hyväksi / vähimmäisomavaraisuusastetta optimoidaan vaihtamalla vähimmäisomavaraisuusasteeseen laskettuja vastuita taloudellisesti samanlaisiin vastuisiin, joita voidaan laskea vähemmän vähimmäisomavaraisuusastetta koskevaan vastuulaskelmaan
- ii. sääntelyeroja käytetään hyväksi / optimoidaan minimoimalla vähimmäisomavaraisuusastetta koskeva vastuu vähentämällä liiketoimien määrää tilapäisesti keskeisillä rahoitusmarkkinoilla (erityisesti rahamarkkinoilla tiettyjen toimien, kuten arvopapereilla toteutettavien rahoitustoimien osalta, mutta myös johdannaismarkkinoilla) viitepäivämäärien lähellä, jolloin voidaan raportoida ja julkistaa korkeammat vähimmäisomavaraisuusasteet (taseen kaunistelu)
- iii. liiketoimintamallissa tai liiketoimissa on erityispiirteitä tai pankkitoiminnassa muita poikkeavuuksia, jotka joko lisäävät tai vähentävät laitoksen altistumista ylivelkaantumisriskille, mutta joita vähimmäisomavaraisuusasteen laskenta ei kata tai ei kata riittävästi. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi tarvittaessa ottaa huomioon osakepääomaa vastaan asetettuja optioita tai luottojohdannaisilla toteutettuja lyhyitä positioita koskevat suuret vastuut. Niiden altistuminen tappioille voi olla suurta, koska kyseiset positiot eivät kuulu kokonaan vähimmäisomavaraisuusastetta koskevaan vastuuseen (toisin kuin esimerkiksi asetetut luottojohdannaiset) ja tietyissä taseen ulkopuolisissa erissä on keskittyviä, joissa laitoksen liiketoimille ominaiset poikkeavuudet voivat johtaa volatiliiteetin lisääntymiseen arvonalenemissa
- b. ylivelkaantumisriskissä on osia, jotka on yksiselitteisesti suljettu pois vähimmäisomavaraisuusastetta koskevasta omien varojen vaatimuksesta tai niitä ei käsitellä siinä yksiselitteisesti, muun muassa asetuksen (EU) N:o 575/2013 429 a artiklassa lueteltujen poikkeuksien vuoksi erityisesti silloin, kun on huolia näitä poissulkemisia koskevien ehtojen jatkuvan noudattamisen arvioinnista ja kun vetoaminen yhteen poissulkemiseen on laitokselle erittäin merkittävää ja poissuljettu määrä on epäasianmukaisen epävaka
- c. laitoksen vähimmäisomavaraisuusasteessa ja sen osissa on muutoksia, muun muassa nykyisten ja tulevien odotettujen tappioiden ennakoitavissa oleva vaikutus vähimmäisomavaraisuusasteeseen, kun otetaan huomioon laitoksen liiketoimintamalli.

7.3.2. Ylivelkaantumisriskiä koskevan pilarin 2 mukaisen vaatimuksen määrittäminen

327. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi määrittää ylivelkaantumista koskeva pilarin 2 mukainen vaatimus liiallisen velkaantumisen riskin kattamiseksi riittävänä pidetyn pääoman ja asetuksen (EU) N:o 575/2013 92 artiklan 1 kohdan d alakohdassa määriteltyjen vähimmäisomavaraisuusastetta koskevien omien varojen vaatimusten välisenä erona. Tämä määrä ei voi olla negatiivinen.

328. Ylivelkaantumisriskiä koskevaa pilarin 2 mukaista vaatimusta määritellessään toimivaltaisten viranomaisten tulisi ottaa huomioon erityisesti

- a) ylivelkaantumisriskin osat, joita asetuksen (EU) N:o 575/2013 92 artiklan 1 kohdan d alakohdassa asetettujen vähimmäisomavaraisuusastetta koskevan omien varojen

vaatimuksen ei katsota kattavan tai kattavan riittävästi erityisesti, jos 325 ja 326 kohdassa kuvattujen näkökohtien arvioinnista käy ilmi suuri haavoittuvuus verrattuna vähimmäisomavaraisuusastetta koskevaan vastuuseen

- b) ylivelkaantumisriskin osat, jotka on yksiselitteisesti suljettu pois vähimmäisomavaraisuusastetta koskevasta omien varojen vaatimuksesta tai joita ei käsitellä siinä yksiselitteisesti, muun muassa asetuksen (EU) N:o 575/2013 429 a artiklan 1 kohdassa lueteltujen poikkeuksien vuoksi, ja joita arvioidaan 326 kohdan b alakohdan mukaisesti. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi asettaa ylivelkaantumisriskiä koskeva pilarin 2 mukainen vaatimus vain niissä tapauksissa, joissa tietyn poissulkemisen tulosten erityisen laaja käyttö johtaa vähimmäisomavaraisuusasteen tasoon, joka ei kuvaa asianmukaisesti laitokseen kohdistuvaa riskiä.

329. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi tunnistaa, arvioida ja määrittää ylivelkaantumisriski 302 ja 303 kohdassa esitettyjen tietolähteiden ja menetelmien perusteella, mikäli ne ovat merkityksellisiä ylivelkaantumisriskin kannalta.

7.3.3. Ylivelkaantumisriskiä koskevan pilarin 2 mukaisen vaatimuksen koostumus

330. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi sisällyttää ylivelkaantumisriskiä koskeva pilarin 2 mukainen vaatimus vähimmäisomavaraisuusastetta koskevaan ensisijaisen pääoman vaatimukseen. Tämän lisävaatimuksen täyttämiseksi laitosten pitäisi myös pystyä käyttämään mitä tahansa ensisijaista pääomaa.

331. Tarvittaessa, ja ottaen huomioon laitoksen erityisolosuhteet, toimivaltaiset viranomaiset voivat vaatia laitosta kattamaan ylivelkaantumisriskiä koskevan pilarin 2 mukaisen vaatimuksen laadukkaammalla pääomalla kuin edellisessä kohdassa tarkoitetaan. Tämä päätös tulisi perustella selkeästi ja tuoda esiin siihen johtaneet erityisolosuhteet niin, että otetaan huomioon laitoksen yksittäinen riskitilanne ja huomioidaan tilanteet, joissa ylivelkaantumisriskin toteutuminen voi edellyttää laadukkaampaa pääomaa mahdollisten tappioiden kattamiseksi.

7.4. Yhteensovittaminen pääomapuskurien ja mahdollisten makrovakausvaatimusten kanssa

332. Määrittäessään pilarin 2 mukaista vaatimusta (tai muita pääomaa koskevia toimia) toimivaltaisten viranomaisten tulisi yhteensovittaa pilarin 2 mukainen vaatimus olemassa oleviin pääomapuskurivaatimuksiin käsittelemällä samoja riskejä tai niiden osia. Toimivaltaisten viranomaisten ei pitäisi asettaa pilarin 2 mukaista vaatimusta tai muita pääomaa koskevia toimenpiteitä (mukaan lukien P2G), jos sama riski katetaan jo pääomapuskurivaatimuksilla. Kaikkien pilarin 2 mukaisten vaatimusten tai muiden pääomatoimenpiteiden pitäisi olla laitospohjaisia, eikä niiden pitäisi kattaa makrovakausriskejä tai systeemisiä riskejä.

7.5. TSCR:n, TSLRR:n, OCR:n ja OLRR:n määrittäminen

333. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi määrittää ja ilmaista SREP:n mukainen kokonaispääomaa koskeva vaatimus TSCR ydinpääoman, ensisijaisen pääoman ja omien varojen kokonaismäärän osalta seuraavan taulukon 14 mukaisesti:

Taulukko 14. TSCR:n määrittäminen ydinpääoman, ensisijaisen pääoman ja omien varojen kokonaismäärän osalta

	TSCR = a + b	
	Osatekijä a	Osatekijä b
Ydinpääoman osalta	Asetuksen (EU) N:o 575/2013 92 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukainen omien varojen vaatimus	Pilarin 2 mukainen vaatimus, joka on pidettävä ydinpääomassa 7.2 jakson mukaisesti
Ensisijaisen pääoman osalta	Asetuksen (EU) N:o 575/2013 92 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukainen omien varojen vaatimus	Pilarin 2 mukainen vaatimus, joka on pidettävä ensisijaisessa pääomassa 7.2 jakson mukaisesti
Omien varojen kokonaismäärän osalta	Asetuksen (EU) N:o 575/2013 92 artiklan 1 kohdan c alakohdan mukainen omien varojen vaatimus	Pilarin 2 mukainen kokonaisvaatimus 7.2 jakson mukaisesti

334. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi määrittää SREP:n mukainen kokonaisvähimmäisomavaraisuusastetta koskeva vaatimus TSLRR (ensisijaisen pääoman osalta) laskemalla yhteen

- asetuksen (EU) N:o 575/2013 92 artiklan 1 kohdan d alakohdan mukainen vähimmäisomavaraisuusastetta koskeva omien varojen vaatimus
- täydentävät omat varat, joita vaaditaan ylivelkaantumisriskin käsittelemiseksi (määritetään 7.3 jaksossa eriteltyjen kriteerien mukaisesti).

335. Jos toimivaltaiset viranomaiset vaativat laitoksia kattamaan ylivelkaantumisriskiä koskevat pilarin 2 mukaiset vaatimukset laadukkaammalla pääomalla 331 kohdan mukaisesti, niiden tulisi määrittää SREP:n mukainen kokonaisvähimmäisomavaraisuusastetta koskeva vaatimus eli TSLRR (ydinpääoman osalta) edellisen kohdan b alakohdassa tarkoitettujen täydentävien omien varojen osana, jonka hallussapitoa ydinpääomana toimivaltainen viranomainen edellyttää.

336. Harkitessaan mahdollisuutta laadukkaamman pääoman vaatimiseen toimivaltaisten viranomaisten tulisi pyrkiä välttämään päällekkäisyyksiä muiden olemassa olevien vaatimusten kanssa asiaankuuluvassa vaatimusten kokonaisriskin määrään tai vähimmäisomavaraisuusasteeseen perustuvassa osatekijässä ja omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskevan vähimmäisvaatimuksen kanssa.

337. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi määrittää yhteenlaskettu pääomavaatimus OCR laskemalla yhteen

- TSCR
- yhteenlasketut pääomapuskurivaatimukset

338. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi määrittää yhteenlaskettu vähimmäisomavaraisuusastetta koskeva vaatimus OLRR laskemalla yhteen

- TSLRR

- b. G-SII-laitosten vähimmäisomavaraisuusastetta koskeva puskurivaatimus asetuksen (EU) N:o 575/2013 92 artiklan 1 a kohdan mukaisesti.

339. Toimivaltaisten viranomaisten ei pitäisi ottaa TSCR:n, TSLRR:n, OCR:n tai OLRR:n arvioinnissa/laskennassa huomioon muita eriä ja välineitä kuin ne, jotka hyväksytään omien varojen määrittämiseen (sellaisina kuin ne määritellään asetuksen (EU) N:o 575/2013 toisessa osassa).

7.6. Vaatimusten täyttäminen stressiolosuhteissa – Pilarin 2 mukaisten ohjeiden ja ylivelkaantumisriskiä koskevien pilarin 2 mukaisten ohjeiden käyttö stressitestien määrällisten lopputulosten käsittelyssä

340. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi määrittää stressitestauksen keinoin laitoksen omien varojen riittävyys (määrä ja koostumus) stressiolosuhteissa ja se, tarvitaanko mahdollisten puutteiden käsittelemiseksi toimenpiteitä, muun muassa pilarin 2 mukaisten ohjeiden, jäljempänä 'P2G', ja ylivelkaantumisriskiä koskevien pilarin 2 mukaisten ohjeiden, jäljempänä 'P2G-LR', soveltamista, tarkistettua pääomasuunnittelua ja muita toimenpiteitä. Kun toimivaltaiset viranomaiset arvioivat pääoman riittävyyttä stressiolosuhteissa, niiden tulisi ottaa huomioon

- a. laitosten stressitestien ja valvonnallisten stressitestien laadullisten lopputulosten käyttö (esim. riskien hallinnassa ja valvonnassa havaitut puutteet)
- b. laitosten stressitestien määrällisten lopputulosten käyttö, jos ICAAP katsotaan luotettavaksi, ja valvonnallisten stressitestien lopputulosten käyttö direktiivin 2013/36/EU 100 artiklan mukaisesti, kuten määrätään näiden ohjeiden osastossa 11, ja sisältäen esimerkiksi:
 - i. erityisten "ankkuriskenaarioiden/oletusten" määrittämistä laitosten toteutettaviksi
 - ii. järjestelmän laajuisten stressitestien tekemistä käyttämällä johdonmukaisia menetelmiä ja skenaarioita joko laitosten tai valvojien johdolla.

341. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida stressitestien määrällisiä lopputuloksia kiinnittäen huomiota laitoksen omien varojen riittävyyteen ja laatuun ja määrittää, onko omien varojen määrä ja laatu riittävä kattamaan sovellettavat pääomavaatimukset, erityisesti

- a. yhteenlasketun pääomavaatimuksen (OCR), myös sen yhteenlasketut puskurivaatimukset perusskenaariossa vähintään seuraavan kahden vuoden aikana
- b. SREP:n mukaisen kokonaispääomaa koskevan vaatimuksen (TSCR) epäsuotuisissa skenaarioissa vähintään seuraavan kahden vuoden aikana.

342. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi määrittää P2G ja P2G-LR, ja jos määritys johtaa positiiviseen arvoon, niiden olisi laadittava P2G tai P2G-LR, joissa otetaan huomioon valvojan huolenaiheet laitoksen herkkyydestä valvonnallisissa stressitesteissä käytetyille epäsuotuisille skenaarioille. P2G:tä ei tulisi käyttää kattamaan riskejä tai riskien osatekijöitä, jotka on jo

katettu pilarin 2 mukaisen vaatimuksen avulla 7.2 jakson mukaisesti. Vastaavasti P2G-LR:ää ei tulisi käyttää kattamaan ylivelkaantumisriskin osatekijöitä, jotka on jo katettu ylivelkaantumisriskiä koskevan pilarin 2 mukaisen vaatimuksen avulla 7.3 jakson mukaisesti.

343. P2G:n tason tulisi suojata SREP:n mukaisen kokonaispääomaa koskevan vaatimuksen mahdolliselta rikkomiselta epäsuotuisassa skenaariossa. Vastaavasti P2G-LR:n tason pitäisi suojata SREP:n mukaisen kokonaisvähimmäisomavaraisuusastetta koskevan vaatimuksen rikkomiselta epäsuotuisassa skenaariossa. Toimivaltaiset viranomaiset voivat päättää olla asettamatta P2G:tä, jos valvonnallisten stressitestien määrälliset lopputulokset viittaavat siihen, että laitoksen ei odoteta rikkovan TSCR:ää stressitestin epäsuotuisassa skenaariossa. Samoin toimivaltaiset viranomaiset voivat päättää olla asettamatta P2G-LR:ää, jos TSLRR:n rikkominen ei ole odotettavissa stressitestin epäsuotuisassa skenaariossa.
344. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi määrittää ja asettaa P2G ja P2G-LR valvonnallisten stressitestien epäsuotuisan skenaarion lopputulosten perusteella. Tämä koskee myös EU:n laajuisia EPV:n suorittamia stressitestejä tai muita asiaan liittyviä valvonnallisia stressitestejä, jotka suoritetaan järjestelmän laajuisesti vähintään seuraavan kahden vuoden ajan.
345. Jotta toimivaltaiset viranomaiset voisivat valita oikeasuhteisen lähestymistavan luokkaan 1 kuulumattomiin laitoksiin ja rajat ylittävien konsernien tytäryhtiöihin, ne voivat P2G:tä P2G-LR:ää asettaessaan ja päivittäessään tarkastella valvonnallisten stressitestien yksinkertaistettujen versioiden lopputuloksia (esim. käyttämällä valvojien määrittämiä ”ankkuriskenaarioita”, herkkyyssanalyysia, määrättyjen viranomaisten suorittamia ylhäältä alas -stressitestejä, konsolidoidun tason stressitestien salkkutason vaikutuksia) sekä aiempien valvonnallisten stressitestien tai 340 kohdan mukaisten laitosten stressitestien tuloksia. Valvonnallisten stressitestien yksinkertaistetut versiot voidaan toteuttaa yksittäin eikä järjestelmän laajuisen toimenpiteen osana.
346. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi määrittää ja asettaa P2G ja P2G-LR 2.4 jaksossa määritetyn vähimmäisosallistumisen mallin mukaisesti. P2G:n ja P2G-LR:n määrittämisen ja asettamisen tiheydessä olisi erityisesti seurattava SREP:n mukaisen vähimmäisosallistumisen mallin mukaista pääoman riittävyyden arvioinnin vähimmäistiheyttä.
347. Edellä sanotun rajoittamatta
 - a. toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida, onko olemassa oleva P2G ja P2G-LR edelleen asianmukainen aina, kun saatavilla on uuden valvonnallisen stressitestin tuloksia
 - b. toimivaltaiset viranomaiset voivat määrittää P2G:n ja P2G-LR:n vain joka toinen vuosi eikä vuosittain, myös SREP:n mukaiseen luokkaan 1 kuuluvien laitosten osalta. P2G:n määrittämisvuotta seuraavana vuonna toimivaltaisten viranomaisten tulisi kuitenkin arvioida kaikkien asiaankuuluvien tietojen perusteella, myös aiempien valvonnallisten stressitestien tulosten perusteella, sekä täydentävän herkkyyssanalyysin (ts. valvonnallisten stressitestien yksinkertaistettujen muotojen) perusteella, ovatko P2G ja P2G-LR edelleen merkityksellisiä vai onko niitä päivitettävä.

348. P2G:tä määrittäessään toimivaltaisten viranomaisten tulisi varmistaa, että se asetetaan tasolle, joka on riittävä kattamaan vähintään stressin ennakkoidun enimmäisvaikutuksen, joka olisi laskettava ydinpääoman muutosten perusteella (ts. ottaen huomioon sekä ydinpääoman liikkeet että kokonaisriskimäärän TREA) stressin pahimpana vuonna ja ottaen huomioon sovellettavat pääomavaatimukset. P2G:n asettamisessa käytettävä stressin enimmäisvaikutus olisi ymmärrettävä eroksi stressitestiin kuuluvan ajan epäsuotuisan skenaarion alimman ydinpääomasuhteen ja lähtötilanteen todellisen ydinpääomasuhteen välillä.
349. P2G-LR:n määrittämisen osalta stressin enimmäisvaikutus olisi laskettava ensisijaisessa pääomassa stressin pahimpana vuonna tapahtuvien muutosten perusteella, ja siinä olisi otettava huomioon sovellettavat vähimmäisomavaraisuusastetta koskevat pääomavaatimukset. P2G-LR:n asettamisessa käytettävä stressin enimmäisvaikutus olisi ymmärrettävä eroksi stressitestiin kuuluvan ajan epäsuotuisan skenaarion alimman vähimmäisomavaraisuusasteen ja lähtötilanteen todellisen vähimmäisomavaraisuusasteen välillä.
350. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi saada kutakin laitosta koskeva P2G:n lähtötilanne vähentämällä osat, jotka jo kattavat stressin enimmäisvaikutuksessa huomioon otetut riskit. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi erityisesti vähentää asiaankuuluvat toimenpiteet, etenkin yleinen pääomapuskuri, kuten 354 kohdassa esitetään. Määrittäessään P2G:n ja P2G-LR:n lähtötilanteita toimivaltaiset viranomaiset voivat tarvittaessa harkita myös muita stressin enimmäisvaikutusta koskevia oikaisuja, jotka liittyvät staattiseen taseoletukseen tai stressitestin tekemisen ja lähtötilanteen ajan väliseen aikahorisonttiin.
351. Asettaessaan P2G:ta ja P2G-LR:ää toimivaltaisten viranomaisten tulisi varmistaa, että niiden lähtökohdat ja lopulliset arvot ovat riittävällä tavalla yhteydessä toisiinsa. Tätä varten ne voivat päättää käyttää riskiluokittelumallia, jossa laitokset luokitellaan P2G:n ja P2G-LR:n lähtötilanteiden mukaan 344 kohdassa esitettyjen asiaankuuluvien valvonnallisten stressitestien tai 345 kohdassa esitettyjen muiden toimintamallien perusteella. Toimivaltaiset viranomaiset voivat siten määrittää kuhunkin luokkaan kiinteän määrän P2G:n tai P2G-LR:n tasoja ja asettaa lopullisen P2G:n ja P2G-LR:n määritetyn luokan rajoissa tai poikkeuksellisesti asiaankuuluvan luokan rajojen ulkopuolella laitospaikoista näkökohtien perusteella. Toimivaltaisten viranomaisten olisi pyrittävä välttämään tavanomaista jyrkempiä vaikutuksia luokkien välillä esimerkiksi sallimalla P2G:n tai P2G-LR:n tasojen osittainen päällekkäisyys naapuriluokan kanssa. Niiden tulisi myös varmistaa, että tuloksena saatavat lopulliset P2G ja P2G-LR ovat laitoskohtaisia.
352. Lopullista P2G:tä ja P2G-LR:ää määrittäessään toimivaltaisten viranomaisten tulisi tarvittaessa ottaa huomioon seuraavat tekijät:
- vuosi, jona stressin enimmäisvaikutus ilmenee, suhteessa stressitestien alkupisteeseen ja aikaväliin
 - luotettavan laitosta koskevan stressitestin tulos, ottaen huomioon tietyt skenaariomääritelmät ja oletukset, erityisesti silloin, kun niillä katsotaan olevan enemmän

merkitystä laitoksen liiketoimintamallille ja riskiprofiilille, ja kun sisäiset skenaariot ovat vakavampia kuin valvojan käyttämät skenaariot

- c. stressitestin tekemisen aikarajan jälkeen tapahtuneet muutokset, joilla on olennaista vaikutusta laitosten riskiprofiiliin tai pääoma-asemaan (esim. järjestämättömien lainojen myynti). Näitä muutoksia voivat olla riskiprofiilin väliaikaiset muutokset, myös rakenteelliset muutokset laitoksen toiminnassa tai taseessa
- d. asiaan liittyvät johdon lieventävät toimenpiteet, joiden katsotaan olevan luotettavia ja erittäin varmoja niiden valvonnallisen arvion perusteella
- e. tiedot valvonnallisen stressitestauksen merkityksestä laitoksen strategialle, taloudellisille suunnitelmille ja liiketoimintamallille koskevista valvontaan perustuvista arvioista
- f. laitoksen todellista herkkyyttä haitallisille skenaarioille koskevan varmuuden väheneminen
- g. mahdolliset päällekkäisyydet pilarin 2 mukaisen vaatimuksen tai ylivelkaantumista koskevan pilarin 2 vaatimuksen kanssa
- h. laitoksen kokonaiselvytyskapasiteetti sellaisena kuin se on määritelty EPV:n ohjeissa kokonaiselvytyskapasiteetista elvytysuunnittelussa⁴³
- i. laitoksen omien käytettävissä olevien varojen laatu (koostumus), myös stressin pahimpana vuonna
- j. se, kohdistuuko laitokseen rakenneuudistuksia tai kriisinratkaisutoimia.

353. P2G:n määrittämistä varten toimivaltaisten viranomaisten tulisi tarkastella myös sitä, missä määrin stressiskenaariot kattavat pilarin 2 mukaiseen vaatimukseen TSCR:ssä vaikuttavat merkittävät riskit. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi erityisesti ottaa huomioon se, että makrotalouden taantumaskenaariot eivät välttämättä kata kokonaan tiettyjä riskejä, esimerkiksi eläkeriskiä tai joitakin luottokeskittymäriskien osatekijöitä (esim. yhteen riskikohteeseen perustuvia keskittymiä), jotka voivat suurentaa mahdollisia tappioita testien epäsuotuisissa skenaarioissa.

354. Lisäksi toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida, missä määrin olemassa olevat yhteenlasketut puskurivaatimukset tai muut sovellettavat toimenpiteet jo kattavat stressitestauksessa havaitut riskit. Tässä yhteydessä toimivaltaisten viranomaisten

- a. tulisi vähentää P2G yleisestä pääomapuskurista (CCB), sillä käytännössä ne limittyvät.
- b. tulisi poikkeustapauksissa ottaa P2G huomioon tapauskohtaisesti vastasyklisen pääomapuskurin yhteydessä – vaikka lähtökohtaisesti niiden välillä ei odoteta olevan päällekkäisyyttä – ottaen huomioon puskurin kattamat taustalla olevat riskit, jotka on huomioitu stressitesteissä käytettyjen skenaarioiden suunnittelussa, ja kuultuaan ensin makrovakausriranoista
- c. ei pitäisi vähentää P2G:tä järjestelmäriskipuskureista (G-SII/O-SII-riskipuskurit ja järjestelmäriskipuskuri), sillä niiden on tarkoitus kattaa laitoksen aiheuttamat taloudelliseen järjestelmään kohdistuvat riskit

⁴³ EPV:n ohjeet kokonaiselvytyskapasiteetista elvytysuunnittelussa (EBA/GL/2023/06) – II jakso.
Kokonaiselvytyskapasiteetin arviointi – ”mukautettu kokonaiselvytyskapasiteetti”.

- d. ei tulisi vähentää P2G-LR:ää asetuksen (EU) N:o 575/2013 92 artiklan 1 a kohdassa tarkoitettua G-SII-laitosten vähimmäisomavaraisuusastetta koskevasta puskurivaatimuksesta
- e. ja ne voivat tarkistaa kyseiselle laitokselle ilmoitetun P2G:n varmistaakseen, että sen kalibrointi on edelleen asianmukainen, jos laitos sidotaan kokonaisriskipainolattiaan direktiivin 2013/36/EU 104 b artiklan 4 a kohdan mukaisesti.

355. Jos toimivaltaiset viranomaiset määrittävät P2G:n, niiden tulisi lisätä nämä ohjeet yhteenlaskettuun pääomavaatimukseen (OCR). Jos toimivaltaiset viranomaiset määrittävät P2G-LR:n, niiden tulisi lisätä nämä ohjeet kokonaisvähimmäisomavaraisuusastetta koskevaan vaatimukseen (OLRR). Toimivaltaisten viranomaisten tulisi käsitellä OCR:ää ja OLRR:ää kahtena erillisenä vaatimuksena koskevina osatekijänä. Siksi käytettävissä olevia omia varoja voidaan käyttää yhtä aikaa P2G:n ja P2G-LR:n täyttämiseen.

7.7. Yhteenveto havainnoista, pisteytyksestä ja valvontatoimenpiteistä

356. Edellä esitetyn arvioinnin jälkeen toimivaltaisten viranomaisten tulisi muodostaa käsitys siitä, katetaanko olemassa olevilla omilla varoilla luotettavasti riskit, joita laitokseen kohdistuu tai saattaa kohdistua. Tämän käsityksen tulisi käydä ilmi havainnoista tehtävästä yhteenvedosta, johon liitetään taulukossa 15 esitettyjen näkökohtien perusteella annettava elinkelpoisuuden pistemäärä.

357. Pisteyttäessään pääoman riittävyyttä toimivaltaisten viranomaisten tulisi tarvittaessa ottaa huomioon pääomaa koskeva kokonaiselvytyskapasiteetin tason määrittäminen (heikko, riittävä mutta parantamisen varaa tai tyydyttävä), kuten kokonaiselvytyskapasiteettia elvytysuunnittelussa koskevien EPV:n ohjeiden ⁴⁴ 41–43 kohdassa on määriteltä. Kokonaiselvytyskapasiteetin tason huomioon ottaminen pääoman riittävyyden arvioinnissa on erityisen merkityksellistä silloin, kun pääoman kokonaiselvytyskapasiteetin taso on ”heikko”.

Taulukko 15. Valvontaan perustuvia näkökohtia pääoman riittävyyden pisteyttämistä varten

Pistemäärä	Valvontaan perustuva arvio	Näkökohtia
1	Omien varojen määrästä ja koostumuksesta aiheutuu alhainen riski laitoksen elinkelpoisuudelle.	<ul style="list-style-type: none"> Laitos kykenee ylittämään selvästi P2G:n ja P2G-LR:n tason. Laitoksen omien varojen taso ylittää selvästi OCR:n ja OLRR:n, ja näin odotetaan olevan myös tulevaisuudessa. Stressitestauksessa ei ilmene havaittavissa olevaa riskiä vakavan mutta uskottavan taloudellisen taantuman vaikutuksesta omiin varoihin tai velkaantumisasasteeseen. Pääoman vapaalle virtaamiselle ryhmän yksiköiden välillä ei ole estettä, tai kaikkien yksiköiden pääoma ylittää selvästi valvontavaatimukset.

⁴⁴ EBA/GL/2023/06

Pistemäärä	Valvontaan perustuva arvio	Näkökohtia
		<ul style="list-style-type: none"> Laitoksella on vakuuttava ja uskottava pääomasuunnitelma, joka voi toimia tarvittaessa tehokkaasti. Laitoksen kokonaiselvytyskapasiteetti pääoman osalta on valvontaan liittyvän arvioinnin perusteella ”tydyttävä”. Merkittävää ylivelkaantumisriskiä ei ole tai se on hyvin alhainen.
2	Omien varojen määrä ja koostumus aiheuttavat vähäistä tai keskimääräistä riskiä laitoksen elinkelpoisuudelle.	<ul style="list-style-type: none"> Laitoksella on vaikeuksia täyttää P2G:n tai P2G-LR:n tasoa. Johdon lieventävien toimenpiteiden katsotaan olevan uskottavia. Laitos on lähellä joidenkin pääomapuskuriensa rikkomista mutta ylittää edelleen selvästi sitä koskevan TSCR:n ja TSLRR:n. Stressitestauksessa ilmenee alhainen riski vakavan mutta uskottavan taloudellisen taantuman vaikutuksesta omiin varoihin tai velkaantumisasteeseen, mutta hallintatoimet tämän riskin käsittelemiseksi vaikuttavat uskottavilta. Pääoman vapaalle virtaamiselle ryhmän yksiköiden välillä on tai voi olla marginaalisia esteitä. Laitoksella on vakuuttava ja uskottava pääomasuunnitelma, joka voi toimia tarvittaessa tehokkaasti, vaikka ei olekaan riskitön. Laitoksen kokonaiselvytyskapasiteetti pääoman osalta on valvontaan liittyvän arvioinnin perusteella ”tydyttävä” tai ”riittävä” mutta parantamisen varaa”. Ylivelkaantumisriski on pieni.
3	Omien varojen määrä ja koostumus aiheuttavat keskimääräistä tai korkeaa riskiä laitoksen elinkelpoisuudelle.	<ul style="list-style-type: none"> Laitoksella ei täytä P2G:n tai P2G-LR:n tasoa. Asian korjaamiseksi tarkoitettujen johdon lieventävien toimenpiteiden uskottavuuteen liittyy epäilyjä. Laitos käyttää joitain pääomapuskureitaan. On mahdollista, että laitos rikkoo sitä koskevaa TSCR:ää tai TSLRR:ää, jos tilanne heikkenee. Stressitestauksessa ilmenee keskimääräinen riski vakavan mutta uskottavan taloudellisen taantuman vaikutuksesta omiin varoihin tai velkaantumisasteeseen. Hallintatoimilla ei välttämättä käsitellä tätä riskiä uskottavasti. Pääoman vapaalle virtaamiselle ryhmän yksiköiden välillä on esteitä. Laitoksella on pääomasuunnitelma, jonka tehokkuus on epätodennäköistä. Laitoksen kokonaiselvytyskapasiteetti pääoman osalta on valvontaan liittyvän arvioinnin perusteella ”riittävä” mutta parantamisen varaa” tai ”heikko”.

Pistemäärä	Valvontaan perustuva arvio	Näkökohtia
4	Omien varojen määrästä ja koostumuksesta aiheutuu suuri riski laitoksen elinkelpoisuudelle.	<ul style="list-style-type: none"> • Ylivelkaantumisriski on keskimääräinen. • Laitos ei saavuta P2G- tai P2G-LR-tasoaan (tai ei tietoisesti ole ottanut P2G:tä ja P2G-LR:ää käyttöön) eikä todennäköisesti kykene siihen lähitulevaisuudessa. Johdon lieventävien toimenpiteiden ei katsota olevan uskottavia. • Laitos on lähellä sitä koskevan TSCR:n tai TSLRR:n rikkomista. • Stressitestauksessa ilmenee, että TSCR:ää tai TSLRR:ää rikottaisiin lähellä vakavan mutta uskottavan taloudellisen taantuman alkamista. Hallintatoimilla ei voida käsitellä tätä uskottavasti. • Pääoman vapaalle virtaamiselle ryhmän yksiköiden välillä on esteitä. • Laitoksella ei ole pääomasuunnitelmaa tai sen suunnitelma on ilmeisen riittämätön. • Laitoksen kokonaiselvytyskapasiteetti pääoman osalta on valvontaan liittyvän arvioinnin perusteella ”heikko”. • Ylivelkaantumisriski on suuri.

358. Seuraavassa taulukossa esitetään ei-tyhjentävä luettelo valvontatoimenpiteistä, joihin toimivaltaiset viranomaiset voivat ryhtyä, jos laitoksen pääoman riittävydessä havaitaan puutteita, myös stressiolosuhteissa. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi päättää valvontatoimenpiteen tyypistä sen perusteella, millä tavalla se vaikuttaa tiettyyn havaittuun puutteeseen. Toimivaltaiset viranomaiset voivat soveltaa lisävalvontatoimenpiteitä tai yhdistää niitä, jos niitä pidetään tarkoituksenmukaisempina havaittujen puutteiden korjaamiseksi.

Taulukko 16. Pääoman riittävyttä koskevat mahdolliset valvontatoimenpiteet (luettelo ei ole tyhjentävä)

Direktiivin 2013/36/EU 104 artiklan 1 kohdan a, c, h, i ja j alakohdassa tarkoitetut toimivaltaisten viranomaisten mahdolliset valvontatoimenpiteet – Toimivaltaiset viranomaiset voivat vaatia laitosta
A. panemaan toimeen omien varojen lisävaatimuksia asettamalla TSCR:n ja määrittämällä tarvittaessa P2G:n
B. toimittamaan uskottavan pääomasuunnitelman, jossa käsitellään riskiä siitä, että laitos ei täytä siihen sovellettavia pääomavaatimuksia, jos stressitestien määrälliset tulokset osoittavat, että laitos ei pysty täyttämään vaatimuksia tietyissä stressiskenaarioissa, ja asettamaan määräajan suunnitelman täytäntöönpanolle
C. tekemään pääomasuunnitelmiin tarpeen mukaan muutoksia, muun muassa ehdotettuja hallintatoimia, tai toteuttamaan täydentäviä lieventämistoimia, jotka tulisivat ajankohtaisiksi kyseisten skenaarioiden ja senhetkisten makrotaloudellisten olosuhteiden valossa
D. rajoittamaan muuttuvan palkkion määrän tietyksi prosenttiosuudeksi nettotuloista, jos määrä on ristiriidassa terveen pääomapolun säilyttämisen kanssa
E. rajoittamaan tai supistamaan liiketoimintaansa tai toimintojaan tai luovuttamaan toimintojaan, joista aiheutuu kohtuuttomia riskejä sen vakaudelle
F. vähentämään laitosten tiettyihin toimintoihin, tuotteisiin ja järjestelmiin, myös kolmansien osapuolten tarjoamiin toimintoihin, liittyvää luontaista riskiä
G. käyttämään nettovoittoja omien varojen vahvistamiseen
H. rajoittamaan voitonjakoa tai koronmaksua osakkeenomistajille, jäsenille tai ensisijaisen lisäpääoman instrumenttien haltijoille tai kieltämään se edellyttäen, että kieltoa ei voida katsoa maksulaininlyönniksi
I. asettamaan lisäraportointia tai useammin tapahtuvaa raportointia koskevia vaatimuksia, mukaan luettuna omia varoja ja velkaantuneisuutta koskeva raportointi.

359. Kun toimivaltaiset viranomaiset arvioivat pääomasuunnitelman tai tarkistetun pääomasuunnitelman uskottavuutta taulukossa 16 olevan B ja C kohdan mukaisesti, niiden tulisi ottaa huomioon seuraavat kriteerit:

- se kattaa koko oletetun stressitestin aikavälin
- siinä esitetään uskottavia lieventäviä ja liikkeenjohdollisia toimenpiteitä, kuten osingonjaon rajoittamista
- laitoksella on halu ja kyky toteuttaa kyseiset toimet korjatakseen sovellettavien pääomavaatimusten puutteet järjestelmän laajuisissa stressitesteissä
- se, liittyykö kyseisiin lieventäviin ja liikkeenjohdollisiin toimenpiteisiin rajoitteita esimerkiksi päinvastaisten tai ristiriitaisten aiempien julkisten ilmoitusten vuoksi (esim. osingonjakopolitiikasta, liiketoimintasuunnitelmista ja riskinottohalusta)
- se, kuinka todennäköisesti laitos kykenee lieventävien ja liikkeenjohdollisten toimenpiteidensä avulla täyttämään sovellettavat pääomavaatimukset kohtuullisen ajan kuluessa
- ehdotettujen toimenpiteiden yleinen yhdenmukaisuus niiden makrotaloudellisten näkökohtien ja tiedossa olevien tulevaisuuden säädosmuutosten kanssa, joilla on vaikutusta laitokseen oletettujen epäsuotuisten skenaarioiden soveltamisalalla ja aikavälillä
- eri elvytysvaihtoehdot ja niiden analyysi laitoksen elvytysuunnitelmassa esitetyn mukaisesti.

360. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi odottaa, että laitokset toteuttavat päivitetyn pääomasuunnitelman, myös valvojan arvioinnin tuloksiin ja laitoksen kanssa käytyyn vuoropuheluun perustuvat lisämuutokset.

Osasto 8. Likviditeettiin ja rahoitukseen kohdistuvien riskien arviointi sekä SREP:n mukainen likviditeetin ja rahoituksen arviointi

8.1. Yleistä

361. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida laitoksen olennaisia likviditeetti- ja rahoitusriskejä ja sitä, kattavatko laitoksen likviditeetti ja rahoitus arvioidut riskit asianmukaisesti. Tämän osaston tarkoituksena on esitellä menetelmiä, joita voidaan harkita arvioitaessa yksittäisiä riskejä sekä riskien hallinta- ja valvontajärjestelyjä. Sitä ei ole tarkoitettu tyhjentäväksi, ja siinä annetaan toimivaltaisille viranomaisille liikkumavaraa ottaa huomioon muita lisäkritereitä, joita ne saattavat pitää laitoksen likviditeetin ja rahoituksen arvioinnissa merkityksellisinä kokemuksensa ja laitoksen erityispiirteiden perusteella.

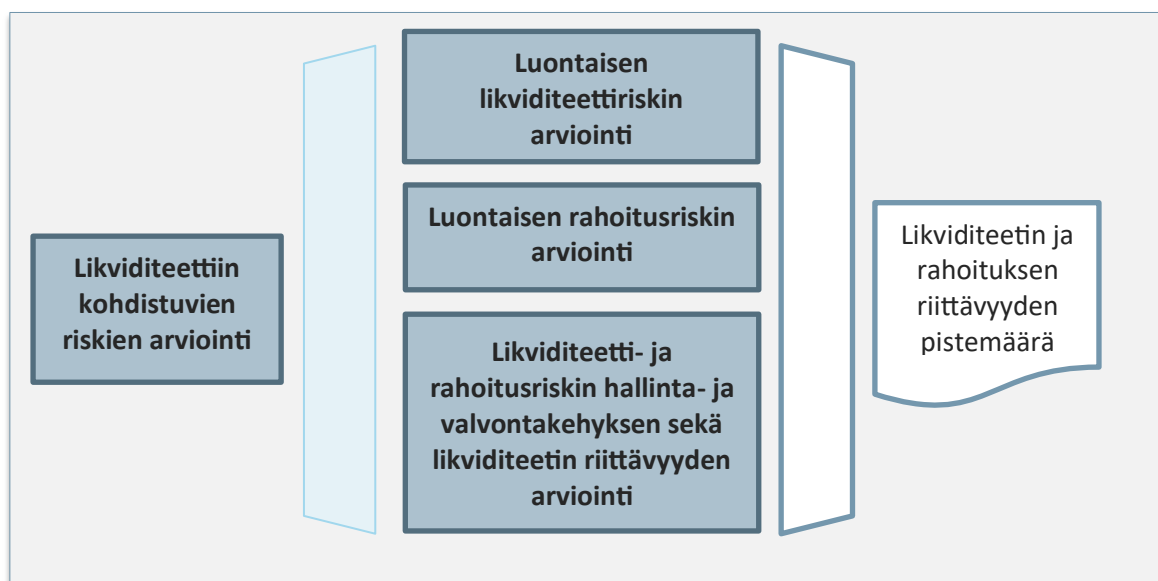
362. Arvioidessaan luontaista likviditeetti- ja rahoitusriskiä sekä likviditeetti- ja rahoitusriskien sisäisen valvonnan kehyksen riittävyyttä toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida muun muassa sitä, miten laitos noudattaa kokonaisuudessaan 12 kohdassa mainittuja, EPV:n verkkosivustolla erikseen julkaistuja säädöksiä.

363. Menetelmä koostuu kuudesta pääosa-alueesta:

- a. luontaisen likviditeettiriskin arviointi (8.2. jakso)
- b. luontaisen rahoitusriskin arviointi (8.3. jakso)
- c. likviditeetti- ja rahoitusriskin hallinta- ja valvontakehyksen arviointi (8.4 jakso)
- d. yhteenveto likviditeetin ja rahoituksen riittävyyttä koskevista havainnoista ja pisteytyksestä (8.5 jakso)
- e. likviditeetti- ja rahoitusriskiä koskevien SREP:n mukaisten mahdollisten toimenpiteiden määrittäminen (8.6 jakso)
- f. määrällisten likviditeetti- ja rahoitusvaatimusten vertailu ja asettaminen (8.7 jakso).

364. Tämän arvioinnin kulku esitetään graafisesti kaaviossa 3.

Kaavio 3. Likviditeettiin ja rahoitukseen kohdistuvien riskien arvioinnin osa-alueet

365. Likviditeettiin ja rahoitukseen kohdistuvien riskien arvioinnissa toimivaltaisten viranomaisten tulisi muun muassa tarkastella laitoksen komission delegoidussa asetuksessa (EU) 2015/61⁴⁴ tarkoitettua maksuvalmiusvaatimusta ja asetuksen (EU) N:o 575/2013 kuudennen osan IV osastossa vahvistettua pysyvän varainhankinnan vaatimusta sekä laitoksen ILAAP-menettelyä. Niiden tulisi myös ottaa huomioon suositukset ja ohjeet, jotka sisältyvät EPV:n antamiin maksuvalmiusvaatimusta ja pysyvän varainhankinnan vaatimusta koskeviin täytäntöönpanoraportteihin sekä makrovakausriskien tai Euroopan järjestelmäriskikomitean antamat varoitukset ja suositukset. Näissä ohjeissa arvioinnin ala ulotetaan kuitenkin näitä vähimmäisvaatimuksia laajemmalle, jotta toimivaltaiset viranomaiset voisivat muodostaa kattavan käsityksen riskeistä.

366. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi varmistaa, että arvioinnissa kiinnitetään huomiota siihen, miten laitoksen liiketoimintamalli vaikuttaa sen likviditeetti- ja rahoitusriskiprofiiliin, ja ottaa siinä huomioon osaston 4 mukaisesti tehdyn liiketoimintamallianalyysin tulokset. Tässä yhteydessä niiden tulisi kiinnittää huomiota siihen, miten laitoksen liiketoimintamalli on muuttunut ajan myötä ja onko tämä johtanut riskien kasvuun. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi seurata keskeisiä määrällisiä indikaattoreita, jotta suuntauksia voidaan havaita ja niitä voidaan hyödyntää tässä analyysissä.

367. Laitoksen likviditeetin ja rahoituksen riskien ja riittävyyden määrällisen arvioinnin helpottamiseksi toimivaltaisten viranomaisten tulisi tutustua 8.7 jaksossa oleviin lisäohjeisiin, jotka koskevat määrällisten likviditeetti- ja rahoitusvaatimusten vertailua ja asettamista.

368. Toimivaltaisten viranomaisten on myös arvioitava kaikki tiedot, joilla voi olla vaikutusta likviditeettiin ja rahoitusta koskevaan asemaan (esim. rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjunnasta vastaavilta toimivaltaisilta viranomaisilta saadut tiedot).

369. Tarkastellessaan laitoksen likviditeetti- ja rahoitusriskien hallintaan liittyvien organisaatio- ja riskienhallintajärjestelyjen laatua toimivaltaisten viranomaisten tulisi varmistaa, että ne kattavat kaikki sen merkittävät oikeushenkilöt, sivuliikkeet ja tytäryhtiöt.
370. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi ottaa huomioon ESG-riskien vaikutus luontaiseen likviditeetti- ja rahoitusriskiin sekä ESG-riskeihin liittyvien likviditeetti- ja rahoitusriskien hallinta- ja valvontajärjestelyjen riittävyys ja antaa siinä etusija ympäristöriskeille.
371. Kunkin yksittäisen riskin arvioinnin tuloksen pitäisi käydä ilmi havainnoista tehtävästä yhteenvedosta ja tärkeimpien riskitekijöiden selityksestä sekä annettavasta pistemäärästä seuraavissa jaksoissa selitetyn mukaisesti.

8.2. Luontaisen likviditeettiriskin arviointi

372. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida laitoksen lyhyen ja keskipitkän aikavälin likviditeettiriskiä asianmukaisilla eri aikahorisonteilla, päivänsisäiset jaksot mukaan lukien, sen varmistamiseksi, että laitoksen maksuvalmiuspuskureiden taso on riittävä sekä normaali- että stressitilanteissa. Tähän arviointiin sisältyvät seuraavat osa-alueet:
- a. lyhyen ja keskipitkän aikavälin likviditeettitarpeiden arviointi
 - b. päivänsisäisen likviditeettiriskin arviointi
 - c. maksuvalmiuspuskurin ja likviditeetin hankintakapasiteetin arviointi
 - d. valvontatarkoituksiin tehtävä likviditeetin stressitestaus.
373. Likviditeettitarpeiden, maksuvalmiuspuskureiden ja likviditeetin hankintakapasiteetin arvioimiseksi normaalitilanteissa toimivaltaisten viranomaisten tulisi tukea analyysinsä valvontaraportoinnin teknisissä täytäntöönpanostandardeissa (ITS) määriteltyjen lisäseurantamittareiden raportointipohjista saatavalla näytöllä. Arvioidessaan likviditeettitarpeita stressitilanteissa toimivaltaisten viranomaisten tulisi ottaa huomioon myös toimenpiteet, joihin laitokset saattavat ryhtyä maineensa tai liiketoimintansa säilyttämiseksi. Tässä tulisi ottaa huomioon maineeseen liittyvät vaikutukset suuriin tukku- ja vähittäisvastapuoliin, myös ne, jotka saattavat syntyä sosiaalisen median tai muiden kanavien kautta. Toimivaltaisten viranomaisten ei tarvitse tehdä niin yksityiskohtaista päivänsisäisen likviditeetin riskinarviointia ja maksuvalmiuden stressitestausta, jos voidaan osoittaa, että kyseiset riskilähteet eivät ole niin olennaisia, etenkin luokkien 3 ja 4 laitosten osalta, ottaen huomioon myös ILAAP-menettelyn tulokset.

Lyhyen ja keskipitkän aikavälin likviditeettitarpeiden arviointi

374. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida laitoksen likviditeettitarpeita lyhyellä ja keskipitkällä aikavälillä sekä normaali- että stressiolosuhteissa. Niiden tulisi ottaa huomioon laitoksen stressaantuneisiin likviditeettitarpeisiin kohdistuvat vaikutukset alle 30 päivän aikahorisontilla, esimerkiksi 30 päivän ja 3 kuukauden välisellä aikahorisontilla sekä esimerkiksi kolmen ja 12 kuukauden välisellä aikahorisontilla vakavissa mutta uskottavissa stressitilanteissa, jotka kattavat laitospohjaiset, markkinoiden laajuiset ja yhdistetyt häiriöt.

Toimivaltaisten viranomaisten tulisi myös analysoida likviditeettitarpeiden suuruutta, sijaintia ja valuuttaa sekä eri merkittävässä valuutoissa tapahtuvien häiriöiden erillisiä vaikutuksia, jotta voidaan ottaa huomioon valuuttojen vaihdettavuuteen liittyvä riskin sekä riski siitä, että pääsy valuuttamarkkinoille saattaa häiriintyä (mukaan lukien erityispiirteet, kuten esimerkiksi pääsyn menettäminen ulkomaanvaluutassa hallussa pidettävään kirjeenvaihtopankin tiliin).

375. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi tukea lyhyen aikavälin likviditeettiriskin arviointia analysoimalla komission delegoidussa asetuksessa (EU) 2015/61 määriteltyä maksuvalmiusvaatimusta, myös sitä, onko maksuvalmiusvaatimus mitattu ja raportoitu oikein ja yksilöidäänkö siinä asianmukaisesti laitoksen likviditeettitarpeiden kattaminen. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi myös arvioida, testaavatko laitokset säännöllisesti kykyään raportoida maksuvalmiusvaatimuksesta päivittäin, jotta voidaan varmistaa, että laitokset pystyvät tarvittaessa toimittamaan luotettavia tietoja asetuksen (EU) N:o 575/2013 414 artiklan mukaisesti.
376. Arvioidessaan häiriöiden vaikutusta laitoksen likviditeettitarpeisiin toimivaltaisten viranomaisten tulisi ottaa huomioon kaikki laitosta koskevat merkittävät likviditeettiriskin lähteet, erityisesti
 - a. mahdollisuus siihen, että EU:n lainsäädäntöön perustuvissa sovellettavissa vaatimuksissa ei tunnisteta riittävästi laitoksen likviditeettitarpeita vaatimuksessa käytetyn stressiskenaarion kaltaisessa tapauksessa, myös jos maturiteettien kesto on alle 30 päivää
 - b. riskit, joita aiheutuu tukkuvastapuolten kohdalla taseeseen sisältyvien erien ja rahoituksen keskittymien osalta. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi ottaa huomioon sellaisten vastapuolten myöntämän rahoituksen epävakaus, jotka kaikki kuuluvat tärkeimpiin aloihin, joilla palveluja tarjotaan, ja mahdolliset tartuntavaikutusriskit. Tässä yhteydessä olisi kiinnitettävä erityistä huomiota rahoitukseen, joka on kerätty uusien liiketoiminta-alueiden ja jakelukanavien kautta sekä asiakkailta, joiden toimintaan liittyy kohonnut riski (kryptovarojen liikkeeseenlaskijat ja kryptovarapalvelujen tarjoajat)
 - c. riskit, joita aiheutuu ehdollisista kassavirroista / taseen ulkopuolisista eristä (esimerkiksi luottolimiitit, vakuusvaateet ja toiminnoista (esimerkiksi sopimusvelvoitteiden ulkopuolinen likviditeettituki konsolidoimattomille erityistä tarkoitusta varten perustetuille erillisyyhtiöille)
 - d. brutto- ja nettomääräiset sisään- ja ulosvirtaukset: jos sisään- ja ulosvirtaukset ovat erittäin suuria, toimivaltaisten viranomaisten tulisi kiinnittää erityistä huomiota laitokseen kohdistuvaan riskiin, kun sisäänvirtauksia ei saada odotettuna ajankohtana, vaikka nettoulosvirtauksen riski onkin vähäinen
 - e. vähittäisvastapuoliin liittyvät riskit, myös rahoituskeskittymät. Tätä tarkoitusta varten toimivaltaisten viranomaisten tulisi käyttää menetelmiä, joihin liittyy vähittäistalletusten luokittelu erilaisiin riskiryhmiin komission delegoidun asetuksen (EU) 2015/61 24 ja 25 artiklan mukaisesti

- f. riski siitä, että liialliset riskit keskipitkän ja pitkän aikavälin rahoitusprofiilissa vaikuttavat haitallisesti lyhyen aikavälin likviditeettiaseman kannalta merkittävään vastapuolten käyttäytymiseen.
- g. fidusiaarisista talletuksista eli asiakkaan lukuun hallinnoitavista talletuksista aiheutuva riski olevista talletuksista johtuva riski.⁴⁵

377. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi varmistaa, että niiden arvioissa laitoksen lyhytaikaisista likviditeettitarpeista otetaan huomioon digitalisaation vaikutukset (muun muassa pikamaksut) sekä se, että tiedon leviäminen sosiaalisessa mediassa voi kiihdyttää varojen nostojen vauhtia stressiskenaariossa.

Päivänsisäisen likviditeettiriskin arviointi

378. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida laitoksen altistumista päivänsisäiselle likviditeettiriskille valitulla aikavälillä. Siinä olisi arvioitava vähintään päivänsisäistä likviditeettiä, joka on käytettävissä tai saatavilla normaalitilanteissa samoin kuin rahoitukseen tai toimintaan liittyvässä stressitilanteessa (esim. IT-häiriöt, oikeudelliset rajoitteet varojen siirtämiselle tai vastaavien valuuttoja, hyödykkeitä tai laitoksen kannalta merkittäviä välineitä koskevien pankkipalvelujen ja/tai selvityspalvelujen käyttöoikeuden keskeyttäminen/päättäminen). Siinä olisi erityisesti otettava huomioon, miten stressitilanteissa laitoksen päivänsisäisten vakuustarpeiden lisääntyminen voi rajoittaa sen kykyä käyttää tarvittaessa maksuvalmiuspuskuria stressikausien ulosvirtausten kattamiseksi.
379. Niiden lainkäyttöalueiden osalta, joilla raportointia päivänsisäisestä riskistä ei ole vielä käytettävissä, toimivaltaiset viranomaiset voivat turvautua laitoksen omaan analyysiin päivänsisäisestä likviditeettiriskistä.

Maksuvalmiuspuskurin ja likviditeetin hankintakapasiteetin arviointi

380. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida laitoksen maksuvalmiuspuskurin ja likviditeetin hankintakapasiteetin riittävyyttä varojen ominaisuuksien kannalta eri stressiskenaarioissa kuukauden aikana ja eri aikahorisonteilla, jopa vuoden aikana, ja myös sen yli yön likviditeettiä. Arvioinnissa olisi otettava huomioon likvidien varojen luokitus ja laatu (komission delegoidun asetuksen (EU) 2015/61 mukaisesti), se, ovatko ne laadukkaita likvidejä varoja koskevien yleisten ja operatiivisten vaatimusten mukaisia, ja se, ovatko maksuvalmiuspuskuri ja likviditeetin hankintakapasiteetti yhdenmukaisia laitoksen riskinottohalun kanssa.
381. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi ottaa huomioon tekijät, jotka saattavat heikentää laitoksen kykyä muuttaa likvidit varansa stressitilanteessa rahaksi oikea-aikaisesti. Tällaisia tekijöitä ovat esimerkiksi suuret keskittymät yksittäisiin vastapuoliin tai tiettyihin omaisuusluokkiin, puskurissa olevat varat, joihin kohdistuu kiinnityksiä tai jotka on lainattu,

⁴⁵ Parhaat käytännöt ovat saatavilla EPV:n raportissa: Monitoring of liquidity coverage ratio implementation in the EU – toinen raportti (EBA/REP/2021/07).

sekä se, että likvidien varojen valuutta eroaa luottolaitoksen likviditeettitarpeiden valuutasta. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi myös tarkastella likviditeetin hankintakapasiteettiin mahdollisesti sisällytettävien tehtyjen maksuvalmiusjärjestelyjen todennäköistä arvoa.

382. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi (tarvittaessa) arvioida niiden oletusten asianmukaisuutta, jotka koskevat laitoksen kykyä päästä repomarkkinoille ja saada keskuspankkirahoitusta stressitilanteissa, myös vakuutena käytettävien varojen soveltuvuutta ja saatavuutta. Niiden tulisi ottaa huomioon, testaako laitos markkinoillepääsyään toteuttamalla säännöllisesti omaisuuserien myyntejä tai repotransaktioita. Samoin niiden tulisi tarkastella laitosten oletuksia siitä, kuinka nopeasti varat voidaan realisoida tai muuttaa likviditeetiksi stressitilanteessa. Valvontatarkoituksiin tehtävä likviditeetin stressitestaus.

383. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi tehdä omat likviditeettiä koskevat stressitestinsä, jotta lyhyen ja keskipitkän aikavälin likviditeettiriskejä voidaan arvioida riippumattomasti. Stressiskenaariot olisi ankkuroitava 30 päivän maksuvalmiusvaatimuksen stressioletuksiin, mutta toimivaltaiset viranomaiset voivat laajentaa arviointinsa alaa tarkastelemalla riskejä 30 päivän sisällä ja myös 30 päivän jälkeen ja muuttamalla maksuvalmiusvaatimuksen oletuksia siten, että ne kuvaavat riskejä, joita ei kateta riittävästi maksuvalmiusvaatimuksessa. Tähän olisi sisällyttävä valvontatarkoituksiin tehtävä stressitesti, jossa yhdistetään laitospohjainen ja markkinoiden laajuinen stressi.

8.3. Luontaisen rahoitusriskin arviointi

384. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida laitoksen rahoitusriskiä ja sitä, täytetäänkö keskipitkän ja pitkän aikavälin varat ja taseen ulkopuoliset erät asiaankuuluvasti erilaisin pysyvän varainhankinnan välinein sekä normaali- että stressitilanteissa. Tähän arviointiin sisältyvät seuraavat osa-alueet:

- a. laitoksen rahoitusprofiilin arviointi
- b. rahoitusprofiilin vakautteen kohdistuvien riskien arviointi
- c. tosiasiallisen markkinoillepääsyn arviointi
- d. laitoksen rahoitussuunnitelmaan perustuvan rahoitusriskien odotetun muutoksen arviointi.

Laitoksen rahoitusprofiilin arviointi

385. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida laitoksen rahoitusprofiilin asianmukaisuutta, myös sekä keskipitkällä että pitkällä aikavälillä ilmeneviä sopimusperusteisia ja käyttäytymisperusteisia maturiteettieroja, suhteessa sen liiketoimintamalliin, strategiaan ja riskinottohaluun. Niiden tulisi ottaa huomioon, rahoitetaanko laitoksen keskipitkän ja pitkän aikavälin varat ja taseen ulkopuoliset erät asianmukaisesti erilaisin pysyvän varainhankinnan välinein asetuksen (EU) N:o 575/2013 413 artiklan mukaisesti. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi tukea tätä arviointia analysoimalla pysyvän varainhankinnan vaatimusta asetuksen (EU) N:o 575/2013 kuudennen osan IV osaston mukaisesti ja arvioida, onko se raportoitu oikein.

386. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi tarkastella kaikkien sellaisten (paikallisten) sääntely- ja sopimustekijöiden vaikutusta laitoksen rahoitusprofiiliin, jotka vaikuttavat rahoittajien käyttäytymisen ominaispiirteisiin (esim. selvitystä, bail-in menettelyä ja talletussuojajärjestelmiä koskevat säännökset, koska ne voivat vaikuttaa rahoittajien käyttäytymiseen).
387. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida, voisivatko laitoksen rahoitusprofiilin mahdolliset puutteet, kuten hyväksyttävät rajat ylittävät maturiteettierot, rahoituslähteiden liiallinen keskittyminen, vakuussidonnaisuuden liiallinen taso tai pitkäaikaisten omaisuuserien epäasianmukainen tai epävakaa rahoitus, johtaa siihen, että laitoksen rahoituskustannukset nousevat ja rahoitusmahdollisuudet vähenevät tavalla, jota ei voida hyväksyä. Erityisesti oletukset, jotka koskevat rahoitusteknologiaan perustuvien tai vähemmän perinteisten kanavien – kuten esimerkiksi verkkotalletuspalvelujen – kautta hankitun rahoituksen pysyvyyttä, on arvioitava huolellisesti suunniteltaessa tai laadittaessa stressiskenaarioita.

Rahoitusprofiilin vakauteen kohdistuvien riskien arviointi

388. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi tarkastella tekijöitä, jotka voivat heikentää rahoitusprofiilin vakautta varojen, taseen ulkopuolisten omaisuuserien ja vastuiden tyyppiin ja ominaispiirteisiin nähden. Niiden tulisi ottaa huomioon varojen ja velkojen välinen rakenteellinen maturiteettiero (myös valuuttaerojen vaikutus), asianmukaiset rakenteelliset rahoitusmittarit (esim. laina-/talletussuhde, asiakasrahoitusvaje ja käyttäytymisen mukaan mukautettu maturiteettitaulukko) sekä rahoituksen ominaisuudet, jotka voivat viitata rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riskien kasvuun ja huolenaiheisiin vakavaraisuuden näkökulmasta. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi myös ottaa huomioon tappioiden vaikutus rahoituksen vakauteen ja tiedostaa, että rahoittajat saattavat reagoida herkästi jo huomattavasti pienempiin tappioihin kuin niihin, jotka vaarantaisivat vakavaraisuussuhteet.
389. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida rahoitusprofiilin kestävyysriskien kohdistuvia riskejä, jotka johtuvat rahoituslähteiden keskittymisestä (erityisesti käytettyjen rahoitusvälineiden tyyppiin, tiettyjen rahoitusmarkkinoiden sekä yksittäisten tai toisiinsa liittyvien vastapuolten osalta). Niiden tulisi esimerkiksi ottaa huomioon niiden olennaisimpien alojen ominaispiirteet, joilla laitoksella on palveluja, ja se, miten tämä vaikuttaa laitoksen rahoitusriskiprofiiliin, sekä kiinnittää erityistä huomiota altistumiseen suhdanneherkille tai epävakaille aloille.
390. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi myös arvioida riskiä siitä, että varojen vakuussidonnaisuudella voi olla kielteinen vaikutus laitoksen vakuudetonta velkaa koskevaan markkinoiden kysyntään (markkinan tai markkinoiden, jolla tai joilla laitos toimii, erityispiirteet ja laitoksen liiketoimintamalli huomioon ottaen).

Tosiasiallisen markkinoillepääsyn arviointi

391. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi olla tietoisia laitoksen tosiasiallisesta markkinoillepääsystä ja siihen kohdistuvista nykyisistä ja tulevista uhista, kuten valuuttamarkkinoille pääsyn häiriöistä (myös laitospöytäkirjoista). Niiden tulisi arvioinnissa ottaa huomioon, missä määrin

laitos asettaa tiettyjä markkinoita tai vastapuolia (myös keskuspankkeja) kohtaan korkeita vaatimuksia suhteessa kyseisten markkinoiden tai vastapuolten kapasiteettiin, mahdolliset merkittävät tai odottamattomat muutokset velan liikkeeseenlaskussa, riskin siitä, että laitosta koskevat uutiset saattavat vaikuttaa kielteisesti markkinoihin (käsitys/luottamus) ja siten markkinoille pääsyyn, sekä merkit siitä, että lyhytaikaiset likviditeettiriskit saattavat heikentää laitoksen pääsyä tärkeimmille rahoitusmarkkinoilleen.

Rahoitusriskien odotetun muutoksen arviointi laitoksen rahoitussuunnitelman perusteella

392. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida rahoitusriskien odotettua muutosta laitoksen rahoitussuunnitelman perusteella ja muodostaa käsitys suunnitelman toteutettavuudesta (esimerkiksi toteutumatestauksessa vaihtoehtoisia skenaarioita tarkastelemalla).

8.4. Likviditeetti- ja rahoitusriskin hallinta- ja valvontakehyksen arviointi

393. Saadakseen kattavan käsityksen laitoksen likviditeetti- ja rahoitusriskiprofiilista ja niiden yhteyksistä toimivaltaisten viranomaisten tulisi myös tarkastella laitoksen likviditeetti- ja rahoitusriskin taustalla olevaa hallintoa ja riskinhallintakehystä. Sitä varten toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida

- a. likviditeettiriskiä ja rahoitusstrategiaa sekä likviditeetti- ja rahoitusriskien riskinottohalua
- b. organisaatiokehystä, toimintalinjoja ja menettelyjä
- c. riskien tunnistamista, mittaamista, hallintaa, seuranta ja raportointia
- d. laitoksen likviditeetti-/rahoituskohtaista stressitestausta
- e. likviditeetti- ja rahoitusriskin hallintaa koskevaa sisäisen valvonnan kehystä
- f. laitoksen likviditeettiä koskevia varautumis- ja palautumissuunnitelmia
- g. laitoksen rahoitussuunnitelmia.

Likviditeetti- ja rahoitusriskiä koskeva strategia ja riskinottohalu

394. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida, onko laitoksella luotettava, selkeästi muotoiltu ja dokumentoitu likviditeetti- ja rahoitusriskiä koskeva strategia ja riskinottohalu, joista on ilmoitettu ja jotka sen ylin hallintoelin on hyväksynyt. Tässä arvioinnissa toimivaltaisten viranomaisten tulisi muiden tekijöiden ohella ottaa huomioon ylimmän hallintoelimen rooli likviditeetti- ja rahoitusriskiä koskevan strategian ja riskinottohalun määrittelyssä, hyväksymisessä ja arvioinnissa (myös sen taustalla olevat tärkeimmät oletukset), ylimmän hallintoelimen toteuttama tämän strategian asianmukainen täytäntöönpano sekä sen asianmukaisuus laitoksen kannalta ottaen huomioon sen liiketoimintamalli, yleinen riskinsietokyky, rooli rahoitusjärjestelmässä, taloudellinen tila ja rahoituskapasiteetti.

Organisaatiokehys, toimintaperiaatteet ja menettelyt

395. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida, onko laitoksella asianmukainen organisaatiokehys ja hallintojärjestelyt likviditeetti- ja rahoitusriskien hallintaa varten, muun muassa vankka ILAAP-kehys, joka on näiden suuntaviivojen osastossa 5 olevan 91 kohdan mukainen. Niiden tulisi lisäksi arvioida, onko laitoksessa otettu käyttöön asianmukaiset mittaus- ja valvontatoiminnot sekä riittävät henkilöresurssit ja tekniset resurssit näiden toimintojen kehittämistä ja toteuttamista ja vaadittavien seurantatehtävien hoitamista varten. Riippumattoman toiminnon tulisi ohjata järjestelmien ja prosessien likviditeettiriskin valvontaa ja seurantaa.
396. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida, onko laitoksella asianmukaiset toimintaperiaatteet ja menettelyt likviditeetti- ja rahoitusriskien hallintaan ja ovatko ne yhdenmukaisia laitoksen likviditeettiä koskevan riskinottohalun kanssa. Tässä arvioidaan, onko toimintaperiaatteet ja menettelyt määritelty asianmukaisesti ja virallistettu ja onko niistä tiedotettu tehokkaasti koko laitoksessa. Ylimmän hallintoelimen tulisi hyväksyä ja tarkistaa säännöllisesti toimintaperiaatteet ja menettelyt, ja toimivan johdon tulisi huolehtia niiden toteuttamisesta.
397. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida, onko laitoksen toimintamalli riittävä markkinoille pääsyn ylläpitämiseksi sen merkittävillä rahoitusmarkkinoilla. Siihen kuuluvat mahdollisesti tehdyt markkinoille pääsyn testaukset sekä laitoksen toimintamalli jatkuvan läsnäolon säilyttämiseksi markkinoilla (tiettyjen pienten laitosten tai erikoistuneiden liiketoimintamallien osalta markkinoille pääsyn testaus ei välttämättä ole merkityksellistä), laitoksen toimintamalli vahvojen suhteiden kehittämiseksi rahoittajien kanssa sekä kaikki näyttö siitä, että laitoksella olisi edelleen jatkuva pääsy markkinoille kriisitilanteissa.

Riskien tunnistaminen, mittaaminen, hallinta, seuranta ja raportointi

398. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida, onko laitoksella asianmukainen kehys ja IT-järjestelmät likviditeetti- ja rahoitusriskin tunnistamiseksi ja mittaamiseksi laitoksen koon, monimutkaisuuden, riskinottohalun ja riskinottokyvyn mukaisesti. Niiden tulisi ottaa huomioon,
- a. onko laitos ottanut käyttöön asianmukaisia menetelmiä kassavirtojen ennustamiseksi asianmukaisten aikahorisonttien aikana käyttäen oletuksina normaali- ja stressitilanteita ja kattavasti merkittävien riskitekijöiden osalta
 - b. käyttääkö laitos asianmukaisia keskeisiä oletuksia ja menetelmiä, joita tarkistetaan säännöllisesti, ottaen huomioon sekä taseeseen sisältyvistä että taseen ulkopuolisista eristä aiheutuvien eri riskien (luottoriski, markkinariski, korkoriski jne.) välisen vuorovaikutuksen
 - c. ymmärtääkö laitos valmiutensa saada käyttöön rahoitusvälineitä riippumatta siitä, missä niitä säilytetään, ottaen huomioon niiden käyttöä koskevat oikeudelliset, lakisääteiset ja toimintaan liittyvät rajoitteet, myös esimerkiksi sen, ettei varoja saada käyttöön niiden kiinnittämisen vuoksi eri aikahorisonteissa.

399. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida, onko laitoksilla likviditeetti- ja rahoitusriskiä koskeva asianmukainen raportointikehys, jonka toimiva johto on hyväksynyt. Niiden tulisi ottaa huomioon raporttien laatimisessa käytettävien tietojärjestelmien ja sisäisten tiedonkulkujen laatu sekä se, onko raportointi kohderyhmälle ymmärrettävää, tarkkaa ja käyttökelpoista (esim. ajankohtaista, ei liian monimutkaista ja oikeanlaajuista). Raportointi tulisi toimittaa säännöllisesti asianmukaisille vastaanottajille (kuten ylimmälle hallintoelimelle, toimivalle johdolle tai varojen ja velkojen hallintakomitealle).
400. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida sen prosessin riittävyyttä, jolla mitataan päivänsisäistä likviditeettiriskiä, erityisesti niiden laitosten osalta, jotka osallistuvat maksu-, toimitus- ja selvitysjärjestelmiin. Niiden tulisi ottaa huomioon, seuraako ja valvooko laitos asianmukaisesti kassavirtoja ja likvidejä varoja, jotka ovat käytettävissä päivänsisäisten vaatimusten täyttämiseen, ja ennusteita siitä, milloin kassavirtoja esiintyy päivän aikana, ja suorittaako laitos riittävää erityistä stressitestausta päivänsisäisille toiminnoille, ottaen huomioon myös liiketoiminnan kehitys (esim. pikamaksujen mahdollisuus).
401. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida, onko laitoksella asianmukaiset likviditeetti- ja rahoitusindikaattorit. Niiden tulisi tässä yhteydessä ottaa huomioon,
- a. kuvastavatko indikaattorit asianmukaisesti laitoksen likviditeettiriskiprofilia, myös maksuvalmiuspuskurin varojen hajautusastetta sekä sen likvidien varojen valuutan nimellisarvon ja likviditeetin ulosvirtausten valuuttajakauman välistä yhdenmukaisuutta
 - b. kattavatko indikaattorit riittävällä tavalla keskeiset likviditeettiriskin näkökohdat, jotka liittyvät mahdollisiin äkillisiin riskeihin, kuten ulosvirtausten erääntymisajankohdista johtuvaan keskittymiseen (ottaen huomioon myös velkojen mahdollisen ennenaikaisen takaisinmaksun) sekä keskuspankkien tukiohjelmiin
 - c. voidaanko indikaattorien perusteella tunnistaa laitoksen rakenteelliset rahoitukseen liittyvät haavoittuvuudet, muun muassa mahdolliset keskittymät tietyillä markkinoilla, valuutoissa, vastapuolissa ja maturiteeteissa
 - d. saadaanko indikaattoreista käsitys laitosten rahoituksen pysyvyydestä (riippumatta siitä, mitä maksuvalmiusvaatimuksessa tai pysyvän varainhankinnan vaatimuksessa oletetaan), mukaan lukien jaottelu homogeenisiin luokkiin niiden riskiominaisuuksien mukaisesti sekä takuu- tai vakuutusjärjestelmän soveltamisalan ulkopuolella olevien talletusten osuus.
402. Laitosten tulisi pystyä osoittamaan, että indikaattorit dokumentoidaan asianmukaisesti ja tarkistetaan säännöllisin väliajoin, niitä käytetään perustana laitoksen riskinottohalun määrittämisessä, ne sisältyvätkö johdon raportointiin ja niitä käytetään toimintarajojen asettamiseen.

Laitoksen likviditeettiä ja rahoitusta koskevat stressitestit

403. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida, onko laitos toteuttanut riittävää likviditeettikohtaista stressitestausta laitosten stressitestausta koskevien EPV:n ohjeiden⁴⁶ mukaisesti, jotta se pystyy
- a. ymmärtämään haitallisten tapahtumien vaikutuksen sen altistumiseen riskeille ja arvioimaan likvidien varojensa, likviditeetinhankintakapasiteettinsa ja rahoitusrakenteensa riittävyyttä
 - b. kattamaan riskit, jotka voivat toteutua erityyppisissä stressiskenaarioissa, ja/tai käsittelemään riskejä, jotka johtuvat valvonnan, hallinnon tai muista puutteista.
404. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi ottaa huomioon, voiko laitos kehyyksen nojalla
- a. määrittää laitoksen selviytymishorisontin, kun otetaan huomioon sen olemassa oleva maksuvalmiuspuskuri ja vakaat rahoituslähteet sekä laitoksen riskinottohalu vakavan mutta uskottavan likviditeettiin kohdistuvan stressijakson aikana
 - b. analysoida, millainen vaikutus stressiskenaarioilla on laitoksen konsolidoituun konsernin laajuiseen likviditeettiasemaan ja yksittäisten yhteisöjen ja liiketoiminta-alueiden likviditeettiasemaan
 - c. ymmärtää, missä riskejä voi syntyä laitoksen organisaatorakenteesta ja likviditeettiriskin hallinnan keskittämisteesta huolimatta.
405. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi varmistaa, että laitos esittää eri stressiskenaariotyyppien mallinnetun vaikutuksen (kuten selitetään laitosten stressitestausta koskevissa EPV:n ohjeissa) sekä useita herkkyystestejä (oikeasuhteisuuden pohjalta). Stressiskenaariot ja niissä simuloitavat häiriöt eivät saisi perustua pelkästään menneisyyteen, vaan niissä tulisi hyödyntää myös asiantuntijoiden arvioihin perustuvia hypoteettisia stressiskenaarioita. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi analysoida, katsotaanko seuraavat skenaariot vähimmäisvaatimukseksi:
- a. lyhyen aikavälin ja pidennetyt skenaariot
 - b. laitoskohtaiset ja markkinoiden laajuiset skenaariot (tapahtuvat samanaikaisesti useilla markkinoilla) ja
 - c. a ja b kohdan yhdistelmä.
406. Yksi tärkeä näkökohta, jota toimivaltaisten viranomaisten tulisi tarkastella arvioidessaan laitoksen stressitestaajärjestelmää, on sen vaikutuksen mallintaminen, joka hypoteettisilla stressiskenaarioilla on laitoksen kassavirtoihin ja sen likviditeetinhankintakapasiteettiin ja selviytymisjaksoon, sekä se, kuvastaako mallintaminen niitä eri vaikutuksia, joita taloudellisella stressillä voi olla sekä laitoksen varoihin että sen sisään- ja ulosvirtauksiin.

⁴⁶ EBA/GL/2018/04

407. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi myös arvioida, onko laitoksella maltillinen lähestymistapa stressitestauksessa käytettävien oletusten määrittämiseen. Skenaarion tyypistä ja vakavuudesta riippuen toimivaltaisten viranomaisten tulisi tarvittaessa tarkastella useiden oletusten asianmukaisuutta ja erityisesti
- a. vähittäisrahoituksen ulosvirtausta
 - b. vakuudellisen ja vakuudettoman tukkurahoituksen pienentämistä
 - c. rahoitusmarkkinoiden ja eri markkinoille hajauttamisen korrelointia
 - d. ylimääräisiä ehdollisia taseen ulkopuolisiin eriin liittyviä vastuita
 - e. rahoituksen erääntymisaikoja (esim. jos rahoittajalla on osto-optioita)
 - f. laitoksen luottoluokituksen heikkenemisen vaikutusta
 - g. valuuttojen vaihdettavuutta ja pääsyä valuuttamarkkinoille sekä kirjeenvaihtajapankkitilejä
 - h. kykyä siirtää likviditeettiä yhteisöjen, alojen ja maiden välillä
 - i. arvioita taseen tulevasta kasvusta ja
 - j. maineriskien vuoksi epäsuoraa vaatimusta, jonka mukaan laitoksen on jälleenrahoitettava varoja ja laajennettava tai ylläpidettävä muita likviditeettituen muotoja.
408. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida, onko laitoksen likviditeettiä koskevan stressitestauksen hallintajärjestelmä asianmukainen ja onko se liitetty asiaankuuluvasti yleiseen riskienhallintastrategiaan. Niiden tulisi ottaa huomioon,
- a. ovatko stressitestien laajuus ja tiheys tarkoituksenmukaisia laitoksen luonteeseen ja monimutkaisuuteen, likviditeettiriskeihin ja siihen nähden, mikä on sen suhteellinen merkittävyys rahoitusjärjestelmässä
 - b. onko stressitestauksen tulokset liitetty laitoksen likviditeettiä ja rahoitusta koskevaan strategiseen suunnitteluprosessiin ja käytetäänkö niitä tehostamaan likviditeetinhallintaa kriisitilanteessa ja myös laitoksen maksuvalmiutta koskevassa varautumis- ja palautussuunnitelmassa
 - c. onko laitoksella asianmukainen prosessi sopivien riskitekijöiden yksilöimiseksi stressitestien tekemistä varten, missä otetaan huomioon kaikki olennaiset haavoittuvuudet, jotka voivat heikentää tietyn laitoksen likviditeettiasemaa
 - d. tarkistetaanko ja päivitetäänkö oletuksia ja skenaarioita riittävän tiheästi ja
 - e. jos arvioidaan konsernin likviditeetinhallintaa, kiinnittääkö laitos riittävästi huomiota mahdollisiin esteisiin likviditeetin siirtämiselle konsernin sisällä.

Likviditeetti- ja rahoitusriskiä koskeva sisäisen valvonnan järjestelmä

409. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida, onko laitoksella vahva ja kattava sisäisten limiittien ja sisäisen valvonnan järjestelmä ja luotettavat takeet sen likviditeetti- ja rahoitusriskin vähentämiseksi laitoksen riskinottohalun mukaisesti ja monipuolisen rahoitusrakenteen saatavuuden varmistamiseksi. Niiden tulisi ottaa huomioon, onko limiitti- ja valvontakehys riittävä laitoksen monimutkaisuuden, koon ja liiketoimintamallin perusteella

sekä se, kuvastaako se likviditeettiriskin eri olennaisia tekijöitä ja likviditeettistressitestien tuloksia.

410. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi tarkastella, onko laitoksella käytössä limiitit, joilla varmistetaan, että likvidien varojen jakautuminen eri valuuttoihin vastaa likviditeetin nettoulosvirtauksia eri valuutoissa komission delegoidun asetuksen (EU) 2015/61 8 artiklan 6 kohdan mukaisesti.
411. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida, hyväksyvätkö ja tarkistavatko laitoksen toimivaltaiset elimet säännöllisesti limiitit ja ilmoitetaanko ne selkeästi kaikille asiaankuuluville liiketoiminta-alueille. Tämä prosessi sekä se, miten laitos valvoo limiittien noudattamista ja eskalointimenettelyä rikkomistapauksissa, tulisi dokumentoida selkeästi sen menettelyissä.
412. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida, onko laitos ottanut käyttöön asianmukaisen siirtohinnoittelujärjestelmän osana likviditeettiriskin valvontajärjestelmää, joka sisältää kaikki asiaankuuluvat likviditeettiä koskevat kustannukset, edut ja riskit. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi ottaa huomioon, mahdollistavatko siirtohinnoittelumekanismit johdolle asianmukaisten kannustimien tarjoamisen likviditeettiriskin hallintaan, sekä se, tarkistetaanko ja päivitetäänkö järjestelmää ja sen kalibrointia asianmukaisesti suhteessa laitoksen kokoon ja monimutkaisuuteen. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi lisäksi arvioida, käytetäänkö laitoksen toimintaperiaatteita, jotka koskevat varojen siirtohinnoittelua koskevien menetelmien sisällyttämistä sisäiseen hinnoittelujärjestelmään, asiakkaita koskevien liiketoimien arvioimiseen ja niistä päättämiseen (tähän sisältyvät molemmat taseen puolet, esim. luottojen myöntäminen ja talletusten vastaanottaminen).
413. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida, onko laitoksella riittävät valvontamenettelyt likvidien varojen puskurin osalta, muun muassa keskittymisrajat sekä puskurin riittävyyden ja sellaisten markkinaolosuhteiden muutosten asianmukainen jatkuva seuranta, jotka saattavat vaikuttaa laitoksen kykyyn realisoida varansa nopeasti.

Likviditeettiä koskevat varautumissuunnitelmat

414. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida, täsmennetäänkö laitoksen likviditeettiä koskevassa varautumissuunnitelmassa, jäljempänä 'LCP' riittävästi toimintaperiaatteet, menettelyt ja toimintasuunnitelmat sellaisiin vakaviin mahdollisiin häiriöihin reagoimiseksi, jotka kohdistuvat laitoksen kykyyn täyttää likviditeettitarpeensa ja rahoittaa toimintaansa. Niiden tulisi ottaa huomioon LCP:hen sisällytettyjen vararahoitustoimien sisältö ja soveltamisala ja erityisesti muun muassa seuraavat tekijät:
- a. se, selitetäänkö LCP:ssä asianmukaisesti sen käyttöönottoa ja ylläpitoa koskevat hallintojärjestelyt
 - b. se, kuvastaako LCP asianmukaisesti laitoksen likviditeettiä ja rahoitusta koskevaa ja laajempaa riskiprofilia
 - c. se, onko laitoksella järjestelmä likviditeettiä koskevia ennakkovaroituksen indikaattoreita varten, muun muassa niitä, jotka on vahvistettu likviditeetin indikaattoreiksi

elvytysuunnitelman indikaattoreita koskevissa EPV:n ohjeissa ja joilla todennäköisesti annetaan laitokselle tosiasiallinen mahdollisuus tunnistaa heikkenevät markkinaolosuhteet ajoissa ja määrittää nopeasti, mitä toimia on tarpeen toteuttaa

- d. se, kuvataanko LCP:ssä selkeästi, että maksuvalmiusvaatimuksen maksuvalmiuspuskuri on tarkoitettu käytettäväksi stressitilanteessa, vaikka se johtaa siihen, että maksuvalmiusvaatimuksen arvot ovat alle 100 prosenttia, mukaan lukien se, että se kuuluu likviditeettiriskin odotettuun hallintaan stressitilanteessa ja että toimivalle johdolle ilmoitetaan siitä myöhemmin, jos vahvistetut alhaisemmat maksuvalmiusvaatimuksen arvot saavutetaan. LCP:ssä olisi selkeästi esitettävä ja kuvattava, miten likviditeettiriskiä pitäisi hallita stressitilanteessa, jotta päästäisiin mahdollisimman lähelle maksuvalmiusvaatimuksen tavoitetasoja
- e. se, ilmaistaanko LCP:ssä selkeästi kaikki mahdolliset merkittävät rahoituslähteet, mukaan lukien eri likviditeettilähteiden käytettävissä olevat arvioidut määrät ja arvioitu aika, joka kuluu varojen saamiseen niistä
- f. se, ovatko toimet yhdenmukaisia laitoksen yleisen riskistrategian ja likviditeettiriskin riskinottohalun kanssa
- g. keskuspankkirahoituksen roolia laitoksen LCP:ssä koskevien oletusten asianmukaisuus. Tekijöitä, joita toimivaltaiset viranomaiset voivat tarkastella, voisivat esimerkiksi olla laitoksen näkemykset
 - I. mahdollisten vaihtoehtoisten rahoituslähteiden, jotka liittyvät keskuspankkien luotonanto-ohjelmiin, nykyisestä ja tulevasta saatavuudesta
 - II. luotonantojärjestelyjen tyypeistä, hyväksyttävistä vakuuksista ja operatiivisista menettelyistä keskuspankkien varojen saamiseksi
 - III. olosuhteista, joissa keskuspankkirahoitusta tarvittaisiin, tarvittavasta määrästä ja ajanjaksosta, jonka aikana keskuspankkirahoituksen käyttö olisi todennäköisesti tarpeen.

415. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida, ovatko LCP:ssä kuvatut toimet toteutuskelpoisia suhteessa niihin stressiskenaarioihin, joissa niitä on tarkoitus toteuttaa. Niiden tulisi ottaa huomioon muun muassa seuraavat tekijät:

- a. laitoksen likviditeettiin liittyvien stressitestien, sen LCP:n, sen likviditeettiä koskevien varhaisvaroitusindikaattoreiden sekä tarvittaessa sen likviditeettiin liittyvän palautumissuunnitelman välinen johdonmukaisuus ja vuorovaikutus
- b. se, voidaanko LCP:ssä määriteltyjen toimien avulla todennäköisesti varmistaa, että laitos pystyy reagoimaan asianmukaisesti erilaisiin mahdollisiin likviditeettiä koskevan vakavan stressitilanteen skenaarioihin, myös laitokohtaisiin ja koko markkinaa koskeviin stressitilanteisiin sekä niiden väliseen mahdolliseen vuorovaikutukseen, ja onko LCP:ssä määritelty toimet määritetty varovaisesti ottaen huomioon likviditeetin hankkimiskyky stressitilanteissa sekä niiden toteuttamiseen tarvittava aika, kun huomioidaan operatiiviset vaatimukset, kuten vakuuksien asettaminen keskuspankille.

416. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida laitoksen hallintokehyksen asianmukaisuutta sen LCP:n osalta. Niiden tulisi ottaa huomioon muun muassa seuraavat tekijät:

- a. niiden eskalointi- ja priorisointimenettelyjen asianmukaisuus, joissa määritetään yksityiskohtaisesti, milloin ja miten kukin toimista voidaan ja pitäisi ottaa käyttöön
- b. se, onko laitoksella asianmukaiset toimintalinjat ja menettelyt laitoksen sisäistä ja ulkoisia tahoja koskevaa viestintää varten
- c. LCP:n⁴⁷ ja laitoksen liiketoiminnan jatkuvuussuunnitelmien välinen johdonmukaisuus.

Rahoitussuunnitelmat

417. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida, onko rahoitussuunnitelma toteuttavissa ja asianmukainen suhteessa laitoksen luonteeseen, laajuuteen ja monimutkaisuuteen, sen nykyisiin ja ennakoituihin toimintoihin ja sen likviditeetti- ja rahoitusprofiliin. Niiden tulisi ottaa huomioon muun muassa seuraavat tekijät:

- a. se, otetaanko rahoitussuunnitelmassa huomioon vaihtoehtoiset skenaariot. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi kiinnittää erityistä huomiota suunnitelman luotettavuuteen ennakoitujen liiketoimintojen tukemiseksi epäsuotuisissa skenaarioissa
- b. rahoitussuunnitelman toteutuksesta seuraava odotettu muutos laitoksen rahoitusprofiilissa ja se, onko rahoitussuunnitelma soveltuva, kun otetaan huomioon laitoksen toiminnot ja liiketoimintamalli
- c. se, tukeeko rahoitussuunnitelma vaadittuja tai toivottuja parannuksia laitoksen rahoitusprofiilissa
- d. toimivaltaisten viranomaisten oma näkemys markkinatoiminnasta (sen muutoksista), jota laitokset suunnittelevat kootusti lainkäyttöalueellaan, ja se, mitä tämä tarkoittaa yksittäisten rahoitussuunnitelmien toteutettavuudelle, ja
- e. se, onko rahoitussuunnitelma
 - I. liitetty laitoksen yleiseen strategiseen suunnitelmaan
 - II. johdonmukainen sen liiketoimintamallin kanssa ja
 - III. johdonmukainen sen likviditeettiriskin riskinottohalun kanssa.

418. Lisäksi toimivaltaiset viranomaiset voivat tarkastella

- a. sitä, analysoiko laitos asianmukaisesti rahoitussuunnitelman tarkoituksenmukaisuutta ja riittävyyttä ja onko se niistä tietoinen, kun otetaan huomioon laitoksen nykyinen likviditeetti- ja rahoitusasema ja niiden ennakoitu kehitys. Osana tätä toimivaltaiset viranomaiset voivat tarkastella sitä, pystyykö laitoksen ylin johto selittämään, miksi rahoitussuunnitelma on toteutettavissa ja mitä puutteita siinä on

⁴⁷ Jos LCP on täysin sisällytetty elvytysuunnitelmaan, se sisällytetään likviditeetin kokonaiselvytyskapasiteetin pistemäärään. Jos LCP:tä ei ole sisällytetty elvytysuunnitelmaan ja molemmat asiakirjat ovat erillisiä, LCP on analysoitava erikseen.

- b. laitoksen toimintaperiaatteita sen määrittämiseksi, mitkä rahoitusjärjestelmät ja markkinat ovat merkittäviä laitokselle (ja ovatko nämä periaatteet riittäviä)
- c. aikahorisonttia, jota laitos on kaavaillut erilaiseen rahoitusprofiilin siirtymiselle, jos sitä vaaditaan tai toivotaan, pitäen mielessä, että tähän saattaa liittyä riskejä, jos siirtyminen tapahtuu joko liian nopeasti tai liian hitaasti, ja
- d. sitä, sisältääkö rahoitussuunnitelma erilaisia strategioita ja selkeitä hallintamenettelyjä strategiamuutosten toteuttamiseksi nopeasti.

419. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida, toteutetaanko laitoksen rahoitussuunnitelmaa asianmukaisesti. Niiden tulisi ottaa huomioon ainakin se,

- a. dokumentoidaanko rahoitussuunnitelma asianmukaisesti ja tiedotetaanko siitä koko asiaankuuluvalla henkilöstöllä
- b. onko rahoitussuunnitelma kiinteä osa laitoksen päivittäisiä toimintoja, erityisesti rahoitusta koskevaa päätöksentekoa.

420. Lisäksi toimivaltaiset viranomaiset voivat ottaa huomioon, pystyykö laitos yhteensovittamaan rahoitussuunnitelman toimivaltaisille viranomaisille rahoitussuunnitelmamallissa toimitettujen tietojen kanssa.

421. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi tarkastella niiden laitoksen prosessien laatua, joilla seurataan rahoitussuunnitelman toteuttamista, ja sen kykyä reagoida poikkeamiin oikea-aikaisesti. Tässä arvioinnissa toimivaltaisten viranomaisten tulisi ottaa huomioon muun muassa seuraavat tekijät:

- a. rahoitussuunnitelman toteutuksen nykytilasta (toimivalle) johdolle annettavien tilannetiedotusten laatu
- b. se, sisältyykö rahoitussuunnitelmaan vaihtoehtoisia varmistustoimia, joita on tarkoitus toteuttaa, jos markkinaolosuhteet muuttuvat, ja
- c. laitoksen toimintaperiaatteet ja käytäntö, jotka koskevat rahoitussuunnitelman säännöllistä tarkistamista, toteumatestausta ja päivittämistä, kun tosiasiallinen hankittu rahoitus eroaa merkittävästi rahoitussuunnitelmasta.

8.5. Yhteenveto havainnoista, pisteytyksestä ja valvontatoimenpiteistä

422. Edellä esitetyn arvioinnin perusteella toimivaltaisten viranomaisten tulisi muodostaa käsitys laitoksen likviditeetti- ja rahoitusriskeistä sekä siitä, missä määrin laitoksen likviditeettivaroilla pystytään kattamaan tai lieventämään näitä riskejä. Tämän käsityksen tulisi käydä ilmi havainnoista tehtävästä yhteenvedosta, johon liitetään taulukossa 17 esitettyjen näkökohtien perusteella annettava likviditeetin ja rahoituksen riittävyyden pistemäärä. Likviditeetin ja rahoituksen riittävyyden pistemäärän tulisi kuvastaa toimivaltaisten viranomaisten näkemystä siitä, kattavatko nykyiset likviditeettivarat asianmukaisesti likviditeetti- ja rahoitusriskit.

Toimivaltaiset viranomaiset voivat harkita välipisteiden käyttöä likviditeetti- ja rahoitusriskien arvioinnissa, jos se katsotaan aiheelliseksi.

423. Pisteyttäessään likviditeetin ja rahoituksen riittävyyttä toimivaltaisten viranomaisten tulisi tarvittaessa ottaa huomioon likviditeettiä koskevan kokonaiselvytyskapasiteetin taso (heikko, riittävä mutta parantamisen varaa tai tyydyttävä), kuten kokonaiselvytyskapasiteettia elvytysuunnittelussa koskevien EPV:n ohjeiden ⁴⁸ 41–43 kohdassa on määritelty. Kokonaiselvytyskapasiteetin tason huomioon ottaminen likviditeetin riittävyyden arvioinnissa on erityisen merkityksellistä silloin, kun likviditeetin kokonaiselvytyskapasiteetin taso on ”heikko”.

Taulukko 17. Valvontaan perustuvia näkökohtia likviditeetin ja rahoituksen riittävyyden pisteyttämistä varten

Riskin pistemäärä	Valvontaan perustuva arvio	Luontaista riskiä koskevia näkökohtia	Riittäviä hallinta- ja valvontajärjestelyjä koskevia näkökohtia
1	Laitokseen kohdistuvan merkittävän vakavaraisuusvaikutuksen riski on matala, kun otetaan huomioon luontainen riski sekä hallinta- ja valvontajärjestelyt.	<ul style="list-style-type: none"> Eroista (esim. maturiteeteissa ja valuutoissa) ei aiheudu merkittävää riskiä tai aiheutuu hyvin alhainen riski. Maksuvalmiuspuskurin koko ja koostumus ovat riittäviä ja asianmukaisia. Muut likviditeettiriskitekijät (esim. maineriski, kyvyttömyys siirtää ryhmänsisäistä likviditeettiä) eivät ole merkittäviä tai ovat hyvin alhaisia. Laitoksen likviditeetin hankintakapasiteetti ja maksuvalmiuspuskurit ylittävät selvästi valvontatarkoituksiin käytettävät määrälliset vaatimukset, ja niiden odotetaan säilyvän tällaisina tulevaisuudessa. Likviditeetin vapaalle virtaamiselle konsernin yhteisöjen välillä ei ole esteitä, tai kaikkien yhteisöjen likviditeetin hankintakapasiteetti ja maksuvalmiuspuskurit ylittävät valvontavaatimukset. 	<ul style="list-style-type: none"> Laitoksen likviditeetti-/rahoitusriskiä koskevat käytännöt ja strategiat ovat yhdenmukaisia sen kokonaisstrategian ja riskinottohalun kanssa. Likviditeetti- ja rahoitusriskiä koskeva organisaatiokehitys on vankka, siinä on selkeät vastuualueet, ja riskinottajien ja hallinta- ja valvontatoimintojen tehtävät on erotettu selvästi. Likviditeetti- ja rahoitusriskin mittaus-, seuranta- ja raportointijärjestelmät ovat asianmukaisia. Likviditeettiriskiä koskevat sisäiset limiitit ja sisäisen valvonnan järjestelmä ovat luotettavia ja yhdenmukaisia laitoksen riskinhallintajärjestelmän ja riskinottohalun kanssa. Laitoksella on vakuuttava ja uskottava likviditeettiä koskeva varautumissuunnitelma, joka voi tarvittaessa toimia tehokkaasti.

⁴⁸ EBA/GL/2023/06

Riskin pistemäärä	Valvontaan perustuva arvio	Luontaista riskiä koskevia näkökohtia	Riittäviä hallinta- ja valvontajärjestelyjä koskevia näkökohtia
		<ul style="list-style-type: none"> Laitoksen rahoitusprofiilista ja sen kestävydestä ei aiheudu merkittävää riskiä tai aiheutuu hyvin alhainen riski. Rahoituksen vakaudesta aiheutuva riski ei ole merkittävä. Muut rahoitusriskitekijät (esim. maineriski, pääsy rahoitusmarkkinoille) eivät ole merkittäviä tai ovat hyvin alhaisia. Pitempiaikaisen rahoituksen (>1 vuosi) koostumuksesta ja vakaudesta ei aiheudu merkittävää tai aiheutuu hyvin alhaista riskiä laitoksen toiminnoille ja liiketoimintamallille. Laitoksen kokonaiselvytyskapasiteetti likviditeetin osalta on valvontaan liittyvän arvioinnin perusteella ”tydyttävä”. 	
2	Laitokseen kohdistuvan merkittävän vakavaraisuusvaikutuksen riski on keskimääräinen tai alhainen, kun otetaan huomioon luontainen riski sekä hallinta- ja valvontajärjestelyt.	<ul style="list-style-type: none"> Eroista (esim. maturiteeteissa ja valuutoissa) aiheutuu alhainen tai keskimääräinen riski. Maksuvalmiuspuskurin koosta ja koostumuksesta aiheutuva riski on alhainen tai keskimääräinen. Muiden likviditeettiriskitekijöiden (esim. maineriski, kyvyttömyys siirtää konsernin sisäistä likviditeettiä) taso on alhainen tai keskimääräinen. Laitoksen likviditeetin hankintakapasiteetti ja maksuvalmiuspuskurit ylittävät valvontatarkoituksiin käytettävät määrälliset vaatimukset, mutta on olemassa riski, etteivät ne 	

Riskin pistemäärä	Valvontaan perustuva arvio	Luontaista riskiä koskevia näkökohtia	Riittäviä hallinta- ja valvontajärjestelyjä koskevia näkökohtia
		<p>säily tällaisina tulevaisuudessa.</p> <ul style="list-style-type: none"> Likviditeetin vapaalle virtaamiselle ryhmän yksiköiden välillä on tai voi olla rajallisia esteitä. Laitoksen rahoitusprofiilista ja sen kestävydestä aiheutuva riski on alhainen tai keskimääräinen. Rahoituksen vakaudesta aiheutuva riski on alhainen tai keskimääräinen. Muut rahoitusriskitekijät (esim. maineriski, pääsy rahoitusmarkkinoille) ovat vähäisiä tai keskimääräisiä. Pitempiaikaisen rahoituksen (>1 vuosi) koostumuksesta ja vakaudesta aiheutuu alhainen riski laitoksen toiminnoille ja liiketoimintamallille. Laitoksen kokonaiselvytyskapasiteetti likviditeetin osalta on valvontaan liittyvän arvioinnin perusteella ”tydyttävä” tai ”riittävä mutta parantamisen varaa”. 	
3	Laitokseen kohdistuvan merkittävän vakavaraisuusvaikutuksen riski on keskimääräinen tai suuri, kun otetaan huomioon luontainen riski sekä hallinta- ja valvontajärjestelyt.	<ul style="list-style-type: none"> Eroista (esim. maturiteeteissa ja valuutoissa) aiheutuu keskimääräinen tai korkea riski. Maksuvalmiuspuskurin koosta ja koostumuksesta aiheutuva riski on keskimääräinen tai korkea. Muiden likviditeettiriskitekijöiden (esim. maineriski, kyvyttömyys siirtää konsernin sisäistä likviditeettiä) taso on keskimääräinen tai korkea. Laitoksen likviditeetinhankintakapasiteetti ja maksuvalmiuspuskurit ovat heikkenemässä ja/tai eivät 	<ul style="list-style-type: none"> Laitoksen likviditeetti- ja rahoitusriskiä koskevat käytännöt ja strategia eivät ole yhdenmukaisia sen kokonaisstrategian ja riskinottohalun kanssa. Likviditeetti- ja rahoitusriskiä koskevassa organisaatiokehityksessä ei eritellä riittävästi riskinottajien ja hallinta- ja valvontatoimintojen vastuualueita ja tehtäviä. Likviditeetti- ja rahoitusriskin mittaus-, seuranta- ja raportointijärjestelmiä ei käytetä riittävän tarkasti ja usein. Likviditeetti- ja rahoitusriskiä koskevat sisäiset limiitit ja valvontajärjestelmä eivät ole yhdenmukaisia laitoksen

Riskin pistemäärä	Valvontaan perustuva arvio	Luontaista riskiä koskevia näkökohtia	Riittäviä hallinta- ja valvontajärjestelyjä koskevia näkökohtia
		<p>täytä valvontatarkoituksiin käytettäviä määrällisiä vaatimuksia, ja laitoksen kyvystä alkaa pian noudattaa näitä vaatimuksia uudelleen on epäilyksiä.</p> <ul style="list-style-type: none"> Likviditeetin vapaalle virtaamiselle konsernin yhteisöjen välillä on esteitä. Laitoksen rahoitusprofiilista ja sen kestävydestä aiheutuva riski on keskimääräinen tai suuri. Rahoituksen vakaudesta aiheutuva riski on keskimääräinen tai suuri. Muut rahoitusriskitekijät (esim. maineriski, pääsy rahoitusmarkkinoille) ovat keskimääräisiä tai suuria. Pitempiaikaisen rahoituksen (>1 vuosi) koostumuksesta ja vakaudesta aiheutuu keskimääräinen riski laitoksen toiminnoille ja liiketoimintamallille. Laitoksen kokonaiselvytyskapasiteetti likviditeetin osalta on valvontaan liittyvän arvioinnin perusteella ”riittävä mutta parantamisen varaa” tai ”heikko”. 	<p>riskinhallintastrategian ja riskinottohalun kanssa.</p> <ul style="list-style-type: none"> Laitoksella on likviditeettiä koskeva varautumissuunnitelma, jonka ei todennäköisesti voida katsoa olevan tehokas, tai laitoksella ei ole lainkaan likviditeettiä koskevaa varautumissuunnitelmaa tai sen varautumissuunnitelma on selvästi riittämätön
4	Laitokseen kohdistuvan merkittävän vakavaraisuusvaikutuksen riski on suuri, kun otetaan huomioon luontainen riski sekä hallinta- ja valvontajärjestelyt.	<ul style="list-style-type: none"> Eroista (esim. maturiteeteissa ja valuutoissa) aiheutuu korkea riski. Maksuvalmiuspuskurin koosta ja koostumuksesta aiheutuva riski on suuri. Muiden likviditeettiriskitekijöiden (esim. maineriski, kyvyttömyys siirtää konsernin sisäistä likviditeettiä) taso on korkea. Laitoksen likviditeetinhankintakapasiteetti ja maksuvalmiuspuskurit ovat heikkenemässä nopeasti 	

Riskin pistemäärä	Valvontaan perustuva arvio	Luontaista riskiä koskevia näkökohtia	Riittäviä hallinta- ja valvontajärjestelyjä koskevia näkökohtia
		<p>ja/tai eivät täytä valvontatarkoituksiin käytettäviä määrällisiä vaatimuksia, ja laitoksen kyvystä alkaa pian noudattaa näitä vaatimuksia uudelleen on vakavia epäilyksiä.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Likviditeetin vapaalle virtaamiselle konsernin yhteisöjen välillä on vakavia esteitä. • Laitoksen rahoitusprofiilista ja sen kestävydestä aiheutuva riski on suuri. • Rahoituksen vakaudesta aiheutuva riski on suuri. • Muut rahoitusriskitekijät (esim. maineriski, pääsy rahoitusmarkkinoille) ovat merkittäviä. • Pitempiaikaisen rahoituksen (>1 vuosi) koostumuksesta ja vakaudesta aiheutuu suuri riski laitoksen toiminnoille ja liiketoimintamallille. • Laitoksen kokonaiselvytyskapasiteetti likviditeetin osalta on valvontaan liittyvän arvioinnin perusteella ”heikko”. 	

424. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi 8.5 jakson likviditeetin ja rahoituksen riittävyyden pisteytyksen perusteella määrittää, onko tarpeen asettaa erityisiä likviditeetti- ja rahoitusvaatimuksia niiden likviditeettiin ja rahoitukseen liittyvien riskien kattamiseksi, joita laitokseen kohdistuu tai saattaa kohdistua.

425. Seuraavassa taulukossa esitetään ei-tyhjentävä luettelo laadullisista ja määrällisistä valvontatoimenpiteistä, joita toimivaltaiset viranomaiset voivat soveltaa, jos havaitaan tietty puute. Toimivaltaiset viranomaiset voivat soveltaa muita valvontatoimenpiteitä (myös direktiivin 2014/36/EU 104 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaisia määrällisiä toimenpiteitä) tai niiden yhdistelmää, jos ne katsotaan asianmukaisemmiksi havaittujen puutteiden korjaamiseksi.

426. Jos toimivaltaiset viranomaiset katsovat, että määrälliset toimenpiteet voivat olla tarpeen, niiden tulisi tutustua seuraavassa jaksossa oleviin lisäohjeisiin, jotka koskevat määrällisten likviditeetti- ja rahoitustoimenpiteiden vertailua ja asettamista.

427. On syytä huomata, että osa taulukossa 18 mainituista toimenpiteistä on luonteeltaan laadullisia. Jos perustavanlaatuisia heikkouksia ilmenee, erityisesti likviditeetin ja rahoituksen hallinnassa, laadulliset toimenpiteet tulisi mahdollisuuksien mukaan asettaa etusijalle.

Taulukko 18. Likviditeetti- ja rahoitusriskiä koskevat mahdolliset valvontatoimenpiteet (luettelo ei ole tyhjentävä)

Direktiivin 2013/36/EU 102 artiklan, 104 artiklan 1 kohdan b, e, f, j, k, i ja n alakohdan, 105 artiklan, komission delegoidun asetuksen (EU) 2015/61 8 artiklan ja asetuksen (EU) N:o 575/2013 428 b artiklan 5 kohdan mukaiset toimivaltaisten viranomaisten mahdolliset valvontatoimenpiteet	
A. vaaditaan laitoksia pitämään lakisääteistä vähimmäisvaatimusta korkeampaa maksuvalmiusvaatimusta, jonka määrä on sellainen, että sillä voidaan korjata riittävästi havaittuja puutteita	
B. vaaditaan laitoksia soveltamaan vähimmäisselviytymisjaksoa, jonka kesto on sellainen, että havaittuja puutteita voidaan korjata riittävästi	
C. vaaditaan laitoksia pitämään hallussaan vähintään sellaista määrää likvidejä varoja tai likviditeetin hankintakapasiteettia, että havaittuja puutteita voidaan korjata riittävästi	
D. vaaditaan laitoksia pitämään lakisääteistä vähimmäisvaatimusta korkeampaa pysyvän varainhankinnan vaatimusta, jonka määrä on sellainen, että sillä voidaan korjata riittävästi havaittuja puutteita	
E. vaaditaan laitoksia pitämään hallussaan vähintään sellaista määrää käytettävissä olevaa pysyvää rahoitusta, että havaittuja puutteita voidaan korjata riittävästi	
F. asetetaan erityisiä maksuvalmiusvaatimuksia, muun muassa rajoituksia saatavien ja velkojen välisille maturiteettieroille	
G. asetetaan hallinnollisia seuraamuksia tai muita hallinnollisia toimenpiteitä, vakavaraisuusmaksut mukaan lukien	
H. asetetaan vaatimuksia likvidien varojen keskittymiselle, muun muassa	<ul style="list-style-type: none"> - vaatimukset laitoksen likvidien varojen profiilin koostumukselle vastapuolten, valuutan jne. osalta, ja/tai - ylärajat, limiitit tai rajoitukset rahoituskeskittymille
I. asetetaan rajoituksia saatavien ja velkojen sopimuksiin tai käyttäytymiseen perustuvilla lyhyen aikavälin maturiteettieroille, muun muassa	<ul style="list-style-type: none"> - limiitit saatavien ja velkojen välisille maturiteettieroille (erityisissä aikaryhmissä) - limiitit vähimmäisselviytymisjaksoille ja/tai - limiitit riippuvuudelle tietyistä lyhytaikaisista rahoituslähteistä, kuten rahamarkkinarahoituksesta.
J. asetetaan likviditeettiasemille lisävaatimuksia tai vaatimuksia tiheimmästä raportoinnista, muun muassa	<ul style="list-style-type: none"> - maksuvalmiusvaatimusta koskevan sääntömääräisen raportoinnin tiheys, ja/tai - muiden likviditeettiä koskevien raporttien, kuten "seurannan edellyttämän lisämetriikan", tiheys ja yksityiskohtaisuus
K. vaaditaan toimia niiden puutteiden käsittelemiseksi, joita on havaittu laitoksen kyvyssä tunnistaa, mitata, seurata ja valvoa likviditeettiriskiä, muun muassa	<ul style="list-style-type: none"> - parantamalla stressitestausvalmiuksia, jotta parannettaisiin laitoksen kykyä tunnistaa ja kvantifioida laitokseen kohdistuvan likviditeettiriskin merkittäviä lähteitä - parantamalla kykyä muuttaa likvidit varat rahaksi - parantamalla likviditeettiä koskevaa varautumissuunnitelmaan ja likviditeettiä koskevien varhaisen varoituksen indikaattoreiden kehystä, ja/tai - parantamalla likviditeetin hallintatietojen raportointia laitoksen ylimmälle hallintoelimelle ja toimivalle johdolle.
L. vaaditaan toimia laitoksen rahoitusprofiilin muuttamiseksi, muun muassa	<ul style="list-style-type: none"> - vähentämällä riippuvuutta tietyistä (mahdollisesti epävakaisista) rahoitusmarkkinoista, kuten tukkurahoituksesta - vähentämällä rahoitusprofiilin keskittyneisyyttä vastapuolten, pitkän aikavälin maturiteettiprofiilin huippujen, valuuttojen (valuuttaerojen) jne. osalta, ja/tai

Direktiivin 2013/36/EU 102 artiklan, 104 artiklan 1 kohdan b, e, f, j, k, i ja n alakohdan, 105 artiklan, komission delegoidun asetuksen (EU) 2015/61 8 artiklan ja asetuksen (EU) N:o 575/2013 428 b artiklan 5 kohdan mukaiset toimivaltaisten viranomaisten mahdolliset valvontatoimenpiteet

- vähentämällä kiinnitettyjen varojen määrää ja mahdollisesti eriyttämällä kiinnitysten kokonaismäärä ja ylimääräiset vakuudet (esim. katettujen joukkovelkakirjalainojen ja vakuuksien muutospyyntöjen osalta).

M. vaaditaan laajentamaan tai tihentämään laitosten rahoituspositioiden raportointia, muun muassa
- laatimaan useammin rahoitusprofiilin seurannan kannalta olennaisia lakisääteisiä raportteja (kuten pysyvän varainhankinnan vaatimusta käsittelevä raportti ja ”seurannan edellyttämä lisämetriikka”) ja/tai
- raporttoimaan useammin laitoksen rahoitussuunnitelmasta valvojalle.

N. vaaditaan toimenpiteitä niiden puutteiden käsittelemiseksi, joita on havaittu laitoksen rahoitusriskin valvonnassa, muun muassa
- parantamalla rahoitusriskin raportointia laitoksen ylimmälle hallintoelimelle ja toimivalle johdolle
- laatimalla uudelleen rahoitussuunnitelma tai parantamalla sitä ja/tai
- asettamalla limiittejä sen riskinottohalulle
- vaatimalla parantamaan laitoksen stressitestausvalmiuksia muun muassa vaatimalla sitä kattamaan pitemmän stressikauden.

428. Asettaessaan rakenteellisia pitkän aikavälin valvontavaatimuksia toimivaltaisten viranomaisten tulisi tarkastella lyhyen/keskipitkän aikavälin likviditeettiä tai omia varoja koskevien lisävaatimusten tarpeellisuutta väliaikaisratkaisuna edelleen olemassa olevien riskien vähentämiseksi, kunnes rakenteelliset vaatimukset tuottavat toivottuja tuloksia.

429. Jos toimivaltaiset viranomaiset toteavat, että on olemassa suuri riski siitä, että laitoksen rahoituskustannukset kasvavat merkittävästi, niiden tulisi harkita muutosten pyytämistä rahoitusrakenteeseen rahoituskustannusriskin vähentämiseksi tai jopa omien varojen toimenpiteitä (joita käsitellään osastossa 7) tuloslaskelman vaikutuksen kompensoimiseksi, jos laitos ei voi siirtää rahoituksen kohonneita kustannuksia asiakkaalleen.

8.6. Määrällisten likviditeetti- ja rahoitusvaatimusten vertailu ja asettaminen

Erityisten määrällisten likviditeetti- ja rahoitusvaatimusten määrittäminen

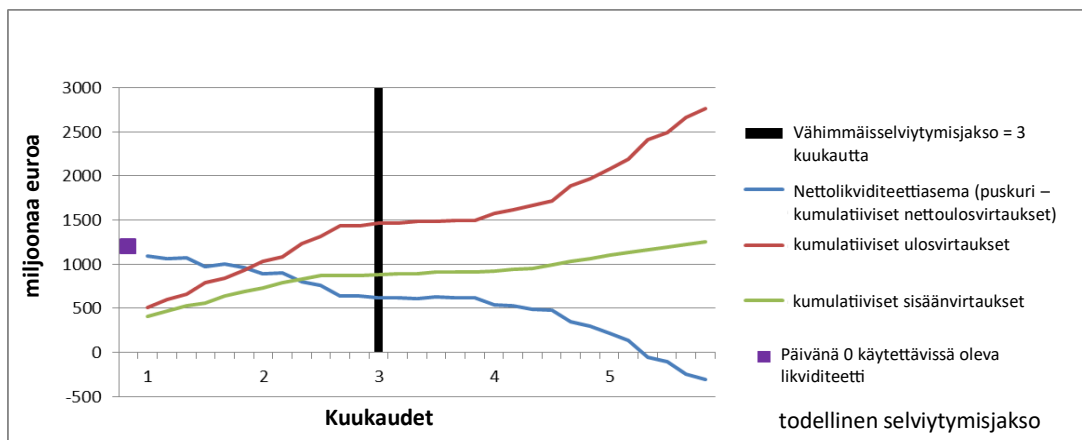
430. Likviditeetin ja rahoituksen riittävyyden pisteytyksen tukemiseksi ja erityisten määrällisten vaatimusten kalibroimiseksi silloin, kun se katsotaan mahdollisesti tarpeelliseksi (esim. mikä tahansa edellä taulukossa 18 mainittu toimenpide, joka on määrällinen), toimivaltaisten viranomaisten tulisi pitää valvontatarkoituksiin käytettäviä likviditeetin ja rahoituksen vertailuarvoja määrällisinä välineinä. Niitä olisi käytettävä sellaisen varovaisen, johdonmukaisen, läpinäkyvän ja vertailukelpoisen viitearvon saamiseksi, jolla voidaan laskea ja verrata laitosten erityisiä määrällisiä maksuvalmiusvaatimuksia laitoksiin, joilla on samanlaisia liiketoimintamalleja ja riskiprofiileja. Valvontatarkoituksiin käytettäviä vertailuarvoja laatiessaan toimivaltaisten viranomaisten tulisi käyttää valvontatarkoituksiin tehtävää likviditeettiä ja rahoitukseen kohdistuvien riskien arviointia ja valvontatarkoituksiin tehtävän likviditeetin stressitestauksen tuloksia.

431. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi käyttää laitokselle tarkoituksenmukaisinta vertailuarvoa ja soveltaa vertailuarvon tulokseen harkintaa liiketoimintamallikohtaisten näkökohtien ottamiseksi tarvittaessa huomioon. Kun toimivaltaiset viranomaiset ottavat valvontatarkoituksiin käytettäviä viitearvoja huomioon erityisten likviditeettivaatimusten määrittämiseksi, niiden tulisi selittää laitokselle viitearvojen tarkoitus ja niiden perustana olevat yleiset periaatteet.
432. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida laitoksiin sovellettavien viitearvojen soveltuvuutta sekä tarkistaa ja päivittää niitä jatkuvasti käytöstä saatavien kokemusten perusteella.
433. Yksi keskeinen tietolähde toimivaltaisen viranomaisen viitearvoissa, joita käytetään erityisten määrällisten likviditeetti- tai rahoitusvaatimusten kvantifiointiin, ovat tiedot, jotka on kerätty asetuksen (EU) N:o 575/2013 415 artiklassa säädetyn maksuvalmiusraportoinnin yhteydessä likviditeetistä ja pysyvästä varainhankinnasta yksilöllisesti ja konsolidoidusti ja likviditeetin seurannan lisämetriikasta.
434. Jäljempänä on joitain esimerkkejä mahdollisista menetelmistä:
- a. Esimerkki 1: Laitoksen maksuvalmiuspuskuri on lähtötilanteessa 1 200 miljoonaa euroa. Stressiolosuhteissa arvioituja kumulatiivisia sisään- ja ulosvirtauksia ennustetaan viiden kuukauden aikahorisontilla. Tämän aikahorisontin aikana laitos käyttää maksuvalmiuspuskuria aina, kun sisäänvirtaukset ovat pienempiä kuin ulosvirtaukset. Tästä seuraa, että määritellyissä stressiolosuhteissa laitos pystyisi selviytymään 4,5 kuukautta, mikä on pidempi aika kuin valvojien määrittämä vähimmäisselviytymisjakso (tässä esimerkissä kolme kuukautta):

Taulukko 19. Havainnollistava esimerkki likviditeetin kvantifioimisessa käytettävästä viitearvosta

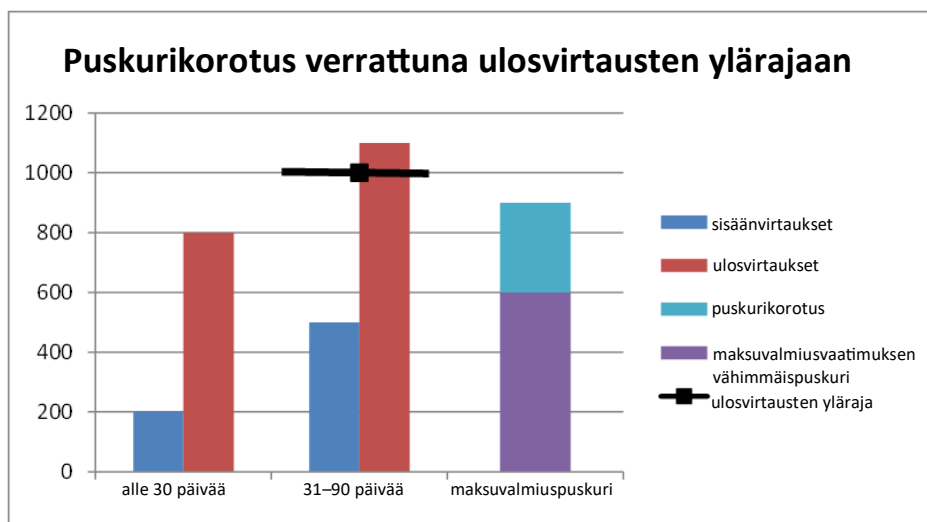
Aikahorisontti kuukausina	kumulatiiviset ulosvirtaukset	kumulatiiviset sisäänvirtaukset	kumulatiiviset nettoulosvirtaukset	nettolikviditeettiasema (puskuri – kumulatiiviset nettoulosvirtaukset)	Päivänä 0 käytettävissä oleva likviditeetti
					1 200
1	511	405	106	1 094	
	598	465	133	1 067	
	659	531	128	1 072	
	787	563	224	976	
	841	642	199	1 001	
2	933	693	240	960	
	1 037	731	306	894	
	1 084	788	295	905	
	1 230	833	397	803	
	1 311	875	435	765	
3	1 433	875	558	642	
	1 440	876	564	636	
	1 465	882	583	617	
	1 471	889	582	618	
	1 485	891	594	606	
4	1 485	911	574	626	
	1 492	916	576	624	
	1 493	916	577	623	
	1 581	918	663	537	
	1 618	945	673	527	
5	1 666	956	710	490	
	1 719	993	726	474	
	1 885	1 030	856	344	
	1 965	1 065	900	300	
	2 078	1 099	980	220	
	2 192	1 131	1 061	139	Selviytymisjakso
	2 415	1 163	1 252	-52	
	2 496	1 194	1 302	-102	
	2 669	1 224	1 445	-245	
	2 764	1 253	1 511	-311	

Kaavio 4. Havainnollistava esimerkki erityisen määrällisen maksuvalmiusvaatimuksen määrittämisestä

- b. Esimerkki 2: Valvontatarkoituksiin määritetty vähimmäiselviytymisjakso on kolme kuukautta. Vähimmäiselviytymisjakson määrittämiselle vaihtoehtoinen toimi, jolla voidaan myös käsitellä siihen liittyvää valvonnassa ilmenevää huolta siitä, että sisään- ja ulosvirtausten välinen ero on liian suuri, on ylärajan asettaminen ulosvirtauksille. Seuraavassa kaaviossa mekanismi ylärajan asettamiselle ulosvirtauksille esitetään mustalla vaakasuuntaisella viivalla. Laitoksen on vähennettävä ulosvirtauksiaan ylärajan alapuoliselle tasolle. Yläraja voidaan asettaa yhdelle tai useammalle aikaryhmälle ja nettoulosvirtauksille (sisäänvirtauksien korjauksen jälkeen) tai bruttoulosvirtauksille. Vaihtoehto, jossa sen sijaan lisätään yksi puskurivaatimus, esitetään kolmannessa pylväässä.

Kaavio 5. Havainnollistava esimerkki erityisten määrällisten vaatimusten määrittämisestä

435. Jos toimivaltaiset viranomaiset eivät ole kehittäneet omaa viitearvoaan erityisten määrällisten maksuvalmiusvaatimusten kvantifiointia varten, ne voivat erityisesti likviditeettiriskin osalta soveltaa viitearvoa seuraavien vaiheiden mukaisesti:

- a. tehdä stressitilanteissa vertailuanalyysin nettokassavirroista ja hyväksytyistä likvideistä varoista seuraavilla aikaväleillä: enintään yksi kuukausi (mukaan lukien yön yli), yhdestä kuukaudesta kolmeen kuukauteen sekä kolmesta kuukaudesta yhteen vuoteen; tätä tarkoitusta varten toimivaltaisten viranomaisten tulisi ennustaa nettoulosvirtauksia (bruttoulosvirtauksia ja -sisäänvirtauksia)
- b. likviditeetin hankintakapasiteetti eri maturiteettiluokissa ottaen huomioon stressiolosuhteet (esimerkiksi varovainen arvostus likvidejä varoja koskevien stressioletusten mukaisesti vastaan nykyarvostus normaaliolosuhteissa ja markkina-arvon arvonalennus eli haircut aliarvostuksen jälkeen) ja laatia stressitestattu maturiteettitaulukko vuodeksi eteenpäin
- c. arvioida laitoksen selviytymisjakso stressitestatun maturiteettitaulukon arvioinnin perusteella
- d. määrittää toivottu / valvontaan käytettävä vähimmäisselviytymisjakso siten, että otetaan huomioon laitoksen riskiprofiili sekä markkina- ja makrotaloudelliset olosuhteet
- e. jos toivottu / valvontaan käytettävä vähimmäisselviytymisjakso on pitempi kuin laitoksen nykyinen selviytymisjakso, toimivaltaiset viranomaiset voivat arvioida likvidien varojen lisämääriä (täydentävät maksuvalmiuspuskurit), jotka laitoksella on oltava, jotta sen selviytymisjakso piteneisi vaadittuun vähimmäisaikaan.

Erityisten määrällisten likviditeetti- ja rahoitusvaatimusten ilmaiseminen

436. Erityisten määrällisten maksuvalmiusvaatimusten ilmaisemiseksi toimivaltaisten viranomaisten tulisi käyttää yhtä seuraavista menetelmistä, ellei tietyissä olosuhteissa jotakin muuta menetelmää katsota asianmukaisemmaksi:

- a. menetelmä 1 – sovelletaan lakisääteistä vähimmäisvaatimusta korkeampaa maksuvalmiusvaatimusta, jonka määrä on sellainen, että sillä voidaan korjata riittävästi havaittuja puutteita
- b. menetelmä 2 – vaaditaan vähimmäisselviytymisjaksoa, jonka kesto on sellainen, että havaittuja puutteita voidaan korjata riittävästi; selviytymisjakso voidaan määrittää joko suoraan vaatimuksena tai epäsuorasti asettamalla yläraja ulosvirtausten määrälle tarkasteltuina aikaryhminä; toimivaltaiset viranomaiset voivat vaatia erityyppisiä likvidejä varoja (esim. keskuspankkien hyväksymiä varoja) sellaisten riskien kattamiseksi, joita maksuvalmiusvaatimus ei kata (riittävästi)
- c. menetelmä 3 – vaaditaan likvidien varojen tai likviditeetin hankintakapasiteetin yhteenlaskettua vähimmäismäärää joko yhteenlaskettuna vähimmäismääränä tai sovellettavan lakisääteisen vähimmäismäärän ylittävänä vähimmäismääränä, jonka määrä on sellainen, että havaittuja puutteita voidaan korjata riittävästi; toimivaltaiset viranomaiset voivat asettaa vaatimuksia likvidien varojen koostumukselle, toiminnalliset vaatimukset mukaan lukien (esim. suora muutettavuus rahaksi tai likvidien varojen tallettaminen keskuspankkiin).

437. Pysyvää rahoitusta koskevien erityisten määrällisten vaatimusten ilmaisemiseksi asianmukaisesti toimivaltaisten viranomaisten tulisi käyttää yhtä seuraavista menetelmistä, ellei tietyissä olosuhteissa jotakin muuta menetelmää katsota asianmukaisemmaksi:
- menetelmä 4 – sovelletaan lakisääteistä vähimmäisvaatimusta korkeampaa pysyvän varainhankinnan vaatimusta, jonka määrä on sellainen, että sillä voidaan korjata riittävästi havaittuja puutteita
 - menetelmä 5 – vaaditaan käytettävissä olevan pysyvän rahoituksen yhteenlaskettua vähimmäismäärää joko yhteenlaskettuna vähimmäismääränä tai sovellettavan lakisääteisen vähimmäismäärän ylittävänä vähimmäismääränä, jonka määrä on sellainen, että havaittuja puutteita voidaan korjata riittävästi.
438. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi laatia määrälliset likviditeetti- tai rahoitusvaatimukset siten, että eri laitosten vakavaraisuustulokset ovat yleisesti ottaen johdonmukaisia, ja pitää mielessä, että vaatimustyypit voivat vaihdella laitosten välillä niiden yksilöllisten olosuhteiden vuoksi. Määrän lisäksi olisi määritettävä odotettu koostumus ja luonne. Kaikissa tapauksissa siinä olisi esitettävä valvontavaatimus ja sovellettavat direktiivin 2013/36/EU vaatimukset. Maksuvalmiuspuskureiden ja likviditeetinhankintakapasiteetin, jotka laitoksella on oltava valvontavaatimusten täyttämiseksi, olisi oltava laitoksen käytettävissä stressikausina.
439. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi varmistaa, että laitos ilmoittaa niille välittömästi, jos se ei täytä vaatimuksia tai ei odota täyttävänsä niitä lähitulevaisuudessa. Ilmoitukseen tulisi liittää laitoksen laatima suunnitelma vaatimustenmukaisuuden oikea-aikaiseksi palauttamiseksi. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida suunnitelman toteutettavuutta ja toteuttava asianmukaisia valvontatoimenpiteitä, jos suunnitelmaa ei pidetä toteuttamiskelpoisena. Jos suunnitelmaa pidetään toteuttamiskelpoisena, toimivaltaisten viranomaisten tulisi määrittää tarvittavat väliaikaiset valvontatoimenpiteet laitoksen olosuhteiden perusteella, seurata maksuvalmiuden palauttamissuunnitelman toteutusta ja seurata tiiviisti laitoksen likviditeettiasemaa sekä tarvittaessa pyytää laitosta raportoimaan useammin.
440. Edellä esitetystä huolimatta toimivaltaiset viranomaiset voivat myös asettaa laadullisia vaatimuksia rajoitusten/ylärajojen/limiittien muodossa eroille, keskittymille, riskinottohalulle, vakuudellisten lainojen myöntämistä koskeville määrällisille rajoituksille jne. ohjeiden osastossa 9 määritettyjen kriteerien mukaisesti.
441. Seuraavaksi annetaan esimerkkejä erilaisista menetelmistä erityisten määrällisten maksuvalmiusvaatimusten laatimiseen:

Esimerkki erityisten vaatimusten ilmaisemisesta

Tammikuun 1. päivästä 2025 lähtien ja kunnes toisin ohjeistetaan, pankin X on

- menetelmä 1 – varmistettava, että sen likviditeetinhankintakapasiteetti on aina vähintään esim. 125 prosenttia sen likviditeetin nettoulosvirtauksista siten kuin ne on määritetty maksuvalmiusvaatimuksessa

- b. menetelmä 2 – varmistettava, että sen likviditeetin hankintakapasiteetti takaa aina selviytymisjakson, joka on vähintään kolme kuukautta, mitattuna sisäisen likviditeetin stressitestillä / maturiteettitaulukolla / valvojan kehittämällä erityisellä mittausmenetelmällä
- c. menetelmä 3 –
 - varmistettava, että sen likviditeetin hankintakapasiteetti on aina vähintään X miljardia euroa, tai
 - varmistettava, että sen likviditeetin hankintakapasiteetti ylittää aina maksuvalmiusvaatimuksen mukaisen vähimmäisvaatimuksen vähintään X miljardilla eurolla
- d. menetelmä 4 – varmistettava, että sen käytettävissä oleva pysyvä rahoitus on aina vähintään esim. 125 prosenttia sen vaaditusta pysyvästä rahoituksesta siten kuin se on määritetty pysyvän varainhankinnan vaatimuksessa
- e. menetelmä 5 –
 - varmistettava, että sen käytettävissä oleva pysyvä rahoitus on aina vähintään X miljardia euroa, tai
 - varmistettava, että sen käytettävissä oleva pysyvä rahoitus ylittää aina pysyvän varainhankinnan vaatimuksen mukaisen vähimmäisvaatimuksen vähintään X miljardilla eurolla.

Osasto 9: Valvojan kokonaisarviointi ja tiedottaminen

9.1. Yleistä

442. Tässä osastossa käsitellään sitä, miten kunkin SREP-osatekijän arvioinnin tulokset yhdistetään valvojan kokonaisarviointiksi sekä miten arvioinnin tuloksista tiedotetaan – myös omien varojen vaatimusten ja ohjeistuksen esittämisestä ja perustelemisesta. Siinä käsitellään myös sitä, miten näiden ohjeiden kunkin asiaankuuluvan jakson ja osaston lopussa luetellut, ei-tyhjentävät valvontatoimenpiteet liittyvät muihin asiaankuuluviin kehyksiin (eli varhaisen puuttumisen toimenpiteisiin, kriisinratkaisuviranomaisten arviointeihin, makrovakauseräpolitiikan toimenpiteisiin sekä rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaan).

9.2. Valvojan kokonaisarviointi

443. Määrittäessään valvojan kokonaisarviointia toimivaltaisten viranomaisten tulisi tarkastella SREP-osatekijöiden arviointien havaintoja ja etenkin

- a. riskejä, joita laitokseen kohdistuu tai saattaa kohdistua

- b. sen todennäköisyyttä, että laitoksen hallinto, valvontaan liittyvät puutteet ja/tai liiketoimintamalli tai strategia todennäköisesti pahentavat tai vähentävät näitä riskejä tai altistavat laitoksen uusille riskilähteille
- c. sitä, kattavatko laitoksen omat varat ja likviditeettivarat nämä riskit luotettavasti
- d. osatekijöiden välisen myönteisen tai kielteisen vuorovaikutuksen mahdollisuutta (esim. toimivaltaiset viranomaiset voivat pitää vahvaa pääoma-asemaa mahdollisena tiettyjä likviditeettiin ja rahoituksiin liittyviä huolenaiheita lieventävänä tekijänä tai käänteisesti katsoa, että heikko pääoma-asema voi pahentaa tällä alalla ilmenneitä huolenaiheita).

444. Näiden näkökohtien perusteella toimivaltaisten viranomaisten tulisi määrittää laitoksen elinkelpoisuus, joka määritellään sen läheisyytenä siihen pisteeseen, jossa laitos todettaisiin elinkelvottomaksi sen omien varojen ja likviditeettivarojen riittävyyden, hallinnon, valvontajärjestelyjen ja/tai liiketoimintamallin ja sen strategian perusteella, jolla katetaan riskejä, joita laitokseen kohdistuu tai saattaa kohdistua. Tämän määrittämisen perusteella toimivaltaisten viranomaisten tulisi

- a. toteuttaa tarvittavat valvontatoimenpiteet huolenaiheisiin vastaamiseksi
- b. määrittää laitoksen tulevat valvontaresurssit ja valvontasuunnitelma, myös se, olisiko laitokselle suunniteltava erityisiä valvontatoimia valvontatarkkailuohjelman osana
- c. määrittää direktiivin 2014/59/EU 27 artiklassa säädettyjen varhaisen puuttumisen toimenpiteiden tarpeellisuus
- d. määrittää, voidaanko laitoksen katsoa "olevan lähellä kaatumista tai todennäköisesti kaatuvan" direktiivin 2014/59/EU 32 artiklan merkityksessä.

445. Valvojan kokonaisarvioinnin olisi käytävä ilmi elinkelpoisuuden pistemäärästä, joka perustuu taulukossa 20 esitettyihin näkökohtiin, ja se olisi dokumentoitava selkeästi valvojan kokonaisarviointista vuosittain laadittavassa yhteenvedossa. Tähän vuotuisen yhteenvedon olisi sisällyttävä myös valvojan kokonaisarvioinnin pistemäärä ja SREP-osatekijöiden pistemäärät sekä edeltävien 12 kuukauden aikana tehdyt valvontahavainnot.

Taulukko 20. Valvontaan perustuvia näkökohtia valvojan kokonaisarvioinnin pisteyttämistä varten

Pistemäärä	Valvontaan perustuva arvio	Näkökohtia
1	Tunnistetuista riskeistä aiheutuu alhainen riski laitoksen elinkelpoisuudelle.	<ul style="list-style-type: none"> • Laitoksen liiketoimintamalliin ja strategiaan ei liity huolenaiheita. • Sisäiseen hallintoon ja laitoksen laajuisiin valvontajärjestelyihin ei liity huolenaiheita. • Laitoksen pääomaan ja likviditeettiin kohdistuvat riskit eivät aiheuta merkittävää tai aiheuttavat hyvin alhaista merkittävän vakavaraisuusvaikutuksen riskiä. • Omien varojen koostumukseen ja määrään ei liity huolenaiheita. • Laitoksen likviditeettiasemaan ja rahoitusprofiiliin ei liity huolenaiheita. • Laitoksen elvytysuunnitelman uskottavuudesta ja toteuttamiskelpoisuudesta ei aiheudu merkittäviä huolia.

Pistemäärä	Valvontaan perustuva arvio	Näkökohtia
2	Tunnistetuista riskeistä aiheutuu keskimääräinen tai alhainen riski laitoksen elinkelpoisuudelle.	<ul style="list-style-type: none"> Laitoksen liiketoimintamalli ja strategia aiheuttavat vähän tai jonkin verran huolta. Sisäinen hallinto ja laitoksen laajuiset valvontajärjestelyt aiheuttavat vähän tai jonkin verran huolta. Pääomaan ja likviditeettiin kohdistuvista riskeistä aiheutuvan merkittävän vakavaraisuusvaikutuksen riski on alhainen tai keskimääräinen. Omien varojen koostumus ja määrä aiheuttavat vähän tai jonkin verran huolta. Laitoksen likviditeettiasema ja/tai rahoitusprofiili aiheuttavat vähän tai jonkin verran huolta. Laitoksen elvytysuunnitelman uskottavuus ja toteuttamiskelpoisuus aiheuttavat vähän tai jonkin verran huolta.
3	Tunnistetuista riskeistä aiheutuu keskimääräistä tai suurta riskiä laitoksen elinkelpoisuudelle.	<ul style="list-style-type: none"> Laitoksen liiketoimintamalli ja strategia aiheuttavat jonkin verran tai paljon huolta. Sisäinen hallinto ja laitoksen laajuiset valvontajärjestelyt aiheuttavat jonkin verran tai paljon huolta. Pääomaan ja likviditeettiin kohdistuvista riskeistä aiheutuvan merkittävän vakavaraisuusvaikutuksen riski on keskimääräinen tai suuri. Laitoksen omien varojen koostumus ja määrä aiheuttavat jonkin verran tai paljon huolta. Laitoksen likviditeettiasema ja/tai rahoitusprofiili aiheuttavat jonkin verran tai paljon huolta. Laitoksen elvytysuunnitelman uskottavuus ja toteuttamiskelpoisuus aiheuttavat jonkin verran tai paljon huolta.
4	Tunnistetuista riskeistä aiheutuu suuri riski laitoksen elinkelpoisuudelle.	<ul style="list-style-type: none"> Laitoksen liiketoimintamalli ja strategia aiheuttavat paljon huolta. Sisäinen hallinto ja laitoksen laajuiset valvontajärjestelyt aiheuttavat paljon huolta. Pääomaan ja likviditeettiin kohdistuvista riskeistä aiheutuvan merkittävän vakavaraisuusvaikutuksen riski on suuri. Laitoksen omien varojen koostumus ja määrä aiheuttavat paljon huolta. Laitoksen likviditeettiasema ja/tai rahoitusprofiili aiheuttavat paljon huolta. Laitoksen elvytysuunnitelman uskottavuus ja toteuttamiskelpoisuus aiheuttavat paljon huolta.

446. Määrittäessään, että laitos ”on lähellä kaatumista tai todennäköisesti kaatuu”, mitä kuvaava valvojan kokonaisarvioinnin pistemäärä F, toimivaltaisten viranomaisten tulisi kuulla havainnoista kriisinratkaisuviranomaisia direktiivin 2014/59/EU 32 artiklassa säädetyn menettelyn mukaisesti.

9.3. Valvojan arvioinnin tuloksesta ilmoittaminen

447. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi ilmoittaa valvojan arvioinnin tulokset laitokselle kirjallisesti 2.4 jaksossa esitetyn SREP-osallistumismallin mukaisesti. Tiedonanto on osoitettava laitoksen ylimmälle hallintoelimelle.

448. Valvojan arvioinnin tuloksesta olisi ilmoitettava laitoksille ja tarvittaessa muille toimivaltaisille viranomaisille tai kriisinratkaisuviranomaisille vähintään seuraavat seikat:

- a. asiaankuuluva soveltamistaso, päivämäärä, valvojan arvioinnin soveltamispäivä sekä sen laatisessa käytettyjen tietojen viitepäivämäärät komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) N:o 710/2014 10 artiklan mukaisesti
- b. kuvaus valvojan arvioinnin tuloksista, muun muassa yhteenveto arvioinnista, merkittävimmät valvontahavainnot sekä valvojan arvioinnin kokonaispistemäärä. Jos laitokselta vaaditaan korjaavia toimenpiteitä tiettyjen SREP-tekijöiden tai -osatekijöiden osalta, toimivaltaisten viranomaisten tulisi harkita asianmukaisen määräajan asettamista korjaavien toimenpiteiden toteuttamiselle sekä tarvittaessa näiden tekijöiden ja osatekijöiden pisteiden julkistamista
- c. pilarin 2 mukaisen vaatimuksen vaadittu taso ja laatu osastossa 7 määriteltyjen prosessin ja kriteerien mukaisesti, myös laitoskohtaiset perustelut vaatimusten asettamiselle, erikseen ylivelkaantumisriskin ja muiden riskityyppien osalta. Perusteluissa tulisi selkeästi tuoda esiin ne olennaiset riskitekijät, jotka vaikuttavat pilarin 2 mukaiseen vaatimukseen. Mikäli laitokseen sovellettavan pilarin 1 mukaisen vaatimuksen määrittämistä koskevassa sääntelykehyksessä tapahtuu merkittäviä muutoksia, ilmoituksessa on mainittava osastossa 7 olevan 294 kohdan mukaisesti suoritettujen arvioinnin tulos. Perustellessaan pilarin 2 mukaista vaatimusta toimivaltaisten viranomaisten tulisi
 - i. viitata mahdollisuuksien mukaan osastossa 6 ja 7.2 ja 7.3 jaksossa kuvattuihin riskien luokkiin ja alaluokkiin/osiin ja ottaa huomioon tiettyjen riskityyppien sovellettavassa lainsäädännössä olemassa olevat määritelmät sekä pyrkiä siihen, että laitokset ovat yleisesti vertailukelpoisia
 - ii. yksilöidä tärkeimmät puutteet, jotka näiden vaatimusten on katettava, kunnes ne on käsitelty 320 kohdan mukaisesti
- d. tiedottaessaan pilarin 2 mukaisen vaatimuksen vaaditusta pääoman tasosta ja laadusta edellisen kohdan mukaisesti toimivaltaisten viranomaisten tulisi
 - i. ilmoittaa laitoksen SREP:n mukainen kokonaispääomavaatimus (TSCR) (suhteellisenä) osuutena kokonaisriskin määrästä (TREA) vaatimuksen koostumuksen mukaan jaoteltuna. TSCR tulisi ilmaista seuraavalla kaavalla:

$$TSCR:n\ osuus = \frac{TSCR}{TREA}$$

- ii. ilmoittaa laitoksen SREP:n mukainen kokonaisvähimmäisomavaraisuusastetta koskeva vaatimus (TSLRR) (suhteellisenä) osuutena vastuiden kokonaismäärästä (LRE)

vaatimuksen koostumuksen mukaan jaoteltuna. TSLRR tulisi ilmaista seuraavalla kaavalla:

$$TSLRR:n\ osuus = \frac{TSLRR}{LRE}$$

- iii. ilmoittaa laitoksen yhteenlaskettu pääomavaatimus (OCR) ja sen osat – pilarin 1 omien varojen vaatimukset, pilarin 2 mukainen vaatimus ja puskurivaatimukset – (suhteellisena) osuutena TREA:sta vaatimuksen koostumuksen mukaan jaoteltuna
 - iv. ilmoittaa laitoksen kokonaisvähimmäisomavaraisuusastetta koskeva vaatimus (OLRR) ja sen osat – vähimmäisomavaraisuusastetta koskeva omien varojen vaatimus, omien varojen lisävaatimukset ylivelkaantumisriskin käsittelemiseksi ja G-SII-laitosten vähimmäisomavaraisuusastetta koskeva puskurivaatimus – (suhteellisena) osuutena LRE:sta vaatimuksen koostumuksen mukaan jaoteltuna.
- e. P2G:n ja P2G-LR:n odotettu taso ja laatu 7.6 jaksossa määriteltujen menettelyjen ja kriteerien mukaisesti, kun niiden määrittämisen tuloksena saadaan positiivinen arvo, mukaan lukien
- i. kaikki sovellettavat omien varojen suhteet, joihin P2G vaikuttaa (ydinpääoma, ensisijainen lisäpääoma ja omien varojen kokonaismäärä), ja vähimmäisomavaraisuusastetta koskeva vaatimus, johon P2G-LR vaikuttaa, ja se, että P2G:tä varten pidettyjä omia varoja ei voida käyttää OCR:n minkään osatekijän täyttämiseen ja että P2G-LR:ää ei voida käyttää OLRR:n minkään osatekijän täyttämiseen
 - ii. sen asettamista koskevat asiaankuuluvat määräajat
 - iii. laitospohjaiset perustelut ohjeen asettamiselle sekä käytetyn menetelmän keskeiset osat
 - iv. mahdolliset valvontatoimet tilanteissa, joissa P2G ja P2G-LR eivät täyty
- f. lausuma laitoksen likviditeetistä ja toimivaltaisen viranomaisen asettamista erityisistä likviditeettivaatimuksista, lukuun ottamatta komission delegoidun asetuksen (EU) 2015/61 4 artiklan 2 kohdassa ja asetuksen (EU) N:o 575/2013 428 b artiklan 2 kohdassa säädettyjä vaatimuksia, mukaan lukien laitospohjaiset perustelut vaatimuksille
- g. tarvittaessa lausuma muista laadullisista tai määrällisistä valvontatoimenpiteistä, mukaan lukien varhaisen puuttumisen toimenpiteet, joita toimivaltainen viranomainen aikoo toteuttaa.

9.4. Valvontatoimet tilanteessa, jossa TSCR tai OCR ei täyty

449. Näiden ohjeiden mukaisesti määritetty ja valvojan arvioinnissa ilmoitettu SREP:n mukainen kokonaispääomavaatimus TSCR on oikeudellisesti sitova vaatimus, jota laitosten on noudatettava jatkuvasti, myös stressitilanteissa. Jos TSCR ei enää täyty, toimivaltaisen viranomaisen tulisi harkita lisätoimenpidevaltuuksia direktiivien 2013/36/EU ja 2014/59/EU mukaisesti, mukaan lukien toimiluvan peruuttaminen direktiivin 2013/36/EU 18 artiklan d kohdan mukaisesti, varhaisen puuttumisen toimenpiteiden käyttäminen direktiivin

2014/59/EU 27 artiklan mukaisesti, päätös siitä, että laitos on lähellä kaatumista tai todennäköisesti kaatuu direktiivin 2014/59/EU 32 artiklan 4 kohdan a alakohdan mukaisesti, ja kyseisen direktiivin mukaiset kriisinratkaisutoimet. Näitä valtuuksia käyttäessään toimivaltaisten viranomaisten tulisi harkita, ovatko toimenpiteet oikeasuhteisia olosuhteisiin nähden ja niiden harkintaan siitä, kuinka tilanne todennäköisesti kehittyy.

450. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi myös seurata, täyttävätkö laitokset OCR:n. Toimivaltaisten viranomaisten olisi tarvittaessa ryhdyttävä toimenpiteisiin sen varmistamiseksi, että laitokset noudattavat direktiivin 2013/36/EU 141 ja 142 artiklassa asetettuja vaatimuksia.

9.5. Valvontatoimet tilanteessa, jossa P2G ei täyty

451. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi valvoa, täyttyykö P2G:n odotus omien varojen määrästä ja pitääkö laitos sitä yllä ajan kuluessa. Kun laitoksen omat varat putoavat tai ovat todennäköisesti putoamassa alle P2G:n mukaisen tason, toimivaltaisen viranomaisen tulisi edellyttää, että laitos ilmoittaa asiasta ja tekee päivitetyn pääomasuunnitelman. Laitoksen olisi ilmoituksessaan selitettävä, mitkä epäsuotuisat seuraukset pakottavat sen todennäköisesti tekemään niin ja mitä toimia on suunniteltu P2G-vaatimustenmukaisuuden myöhemmäksi korjaamiseksi osana tehostettua vuoropuhelua valvontaviranomaisen kanssa.

452. On yleisesti ottaen kolme tilannetta, joissa toimivaltaisen viranomaisen tulisi ottaa huomioon, että laitos voi epäonnistua P2G-tasonsa saavuttamisessa:

- a. Jos omien varojen taso putoaa alle P2G:n (mutta jää kuitenkin OCR:n yläpuolelle) laitoskohtaisissa tai ulkoisissa olosuhteissa, joissa riskit, joiden P2G oli tarkoitus kattaa, ovat toteutuneet, toimivaltainen viranomainen voi antaa laitoksen toimia väliaikaisesti P2G-tason alapuolella edellyttäen, että päivitettyä pääomasuunnitelmaa pidetään uskottavana 7.7 jaksossa esitettyjen kriteerien perusteella. Toimivaltainen viranomainen voi tarvittaessa myös harkita P2G:n tason mukauttamista.
- b. Jos omien varojen taso putoaa P2G:n alapuolelle (mutta jää kuitenkin OCR:n yläpuolelle) laitoskohtaisissa tai ulkoisissa olosuhteissa, joissa riskit, joita P2G:n ei ollut tarkoitus kattaa, ovat toteutuneet, toimivaltaiset viranomaiset voivat odottaa, että laitos nostaa omien varojen tasoa P2G:n tasolle asianmukaisen ajan kuluessa.
- c. Jos laitos laiminlyö P2G:n soveltamisen, ei ota sitä osaksi riskinhallinnan järjestelmäänsä tai ei saa omia varojaan riittämään P2G-tasolle toimivaltaisen viranomaisen asettamissa asiaankuuluvissa aikarajoissa, toimivaltaiset viranomaiset voivat soveltaa taulukossa 16 esitettyjä lisätoimenpiteitä.

Jos a alakohdassa tarkoitettua lupaa toimia P2G:n tason alapuolella ei ole myönnetty ja laitoksen omat varat ovat toistuvasti P2G:n tason alapuolella, toimivaltaisen viranomaisen olisi määrättävä pilarin 2 mukainen vaatimus osaston 7 mukaisesti.

453. Sen estämättä, mitä edellisessä kohdassa sanotaan erityisistä valvontatoimenpiteistä, toimivaltaiset viranomaiset voivat harkita myös pääomaan kohdistuvia tai muita toimenpiteitä

osastossa 7 esitetyn mukaisesti, jos niillä katsotaan voitavan puuttua paremmin niihin tekijöihin, joiden vuoksi omat varat ovat pudonneet P2G-tason alapuolelle.

9.6. Valvontatoimenpiteiden, varhaisen puuttumisen toimenpiteiden ja kriisinratkaisuviranomaisten arvioinnin välinen vuorovaikutus

454. Valvontatoimenpiteiden lisäksi toimivaltaiset viranomaiset voivat soveltaa direktiivin 2014/59/EU 27 artiklassa säädettyjä varhaisen puuttumisen toimenpiteitä, jotka on tarkoitettu täydentämään direktiivin 2013/36/EU 104 ja 105 artiklassa säädettyjä valvontatoimenpiteitä.

455. Toimivaltaisten viranomaisten soveltamien varhaisen puuttumisen toimenpiteiden ei pitäisi vaikuttaa muihin valvontatoimenpiteisiin, ja tällaisia varhaisen puuttumisen toimenpiteitä sovellettaessa olisi valittava tarkoituksenmukaisimmat toimenpiteet, jotta toimet olisivat oikeasuhteisia olosuhteisiin nähden.

456. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi valvontatoimenpiteitä tai varhaisen puuttumisen toimenpiteitä määrittäessään ottaa osastossa 2 esitetyn eskalointikehyksen lisäksi huomioon myös kriisinratkaisuviranomaisen tekemän purettavuuden arvioinnin tulokset, myös siihen liittyvä työohjelma, jotta voidaan varmistaa valvontatoimenpiteiden johdonmukaisuus.

9.7. Valvontatoimenpiteiden ja makrovakaustoimenpiteiden välinen vuorovaikutus

457. Jos laitokseen kohdistetaan makrovakaustoimenpiteitä ja SREP:n mukaisessa arvioinnissa määritetään, ettei näillä makrovakaustoimenpiteillä voida käsitellä riittävästi laitoskohtaista riskiprofiilia tai puutteita (ts. laitos altistuu korkeammalle riskitasolle tai siitä aiheutuu korkeampi riskitaso kuin taso, joka on makrovakaustoimenpiteen kohteena, tai havaitut puutteet ovat olennaisempia kuin toimenpiteen kohteena olevat puutteet), toimivaltaisten viranomaisten tulisi harkita makrovakaustoimenpiteiden täydentämistä laitoskohtaisilla lisätoimenpiteillä.

9.8. Valvontatoimenpiteiden sekä rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntatoimenpiteiden välinen vuorovaikutus

458. Soveltaessaan valvontatoimenpiteitä rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riskiin liittyvien vakavaraisuutta koskevien puutteiden käsittelemiseksi toimivaltaisten viranomaisten tulisi ottaa rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaa valvovat viranomaiset mukaan niin, että perustana oleviin puutteisiin/haavoittuvuuksiin puututaan asianmukaisilla toimenpiteillä

rahanpesun ja terrorismin torjuntaa valvovien viranomaisten asiaankuuluvalla vastuualueella ja toimivaltaisten viranomaisten asiaankuuluvalla vastuualueella⁴⁹.

459. Jos toimivaltaisilla viranomaisilla on valvontatoimiaan suorittaessaan selkeitä viitteitä sellaisista puutteista laitoksen järjestelmissä ja valvontakehyksessä tai sisäisen hallinnon kehyksessä, jotka liittyvät rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaan, tai niillä on kohtuulliset syyt epäillä, että laitoksen altistuminen rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riskeille on kasvanut, niiden tulisi
- a. ilmoittaa näistä puutteista ja riskeistä rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaa valvovalle viranomaiselle mahdollisimman pian niiden tunnistamisen jälkeen ja ottaa viranomaiseen yhteyttä yhteistyötä rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjunnassa koskevien ohjeiden mukaisesti
 - b. arvioida vaikutusta, joka kyseisillä puutteilla ja riskeillä voi olla laitoksen vakavaraisuuteen
 - c. ottaa yhteyttä rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaa valvoviin viranomaisiin ja asiaankuuluvien viranomaisten toimeksiantojen ja tehtävien mukaisesti ottaa huomioon asianmukaisimmat valvojan valvontatoimenpiteet, joilla näitä puutteita ja riskejä voidaan käsitellä, rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaa valvovien viranomaisten toteuttamien toimenpiteiden lisäksi.
460. Jos toimivaltaisille viranomaisille ilmoitetaan tai ne saavat tietoonsa valvontatoimenpiteitä tai seuraamuksia, joita rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaa valvovat viranomaiset ovat suunnitelleet tai määränneet, niiden tulisi harkita, onko rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaa valvovien viranomaisten tunnistamien heikkouksien ja häiriöiden mahdollisia vaikutuksia vakavaraisuuteen lievennettävä ja miten se tehdään.

⁴⁹ Yhteistyötä rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjunnassa koskevien EPV:n ohjeiden mukaisesti (EBA/GL/2021/15).

Osasto 10. Valvojan arvioinnin soveltaminen rajatylittäviin konserneihin

461. Tässä osastossa käsitellään näissä ohjeissa määritettyjen SREP:n mukaisten menettelyjen ja menetelmien soveltamista rajat ylittäviin konserneihin ja niiden yhteisöihin. Siinä myös viitataan yhteistä arviointia ja yhteispäätöstä koskevaan prosessiin, joka on toteutettava direktiivin 2013/36/EU 113 artiklan ja komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) N:o 710/2014 mukaisesti.
462. Valvojan arvioinnissa toimivaltaisten viranomaisten tulisi käsitellä myös mahdollisia rahanpesun ja terrorismin torjunnan riskejä sekä riskejä kohdennettujen talouspakotteiden täytäntöönpanon laiminlyönnistä ja kiertämisestä ja ottaa huomioon sen jäsenvaltion rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjunnassa toimivaltaiselta viranomaiselta saadut tiedot, johon emoyritys on sijoittautunut, niiltä rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaa valvovilta viranomaisilta saadut tiedot, jotka vastaavat konsernin toimipaikkojen rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjunnan valvonnasta eri oikeudenkäyttöalueilla, erityisesti sellaisten rahanpesun ja terrorismin torjunnan riskien, olennaisten heikkouksien ja rahanpesua ja terrorismin rahoituksen torjuntaa koskevan lainsäädännön rikkomisten arvioinnista, jotka liittyvät rajat ylittävän pankkiryhmän rakenteeseen.
463. Arvioidessaan valvojan arvioinnissa rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riskien sekä kohdennettujen talouspakotteiden täytäntöönpanon laiminlyönnin ja kiertämisen riskien vaikutusta rajat ylittävän konsernin vakavaraisuuteen toimivaltaisten viranomaisten tulisi hyödyntää tietoja, joita ne ovat saaneet asiaankuuluvien rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjunnassa toimivaltaisten viranomaisten kanssa tehtyjen kahdenvälisten sopimusten nojalla yhteistyötä rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjunnassa koskevien ohjeiden mukaisesti tai osallistumalla rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjunnan valvontakollegioihin⁵⁰ ja vakavaraisuusvalvontakollegioihin.

10.1. Valvojan arvioinnin soveltaminen rajat ylittäviin konserneihin

464. Soveltaessaan valvojan arviointia ja näitä ohjeita rajat ylittäviin konserneihin toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida sekä koko konsernin että sen yksittäisten yhteisöjen elinkelpoisuutta. Konsolidointiryhmän valvojien tulisi tehdä emoyhtiön ja laitosryhmän

⁵⁰ Rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjunnan valvontakollegiot sellaisina kuin ne on määritelty yhteistyöstä ja tietojenvaihdosta luotto- ja rahoituslaitoksia valvovien toimivaltaisten viranomaisten välillä direktiivin (EU) 2015/849 soveltamiseksi annetuissa yhteisissä ohjeissa (rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjunnan valvontakollegioiden ohjeet) ja direktiivin (EU) 2024/1640 2 artiklan 8 kohdassa.

alustava arviointi konsolidoidulla tasolla, kun taas muiden toimivaltaisten viranomaisten tulisi tehdä niiden valvonnassa olevien yhteisöjen alustava arviointi (yksittäin tai tarvittaessa alakonsolidoidulla tasolla).

465. Kun näitä ohjeita sovelletaan rajat ylittävän konsernin tytäryhtiöihin, tytäryhtiöiden toimivaltaisten viranomaisten tulisi alustavassa arvioinnissaan tarkastella laitoksia ensisijaisesti yksittäin, aivan kuten ne tekisivät itsenäisen laitoksen tapauksessa. Tällaisten alustavien arviointien tuloksiin tulisi tarvittaessa sisältyä myös rajat ylittävästi tai konsernitasolla esiintyvien keskeisten haavoittuvuuksien tunnistaminen, ja niissä tulisi ottaa huomioon vahvuudet ja lieventävät tekijät, jotka liittyvät siihen, että yhteisö on osa konsernia.
466. Tällaisen SREP-osatekijöiden alustavan arvioinnin tulosten ja emoyhtiön/konsernin mahdollisesti havaittuja keskeisiä riippuvuuksia koskevien näkemysten pitäisi toimia lähtökohtana yhteiselle arvioinnille ja päätöksentekoprosessille direktiivin 2013/36/EU 113 artiklan vaatimusten mukaisesti. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi siksi keskustella näistä tuloksista direktiivin 2013/36/EU 116 artiklan nojalla perustetuissa valvontakollegioissa.
467. Komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) N:o 710/2014 3 artiklan mukaisesti konsolidointiryhmän valvojan ja asianomaisten toimivaltaisten viranomaisten on sovittava ennen yhteistä päätöstä koskevan menettelyn alkamista kyseisen menettelyn vaiheiden aikataulusta, jossa määritellään prosessin vaiheet, ja noudatettava sovittua aikataulua koko prosessin ajan.
468. Valvontakollegiossa käytyjen keskustelujen jälkeen ja yhteisen arviointiprosessin tulosten perusteella toimivaltaisten viranomaisten tulisi viimeistellä omat valvojan arviointinsa ja tehdä niihin tarvittavat muutokset kollegiossa käytyjen keskustelujen perusteella.
469. Jos toimivaltaisen viranomaisen arvioinnissa on ilmennyt erityisiä konsernin sisäisiin positiioihin liittyviä puutteita, jotka vaikuttavat kielteisesti yhteisön yleiseen elinkelpoisuuteen yksittäisellä tasolla, toimivaltaisten viranomaisten tulisi valvontakollegiossa keskustella siitä, olisiko laitoksen lopullista arviointia muutettava, kun otetaan huomioon konserniulottuvuus, konsolidointiryhmän liiketoimintamalli, strategia sekä konsernin sisäisten rahoitustukijärjestelyjen olemassaolo ja erityispiirteet.
470. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi keskustella seuraavista seikoista ja koordinoita niitä valvontakollegiossa:
 - a. eri SREP-osatekijöiden arvioinnin suunnittelu, myös arvioinnin tiheys ja aikataulut konsolidointiryhmän ja sen yhteisöjen osalta, jotta helpotettaisiin direktiivin 2013/36/EU 113 artiklassa ja komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) N:o 710/2014 3 artiklassa tarkoitettujen yhteispäätösten edellyttämien ryhmän riski- ja likviditeettiriskin arviointiraporttien laatimista, ottaen huomioon osastossa 2 esitetty suhteellisuus ja valvontaan osallistuminen
 - b. SREP-osatekijöiden arvioinnissa käytettävien viitearvojen soveltamisen yksityiskohdat

- c. menetelmä riskien alaluokkien arvioimiseen ja pisteyttämiseen erikseen, jos tällaiset alaluokat on havaittu merkittäviksi
- d. tiedot, joita laitoksen on toimitettava konsolidoidusti ja yhteisötasolla SREP-osatekijöiden arviointia varten, ICAAP- ja ILAAP-tiedot mukaan lukien
- e. arvioinnin tulokset, eri osatekijöille annetut SREP-pistemäärät mukaan lukien, ja valvojan kokonaisarviointi ja sitä koskeva pistemäärä konsolidointi- ja yhteisötasolla. Keskustellessaan yksittäisten pääomaan ja maksuvalmiuteen kohdistuvien riskien arvioinnista toimivaltaisten viranomaisten tulisi keskittyä riskeihin, jotka on havaittu merkittäviksi asianomaisten yhteisöjen osalta
- f. rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riskien rajat ylittävät vakavaraisuusvaikutukset, kohdennettujen talouspakotteiden täytäntöönpanon laiminlyönnin ja kiertämisen riskit sekä niihin liittyvät huolenaiheet ja
- g. tarvittaessa suunnitellut valvontatoimenpiteet ja varhaisen puuttumisen toimenpiteet.

471. Laatiessaan yhteenvetoa valvojan kokonaisarvioinnista rajat ylittävän konsernin ja sen yhteisöjen osalta toimivaltaisten viranomaisten tulisi jäsentää se tavalla, joka helpottaa SREP-raportissa, konsernin riskiä koskevassa raportissa, likviditeettiriskin arviointia ja konsernin likviditeettiriskin arviointia koskevissa raporteissa, joita edellytetään direktiivin 2013/36/EU 113 artiklassa säädettyä yhteistä päätöstä varten, käytettävien komission täytäntöönpanoasetuksessa (EU) N:o 710/2014 täsmennettyjen lomakkeiden täyttämistä.

10.2. SREP:n mukainen pääoman arviointi ja laitoskohtaiset vakavaraisuusvaatimukset

472. Pääoman riittävyyden ja siihen liittyvien pääomavaatimusten ja ohjeiden määrittäminen osastossa 7 kuvatus prosessin mukaisesti rajat ylittävälle konserneille on osa direktiivin 2013/36/EU 113 artiklan mukaista toimivaltaisten viranomaisten yhteistä päätöksentekoprosessia.
473. Rajat ylittävän konsernin emo- tai tytärlaitosten osalta direktiivin 2013/36/EU 104 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaisia pilarin 2 mukaisia vaatimuksia ja liiallisen velkaantumisen riskiä koskevia pilarin 2 mukaisia vaatimuksia olisi sovellettava saman direktiivin 113 artiklan 1 kohdan a alakohdassa säädetyn yhteistä päätöstä koskevan prosessin mukaisesti.
474. Keskusteltaessa omien varojen tason riittävyydestä ja määritettäessä pilarin 2 mukaista vaatimusta ja liiallisen velkaantumisen riskiä koskevaa pilarin 2 mukaista vaatimusta toimivaltaisten viranomaisten tulisi tarkastella
- a. arviota niiden riskien ja puutteiden merkittävyydestä, jotka on tunnistettu sekä konsolidoidusti että yksittäisen yhteisön tasolla (ts. mitkä riskit ovat merkittäviä koko konsernille ja mitkä ovat merkittäviä vain yhdelle yhteisölle), ja tällaisten riskien kattamiseen tarvittavien omien varojen määrästä

- b. jos havaitut puutteet ovat yhteisiä kaikille yhteisöille (esim. samat hallintoon liittyvät puutteet esiintyvät kaikissa yhteisöissä tai useissa yhteisöissä käytettävissä malleissa on puutteita), arvioinnin ja valvontatoimenpiteiden koordinoitua ja erityisesti siitä päättämistä, olisiko toimenpiteitä toteutettava konsolidoidusti vai suhteutetusti yhteisön tasolla yhteisöissä, joissa yhteisiä puutteita esiintyy
 - c. ICAAP-arviointien tuloksia ja näkemyksiä ICAAP-laskelmien luotettavuudesta ja niiden käyttöä pilarin 2 mukaisen vaatimuksen määrittämisen perustana
 - d. niiden valvontatarkoituksiin käytettyjen vertailuarvolaskelmien tuloksia, joita on käytetty pilarin 2 mukaisen vaatimuksen määrittämiseksi kaikille yhteisöille konsernin sisällä ja konsolidoidusti
 - e. pilarin 2 vaatimuksia, joita asetetaan yhteisöille ja konsolidoidusti sen varmistamiseksi, että lopulliset omien varojen vaatimukset ovat yhdenmukaisia, ja sitä, onko tarpeen siirtää omia varoja konsolidointitasolta yhteisön tasolle.
475. Kokonaispääomavaatimuksen (TSCR) määrittämiseksi osastossa 7 kuvatulla tavalla toimivaltaisten viranomaisten tulisi harkita samantasoisten vaatimusten soveltamista kuin direktiivin 2013/36/EU 113 artiklan 1 kohdan a alakohdassa säädetyt yhteispäätöstä koskevat vaatimukset. TSCR ja soveltuvin osin muut pääomatoimenpiteet olisi määritettävä konsolidoidusti ja yksittäin yhteisöille, jotka toimivat muissa jäsenvaltioissa. Alakonsolidointiryhmän tasolla TSCR:n ja muiden pääomatoimenpiteiden olisi käsitettävä vain alakonsolidointiryhmän emoyhtiö, jotta vältetään se, että toimivaltaisten viranomaisten muissa jäsenvaltioissa sijaitsevien tytäryhtiöiden osalta huomioon otetut pilarin 2 mukaiset vaatimukset lasketaan kahteen kertaan.
476. Jos rajat ylittävän konsernin emoyhtiön tai tytäryhtiöiden valvontatarkoituksissa tehtävän liiallisen velkaantumisen riskin arvioinnin tulos on se, että ylivelkaantumisriskin käsittelemiseksi olisi asetettava liiallisen velkaantumisen riskiä koskeva pilarin 2 mukainen vaatimus (P2R-LR), se olisi tehtävä vakavaraisuusdirektiivin 113 artiklan 1 kohdan a alakohdassa säädetyin yhteistä päätöstä koskevan prosessin mukaisesti ja siinä olisi otettava huomioon vähimmäisomavaraisuusasteeseen perustuva omien varojen vaatimusten erillinen osatekijä.
477. Keskusteltaessa omien varojen tason riittävydestä liiallisen velkaantumisen riskin kattamiseen ja määritettäessä liiallisen velkaantumisen riskiä koskevaa pilarin 2 mukaista vaatimusten toimivaltaisten viranomaisten tulisi tarkastella
- a. 326 kohtaan kuuluvia näkökohtia
 - b. liiallisen velkaantumisen riskin kattamiseen tarkoitettuja pilarin 2 mukaisia vaatimuksia, joita asetetaan yhteisöille ja konsolidoidusti sen varmistamiseksi, että lopulliset omien varojen vaatimukset ovat yhdenmukaisia, ja sitä, onko tarpeen siirtää omia varoja konsolidointitasolta yhteisötasolle.
478. Kaikki rajat ylittävän konsernin emoyhtiön tai tytärlaitosten P2G:n ja P2G-LR:n määrittämistä koskeva tieto olisi jaettava toimivaltaisille viranomaisille ja ne olisi asetettava direktiivin

2013/36/EU 113 artiklan 1 kohdan c alakohdassa säädetyn yhteisen päätösprosessin mukaisesti. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi keskustella erityisesti P2G:n ja P2G-LR:n asettamisesta yksittäistasolle, jos valvonnallisista stressitesteistä ei ole saatavilla tietoja kyseisellä tasolla, tai tarvittaessa sopia P2G:n ja P2G-LR:n soveltamisesta vain konsolidoidulla tasolla. P2G ja P2G-LR olisi otettava asianmukaisesti huomioon direktiivin 2013/36/EU 113 artiklan mukaisesti laaditussa yhteistä päätöstä koskevassa asiakirjassa.

10.3. SREP:n mukainen likviditeettiarviointi ja laitoskohtaiset vakavaraisuusvaatimukset

479. Niiden toimenpiteiden määrittäminen, joilla puututaan likviditeettivalvontaan liittyviin merkittäviin seikkoihin ja olennaisiin havaintoihin sekä laitoskohtaisten likviditeettivaatimusten tarpeeseen, tulisi toteuttaa direktiivin 2013/36/EU 113 artiklan mukaisen yhteisen päätöksentekoprosessin mukaisesti.

480. Direktiivin 2013/36/EU 113 artiklan 1 kohdan b alakohdan osalta toimivaltaisten viranomaisten olisi katsottava ”seikkojen” olevan merkittäviä ja/tai ”havaintojen” olennaisia ainakin, kun

- a. toimivaltaiset viranomaiset ehdottavat erityisiä määrällisiä maksuvalmiusvaatimuksia ja/tai
- b. toimivaltaiset viranomaiset ehdottavat muita toimia kuin erityisiä määrällisiä maksuvalmiusvaatimuksia ja likviditeetti- ja/tai rahoitusriskille annettu pistemäärä on 3 tai 4.

10.4. Muiden valvontatoimenpiteiden soveltaminen

481. Toimivaltaisten viranomaisten, jotka ovat vastuussa rajat ylittävien konsernien ja niiden yhteisöjen valvonnasta, tulisi keskustella kaikkien valvontatoimenpiteiden ja varhaisen puuttumisen toimenpiteiden soveltamisesta konserniin ja/tai sen olennaisiin yhteisöihin ja mahdollisuuksien mukaan koordinoita sitä sen varmistamiseksi, että kaikkein tarkoituksenmukaisimpia toimenpiteitä sovelletaan johdonmukaisesti havaittuihin haavoittuvuuksiin ja otetaan huomioon konserniulottuvuus, edellä tarkastellut keskinäiset riippuvuudet ja ryhmän sisäiset järjestelyt mukaan lukien.

482. Kun rajat ylittävän konsernin yhteisöjen vakavaraisuusvalvonnasta vastaavat toimivaltaiset viranomaiset määräävät laitoksille valvonnallisia tai hallinnollisia toimenpiteitä, myös seuraamuksia, siitä, että laitokset eivät ole käsitelleet asianmukaisesti rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riskeihin liittyviä puutteita, niiden tulisi ottaa yhteyttä asiaankuuluviin rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaa valvoviin viranomaisiin yhteistyötä rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjunnassa koskevien ohjeiden⁵¹ 8 jakson mukaisesti sekä asiaankuuluvien viranomaisten toimeksiantojen ja tehtävien mukaisesti ja harkita asianmukaisimpia valvontatoimenpiteitä, joilla käsitellään näitä puutteita ja riskejä, rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaa valvovien viranomaisten toteuttamien toimenpiteiden lisäksi.

⁵¹ Yhteistyötä rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjunnassa koskevat EPV:n ohjeet (EBA/GL/2021/15).

Osasto 11. Valvonnalliset stressitestit

11.1. Toimivaltaisten viranomaisten käyttämät valvonnalliset stressitestit

483. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi myös direktiivin 2013/36/EU 100 artiklan perusteella käyttää valvonnallisia stressitestejä valvojan arvion helpottamiseksi ja erityisesti sen keskeisten osatekijöiden valvontaperustaista arviointia, kuten on kuvattu osastoissa 4–8. ESG-tekijöiden sisällyttäminen valvonnallisiin stressitesteihin tulisi tehdä ESG-riskien sisällyttämisestä valvonnallisiin stressitesteihin annettujen yhteisten ohjeiden mukaisesti ja asettamalla ympäristöriskit etusijalle. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi käyttää valvonnallisia stressitestejä tarvittaessa erityisesti

- a. laitoksen yksittäisten pääomaan kohdistuvien riskien arvioinnissa osastossa 6 kuvatun mukaisesti tai likviditeetti- ja rahoitusriskien arvioinnissa osastossa 8 kuvatun mukaisesti
- b. laitoksen stressitestiohjelmien luotettavuuden arvioinnissa sekä laitosten ICAAP- ja ILAAP-stressitestien skenaarioiden tarkoituksenmukaisuuden, vakavuuden ja uskottavuuden arvioinnissa. Tähän voi kuulua laitosten keskeisten oletusten ja riskitekijöiden kyseenalaistamista
- c. sen arvioinnissa, kykeneekö laitos täyttämään TSCR:n ja OCR:n pääoman riittävyyden arvioinnin yhteydessä, kuten on määritetty 7.7 jaksossa. Stressitestin soveltamisalan ja tyyppin mukaan tämä arviointi saattaa koskea vain TSCR:n tiettyjä osatekijöitä, jotka valvonnallisen stressitestin ominaisuudet kattavat (esim. yksittäisiä riskiluokkia koskevat pilarin 2 mukaiset vaatimukset, jos stressitesti kattaa vain kyseiset riskiluokat)
- d. laitosten P2G:n määrittämisessä
- e. mahdollisten haavoittuvuuksien ja heikkouksien tunnistamisessa laitoksen riskien hallinta- ja valvontajärjestelyissä yksittäisillä riskialueilla
- f. mahdollisten puutteiden tunnistamisessa yleisissä hallintojärjestelyissä tai osastossa 5 tarkoitetuissa laitoksen laajuisissa valvontajärjestelyissä. Erityisesti, jos toimivaltainen viranomainen havaitsee valvonnallisten stressitestien avulla puutteita laitoksen omissa stressitestiohjelmissa tai niitä tukevassa riskejä koskevassa datainfrastruktuurissa, nämä olisi otettava huomioon kyseisen laitoksen yleisen hallinto- ja riskienhallintajärjestelmän arvioinnissa
- g. erityisten määrällisten likviditeettivaatimusten määrittämisessä, kun arvioidaan likviditeetin riittävyyttä, erityisesti, jos toimivaltainen viranomainen ei ole laatinut likviditeettivaatimuksille erityisiä valvontaan perustuvia vertailuarvoja. Likviditeetin valvontaan liittyvien stressitestien tiettyjä osatekijöitä tulisi tarvittaessa käyttää lähtökohtana määritettäessä luottolaitoksille 8.6 jaksossa määriteltyjä erityisiä likviditeettivaatimuksia.

484. Lisäksi toimivaltaisten viranomaisten tulisi käyttää valvonnallisia stressitestejä auttamaan valvojan organisatoristen menettelyjen arviointia ja valvontaresurssien suunnittelua ja tarkastella siinä myös muuta asiaan liittyvää tietoa, erityisesti tiettyjen SREP-osatekijöiden tiheämpää ja perusteellisempaa arviointia varten niiden laitosten kohdalla, jotka eivät kuulu luokkaan 1, sekä direktiivin 2013/36/EU 99 artiklan mukaisen valvontatarkkailuohjelman soveltamisalan määrittämistä varten.
485. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi myös tarvittaessa hyödyntää valvonnallisten stressitestien tuloksia
- tukemaan myös asetuksen (EU) N:o 575/2013 ja direktiivin 2013/36/EU mukaisesti monien lupien ja valtuuksien myöntämiseen vaadittavaa analyysia, joka liittyy esimerkiksi määräösuuksiin, fuusioihin ja yritysstoihin ja osakkeiden takaisinostoon
 - tukemaan aihekohtaista analyysia, jossa tarkastellaan sellaisten laitosten ryhmän mahdollisia haavoittuvuuksia, joilla on samankaltaiset riskiprofiilit
 - tukemaan analyysia ESG-tekijöiden mahdollisista vaikutuksista laitosten liiketoimintamalleihin sellaisen keskipitkän ja pitkän aikavälin skenaarioanalyysin pohjalta, joka on toteutettu ESG-riskien sisällyttämistä valvonnallisiin stressitesteihin koskevien yhteisten ohjeiden mukaisesti
 - motivoimaan laitoksia parantamaan sisäisiä stressitestausta- ja riskienhallintavalmiuksiaan: erityisesti alhaalta ylös suuntautuvan osatekijän sisältävät valvonnalliset stressitestit voisivat motivoida laitoksia kehittämään ja parantamaan edelleen stressitestauksessa ja riskienhallinnassa käytettävien tietojen koontia, riskinmallinnusta ja IT-välineitä.

11.2. Valvonnallisten stressitestien keskeiset osatekijät

486. Päättäessään valvonnallisen stressitestausta keskeisistä osatekijöistä toimivaltaisten viranomaisten tulisi ottaa huomioon muun muassa seuraavat seikat:
- kattavuus, eli tiettyjen riskitekijöiden tai moniriskitekijöiden, tiettyjen yksittäisten salkkujen tai toimintojen tai liiketoiminta-alueiden/sijaintien, kaikkien tai useiden salkkujen kattaminen
 - tyyppi, eli yhden tekijän tai yksinkertainen monen tekijän herkkyyshanalyysi, vakavaraisuuden tai likviditeetin stressitestausta, käänteinen stressitestausta tai keskipitkän ja pitkän aikavälin skenaarioanalyysi. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi valita stressitestin tavoitteeseen parhaiten soveltuva tyyppi
 - soveltamisala, eli rajatylittävien konsernien laajuus, jolla varmistetaan, että kaikki asiaankuuluvat konsernin yhteisöt otetaan huomioon
 - otanta stressitestien kattamista laitoksista: suunnitellessaan valvonnallisia stressitestejä toimivaltaisten viranomaisten tulisi tarkastella testauksen tarkoituksiin sopivaa otantaa, erityisesti silloin, kun valvonnallista stressitestausta käytetään temaattiseen tiettyjen liiketoiminta-alueiden/-mallien arviointiin tai vaikutusta koskeviin tutkimuksiin/arviointeihin

e. lähestymistapa eli ylhäältä alas suuntautuva stressitesti, alhaalta ylös suuntautuva stressitesti, molempien yhdistelmä, tiettyjen ankkuriskenaarioiden määrittäminen laitoksille.

487. Suunnitellessaan ja suorittaessaan valvonnallisia stressitestejä SREP-tarkoituksiin toimivaltaisten viranomaisten tulisi tarkastella omaisuuserien laadun tarkastelun tuloksia, jos niitä on saatavilla, ne ovat tarkoituksenmukaisia eikä niitä ole vielä sisällytetty laitoksen tilinpäätökseen. Valvonnallisten stressitestien yhdistäminen omaisuuserien laadun tarkasteluun voi olla hyödyllistä sen varmistamiseksi, että valvonnallisten stressitestien piiriin kuuluvien laitosten tase-erät raportoidaan täsmällisesti ja että osallistuvilla laitoksilla on aiempaa paremmat ja keskenään vertailukelpoiset lähtökohdat.

11.3. Toimivaltaisten viranomaisten organisatoriset ja hallinnolliset järjestelyt

488. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi laatia tehokas ohjelma valvonnallisia stressitestejä varten. Tämän ohjelman tukena olisi oltava asianmukainen järjestelmä, hallinto ja tietotekniset järjestelyt, joiden tehtävänä on varmistaa, että valvonnalliset stressitestit voidaan suorittaa sopivin väliajoin. Valvonnallisen stressitestiohjelman olisi tuettava valvontatarkkailuohjelman tehokasta täytäntöönpanoa yksittäisten laitosten kohdalla. Ohjelman tulisi kuvastaa myös sitä, miten toimivaltainen viranomainen tekee valvonnallisten stressitestien muodon valintaa koskevia päätöksiä kunkin testin tavoitteiden perusteella.

489. Valvonnallista stressitestiohjelmaa tukevan hallinnon, organisaation ja tietoteknisten järjestelyjen olisi sisällettävä vähintään seuraavat:

- a. riittävät henkilöresurssit ja aineelliset resurssit, data- ja IT-infrastruktuuri valvonnallisten stressitestien suunnitteluun ja suorittamiseen. Valvonnallisen stressitestiohjelman tukena olisi erityisesti oltava riittävät tiedot ja asianmukainen metodologinen lähestymistapa, joka kattaa kaikki näkökohdat, mukaan lukien skenaariot ja oletukset (esim. mallit, ohjeet, dokumentaatio) ja varmistaa sekä joustavuuden että riittävän laadun ja valvonnan
- b. laadunvarmistusmenettely, joka kattaa stressitestin suunnittelun, kehittämisen ja toteutuksen sekä tulosten vertailtavuuden eri laitosten välillä
- c. valvonnallisten stressitestien integrointi tarvittaessa muihin valvontamenettelyihin. Organisaation olisi siis tarvittaessa ja oikeudellisten rajoitusten mukaisesti tuettava sisäistä tiedonvaihtoa ja kaikkien stressitestiohjelman näkökohtien käyttöä.

490. Osana hallinnon järjestelyjä toimivaltaisten viranomaisten tulisi varmistaa, että valvonnallista stressitestiohjelmaa tarkistetaan säännöllisesti sekä laadullisesta että määrällisestä näkökulmasta, jotta se on jatkuvasti tarkoituksenmukainen.

491. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi varmistaa, että niillä on käytössä menettelyt ja järjestelyt, joiden avulla laitosten kanssa voidaan käydä tehokasta vuoropuhelua valvonnallisista stressitesteistä ja niiden tuloksista. Tässä vuoropuhelussa olisi otettava huomioon asetetut

tavoitteet ja sitä olisi käytävä muun muassa erityisesti silloin, kun valvonnallisia stressitestejä tehdään laitosten kokonaispääoman riittävyyden arviointia varten, ja se olisi järjestettävä valvojan arvioinnin yleisemmässä yhteydessä, kuten näissä ohjeissa on kuvattu. Tällaista vuoropuhelua varten toimivaltaisten viranomaisten tulisi varmistaa sekä teknisellä että hallinnollisella tasolla, että

- a. laitokset saavat riittävät, riittävän yksityiskohtaiset ja tarkat selostukset ja ohjeet alhaalta ylös suuntautuvassa stressitestissä käytettävien menetelmien ja oletuksien soveltamisesta
- b. laitoksille annetaan riittävät, riittävän yksityiskohtaiset ja tarkat ohjeet niiltä vaadittavista lisätiedoista, jotka on toimitettava toimivaltaisille viranomaisille stressitestien tulosten kanssa
- c. laitoksille annetaan tarvittaessa selitys valvontatoimenpiteiden soveltamiseen johtaneista valvonnallisten stressitestien tuloksista. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi ottaa tämä huomioon erityisesti niiden järjestelmän laajuisten stressitestien tapauksissa, joiden johdosta käynnistetään valvontatoimenpiteitä.

492. Kun valvonnallisia stressitestejä sovelletaan rajatylittäviin konserneihin, toimivaltaisten viranomaisten tulisi vaihtaa tietoa ja mahdollisuuksien mukaan käydä keskustelua valvontakollegioissa. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi erityisesti varmistaa, että valvonnallisten stressitestien menetelmiä, skenaarioita ja keskeisiä oletuksia sekä tuloksia koskevat tiedot ovat saatavilla ja niistä keskustellaan, erityisesti kun testattavana on pääoman tai likviditeetin riittävyyden arviointi.

493. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi myös määrittää, mitä valvonnallisia stressitestejä ja niiden tuloksia koskevaa tietoa voidaan julkaista, ja ottaa siinä huomioon valvonnallisten stressitestien tarkoitus. Päättäessään valvonnallisten stressitestien tulosten tai menetelmien julkaisemisesta toimivaltaisten viranomaisten tulisi ottaa huomioon oma roolinsa kyseisessä testissä sekä valittu näkökulma ja harkita myös, missä määrin niiden omaa analyysia julkaistaan tulosten yhteydessä.

Osasto 12. Kolmansien maiden sivuliikkeiden arviointi

494. Tässä osastossa käsitellään näissä ohjeissa määritettyjen SREP-menettelyjen ja -menetelmien soveltamista direktiivin 2013/36/EU 47 artiklan 3 kohdassa määriteltyihin kolmansissa maissa oleviin sivuliikkeisiin. Siinä tarkastellaan myös sitä, miten toimivaltaiset viranomaiset soveltavat valvontatoimenpiteitä kolmansien maiden sivuliikkeiden valvojan arvioinnissa.
495. Arvioidessaan kolmansien maiden sivuliikkeiden vakavaraisuutta toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida muun muassa, noudattaako laitos 12 kohdassa mainittuja, EPV:n verkkosivustolla erikseen julkaistuja säädöksiä.
496. Kolmansien maiden sivuliikkeiden valvojan arviointiin tulisi sisältyä arviointi sivuliikkeen liiketoimintamallista, sisäisistä hallinnointi- ja ohjausjärjestelmistä ja valvontatoimenpiteistä, perustamispääomasta ja likviditeettivaroista sekä kirjausjärjestelyistä (kolmansissa maissa olevien sivuliikkeiden SREP-osatekijät). Luottolaitosten valvojan arviointiprosessin (luottolaitosten SREP) mukaisesti näitä osa-alueita olisi arvioitava jatkuvasti ja niiden yhteydessä olisi seurattava jatkuvasti keskeisiä indikaattoreita.
497. Tarkastuksen tiheyden ja perusteellisuuden olisi oltava oikeassa suhteessa kolmansien maiden sivuliikkeitä koskevaan luokitukseen luokkaan 1 tai luokkaan 2 direktiivin 2013/36/EU 48 a artiklan mukaisesti sekä sivuliikkeen toiminnan luonteeseen, laajuuteen ja monimutkaisuuteen nähden. Luokan 1 kolmansien maiden sivuliikkeiden osalta toimivaltaisten viranomaisten tulisi soveltaa vähintään samaa valvontatasoa kuin luokan 3 laitoksille, kuten 2.4 jakson taulukossa 1 on esitetty. Luokan 2 kolmansien maiden sivuliikkeiden osalta toimivaltaisten viranomaisten tulisi soveltaa vähintään samaa valvontatasoa kuin luokan 4 laitoksille, kuten 2.4 jakson taulukossa 1 on esitetty.
498. Sen lisäksi, että toimivaltaiset viranomaiset arvioivat kolmansien maiden sivuliikkeiden keskeisiä SREP-osatekijöitä, niiden tulisi varmistaa, että ne ymmärtävät sivuliikkeiden muut merkittävät riskit ja sen, miten niitä vähennetään. Tähän sisältyvät kaikki merkittävät luottoriskit, markkinariskit, operatiiviset riskit ja korkoriskit. Toimivaltaiset viranomaiset voivat katsoa aiheelliseksi tehdä yhden tai useamman perusteellisemmän arvioinnin näistä osa-alueista sen perusteella, kuinka merkityksellinen ja olennainen riski on kolmannen maan sivuliikkeelle. Tällaisissa tapauksissa toimivaltaisten viranomaisten tulisi käyttää arvioinnin perustana näiden ohjeiden asianmukaisissa vastaavissa osastoissa annettua ohjeistusta ja pyrkiä soveltamaan periaatteita tavalla, joka on oikeassa suhteessa kolmannen maan sivuliikkeeseen.
499. Jos toimivaltaiset viranomaiset käyttävät direktiivin 2013/36/EU 48 a artiklan mukaista oikeuttaan soveltaa kolmannen maan sivuliikkeeseen luottolaitoksia koskevia vaatimuksia

direktiivin mukaisesti ja käytännössä kohtelevat sivuliikettä tytäryhtiönä, toimivaltaisten viranomaisten tulisi soveltaa luottolaitosten SREP-menettelyä kyseiseen sivuliikkeeseen ja viitata näiden ohjeiden asianomaisiin osastoihin (osastot 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 ja 11 sekä tämän jakson 12.1.2 jakso, joka koskee liiketoimintamallianalyysia).

500. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi käyttää kolmansien maiden sivuliikkeiden yksittäisten SREP-osatekijöiden arvioinnin tuloksia kunkin osa-alueen pisteytykseen. Toimivaltaisen viranomaisen tulisi laatia tämän analyysin perusteella kolmannen maan sivuliikkeestä kokonaisarvio ja pisteytys sekä käyttää tässä yhteydessä ohjeena taulukossa 21 esitetyjä huomioita. Kokonaisarviossa ja pisteytyksessä tulisi ottaa huomioon myös kolmannen maan sivuliikkeen muiden olennaisten riskien arviointi ja pisteytys (tarvittaessa). Toimivaltaisten viranomaisten tulisi kolmannen maan sivuliikkeen valvojan kokonaisarvioinnin ja yksittäisten SREP-osatekijöiden arvioinnin perusteella ryhtyä tämän osaston 12.2 jaksossa täsmennettyihin valvontatoimenpiteisiin havaittujen puutteiden korjaamiseksi.

12.1. Valvojan arvioinnin soveltaminen kolmannen maan sivuliikkeisiin

12.1.1. Yleistä

501. Valvojan arvioinnissa tulisi keskittyä kolmannen maan sivuliikkeen olennaisiin riskeihin ja siihen, miten ne liittyvät liiketoimintaan, sekä konsernin muun osan riskiprofiiliin ja riskien hallintaan. Arvioinnissa tulisi ottaa huomioon sivuliikkeen asema ja sen riippuvuus kolmannessa maassa sijaitsevasta emoyhtiöstä ja keskittyä myös siihen, ovatko sivuliikkeen hallinto ja riskienhallinta riittävän itsenäisiä, jotta siinä voidaan toimia sivuliikkeen edun mukaisesti sekä turvata sen turvallisuus, vakaus ja elinkelpoisuus, ja pystyykö se täyttämään sitoumuksensa asiakkaita ja vastapuolia kohtaan siinä jäsenvaltiossa, jossa sille on myönnetty toimilupa.

502. Arviointia varten toimivaltaisten viranomaisten tulisi ottaa huomioon direktiivin 2013/36/EU 48 g artiklan 8 kohdassa tarkoitetun riippumattoman kolmannen osapuolen sivuliikkeestä tekemän arvioinnin tulokset sekä 48 h artiklan 3 kohdassa tarkoitettu riippumaton lausunto kirjausvaatimusten noudattamisesta. Niiden tulisi myös tehdä yhteistyötä pääryityksen valvonnasta vastaavan viranomaisen, jäljempänä 'kotiviranomainen', kanssa hallinnollisissa tai muissa järjestelyissä direktiivin 2013/36/EU 48 c artiklan 2 kohdan mukaisesti ja ottaa huomioon kotiviranomaisen sivuliikkeestä tekemien valvontaan liittyvien arviointien tulokset, jos ne ovat saatavilla.

503. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi varmistaa, että arviointi sisältää toimenpiteitä, joilla tunnistetaan järjestelmän kannalta merkittävät tai rahoitusvakauteen kohdistuvia riskejä aiheuttavat kolmannen maan sivuliikkeet. Lisäksi arvioinnissa olisi voitava tunnistaa kolmannen maan sivuliikkeet, joiden osalta direktiivin 2013/36/EU III osaston 1 luvun mukainen toimilupa (tytäryhtiönä) saattaa olla asianmukainen. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi tutustua 48 i artiklaan saadakseen selville tässä yhteydessä huomioon otettavat kriteerit.

504. Jos kolmannen maan sivuliikkeen ohjaus- ja hallintajärjestelmän, liiketoimintamallin tai toiminnan uudelleentarkastelu antaa toimivaltaisille viranomaisille perustellun syyn epäillä, että sivuliikkeen yhteydessä syyllistytään tai pyritään tai on syyllistytty tai pyritty rahanpesua tai terrorismin rahoitukseen tai että sen riski on kasvanut, toimivaltaisen viranomaisen on ilmoitettava asiasta välittömästi EPV:lle ja sivuliikkeen rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjunnasta vastaavalle valvontaviranomaiselle direktiivin 2013/36/EU 48 n artiklan 4 kohdan mukaisesti.

12.1.2. Liiketoimintamallianalyysi

505. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi analysoida kolmannen maan sivuliikkeen liiketoimintamallia ja strategiaa ymmärtääkseen sen riskien keskeiset tekijät. Niiden tulisi käyttää arvioinnin perustana osastossa 4 annettua ohjeistusta ja pyrkiä soveltamaan periaatteita tavalla, joka on oikeassa suhteessa kolmannen maan sivuliikkeeseen. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi varmistaa, että kolmannen maan sivuliikkeen strategia ja siihen liittyvien riskien erillinen arviointi dokumentoidaan asianmukaisesti ja että sivuliikkeen johdon tekemästä tarkastelusta ja arvioinnista on olemassa todisteet.

506. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi kiinnittää erityistä huomiota kolmannen maan sivuliikkeen toiminnan laajuuteen arvioidessaan, onko se yhdenmukainen sen toimivaltaisen viranomaisen myöntämän toimiluvan alueellisen soveltamisalan kanssa, jonka alueelle sivuliike on sijoittautunut. Huomiota olisi kiinnitettävä myös kaikkeen rajatylittävään liiketoimintaan, jota harjoitetaan käänteisessä palvelujen tarjoamisessa.

507. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi pohtia, miten kolmannen maan sivuliikettä koskevat pääyhtymisen strategiset prioriteetit vaikuttavat sen riskiprofiiliin. Niiden tulisi kiinnittää huomiota kolmannen maan sivuliikkeelle asetettuihin tulostavoitteisiin tai strategiaan tavoitteisiin sekä siihen, tukevatko sivuliikkeen resurssit ja riskienhallintakyvyt näiden tavoitteiden saavuttamista. Niiden tulisi myös arvioida kolmannen maan sivuliikkeen tarjoamien palvelujen ja toiminnan luonnetta ja sitä, miten ne mahdollisesti poikkeavat laajemman konsernin tarjonnasta, ja sitä, lisääkö tämä riskejä tai ulottuuko se laajemmalle kuin kolmannen maan sivuliikkeen toimilupaan kuuluvien palvelujen ja toimien soveltamisala, joka ei voi olla laajempi kuin kolmannessa maassa sijaitsevan suoran pääyhtymisen.

12.1.3. Sisäisten hallinto- ja valvontajärjestelyjen arviointi

508. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida kolmannen maan sivuliikkeen hallintojärjestelyjen riittävyyttä käyttämällä hallintoa ja ohjausta koskevien EPV:n ohjeiden osastoa 5 ja 7 jaksoa direktiivin 2013/36/EU⁵² mukaisesti sekä jäljempänä esitettyjä kolmannen maan sivuliikettä koskevia erityisnäkökohtia. Arvioinnissa tulisi käsitellä yleistä toimintakehystä, riskikulttuuria ja riskikäyttäytymistä, palkitsemispolitiikkaa ja -käytäntöjä

⁵² EBA/GL/2021/05

sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kehystä, myös tieto- ja viestintätekniikan riskien sekä kolmansien osapuolten riskien hallintaa.

509. Arvioidessaan sisäistä hallintoa toimivaltaisten viranomaisten tulisi tarkastella, onko kolmannen maan sivuliikkeellä riittävästi merkitystä jäsenvaltiossa hallinnosta ja ohjauksesta annettujen EPV:n ohjeiden 90 kohdan g alakohdan vaatimusten mukaisesti.

Organisaatiokehys

510. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida kolmannen maan sivuliikettä johtavista henkilöistä seuraavaa:

- a. ovatko he perehtyneet riittävästi sivuliikkeen toimintaan ja riskeihin ja tuntevatko he paikallisen markkinan ja EU:n sekä kyseisen jäsenvaltion kansalliset säännökset
- b. onko heillä riittävä toimivalta, merkitys ja riippumattomuus sen osalta, millaiset valtuudet heillä on vaikuttaa pääyrittäjien sivuliikkeestä tekemiin päätöksiin
- c. viettävätkö he riittävästi aikaa sivuliikkeen jäsenvaltiossa ja sen toimitiloissa voidakseen hoitaa tehtävänsä tehokkaasti.

511. Jos kolmannen maan sivuliike on perustanut johtokunnan, toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida sen roolia asianmukaisen hallinnon varmistamisessa. Jos tällaista elintä ei ole, toimivaltaisten viranomaisten tulisi tarkistaa, onko otettu käyttöön asianmukainen ja oikeasuhteinen vaihtoehtoinen järjestelmä, jonka avulla toimiva johto voi valvoa kolmannen maan sivuliikkeen toimintaa ja riskejä.

Suhde pääyrittäjään

512. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida kolmannen maan sivuliikkeen suhdetta pääyrittäjään, muun muassa sitä, onko sivuliike yhdistetty tosiasiallisesti konsernin hallinto- ja riskienhallintakehykseen. Niiden tulisi ottaa huomioon,

- a. saadaanko sivuliikkeen raportoinnilla pääyrittäjälle sivuliikkeen olennaiset riskit riittävän näkyviksi
- d. otetaanko kolmannen maan sivuliikkeeseen sovellettavassa riskikehyksessä asianmukaisesti huomioon EU:n rahoituspalvelusäännökset.

513. Jos kolmannen maan sivuliike harjoittaa back-to-back-toimintaa tai konsernin sisäisiä liiketoimia, toimivaltaisten viranomaisten tulisi varmistaa, että sivuliikkeellä on asianmukaiset järjestelyt vastapuolen luottoriskien hallitsemiseksi.

Sisäisen valvonnan kehys ja kolmansien osapuolten riskienhallinta

514. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida, onko kolmannen maan sivuliikkeellä asianmukainen sisäisen valvonnan järjestelmä. Luokan 1 kolmannen maan sivuliikkeiden (ja luokan 2 kolmannen maan sivuliikkeiden, jos ne kuuluvat direktiivin 2013/36/EU 48 g artiklan 3 kohdan soveltamisalaan) osalta toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida, onko sisäisen

valvonnan toimintojen johtajiksi nimitetty sopivia henkilöitä, jotka ovat riippumattomia ja joilla on riittävät valmiudet hoitaa tehtävänsä direktiivin 2013/36/EU 76 artiklan 6 kohdan mukaisesti.

515. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida, huolehtiiko kolmannen maan sivuliike asianmukaisesti palveluntarjoajana olevia kolmansia osapuolia koskevasta huolellisuusvelvoitteesta ja jatkuvasta valvonnasta. Niiden tulisi varmistaa, että kolmansien osapuolten kanssa tehdyt järjestelyt, myös konsernin sisäiset järjestelyt, perustuvat kirjallisiin sopimuksiin ja että kolmannen maan sivuliikkeellä on saatavillaan kaikki tiedot, joita se tarvitsee valvontavelvollisuuksiensa hoitamiseksi, myös silloin, kun käytetään alihankkijoita. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi tarkastella, miten kolmannen maan sivuliike hallitsee TVT-riskejään, muun muassa sitä, pitääkö sivuliike asianmukaista rekisteriä palveluntarjoajana olevista kolmansista osapuolista, myös silloin, kun käytetään kriittisiä tai tärkeitä toimintoja suorittavia alihankkijoita.

12.1.4. Pääoman ja likviditeettivarojen arviointi

516. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida,

- a. sitä, täyttääkö kolmannen maan sivuliike direktiivin 2013/36/EU 48 e artiklan 1 kohdassa säädetyn pääomaa koskevan vähimmäisvaatimuksen
- b. sitä, johtaisiko pääoman keskittyminen tietyntyyppiseen instrumenttiin tai tietyistä maantieteellisestä paikasta peräisin oleviin instrumentteihin tai epäyhtenäisyys pääoman instrumenttien ja kolmannen maan sivuliikkeen velkojen, erityisesti talletusten, valuuttojen välillä instrumenttien arvon suurempaan epävakauteen ja mahdolliseen vähimmäisvaatimuksen rikkomiseen
- c. sitä, pidetäänkö pääomaa hyväksyttävällä sulkutilillä jäsenvaltiossa, jossa kolmannen maan sivuliike on saanut toimiluvan, ja täyttävätkö pääoman instrumentit direktiivin 2013/36/EU 48 e artiklan 2 kohdassa täsmennetyt kriteerit sekä edellytykset, jotka on asetettu EPV:n ohjeissa rajoittamattomaan ja välittömään käyttöön riskien tai tappioiden kattamiseksi kolmannen maan sivuliikkeiden käytettävissä olevista instrumenteista⁵³.

517. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida, onko laitoksella riittävästi likvidejä ja kiinnittämättömiä varoja likviditeettiriskien vähentämiseksi ja erityisesti sitä, että sivuliikkeen likvidit varat riittävät kattamaan likviditeetin ulosvirtaukset vähintään 30 päivän kauden ajan direktiivin 2013/36/EU 48 f artiklan 1 kohdan mukaisesti. Luokan 1 kolmannen maan sivuliikkeiden osalta arvioinnissa tulisi käsitellä sitä, miten sivuliike noudattaa samassa artiklassa kuvattua maksuvalmiusvaatimusta.

518. Pääomaa ja likviditeettiä arvioidessaan toimivaltaisten viranomaisten tulisi selvittää, onko kolmannen maan sivuliikkeellä käytössään riittävät asiakirjat, joiden avulla voidaan nopeasti ja tarkasti tarkistaa, täyttääkö se pääomaa ja likviditeettiä koskevat vähimmäisvaatimukset.

⁵³ EBA/GL/2026/03

519. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida

- a. kolmannen maan sivuliikkeen ja pääyhtymän välisen vuorovaikutuksen laatua pääoman ja likviditeetin hallintaa koskevissa päätöksissä, myös sitä, miten sivuliike otetaan huomioon konsernin pääoman ja likviditeetin suunnitteluprosesseissa, seurannassa ja stressitestauksessa, sekä sitä, onko käytössä asianmukaisia eskalointimekanismeja, joiden avulla sivuliike voi viipymättä ilmoittaa pääyhtymälle mahdollisista tai todellisista pääoma- tai likviditeettiongelmista
- b. sitä, ovatko rajatylittävän konsernin sisäiset rahoitusjärjestelyt direktiivin 2013/36/EU 48 c artiklan 4 kohdan d alakohdassa sallitun poikkeuksen rajoissa eikä niillä salata rajat ylittävää liiketoimintaa, joka on toimiluvan alueellisen soveltamisalan vastainen – esimerkiksi silloin, jos konsernin sisäinen rahoitus on annettu toiseen jäsenvaltioon sijoittautuneelle kolmannen maan sivuliikkeelle vastineena (täydestä tai osittaisesta) osuudesta tietyn omaisuususerän taloudellisista riskeistä ja tuotoista.

12.1.5. Kirjausjärjestelyjen arviointi

520. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida, onko kolmannen maan sivuliikkeellä riittävä järjestelmä jäsenvaltiossa kirjattujen tai siltä peräisin olevien varojen ja velkojen, myös taseen ulkopuolisten erien, hallintaa ja kirjanpitoa varten. Toimivaltaisten viranomaisten on tarkistettava, että kolmannen maan sivuliikkeen järjestelmä sisältää rekisterin, johon dokumentoidaan asianmukaisesti kaikki sivuliikkeen kirjaamat tai siitä peräisin olevat varat ja velat direktiivin 2013/36/EU 48 h artiklan 4 kohdan mukaisten teknisten sääntelystandardien sekä direktiivin 2013/36/EU 48 h artiklan mukaisten toimintaperiaatteiden mukaisesti.

521. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida, ovatko kolmannen maan sivuliikkeen suorittamat toimet, sen kirjaamat tai siitä peräisin olevat varat ja velat tai muut rekisterissä yksilöidyt suojausjärjestelyt kolmannen maan sivuliikkeen kirjausjärjestelyjä koskevan käytännön ja sen liiketoimintastrategian mukaisia.

522. Jos kolmannen maan sivuliike osallistuu back-to-back-kirjausjärjestelyihin, toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida hallitseeko sivuliike asianmukaisesti back-to-back- ja etäkirjausjärjestelyihin liittyviä riskejä, myös vastapuoliluottoriskiä, vastuun arvonoinniriskiä ja toimitusriskiä.

523. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida, hallinnoiko kolmannen maan sivuliike varojaan ja velkojaan itsenäisesti. Niiden tulisi arvioida, osoittaako kolmannen maan sivuliike riippumattomuutta uusien toimintojen hyväksymisessä, muun muassa panemalla täytäntöön sivuliikkeen johdon sopiman riskinottohalun. Niiden tulisi tarkastella, onko kolmannen maan sivuliikkeellä käytössä riittävät valvontajärjestelyt ja raportointi, jotta se voi riippumattomasti ymmärtää ja hallita nykyisen tai tulevan toiminnan riskejä. Niiden tulisi ottaa huomioon, käsitelläänkö kolmannen maan sivuliikkeen järjestelmässä asianmukaisesti sekä kirjattujen toimien vakavaraisuusriskejä siltä osin kuin ne vaikuttavat sivuliikkeen pääomaa ja likviditeettiä koskevaan riskiprofiiliin, että rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaan liittyviä riskejä.

524. Jos kolmannen maan sivuliikkeestä on peräisin saman konsernin muiden sivuliikkeiden tai tytäryhtiöiden varoja ja velkoja, toimivaltaisten viranomaisten tulisi arvioida, aiheutuuko näistä järjestelyistä erityisiä riskejä, muun muassa toiminnallisia haavoittuvuuksia ja oikeudellisia rajoituksia.

12.2. Yhteenveto havainnoista, pisteytyksestä ja valvontatoimenpiteistä

525. Edellä kuvatun arvioinnin jälkeen toimivaltaisten viranomaisten tulisi muodostaa käsitys kolmannen maan sivuliikkeen keskeisistä riskeistä. Tämän käsityksen tulisi käydä ilmi valvojan kokonaisarviointista vuosittain tehtävästä yhteenvedosta, johon liitetään taulukossa 21 esitettyjen näkökohtien perusteella annettava elinkelpoisuuden pistemäärä. Vuotuisen yhteenvedon tulisi sisältää myös kaikki valvontahavainnot, jotka on tehty viimeisten 12 kuukauden aikana.

Taulukko 21. Valvontaan perustuvia näkökohtia valvojan kokonaisarvioinnin pisteyttämistä varten

Pistemäärä	Valvontaan perustuva arvio	Näkökohtia
1	Tunnistetuista riskeistä aiheutuu alhainen riski kolmannen maan sivuliikkeen elinkelpoisuudelle.	<ul style="list-style-type: none"> Kolmannen maan sivuliikkeen liiketoimintamalliin ja strategiaan ei liity huolenaiheita. Kolmannen maan sivuliikkeen sisäisiin hallinto- ja valvontajärjestelyihin ei liity huolenaiheita. Kolmannen maan sivuliikkeen riskit eivät ole merkittäviä, ja riskien hallinta- ja valvontamenettelyt ovat riittävät niiden riskien vähentämiseksi, jotka on tunnistettu merkittäviksi. Kolmannen maan sivuliikkeen pääomaan ja likviditeettiasemaan ei liity huolenaiheita. Kolmannen maan sivuliikkeen kirjausjärjestelyihin ei liity huolenaiheita.
2	Tunnistetuista riskeistä aiheutuu keskimääräinen tai alhainen riski kolmannen maan sivuliikkeen elinkelpoisuudelle.	<ul style="list-style-type: none"> Kolmannen maan sivuliikkeen liiketoimintamalli ja strategia aiheuttavat vähän tai jonkin verran huolta. Kolmannen maan sivuliikkeen sisäiset hallinto- ja valvontajärjestelyt aiheuttavat vähän tai jonkin verran huolta. Kolmannen maan sivuliikkeen olennaiset riskit sekä niiden hallinta ja valvonta aiheuttavat vähän tai jonkin verran huolta. Kolmannen maan sivuliikkeen pääoma ja/tai likviditeettiasema aiheuttavat vähän tai jonkin verran huolta. Kolmannen maan sivuliikkeen kirjausjärjestelyt aiheuttavat vähän tai jonkin verran huolta.
3	Tunnistetuista riskeistä aiheutuu keskimääräinen tai korkea riski kolmannen maan sivuliikkeen elinkelpoisuudelle.	<ul style="list-style-type: none"> Kolmannen maan sivuliikkeen liiketoimintamalli ja strategia aiheuttavat jonkin verran tai paljon huolta. Kolmannen maan sivuliikkeen hallinto ja valvontajärjestelyt aiheuttavat jonkin verran tai paljon huolta. Kolmannen maan sivuliikkeen olennaiset riskit sekä niiden hallinta ja valvonta aiheuttavat jonkin verran tai paljon huolta. Kolmannen maan sivuliikkeen pääoma ja/tai likviditeettiasema aiheuttavat jonkin verran tai paljon huolta. Kolmannen maan sivuliikkeen kirjausjärjestelyt aiheuttavat jonkin verran tai paljon huolta.
4	Tunnistetuista riskeistä aiheutuu korkea riski kolmannen maan sivuliikkeen elinkelpoisuudelle.	<ul style="list-style-type: none"> Kolmannen maan sivuliikkeen liiketoimintamalli ja strategia aiheuttavat paljon huolta. Kolmannen maan sivuliikkeen sisäiset hallinto- ja valvontajärjestelyt aiheuttavat paljon huolta. Kolmannen maan sivuliikkeen olennaiset riskit sekä niiden hallinta ja valvonta aiheuttavat paljon huolta. Kolmannen maan sivuliikkeen pääoma ja/tai likviditeettiasema aiheuttavat paljon huolta. Kolmannen maan sivuliikkeen kirjausjärjestelyt aiheuttavat paljon huolta.

526. Toimivaltaiset viranomaiset voivat kolmannen maan sivuliikkeen SREP-osatekijöiden arvioinnissa havaittujen heikkouksien ja puutteiden perusteella määrätä valvontatoimenpiteitä, joissa sivuliikettä vaaditaan

- a. pitämään hallussaan pääoman, joka ylittää direktiivin 2013/36/EU 48 e artiklassa säädetyt vähimmäisvaatimukset
- b. rajoittamaan niiden instrumenttien muotoja, jotka ovat sallittuja välineistä, jotka ovat kolmannen maan sivuliikkeiden käytettävissä rajoittamattomaan ja välittömään käyttöön riskien tai tappioiden kattamiseksi direktiivin 2013/36/EU 48 e artiklan 2 kohdan c alakohdan mukaisesti, annettujen EPV:n ohjeiden mukaisesti ja joita ovat tietyn lainkäyttöalueen rahoitusvälineet tai tietyn valuutan määräiset rahoitusvälineet
- c. ottamaan niitä varten käyttöön täydentäviä käyttöehtoja välineistä, jotka ovat kolmannen maan sivuliikkeiden käytettävissä rajoittamattomaan ja välittömään käyttöön riskien tai tappioiden kattamiseksi direktiivin 2013/36/EU 48 e artiklan 2 kohdan c alakohdan mukaisesti, annettujen EPV:n ohjeiden mukaisesti
- d. täyttämään direktiivin 2013/36/EU 48 f artiklassa säädettyjen vaatimusten lisäksi muita erityisiä likviditeettivaatimuksia
- e. vahvistamaan hallinto-, riskienhallinta- tai kirjausjärjestelyjään
- f. rajoittamaan liiketoimintansa tai harjoittamansa toiminnan laajuutta sekä kyseisten toimintojen vastapuolia
- g. vähentämään toimintoihinsa, tuotteisiinsa ja järjestelmiinsä, myös ulkoistettuihin toimintoihin, liittyvää luontaista riskiä ja lopettamaan tällaisten toimintojen harjoittaminen tai tällaisten tuotteiden tarjoaminen
- h. noudattamaan 48 k artiklan 3 kohdan mukaisia lisäraportointivaatimuksia tai tihentämään säännöllistä raportointia
- i. julkistamaan tiedot.
- j. Toimivaltaiset viranomaiset voivat tapauskohtaisesti ja ottaen huomioon direktiivin 2013/36/EU 48 i artiklan 1 kohdassa mainitut kriteerit vaatia kolmannen maan sivuliikettä hakemaan toimilupaa tytäryhtiönä kyseisen direktiivin III osaston 1 luvun mukaisesti. Tämä koskee myös tilanteita, joissa toimivaltainen viranomainen arvioi, että kolmannen maan sivuliike on järjestelmän kannalta merkittävä tai aiheuttaa merkittäviä rahoitusvakauteen liittyviä riskejä direktiivin 2013/36/EU 48 j artiklan mukaisesti.

527. Järjestelmän kannalta merkittävien kolmansien maiden sivuliikkeiden osalta toimivaltaiset viranomaiset voivat myös harkita, että ne

- a) vaativat kolmannen maan sivuliikettä järjestämään varansa tai toimintansa siten, että se ei enää täytä järjestelmän kannalta merkittävän laitoksen kriteereitä tai että se ei enää aiheuta kohtuutonta riskiä unionin tai sen jäsenvaltion rahoitusvakaudelle, johon se on sijoittautunut
- b) asettavat kolmannen maan sivuliikkeelle vakavaraisuutta, myös hallintoa ja ohjausta, koskevia lisävaatimuksia.

528. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi ilmoittaa valvojan arvioinnin tulokset kolmannen maan siviiliikkeen johdolle ja tiedottaa sille kaikista toimenpiteistä, joihin kolmannen maan siviiliikkeen on ryhdyttävä noudattaakseen havaintojen perusteella sovellettavia valvontatoimenpiteitä. Toimivaltaisten viranomaisten tulisi ilmoittaa valvojan arvioinnin tulokset, myös kaikki valvontatoimenpiteet, joita sovelletaan pääyrityksen valvonnasta vastaavaan viranomaiseen, direktiivin 2013/36/EU 48 c artiklan 2 kohdan mukaisesti tehtyjen hallinnollisten sopimusten tai muiden järjestelyjen mukaisesti.

Liite I – Luottoriskin alaluokat

Seuraavassa taulukossa on ei-tyhjentävä luettelo luottoriskin alaluokista, joita toimivaltaisten viranomaisten tulisi tarvittaessa tarkastella.

Luottoriskin alaluokat	Lainsäädäntöviittaukset/määritelmät	Arviointialueet	Arviointialueisiin liittyvät lainsäädäntöviitteet
Luottokeskittymäriski	<i>Riski siitä, että laitokselle aiheutuu merkittäviä luottotappioita vastuiden keskittymisestä pieneen lainanottajaryhmään, useisiin lainanottajiin, joilla on samankaltaista maksukyvyttömyyskäyttäytymistä, tai varoihin, joiden keskinäinen riippuvuussuhde on suuri.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Yhteen riskikohteeseen perustuvat keskittymät (kuten suurille asiakasriskeille määriteltä asiakas tai asiakaskokonaisuus) • Toimialakohtaiset keskittymät • Maantieteelliset keskittymät • Tuotekeskittymä • Vakuus- ja takauskeskittymä • Piilevät keskittymien lähteet, jotka voivat toteutua stressitilanteissa, jolloin luottoriskien keskinäinen korrelaatio voi kasvaa normaaliin tilanteeseen verrattuna 	<i>Asetus (EU) 575/2013: 129, 170, 171, 184, 207, 209, 395, 400–401 artikla Direktiivi 2013/36/EU: 81 ja 98 artikla</i>
Vastapuoliluottoriski	<i>Riski siitä, että liiketoimen vastapuoli joutuu maksukyvyttömäksi ennen liiketoimen rahavirtojen lopullista selvitystä</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Vastapuolten ja asiaankuuluvien vastuun arvonokaisujen laatu sekä liiketoimien monimutkaisuus • Wrong-way-riski, joka johtuu siitä, että vastapuoliriski korreloi haitallisesti kyseisen vastapuolen luoton laadun kanssa • Altistuminen vastapuoli- ja selvitysriskeille sekä nykyisten markkina-arvojen että nimellisarvon kannalta verrattuna kokonaisluottoriskiin ja omiin varoihin • Sellaisten rahoitusmarkkinoiden infrastruktuureissa käsiteltyjen liiketoimien osuus, joissa maksu suoritetaan toimitusta vastaan • Keskusvastapuolille suoritettavien maksutapahtumien osuus ja niitä koskevien tappioiden suojautumismekanismien tehokkuus • Kolmansiin maihin sijoittautuneiden keskusvastapuolten kanssa tehtyjen liiketoimien osuus, niitä koskevien tappiosuojamekanismien tehokkuus sekä se, miten EU:n ulkopuolisiin keskusvastapuoliin kohdistuvia liiallisia riskejä vähennetään 	<i>Asetus (EU) 575/2013: 181 ja 246 artikla, kolmas osa, II osasto, 6 luku Direktiivi 2013/36/EU: 79 artikla</i>

Luottoriskin alaluokat	Lainsäädäntöviittaukset/määritelmät	Arviointialueet	Arviointialueisiin liittyvät lainsäädäntöviitteet
Selvitys- ja toimitusriski	Riski siitä, että velkainstrumenteilla, osakkeilla, ulkomaanvaluutoilla ja hyödykkeillä tehty liiketoimet (lukuun ottamatta repo-operaatioita ja arvopapereiden tai hyödykkeiden lainaksi antamista ja arvopapereiden tai hyödykkeiden lainaksi ottamista), jäävät selvittämättä niiden sovittun toimituspäivän jälkeen.	<ul style="list-style-type: none"> • OTC-tapahtumien, joita ei selvitetä keskusvastapuolessa, osuus, ja niitä koskevien tappioiden suojautumismekanismien tehokkuus • Nettoutussopimusten olemassaolo, merkitys, tehokkuus ja täytäntöönpantavuus 	Asetus (EU) 575/2013: 1 ja 92 artikla, kolmas osa, V osasto
Maariski	Riski siitä, että laitokselle aiheutuu luottotappioita, jotka liittyvät tiettyssä maassa harjoitettuun liiketoimintaan ja johtuvat kyseisessä maassa vallitsevista epäsuotuisista olosuhteista ja/tai tapahtumista, mukaan lukien geopolittisten tapahtumien vaikutukset	<ul style="list-style-type: none"> • • Riski laitoksen vastuiden laadun heikkenemisestä tiettyssä maassa (mukaan lukien kollektiivinen velallISRiski – ts. suuren luotonottajaryhmän maksukyvyttömyys), joka johtuu sotiin, terrorismiin sekä valtioiden ja poliittisten toimijoiden välisiin kansainvälisiin suhteisiin vaikuttaviin jännitteisiin liittyvistä uhista, tapahtumista ja niiden kärjistymisestä • • Keskittymäaste kaikissa maariskiin liittyvissä vastuutyypeissä, valtiovaluutat mukaan lukien, suhteessa koko laitoksen luottosalkkuun (velallista ja määrää kohden) • • Lainanottajan kotivaltion taloudellinen vahvuus ja vakaus ja aiemmat tulokset ajallaan maksamisessa ja vakavien maksulaiminlyöntien esiintymisessä • • Sellaisten muunlaisten valtion toimien riski, jotka voivat olennaisesti heikentää lainanottajien luottokelpoisuutta (esim. talletusten jäädyttäminen, pakkolunastus tai rankaiseva verotus) 	

Luottoriskin alaluokat	Lainsäädäntöviittaukset/määritelmät	Arviointialueet	Arviointialueisiin liittyvät lainsäädäntöviitteet
		<ul style="list-style-type: none"> • Rajat ylittävään valuuttamääräiseen luotonantoon liittyvä siirtoriski merkittävän rajat ylittävän luotonannon osalta ja valuuttamääräiset vastuut 	
Arvopaperistamisista aiheutuva luottoriski	<p>Riskit, jotka aiheutuvat arvopaperistamistransakzioista, joissa luottolaitokset ovat sijoittajia, alullepanijoita tai järjestäjiä, mukaan lukien maineriskit, kuten monimutkaisiin rakenteisiin tai tuotteisiin liittyvät riskit.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Arvopaperistamiseen liittyvien vastuiden kaupankäyntivaraston ulkopuolisiin eriin ja kaupankäyntivarastoonkohdentamisen asianmukaisuus ja johdonmukaisuus laitoksen arvopaperistamisstrategian kanssa • Laitoksen hallussa olevien arvopaperistettujen omaisuuserien etuoikeusluokkien luokitus ja arvonkehitys sekä niiden perustana olevien varojen luonne, koostumus ja laatu • Pääomahelpotusten johdonmukaisuus alulle pantujen arvopaperistamisten tosiasiallisen riskin siirtymisen kanssa • Se, onko arvopaperistamisyhteisölle tarjottujen maksuvalmiusjärjestelyjen käytettyjen ja käyttämättömien määrien välillä selkeä ero • Se, onko laitoksen hallinnoimia lyhytaikaisia omaisuusvakuudellisia rahamarkkinavelkakirjoja (ABCP-instrumentteja) varten olemassa varautumissuunnitelmia siltä varalta, ettei rahamarkkinavelkakirjan liikkeellelasku ole 	<p>Asetus (EU) 575/2013: 67 artikla, kolmas osa, II osasto, 5 luku</p> <p>Direktiivi 2013/36/EU: 82 artikla</p>

Luottoriskin alaluokat	Lainsäädäntöviittaukset/määritelmät	Arviointialueet	Arviointialueisiin liittyvät lainsäädäntöviitteet
		<i>mahdollista likviditeettitilanteen vuoksi, ja sen vaikutus laitoksen kokonaisluottoriskiin</i>	
Valuuttamääräiseen luotonantoon liittyvä riski	<i>Valuuttamääräisestä suojaamattomille lainanottajille ja pk-yrityksille aiheutuva ylimääräinen luottoriski</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Mikä tahansa epälineaarinen suhde markkinariskin ja luottoriskin välillä, jossa valuuttakurssit voivat vaikuttaa suhteettoman paljon laitoksen valuuttamääräisten lainasalkun luottoriskiin, kuten esimerkiksi velan jäljellä olevan arvon ja velan hoitamiseen tarvittavien maksujen virran merkittävä kasvu sekä velan jäljellä olevan arvon kasvu suhteessa kotimaan valuutassa määrättyjen vakuusvarojen arvoon 	
Kaupankäyntivaraston ulkopuolinen osakeriski	<i>Kaupankäyntivaraston ulkopuolisiin eriin kirjattujen osakkeiden kurssimuutoksista johtuva rahoitusinstrumenttien tappioriski</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Laitoksen osakesijoitusten arvon alenemisen riski ja riskin asianmukainen hallinta laitoksen riskikehyksessä • Strategisiin omistuksiin osallistumista koskeva riski (sekä vakuutuksissa että muissa kuin vakuutuksissa) 	<i>Asetus (EU) 575/2013: 133 artikla</i>
Kiinteistöriski	<i>Tappioriski, joka johtuu kiinteistövarallisuuden tai kiinteistövarallisuuteen liittyvien rahoitusvälineiden markkina-arvon muutoksista</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Laitoksen kiinteistösijoitusten arvon alenemisen riski • Tarvittaessa kiinteistövaroihin liittyvien rahoitusvälineiden arvo (esim. kiinteistösijoitusyhtiöt eli REIT-rahastot). 	<i>Laitoksen omistaman kiinteän omaisuuden osalta asetus (EU) N:o 575/2013: 134 artiklan 1 kohta – standardimenetelmä 156 artikla – sisäisten luottoluokitusten menetelmä</i>
Laimentumisriski	<i>Vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 53 kohta</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Laimentumisriski kaikissa luottosalkuissa, joissa ei sovelleta sisäisten luottoluokitusten menetelmää, sekä niissä, joiden laimentumisriski katsotaan salkun kannalta epäolennaiseksi • Se, miten kunkin salkun tai vastuuryhmän epäolennaiset vastuut otetaan huomioon laitoksen yhteenlasketun laimentumisriskin arvioinnissa • Tarvittaessa se, onko riskinarviointi, joka koskee laimentumisriskille altistumista kauppiaiden maksujärjestelmiä koskevan liiketoiminnan hankinnoissa (esimerkiksi 	

Luottoriskin alaluokat	Lainsäädäntöviittaukset/määritelmät	Arviointialueet	Arviointialueisiin liittyvät lainsäädäntöviitteet
(Lainsäädännön mukaan hyväksytyjen mallien) malliriski	Vakavaraisuusasetuksen 1 kohdan 52 b alakohta	4 artiklan palautuspositioiden ehdollisten velkojen salkussa), asianmukainen ja perustuuko se kohde-etuutena olevien positioiden yhdenmukaiseen segmentointiin niiden keskeisten sopimusominaisuuksien mukaisesti (ts. perustana olevien myyntitapahtumien luonne, käsiteltyjen maksujen ajoitus ja tavanomaisten riskinvähennysmekanismien soveltaminen). • Seurataan, täyttääkö laitos edelleen vähimmäisvaatimukset, ja varmistetaan, ettei niihin liittyviä omien varojen vaatimuksia aliarvioida • Arviointi voi perustua muista valvontatoimista saatuihin näkemyksiin, muun muassa direktiivin 2013/36/EU 101 artiklan mukaan tehdyistä toimista.	Direktiivi 2013/36/EU: 3 artikla

Liite II – Markkinariskin alaluokat

Seuraavassa taulukossa on ei-tyhjentävä luettelo markkinariskin alaluokista, joita toimivaltaisten viranomaisten tulisi tarvittaessa tarkastella.

Markkinariskin alaluokat (taso 1)	Lainsäädäntöviittaukset/määritelmät ⁵⁴
Yleinen korkoriski (kaupankäyntivarasto)	<p><i>Riski tappioista, jotka johtuvat velkainstrumenttien markkina-arvon muutoksista, jotka puolestaan johtuvat korkotason muutoksista, jotka eivät liity kyseisten yksittäisten velkainstrumenttien mihinkään erityispiirteisiin.</i></p> <p><u>Pääomakohtelua koskevat asiaankuuluvat lainsäädäntöviitteet:</u></p> <p>> <i>Pre-Fundamental Review of the Trading Book (FRTB) – sisäiset mallit</i></p> <p><i>Asetus (EU) 575/2013, kolmas osa, IV osasto, 5 luku – 362 artikla</i></p> <p>> <i>Pre-FRTB – standardimenetelmä / Post-FRTB – yksinkertaistettu standardimenetelmä</i></p> <p><i>Asetus (EU) N:o 575/2013, kolmas osa, IV osasto, 2 luku, 2 jakso, 2 alajakso – 339–340 artikla (velkainstrumenttien yleinen riski)</i></p> <p>> <i>Post-FRTB – vaihtoehtoinen standardimenetelmä</i></p> <p><i>Asetus (EU) N:o 575/2013, kolmas osa, IV osasto, 1 a luku, 2 jakso – 325 d–325 k artikla (herkkyysperusteinen menetelmä, yleinen korkoriski)</i></p> <p>> <i>Post-FRTB – vaihtoehtoinen sisäisen mallin menetelmä</i></p> <p><i>Asetus (EU) N:o 575/2013, kolmas osa, IV osasto, 1 b luku – 325 az–325 bp artikla (odotettu tappio / stressiskenaariota koskevan riskimittarin osatekijä)</i></p>
Luottomarginaaliriski (kaupankäyntivarasto)	<p><i>Riski, joka johtuu velkainstrumenttien markkina-arvon muutoksista niiden luottoriskimarginaalin vaihteluiden vuoksi (ks. ”Määritelmät”, 1. luku).</i></p> <p><i>- Pääomakohtelu instrumentin/salkun tyyppin mukaan:</i></p>

⁵⁴ Tämän taulukon määritelmissä ja menettelyissä viitataan kaupankäyntivarastoa koskevan kehyksen perusteellisen uudistamisen (Fundamental Review of the Trading Book, FRTB) alustavan vaiheen (Pre-Fundamental Review of the Trading Book) määritelmiin ja menettelyihin, joita sovelletaan ennen FRTB:n voimaantuloa. ”Post-FRTB” viittaa määritelmiin ja menettelyihin, joita sovelletaan uudistuksen tultua voimaan.

**Markkinariskin
alaluokat (taso 1)**

Lainsäädäntöviittaukset/määritelmät⁵⁴

- 1) Muun kuin arvopaperistamisen luottomarginaaliriski
 - 2) Arvopaperistamisen luottomarginaaliriski (vaihtoehtoisen korrelaatiokaupankäyntisalkun ulkopuolella)
 - 3) Vaihtoehtoiseen korrelaatiokaupankäyntisalkkuun kuuluvien arvopaperistamisen luottomarginaaliriski
- Kattaa myös valtioriskin (eli riskin, että valtioihin kohdistuvista sijoituksista aiheutuu tappioita niiden markkina-arvon laskiessa)

Pääomakohtelua koskevat asiaankuuluvat lainsäädäntöviitteet

> Pre-FRTB – sisäiset mallit

Asetus (EU) N:o 575/2013, kolmas osa, IV osasto, 5 luku – 362 artikla

(Markkinariskin sisäiset mallit (VaR) – osatekijä; ja vaihtoehtoisen korrelaatiokaupankäyntisalkun lisätekiä ("kattava riskimittari") vaihtoehtoisen korrelaatiokaupankäyntisalkun positiolle)

> Pre-FRTB – standardimenetelmä /Post-FRTB – yksinkertaistettu standardimenetelmä

Asetus (EU) N:o 575/2013, kolmas osa, IV osasto, 2 luku, 2 jakson 1 alajakso – 335–338 artikla (velkainstrumenttien erityisriski)

> Post-FRTB – vaihtoehtoinen vakiomenetelmä

Asetus (EU) N:o 575/2013, kolmas osa, IV osasto, 1 a luku, 2 jakso – 325 d–325 k artikla (herkkyysperusteinen menetelmä, muun kuin arvopaperistamisen luottomarginaaliriski, muun kuin vaihtoehtoisen korrelaatiokaupankäyntisalkun arvopaperistamisen luottomarginaaliriski, vaihtoehtoisen korrelaatiokaupankäyntisalkun arvopaperistamisen luottomarginaaliriski)

> Post-FRTB – vaihtoehtoinen sisäisen mallin menetelmä

Asetus (EU) N:o 575/2013, kolmas osa, IV osasto, 1b luku – 325 az–325 bp artikla (odotettu tappio / stressiskenaariota koskevan riskimittarin osatekijä)

**Osakeriski
(kaupankäyntivarasto)**

Riski siitä, että instrumentin markkina-arvo muuttuu osakemarkkinoiden yleisen kehityksen tai instrumentin liikkeeseenlaskijaan tai – johdannaisen tapauksessa – kohdeinstrumentin liikkeeseenlaskijaan liittyvien tekijöiden vuoksi.

Markkinariskin
alaluokat (taso 1)

Lainsäädäntöviittaukset/määritelmät⁵⁴

Pääomakohtelua koskevat asiaankuuluvat lainsäädäntöviitteet

> Pre-FRTB – sisäiset mallit

Asetus (EU) N:o 575/2013, kolmas osa, IV osasto, 5 luku – vakavaraisuusasetuksen 362 artikla

> Pre-FRTB – standardimenetelmä / Post-FRTB – yksinkertaistettu standardimenetelmä

Asetus (EU) N:o 575/2013, kolmas osa, IV osasto, 2 luku, 3 jakso – 341–344 artikla (osakeinstrumenttien yleinen riski + osakeinstrumenttien erityisriski)

> Post-FRTB – vaihtoehtoinen standardimenetelmä

Asetus (EU) N:o 575/2013, kolmas osa, IV osasto, 1 a luku, 2 jakso – 325 d–325 k artikla (herkkyysperusteinen menetelmä, riskiluokan osakeriski)

> Post-FRTB – vaihtoehtoinen sisäisen mallin menetelmä

Asetus (EU) N:o 575/2013, kolmas osa, IV osasto, 1b luku – 325az–325bp artikla (odotettu tappio / stressiskenaariota koskevan riskimittarin osatekijä)

*Rahoitusinstrumenttien tappioriski, joka johtuu liikkeeseenlaskijan tai referenssiomaisuuserien tai kohde-etuutena olevien omaisuuserien liikkeeseenlaskijan luottokelpoisuuden heikkenemisestä. Tämä ei sisällä maksukyvyttömyysriskiä. **FRTB:n mukaan tätä riskiä käsitellään osana luottomarginaaliriskiä.***

Siirtymäriski

Pääomakohtelua koskevat asiaankuuluvat lainsäädäntöviitteet

> Pre-FRTB – sisäiset mallit

Asetus (EU) N:o 575/2013, kolmas osa, IV osasto, 5 luku, 4 jakso – 372–376 artikla

> Post-FRTB – vaihtoehtoinen standardimenetelmä

Markkinariskin alaluokat (taso 1)	<i>Lainsäädäntöviittaukset/määritelmät⁵⁴</i>
	<p><i>Asetus (EU) N:o 575/2013, kolmas osa, IV osasto, 1 a luku, 2 jakso – 325 d – 325 k artikla</i></p> <p><i>> Post-FRTB – vaihtoehtoinen sisäisen mallin menetelmä</i></p> <p><i>Asetus (EU) N:o 575/2013, kolmas osa, IV osasto, 1 b luku – 325 az–325 bp artikla</i></p>
Maksukyvyttömyysriski (kaupankäyntivarasto)	<p><i>Rahoitusinstrumenttien tappioriski, joka johtuu kyseisten instrumenttien liikkeeseenlaskijoiden tai referenssiomaisuuserien tai kohde- etuutena olevien omaisuuserien liikkeeseenlaskijan maksukyvyttömyydestä. Kattaa myös valtioriskin (eli riskin, että valtioihin kohdistuvista sijoituksista aiheutuu tappioita maksukyvyttömyyden vuoksi).</i></p> <p><u><i>Pääomakohtelua koskevat asiaankuuluvat lainsäädäntöviitteet</i></u></p> <p><i>> Pre-FRTB – sisäiset mallit</i></p> <p><i>Asetus (EU) N:o 575/2013, kolmas osa, IV osasto, 5 luku – 372–376 artikla (”maksukyvyttömyysriskin kasvun kattamiseksi vaadittava pääoma”)</i></p> <p><i>> Post-FRTB – vaihtoehtoinen standardimenetelmä</i></p> <p><i>Asetus (EU) N:o 575/2013, kolmas osa, IV osasto, 1 a luku, 5 jakso – 325 v–325 ad artikla</i></p> <p><i>> Post-FRTB – vaihtoehtoinen sisäisen mallin menetelmä</i></p> <p><i>Asetus (EU) N:o 575/2013, kolmas osa, IV osasto, 1 b luku – 325 az–325 bp artikla (maksukyvyttömyysriskin kattamiseksi vaadittava pääoma)</i></p>
Valuuttakurssiriski (kaupankäyntivarasto ja kaupankäyntivaraston ulkopuoliset erät)	<p><i>Asetus (EU) N:o 575/2013, 4 artiklan 1 kohdan 142 alakohta – koskee muun muassa muuntoriskiä ja rakenteellista valuuttakurssiriskiä</i></p> <p><u><i>Pääomakohtelua koskevat asiaankuuluvat lainsäädäntöviitteet</i></u></p> <p><i>1) Rakenteellisia valuuttapositioita (S-FX-positioita) koskeva vapautus</i></p> <p><i>- Asetus (EU) N:o 575/2013, 104 c artikla</i></p>

**Markkinariskin
alaluokat (taso 1)**

Lainsäädäntöviittaukset/määritelmät⁵⁴

- Ohjeet rakenteellisten valuuttapositioden kohtelusta (EBA/GL/2020/09)

II) Muiden positioden kuin rakenteellisten valuuttapositioden käsittely

> Pre-FRTB – sisäiset mallit

Asetus (EU) 575/2013, kolmas osa, IV osasto, 5 luku – 362–377 artikla

> Pre-FRTB – standardimenetelmä / Post-FRTB – yksinkertaistettu standardimenetelmä

Asetus (EU) N:o 575/2013, kolmas osa, IV osasto, 3 luku – 351–354 artikla

> Post-FRTB – vaihtoehtoinen standardimenetelmä

Asetus (EU) N:o 575/2013, kolmas osa, IV osasto, 1 a luku, 2 jakso – 325 d–325 k artikla (herkkyysperusteinen menetelmä, riskiluokka valuuttakurssiriski)

> Post-FRTB – vaihtoehtoinen sisäisen mallin menetelmä

Asetus (EU) N:o 575/2013, kolmas osa, IV osasto, 1 b luku – 325 az–325 bp artikla (odotettu tappio / stressiskenaariota koskevan riskimittarin osatekijä)

Asetus (EU) N:o 575/2013, 4 artiklan 1 kohdan 143 alakohta

**Hyödykeriski
(kaupankäyntivarasto
ja
kaupankäyntivaraston
ulkopuoliset erät)**

Pääomakohtelua koskevat asiaankuuluvat lainsäädäntöviitteet

> Pre-FRTB – sisäiset mallit

Asetus (EU) 575/2013, kolmas osa, IV osasto, 5 luku – 362–377 artikla

> Pre-FRTB – standardimenetelmä / Post-FRTB – yksinkertaistettu standardimenetelmä

Asetus (EU) N:o 575/2013, kolmas osa, IV osasto, 4 luku – 351–354 artikla

> Post-FRTB – vaihtoehtoinen standardimenetelmä

**Markkinariskin
alaluokat (taso 1)**

Lainsäädäntöviittaukset/määritelmät⁵⁴

Asetus (EU) N:o 575/2013, kolmas osa, IV osasto, 1 a luku, 2 jakso – 325 d–325 k artikla (herkkyysperusteinen menetelmä, riskiluokka hyödykeriski)

> Post-FRTB – vaihtoehtoinen sisäisen mallin menetelmä

Asetus (EU) N:o 575/2013, kolmas osa, IV osasto, 1b luku – 325az–325bp artikla (odotettu tappio / stressiskenaariota koskevan riskimittarin osatekijä)

**Vastuun
arvonoikaisuriski
(kaupankäyntivarasto
ja
kaupankäyntivaraston
ulkopuoliset erät)**

Asetus (EU) N:o 575/2013, 381 artikla

**Arvostusriski
(kaupankäyntivarasto
ja muu kuin
kaupankäyntivarasto)**

Tappioriski, joka aiheutuu käypään arvoon arvostettujen varojen ja velkojen kirjanpitoarvon tarkistamisesta tai mukauttamisesta (asetus (EU) N:o 575/2013, 105 artikla ja asetus (EU) 2016/101)

**Markkinariskin alaluokat
(taso 2)**

Lainsäädäntöviittaukset/määritelmät

- Markkinahintojen epävarmuus
- Positioiden sulkemiskustannukset
- Arvostusmalliin liittyvät riskit
- Tulevaisuuden luottoriskimarginaalit

Tekninen sääntelystandardi varovaisesta arvostamisesta (asetus (EU) 2016/101)

**Markkinariskin
alaluokat (taso 1)**

Lainsäädäntöviittaukset/määritelmät⁵⁴

- Investointi- ja rahoituskustannukset
- Keskittyneet positiot
- Tulevat hallintokustannukset
- Sopimusten ennaikainen päättäminen
- Operatiiviset (arvonmääritykseen liittyvät) riskit

Asetus (EU) N:o 575/2013, 325 u artikla ja jäännösriskiä koskevaa korotusta koskevat tekniset sääntelystandardit (asetus (EU) 2022/2328) – sisältävät yleiset riskiluokat, jotka johtuvat instrumenteista, joiden kohde-etuus on eksoottinen, ja jäännösriskin instrumenteista, joihin liittyy muita jäännösriskejä

Jäännösriski

Pääomakohtelua koskevat asiaankuuluvat lainsäädäntöviitteet

> Post-FRTB – vaihtoehtoinen standardimenetelmä

Asetus (EU) N:o 575/2013, kolmas osa, IV osasto, 1 a luku, 4 jakso – 325 u artikla

**Markkinariski:
Malliriski**

Asetus (EU) N:o 575/2013, 4 artiklan 1 kohdan 52 b alakohta

**Markkinariski: Riskit
lineaarisuuden
mukaan**

- Delta-riski (riski rahoitusvälineen arvon muutoksista, jotka johtuvat riskitekijän arvon muutoksesta (ensimmäisen asteen vaikutukset))*
- Vega-riski (epälineaarisen instrumentin kohde-etuuden volatiliteetin muutoksista aiheutuva riski)*

Markkinariskin alaluokat (taso 1)	Lainsäädäntöviittaukset/määritelmät ⁵⁴
	- Kaarevuusriski (myös gamma-riski) (riskit, joita delta- ja vega-riskit eivät kata, muun muassa riskit, jotka johtuvat kohde-etuuden muutosten toisen asteen vaikutuksista sekä optioiden muista parametreista)
Markkinariski: Markkinoiden likviditeetti- ja keskittymäriski	Riski siitä, että laitokselle aiheutuu markkina-/likviditeettitappioita keskittymästä, joka johtuu joko altistumisesta yksittäiselle riskitekiijälle tai altistumisesta useille toisiinsa yhteydessä oleville riskitekiijöille, tai instrumenteista, joiden likviditeettihorisontit ovat suuret
Markkinariski: Korkoperusteriski	Tappioriski, joka johtuu nimellisesti toisiaan kumoavien instrumenttien arvonmuutosten epätäydellisestä korrelaatiosta

Liite III – Operatiivisen riskin alaluokat

Seuraavassa taulukossa on ei-tyhjentävä luettelo operatiivisen riskin alaluokista, joita toimivaltaisten viranomaisten tulisi tarvittaessa tarkastella.

Operatiivisen riskin alaluokat (taso 1)	Lainsäädäntöviittaukset/määritelmät	Operatiivisten riskien alaluokat (taso 2)	Lainsäädäntöviittaukset/määritelmät
Oikeudellinen riski	Vakavaraisuusasetuksen 1 kohdan 52 a alakohta	4 artiklan	
Malliriski	Vakavaraisuusasetuksen 1 kohdan 52 b alakohta	4 artiklan	

Operatiivisen riskin alaluokat (taso 1)	Lainsäädäntöviittaukset/määritelmät	Operatiivisten riskien alaluokat (taso 2)	Lainsäädäntöviittaukset/määritelmät
Tieto- ja viestintätekniikkaan liittyvä riski	Vakavaraisuusasetuksen 1 kohdan 52 c alakohta	4 artiklan	<p>TVT:n saatavuutta ja jatkuvuutta koskeva riski</p> <p>Riski TVT-järjestelmien, -tietojen tai -palvelujen suorituskykyä ja saatavuutta haittaavista vaikutuksista, joita ovat muun muassa laitosten palvelujen nopean palautumisen estyminen TVT-laitteistojen tai ohjelmistojen osissa ilmenevien vikojen jälkeen, TVT-järjestelmän puutteellinen hallinta tai muut haitalliset tapahtumat</p>
			<p>TVT:n turvallisuusriskit (myös kyberriskit)</p> <p>Riski siitä, että luvaton pääsy tai pahantahtoiset tai tahalliset toimet vaarantavat TVT-järjestelmät, -tiedot tai -palvelut riippumatta siitä, ovatko ne peräisin laitoksen sisältä vai ulkopuolelta (esim. kyberhyökkäykset)</p>
			<p>TVT:n muutosriski</p> <p>Riski, joka johtuu siitä, että laitos ei kykene hallitsemaan TVT-järjestelmien tai -palveluiden muutoksia oikea-aikaisesti ja hallitusti</p>
			<p>TVT-tiedon eheysriski</p> <p>Riski siitä, että TVT-järjestelmissä tallennetut ja käsitellyt tiedot ovat puutteellisia, virheellisiä tai epä johdonmukaisia eri TVT-järjestelmien välillä, mikä heikentää laitoksen palvelujen ja toiminnan luotettavuutta tai jatkuvuutta ja voi aiheuttaa operatiivisia, taloudellisia, oikeudellisia tai maineeseen kohdistuvia vaikutuksia</p>
			<p>TVT-palveluntarjoajana oleviin kolmansien osapuoliin liittyvä riski</p> <p>Riski, joka laitokselle voi aiheutua sen käyttäessä TVT-palveluntarjoajana olevien kolmansien osapuolten tai näiden alihankkijoiden tarjoamia TVT-palveluja, myös ulkoistamisjärjestelyjen kautta (DORA-asetuksen 3 artiklan 18 kohta), muun muassa TVT:n keskittymärisi (DORA-asetuksen 3</p>

Operatiivisen riskin alaluokat (taso 1)	<i>Lainsäädäntöviittaukset/määritelmät</i>	Operatiivisten riskien alaluokat (taso 2)	<i>Lainsäädäntöviittaukset/määritelmät</i>
Kolmansiin osapuoliin liittyvä riski (muu kuin TVT)	<i>Riski, joka voi aiheutua finanssiyhteisölle palveluntarjoajana olevien kolmansien osapuolten tai niiden alihankkijoiden tarjoaman toiminnon käytöstä, myös toiminnon tarjoamisesta tai toiminnon tukemisesta muun muassa ulkoistamisjärjestelyjen avulla (tulevat EPV:n ohjeet kolmannen osapuolen riskin moitteettomasta hallinnasta)</i>		<i>artiklan 29 kohta) sekä kriittisten että ei-kriittisten TVT-palveluntarjoajana olevien kolmansien osapuolten osalta</i>
Luottoriski (luottoriskiin liittyvät operatiivisen riskin aiheuttavat tapahtumat, joita ei oteta huomioon luottoriskin riskipainotetussa vastuussa)	<i>Vakavaraisuusasetuksen 317 artiklan 5 kohta</i>		

Operatiivisen riskin alaluokat (taso 1)	Lainsäädäntöviittaukset/määritelmät	Operatiivisten riskien alaluokat (taso 2)	Lainsäädäntöviittaukset/määritelmät
Markkinariski			
(markkinarisktiin liittyvät operatiivisen riskin aiheuttavat tapahtumat)	<i>Vakavaraisuusasetuksen 317 artiklan 6 kohta</i>		

Liite IV – Korkoriskin alaluokat

Seuraavassa taulukossa on ei-tyhjentävä luettelo muun kuin kaupankäyntitoiminnan aiheuttaman korkoriskin, jäljempänä 'IRRBB', alaluokista, joita toimivaltaisten viranomaisten tulisi tarvittaessa tarkastella.

IRRBB:n alaluokat (taso 1)	Lainsäädäntöviittaukset/määritelmät	IRRBB:n alaluokat (taso 2)	Lainsäädäntöviittaukset/määritelmät
Gap-riski	EBA/GL/2022/14 (kohta 7 "Määritelmät")		
Korkoperusteriski	EBA/GL/2022/14 (kohta 7 "Määritelmät")		
Optioriski	EBA/GL/2022/14 (kohta 7 "Määritelmät")	Automaattisista optioista aiheutuva riski	EBA/GL/2022/14 (kohta 7 "Määritelmät")
		Käyttäytymiseen liittyvä optioriski	EBA/GL/2022/14 (kohta 7 "Määritelmät")

Liite V – Siirtohinnoitteluriskin mittaaminen

Siirtohinnoitteluriskin pilarin 2 mukainen vaatimus tulisi määrittää laskemalla yhteen kuhunkin siirtohinnoittelujärjestelyyn liittyvää riskiä vastaava pilarin 2 mukainen vaatimus, joka perustuu näiden ohjeiden 173 kohdassa tarkoitettuun tulosperusteiseen menetelmään. Muita siirtohinnoittelujärjestelyn tyyppejä, joissa aineelliset tappiot siirretään vastaavalla tavalla EU:n yhteisölle, tulisi arvioida samalla tavalla. Asetettuun tulosperusteiseen menetelmään kuuluvaa siirtohinnoittelujärjestelmää vastaava pilarin 2 mukainen vaatimus tulisi määrittää seuraavasti:

- a) Laitoksen tulisi yksilöidä salkku, jonka voittoja ja tappioita käytetään perustana laitokselle siirtohinnoittelujärjestelyn mukaisesti kohdennettavan määrän määrittämisessä.
- b) Laitoksen tulisi näiden ohjeiden 174 kohdan b alakohdassa tarkoitettuun hinnoittelujärjestelyyn kuuluvien i) empiiristen todisteiden ja ii) keskeisten mittareiden perusteella määrittää marginaalinen panoksensa keskeisissä mittareissa, joita käytetään määrittämään se voittojen ja tappioiden osuus, joka on kohdennettava tulosperusteiseen menetelmään osallistuville yhteisöille.
- c) Laitoksen tulisi saada a kohdassa mainittuun salkkuun liittyvät markkinariskiä koskevat pääomavaatimukset (*C_MRPPortfolio*).
- d) Siirtohinnoittelujärjestelyn pilarin 2 mukainen vaatimus on $m \times C_MRPPortfolio$. Tätä voidaan rajoittaa enimmäistappiolla, joka laitokselle voidaan kohdentaa siirtohinnoittelujärjestelyn mukaisesti.

C_MRPPortfolio-vaatimuksen voi esittää laitokselle unionin ulkopuolelle sijoittautunut yhteisö, jonka kanssa on käytössä tulosperusteinen menetelmä. Kyseinen yhteisö voi esittää pääomavaatimukset sillä lainkäyttöalueella sovellettavien markkinariskiä koskevien sääntöjen perusteella, johon se on sijoittautunut. Jos kyseiset kolmansia maita koskevat säännökset perustuvat pilarin 1 pääomakehykseen, joka ei ole yhdenmukainen EU:ssa asetuksen (EU) N:o 575/2013 mukaisesti täytäntöön pannun pilarin 1 markkinariskin pääomakehyksen kanssa, toimivaltaisten viranomaisten tulisi korottaa vaatimusta kertoimella 1,5. Toimivaltaiset viranomaiset voivat alentaa tai korottaa kyseistä kerrointa kuvastamaan EU:n ja kolmannen maan välisten markkinariskisääntöjen erojen olennaisuutta.

Toimivaltaiset viranomaiset voivat määrittää siirtohinnoittelujärjestelyn pilarin 2 mukaisen vaatimuksen alhaisemmaksi kuin tämän liitteen ensimmäisen kappaleen mukaisesti saatu arvo, jos kaikki seuraavat ehdot täyttyvät:

- a. siirtohinnoittelujärjestelyn yhteydessä laitoksen arvioidaan pitävän hallussaan ja hallitsevan suurinta osaa markkinariskistä, joka liittyy salkkuun, johon siirtohinnoittelujärjestely perustuu
- b. kirjausmalli tarkoittaa, että laitos voi kohdentaa kaupankäyntivarastoon liittyvät tappionsa muille siirtohinnoittelujärjestelyyn osallistuville yhteisöille
- c. laitos esittää riittävästi näyttöä siitä, että kun otetaan huomioon sen rooli siirtohinnoittelujärjestelyn pääosallistujana a alakohdassa tarkoitetulla tavalla, siirtohinnoittelujärjestelyn liittyvän markkinariskin pääomavaatimukset kattavat jo siirtohinnoittelujärjestelyn mahdollisesti aiheutuvat tappiot.